

การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะ
การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

รพีภัทร จิตอุดมพัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อาชญวิทยาและงานยุติธรรม)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะ

การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

.....

นายรพีภัทร จิตอุดมพัฒน์

ผู้วิจัย

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชษฐ รัชดาพรธนาธิกุล,

ศษ.ด.(ประชากรศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....

อาจารย์ฐนันดรศักดิ์ บวรนนท์กุล,

ปร.ด.(อาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว.ออร์โทปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

อาจารย์ฐนันดรศักดิ์ บวรนนท์กุล,

ปร.ด.(อาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะ

การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อาชญวิทยาและงานยุติธรรม)

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

.....

นายรพีภัทร จิตอุดมพัฒน์

ผู้วิจัย

.....

พลโท วีระ วงศ์สรรค์,

กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชษฐ รัชดาพรธนาธิกุล,

ศษ.ด.(ประชากรศึกษา)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

อาจารย์ฐนันดรศักดิ์ บวรนนท์กุล,

ปร.ด.(อาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว.ออร์โทปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

รองศาสตราจารย์วริยา ชินวรรณ,Ph.D.

คณบดี

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะ การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจาก อาจารย์และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ซึ่งได้แก่ อาจารย์ผศ.ดร. เชษฐ รัชดาพรธรรมธิกุล ,อาจารย์ ดร. ฐนันต์ศักดิ์ บวรนนท์กุล, รวมทั้งได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ พลโท ดร. วีระ วงศ์สรรค์ ที่ร่วมเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ความกรุณาในการตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์และถูกต้อง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้อันมีค่าแก่ผู้วิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลทุกท่าน ที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ บุคลากรจากหน่วยงานของภาครัฐ ซึ่งได้แก่ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทบัณฑิตศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556

ความสำเร็จในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับครอบครัวของผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ และน้องสาว ที่คอยมอบความรักและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นไม่มากนักน้อย และขอมอบความดีนี้แด่คณาจารย์ และผู้ให้คำปรึกษาทุกท่าน แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

รพีภัทร จิตติอุดมพัฒน์

การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน: ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

VICTIMIZATION OF JUVENILE TRAFFICKING : A CASE STUDY OF SEXUAL EXPLOITATION

รพีภัทร ฐิติอุดมพัฒน์ 5137022 SHCJ/M

ศศ.ม. (อาชีวศึกษาและงานยุติธรรม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : เชมฐ รัชดาพรณาธิกุล,ปรด(ประถมศึกษา),ฐานันครศักดิ์ บวรนันท์กุล , ปร.ค. (อาชีวศึกษา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาถึงสถานการณ์ รวมทั้งปัจจัย และสาเหตุ ของการที่เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

ผลการศึกษาพบว่าการค้ามนุษย์นั้น มีวิวัฒนาการมาจากการค้าทาสในอดีตเรื่อยมา ต่อมาได้พัฒนาไปเป็นการค้าประเวณี โดยมีกฎหมายออกมามีความคุ้มครองการค้าประเวณีขึ้นมา จนมีการพัฒนาขึ้นไปอีกขั้นคือ มีการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศ จากนั้นก็มีการนำหญิงต่างชาติเข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็นหญิงสาวที่มาจากประเทศลาว พม่า และกัมพูชา และในเวลาต่อมาผู้ที่เข้ามาค้าประเวณีเริ่มเป็นผู้ที่มีอายุน้อยลง จึงทำให้เกิดกระบวนการค้ามนุษย์เกิดขึ้น โดยจะมีกลุ่มนายหน้า ผู้จัดหา หรือผู้นำพา ซึ่งจะคอยจัดหาเด็กหรือเยาวชน ส่งไปค้าประเวณีตามสถานบริการประเภทต่างๆ ส่วนสาเหตุ และปัจจัยของการที่เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้น มีปัจจัยซึ่งเป็นสาเหตุอยู่ 3 ประการ คือ

- 1.) ปัจจัยทางด้านครอบครัว เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนมีปัญหาครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ หรือครอบครัวแตกแยก เช่นบิดามารดาเลิกร้างกัน โดยต่างไปมีครอบครัวใหม่และนำเด็กหรือเยาวชนไปให้ผู้อื่นอุปการะเลี้ยงดูแทน หรือในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่กับมารดาที่มีสามีใหม่เด็กหรือเยาวชนก็จะมีปัญหากับบิดาใหม่ เนื่องจากรู้สึกว่าเขาความอบอุ่นในครอบครัว รวมถึงลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดาในลักษณะสนับสนุนตามใจลูกทุกอย่างทำให้เมื่อเติบโตมาเด็กหรือเยาวชนก็จะขาดความเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่นตลอดเวลา และถูกชักจูงได้ง่าย
- 2.) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนมีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน บิดามารดาส่งไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป ซึ่งมีรายได้ที่ไม่แน่นอน ประกอบกับครอบครัวส่วนใหญ่มีลูกหลายคน เมื่อมีรายได้ไม่แน่นอนและต้องมียาจ่ายมากขึ้นทั้งค่ากินค่าอยู่ และการศึกษาของบุตร ทำให้บิดามารดาไม่มีเงินส่งเสียเลี้ยงดูบุตรทุกคนได้ เกิดภาวะขาดเงินทอง และมีหนี้
- 3.) ปัจจัยทางด้านสังคม และชุมชน เนื่องจากสภาพชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่นั้นมีค่านิยม ในเรื่องวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของ โดยนิยมส่งบุตรสาวไปทำงานยังต่างบ้านต่างเมือง เพื่อหาเงินมาให้ครอบครัวใช้จ่าย โดยไม่ได้สนใจว่าบุตรหลานของตนนั้นจะไปประกอบอาชีพอะไร เมื่อเห็นเพื่อนบ้านที่ไปทำงานยังต่างบ้านต่างเมืองประสบความสำเร็จกลับมา มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ก็อยากจะให้บุตรสาวของตนไปบ้าง

แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชนทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ซึ่งในการแก้ปัญหานี้จะต้องมีทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนที่อยู่ในชุมชนเหล่านั้นด้วย โดยในส่วนของภาครัฐนั้นจะต้องเผยแพร่ให้ความรู้ และตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์ รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆ ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ร่วมกับประชาชนโดยมีการเสริมสร้างความรู้ด้านการค้ามนุษย์ไปด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องออกตรวจตรา และกวาดสวน ตามสถานที่ต่างๆที่เป็นจุดเสี่ยงที่เด็กหรือเยาวชนอาจมีการลักลอบค้าประเวณีได้ และต้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบการ รวมทั้งนายหน้า หรือผู้จัดหา ให้มีการค้าประเวณีอย่างจริงจัง ในส่วนของภาคประชาชนนั้นจะต้องมีส่วนร่วมด้วย กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรดูแลเด็กหรือเยาวชนอย่างใกล้ชิด ให้ความรักความอบอุ่น และปลูกฝังให้เด็กหรือเยาวชนเห็นความสำคัญของปัญหา และต้องสังเกตว่ามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ โดยเฉพาะเด็กหรือเยาวชน ที่ติดเกมส์ หรือใช้ยาเสพติด ก็จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ และในส่วนของชุมชนนั้นผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ต้องให้ความสำคัญ ตระหนักถึงปัญหา และมีการเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องของการค้ามนุษย์ ให้กับประชาชน และประชาชนจะต้องเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนด้วย

คำสำคัญ : เด็ก หรือเยาวชน / การค้ามนุษย์ / การตกเป็นเหยื่อ / การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ / แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

VICTIMIZATION OF JUVENILE TRAFFICKING: A CASE STUDY OF SEXUAL EXPLOITATION

RAPHEEPHAT THITIUDOMPHAT 5137022 SHCJ/M

M.A. (CRIMINOLOGY AND CRIMINAL JUSTICE)

THEIS ADVISORY COMMITTEE: CHET RATCHADAPANNATHIKUL, PH.D (POPULATION) , THANUNDORNSAK BAVORNNANTHAKUL, PH.D (CRIMINOLOGY, JUSTICE AND SOCIAL ADMINISTRATION)

ABSTRACT

This study was to investigate the state, factors and reasons for juveniles becoming the victims of human trafficking, and sexual exploitation.

The results revealed human trafficking gradually evolved from slave trading in the past to prostitution currently. Even though prostitution was brought under control by law enforcement, prostitution progressed to sending Thai women to sell sex overseas. At the same time, foreign women, mostly from Laos, Myanmar, and Cambodia entered Thailand's sex trade. Soon, these prostitutes were getting younger and younger, which initiated the human trafficking business, and having agents, providers or ring leaders who arrange the delivery of child prostitutes to many service facilities. Victimization in juvenile trafficking is caused by the following 3 factors:

1.) Family Reasons: In families whose parents divorced or remarried and established new families, the children or youths from the old families were left with a guardian. Children staying with remarried mothers often ran into conflict with their step fathers, who lack family warmth. These children have low self-esteem, and become vulnerable and more dependent on others.

2.) Economic Reasons: Most troubled children or youths came from poor families, having parents working as farmers or hired workers with inconsistent earnings as well as the fact that many families were burdened with lots of children. With a large family and inconsistent earnings, living and education costs increased tremendously until the parents were unable to provide for their children equally, causing family financial problems and debts.

3.) Social and Community Reasons: Some communities place more value on material wealth. Locals preferred to send their offspring to work in foreign countries to support their families. Their desire for their daughters to work abroad was heightened when neighbors came back from working abroad and improved their living conditions with their foreign earnings.

This research recommends the collaboration of all public and private sectors, including the general public, to actively find preventive measures and solutions for the victims of juvenile trafficking. The public must be informed about the impact and be aware of common activities. At the same time, they must be made aware of human trafficking. The police officers should patrol the risk areas where sex may be secretly traded as well as arrest and charge the operators, agents, procurers, or anyone involved. People must get involved in the process as well. For example, family members should closely monitor their children's behavior, and provide them with love and warmth, as well as focus on the cause of problems to detect any changes that may lead to major problems later. More specifically, the children or youths hooked on drugs or games are vulnerable to becoming human trafficking victims. As for the community, community leaders, such as village heads, must be aware of the problems and disseminate knowledge on human trafficking among the locals, and the locals must keep their eyes open for suspicious activities in their community.

KEY WORDS: JUVENILE / TRAFFICKING / VICTIMIZATION / SEXUAL EXPLOITATION / PREVENTIVE MEASURES AND SOLUTIONS FOR HUMAN TRAFFICKING

195 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	6
1.3 ขอบเขตการวิจัย	6
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	7
1.5 แผนภาพการศึกษา	8
1.6 นิยามศัพท์	9
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	11
2.1 ขอบเขตและความหมายของการค้ามนุษย์	11
2.2 แนวความคิด ทฤษฎี และทฤษฎีพื้นฐานทางพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ามนุษย์	22
2.3 สถานการณ์และความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์	36
2.4 รูปแบบการค้ามนุษย์ในปัจจุบัน	41
2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์	42
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	64
3.1 ผู้ให้ข้อมูล	64
3.2 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล	64
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	67
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 4 ผลการวิจัย	68
4.1 เด็กหรือเยาวชนที่เคยตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์	68
4.2 เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญจากสถานแรกรับและ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ	109
4.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์	112
บทที่ 5 อภิปรายผลการวิจัย	118
5.1 สาเหตุ และปัจจัยของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็ก หรือเยาวชนจากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ	118
5.2 แนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อ การค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน	125
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	127
6.1 สรุปผลการวิจัย	128
6.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	130
6.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป	131
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	132
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ	159
บรรณานุกรม	184
ภาคผนวก	187
ประวัติผู้วิจัย	195

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน	98
4.2 ลักษณะและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวของเด็กหรือเยาวชน ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์	100
4.3 ข้อมูลของผู้ที่มาชักชวน และสาเหตุที่เด็กหรือเยาวชนตัดสินใจออกจาก ภูมิลำเนาจนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์	103
4.4 ข้อมูลลักษณะการหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์	106

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การค้ามนุษย์ในปัจจุบันได้รับการพิจารณาว่า เป็นส่วนหนึ่งของอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรง โดยถือว่าเป็นปัญหาที่บั่นทอนความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งองค์การสหประชาชาติรับรองพิธีสารเรื่องการป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็กซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติเมื่อ พ.ศ. 2543 จึงถือว่าเป็นการประกาศเจตนารมณ์ของประชาคมโลกในอันที่จะร่วมมือกันปราบปรามแก้ไขปัญหานี้ให้หมดไป ในศตวรรษที่ 21 แม้กระนั้นก็ตามในการดำเนินงานก็ยังประสบปัญหาอุปสรรคมากมาย ทั้งนี้เนื่องจากความซับซ้อนของสาเหตุและปัจจัยที่ผลักดันให้มนุษย์โดยเฉพาะหญิงและเด็กตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ทั้งในและต่างประเทศ (ศิริพร สโครบานค, 2548)

รัฐบาลสหรัฐอเมริกา ประมาณการจำนวนผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์อย่างน้อย 700,000 คนต่อปี และจะเพิ่มขึ้นอีกมากกว่า 2,000,000 คน โดยมีผู้หญิงและเด็กตกเป็นเหยื่อ และประมาณการว่าผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหญิงและเด็กจำนวน 225,000 คน ซึ่งองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) (ILO-IPEC) : ยังมีการประมาณว่าผู้หญิงและเด็กจำนวน 80,000 คน ถูกส่งมายังประเทศไทยเพื่อทางเพศตั้งแต่ปีพ.ศ. 2533 โดยมาจากประเทศพม่าจำนวนมากที่สุด ตามด้วยจังหวัดยูนนานของประเทศจีน และประเทศลาว (องค์การทุนเพื่อพัฒนาสตรี, 2545) และ จากรายงานของศูนย์ประชาธิปไตย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่าในปีพ.ศ. 2553 ทางศูนย์ประชาธิปไตยได้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศจำนวนถึง 346 ราย และได้รับแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ จำนวนทั้งสิ้น 277 ราย (รายงานประจำปี ศูนย์ประชาธิปไตย, 2553) และข้อมูลสถิติการจับกุมดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. 2555 กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ได้ดำเนินการจับกุมผู้ที่เข้าข่ายการค้าประเวณีจำนวน ๑๘ คดี (รายงานสถิติข้อมูลการดำเนินคดีการค้ามนุษย์ของกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์) ซึ่งประเทศไทยมีความเกี่ยวข้องกับการค้าเด็กและหญิงใน 3 ลักษณะ กล่าวคือ เป็นทั้งประเทศต้นทางผ่านและปลายทาง เนื่องจากประเทศไทยมีการเปิดเผยของระบบข้อมูลข่าวสาร และเสรีภาพด้าน

การสื่อสารรวมทั้งความสะดวกด้านเส้นทางคมนาคมภายในประเทศ จึงเป็นช่องทางที่จะแสวงหารายได้ของกลุ่มผู้ค้ามนุษย์

โดยปัญหาสำคัญที่สุดของเรื่องการค้าประเวณีที่เข้าข่ายเป็นการค้ามนุษย์ในประเทศไทย มีด้วยกัน 2 รูปแบบ คือ การแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก หรือเยาวชนหญิงจากประเทศเพื่อนบ้าน และการแสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็กหญิงไทย

ปัญหาเรื่องการค้าประเวณีเด็กต่างชาติ ทำให้พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย กลายเป็นพื้นที่ทางผ่านและพื้นที่ปลายทางของการค้ามนุษย์ ลักษณะของสภาพปัญหา มีการนำเด็กจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประเทศลาวเข้ามาค้าประเวณีบริเวณชายแดนและจังหวัดใกล้เคียงในรูปแบบของช่องและร้านคาราโอเกะ พื้นที่ใจกลางเมืองและอำเภอที่ติดตะเข็บชายแดนของจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย ถือเป็นแหล่งขายบริการทางเพศเด็กต่างชาติ ที่รุนแรงที่สุด มีการจับกุมโดยหน่วยงานภาครัฐ และถูกนำเสนอข่าวต่อสื่อมวลชนหลายครั้ง แต่ก็ยังมีการเปิดให้บริการอย่างโจ่งแจ้งจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้แล้วในพื้นที่จังหวัดชายแดนที่ติดกับแม่น้ำโขง ตั้งแต่จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จนกระทั่งถึงจังหวัดอุบลราชธานี ก็ประสบปัญหาหมิ่นเด็กลาวถูกนำมาค้าบริการทางเพศแอบแฝงตามสถานบริการต่างๆ

ในขณะเดียวกัน จังหวัดชายแดนลุ่มแม่น้ำโขง ยังเป็นทางผ่านให้ “นักล่าประเวณีเด็ก” จำนวนมาก ข้ามแดนเข้าไปซื้อบริการทางเพศเด็กในประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย โดยเฉพาะด้านจังหวัดหนองคาย จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดศรีสะเกษ

ด้วยสภาพภูมิประเทศที่ติดกันสามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้ง่าย ตลอดจนความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ ทำให้มีเด็กจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าสู่การขายบริการทางเพศอย่างต่อเนื่อง และแนวโน้มจะเคลื่อนย้ายเข้ามาขายบริการบริเวณชายแดนฝั่งไทยมากขึ้น เหตุผลหนึ่งเพราะรูปร่างภายนอกของเด็กจากประเทศเพื่อนบ้านเป็นที่ต้องการของกลุ่มลูกค้า และการสื่อสารภาษาที่ฟังกันรู้เรื่อง ตลอดจนราคาในการซื้อบริการทางเพศเด็กจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีราคาถูกมาก ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาด

สถานการณ์ในปัจจุบันนอกจากการนำเด็กมาขายบริการทางเพศ ในพื้นที่ชายแดนแล้ว พบว่ามีการเคลื่อนย้ายเด็กจากประเทศลาวไปยังร้านคาราโอเกะและช่อง ในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเลยไปถึงชายแดนทางภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งมีการดำเนินการเข้าไปให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายและจับกุมผู้กระทำความผิดหลายคดีโดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI)

ปัญหาการค้าประเวณีเด็กข้ามชาติ มีลักษณะเป็นโครงข่ายอาชญากรรมกล่าวคือ มีนายหน้าจัดหาจากประเทศต้นทาง ขบวนการในการลักลอบพาข้ามแดน และนายหน้าที่จัดส่ง

เด็กผู้หญิงไปตามสถานบริการต่างๆ มีรายงานจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ ผ่านบทวิเคราะห์ของสื่อสาธารณะว่า การเติบโตของธุรกิจค้าประเวณีข้ามชาติ ก็เพราะมีเจ้าหน้าที่รัฐได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม บทวิเคราะห์ฉบับดังกล่าวยังระบุว่า ในการบุกเข้าไปให้ความช่วยเหลือเด็กหญิงจากประเทศลาวในร้านคาราโอเกะหลายแห่ง มักพบบัญชีรายชื่อหน่วยงานรัฐ ที่ผู้กระทำความผิด ต้องส่งเงินในลักษณะส่วยเป็นรายเดือน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกบังคับใช้กฎหมาย

ปัญหาเรื่องการค้าประเวณีเด็กไทย ถือเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการค้าประเวณีที่เข้าข่ายเป็นการค้ำมนุษย์ รูปแบบการค้าประเวณีเด็กไทย มีรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากสมัยก่อน ลักษณะไม่ใช่กลุ่มอาชญากรรมที่มีความซับซ้อน นายหน้าหรือผู้เป็นธุระจัดหา อยู่ในรูปแบบของบุคคลที่เด็กรู้จัก หรือ ผ่านการชักชวนจากเพื่อนของผู้เสียหายอีกทอดหนึ่ง การค้าประเวณีเด็กไทย มักเกิดจากเด็กที่หายออกจากบ้านในลักษณะสมัครใจหนีออกจากบ้าน หรือมีปัญหาครอบครัว บางรายสมัครใจเข้าสู่การค้าประเวณีโดยผ่านนายหน้า เนื่องจากต้องการเงินไปใช้จ่าย รูปแบบของการนำเด็กไทยมาหาผลประโยชน์ มีทั้งนำเด็กเข้าสู่สถานบริการ ซ่องบาร์ ร้านคาราโอเกะ และในรูปแบบของโซเชียลมีเดีย นายหน้าจะติดต่อเป็นธุระจัดหา กับลูกค้าผ่านทางโทรศัพท์ แนวนอ้มของเด็กที่จะตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ในลักษณะนี้ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยประเมินจากสถานการณ์เด็กหายออกจากบ้านภายในประเทศที่มีสถิติเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะเด็กหญิงอายุระหว่าง 11 – 15 ปี ที่หายออกจากบ้านด้วยสาเหตุสมัครใจ

ปัญหาการค้าประเวณีเด็กไทยควบคุมได้ยาก เนื่องจากไม่ได้อยู่ในสถานประกอบการที่เปิดเผยเหมือนการค้าประเวณีเด็กหญิงข้ามชาติ อีกทั้งปัญหานี้ไม่ได้เข้าข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ จึงมักถูกหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายละเลยหรือจัดให้อยู่ในความสำคัญลำดับรองลงมา นอกจากนี้แล้วปัญหาการค้าประเวณีเด็กไทย ที่กระจายอยู่เกือบทุกจังหวัด กลุ่มลูกค้าสำคัญ คือ กลุ่มข้าราชการและผู้บังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ เนื่องราคาของการใช้บริการมีราคาสูง กลุ่มลูกค้าดังกล่าว จึงเป็นผู้มีความสามารถในการซื้อบริการเด็กในพื้นที่ได้ (รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ในประเทศไทย พ.ศ.2554-2555 มูลนิธิกระจกเงา)

จึงถือได้ว่าปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็กเพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เป็นปัญหาที่ประชาคมโลกห่วงใย และเร่งหามาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกัน เพราะถือว่าเป็นปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชน และเป็นการกระทำที่ไร้ซึ่งมนุษยธรรม ต่อเด็กและหญิงอย่างรุนแรง และมีผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องจากเป็นปัญหาที่ “มนุษย์” ถูกลดทอนศักดิ์ศรีของความเป็นคนให้เป็นเพียง “สินค้า” ที่มีการซื้อขาย และเอาโรคเอาเปรียบโดยไม่คำนึงถึงสภาพร่างกาย จิตใจและความรู้สึก และถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมทั้งในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ในหลายด้านด้วยกัน

จะเห็นได้ว่าปัญหาการค้าเด็กและเยาวชนเพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศถือเป็นปัญหาระดับชาติแล้ว ปัญหาดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อโดยตรงด้วย เนื่องจากประเด็นที่จะต้องพิจารณา สำหรับเด็กและเยาวชนในกระบวนการค้ามนุษย์ ส่วนใหญ่มักถูกระงับการกระทำต่างๆ คือการถูกข่มขืน การละเมิดและทารุณ ทำร้ายร่างกาย การขาดสารอาหาร การข่มขู่คุกคามเพื่อให้เกิดความกลัว การเป็นทาส ดังนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบตามมา คือ ประเด็นปัญหาสุขภาพของเด็กและเยาวชนเหล่านั้น ซึ่งรวมถึงสุขภาพทางร่างกาย และสุขภาพทางใจ เด็กและเยาวชนเหล่านั้นเมื่อกลับคืนสู่สังคมและครอบครัว ต้องใช้ระยะเวลานานพอสมควรในการที่จะฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยปัญหาสุขภาพที่พบส่วนใหญ่ในเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศนั้น เช่น

- ปัญหาการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เป็นจำนวนมากที่ถูกข่มขืน และถูกทารุณกรรมทางเพศ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เช่น ซิฟิลิส และเริม เป็นต้น
- ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ มีเยาวชนบางรายที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และอายุครรภ์นานเกินกว่าที่จะยุติได้ ต้องรับภาระดูแลเด็กที่เกิดมาไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งหากบางรายไม่พร้อมที่จะรับภาระมักจะนำเด็กไปทิ้งตามที่สาธารณะให้เป็นภาระของสังคม หรือก่ออาชญากรรมฆ่าลูกตนเอง
- ปัญหาการทำแท้งเถื่อน ซึ่งบางครั้งผู้ที่ตกเป็นเหยื่อไม่สามารถหาทางออกให้กับตนเอง กรณีตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ จึงหันไปหาการทำแท้งเถื่อน ซึ่งทำให้เกิดการติดเชื้อบริเวณเชิงกราน มดลูกทะลุ และทำให้รังไข่เกิดแผล ซึ่งบางรายอาจเสียชีวิตไป
- ปัญหายาเสพติด พบว่าเด็กและเยาวชนบางรายที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ต้องตกเป็นทาสของยาเสพติด เพราะผู้ประกอบการค้ามนุษย์ต้องการให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้น อยู่ในการบังคับดูแลของตน โดยไม่คิดที่จะหลบหนีไป

นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อครอบครัวและชุมชนของเด็กและเยาวชน ซึ่งส่วนใหญ่มักถูกล่อลวง บังคับ ขู่เข็ญ โดยมิได้เต็มใจ ดังนั้น เมื่อคนในครอบครัวต้องประสบปัญหาเช่นนี้ สมาชิกในครอบครัวย่อมมีความทุกข์ ส่งผลถึงสุขภาพจิตใจ บางครอบครัวบิดามารดาถึงกับล้มป่วย ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการรักษา ขณะเดียวกันเมื่อเด็กและเยาวชนได้รับการช่วยเหลือกลับสู่ครอบครัวและชุมชน บางรายมีอาการป่วยทางจิต ทางร่างกาย หรือติดโรคร้าย ต้องตกเป็นภาระให้กับครอบครัวในการดูแลรักษาอีก ซึ่งครอบครัวของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อเหล่านั้น ส่วนใหญ่ค่อนข้างมีฐานะยากจน ขณะเดียวกันชุมชนเองก็ต้องรับภาระในการดูแลเด็กและเยาวชนเหล่านั้นด้วย ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของคนในชุมชน (วิลาวุธ ธิมปนะวรรณกุล, 2547)

ประเทศชาติก็ได้รับผลกระทบดังกล่าวด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เพราะจากปัญหาสุขภาพที่กล่าวมาข้างต้น จะพบว่ารัฐต้องสิ้นเปลืองงบประมาณเป็นจำนวนมากในการป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาเด็กและเยาวชนเหล่านั้น แทนที่จะนำเงินไปใช้ในการพัฒนาด้านอื่นๆ ของประเทศให้เจริญยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เป็นวัยแรงงาน และเป็นอนาคตของชาติ หากต้องมาเผชิญชะตากรรม และตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์แล้ว ประเทศนอกจากจะสูญเสียทรัพยากรบุคคลในวัยแรงงานแล้ว ยังส่งผลถึงอนาคตของชาติ หากเด็กที่ตกเป็นเหยื่อเหล่านั้นเติบโตขึ้นมาเป็นอนาคตที่ขาดศักยภาพ ซึ่งส่งผลถึงความมั่นคงของประเทศต่อไป จึงกล่าวได้ว่าปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ปัญหาดังกล่าวนอกจากจะมีผลกระทบต่อเหยื่อและครอบครัวแล้ว ยังส่งผลถึงภาพพจน์ของประเทศชาติและคนในสังคมด้วย (วิลาวัลย์ ภูมิพนะวรรณกุล, 2547)

ปัจจัยที่มีส่วนทำให้ปัญหาการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ทวีความรุนแรงได้แก่ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในรูปธุรกิจที่ทํารายได้สูงในขณะที่ความเสี่ยงและการลงทุนต่ำ และการพัฒนาประเทศที่ขาดความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดช่องว่างทางสถานะเศรษฐกิจและสังคม การเข้าถึงบริการของรัฐ เช่น บริการด้านการศึกษา บริการด้านสาธารณสุข บริการด้านสวัสดิการสังคมฯลฯ ช่องว่างของกฎหมาย หรือการบังคับใช้กฎหมาย ความยากจน การมีสงคราม ความไม่สงบภายในประเทศ ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดช่องว่างของรายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมมากขึ้น และนำไปสู่ความไม่มั่นคงของสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ซึ่งปัญหาการค้ามนุษย์ในปัจจุบันนั้นจะมีผู้ศึกษามากแล้ว แต่ส่วนใหญ่จะทำการศึกษาในภาพรวมทั่วไปของปัญหาเท่านั้น แต่ปัญหาการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กและเยาวชน ยังไม่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยมากนัก ซึ่งงานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยจะศึกษาผู้ให้ข้อมูลจากทุกภูมิภาคทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพื่อศึกษาว่าเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในแต่ละภูมิกษณานั้น มีสาเหตุและปัจจัยที่แตกต่างกันหรือไม่

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยประสงค์จะศึกษาและค้นหา ถึงสถานการณ์ และพฤติกรรม และปัจจัยสำคัญต่างๆซึ่งเป็นสาเหตุ ให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมของกระบวนการค้ามนุษย์ที่เกี่ยวกับการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เพื่อหาวิธีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชนในสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ และพฤติกรรม ของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ
2. เพื่อศึกษาสาเหตุ และปัจจัยของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ผู้วิจัยจะศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระ ผู้วิจัยจะศึกษาในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้
 - ศึกษาทบทวนเอกสาร ตำรา หนังสือ ตำรับทฤษฎีหมาย รวมทั้งงานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในลักษณะต่างๆ
 - ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยจะทำการศึกษา หน่วยงานในสังกัดของกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการจำนวนทั้งสิ้น 4 หน่วยงาน ในพื้นที่จังหวัด 4 ภูมิภาคทั่วประเทศไทย โดยที่หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานที่มีการดำเนินงานหลัก ในเรื่องของการคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในระยะยาว มิใช่สถานรับตัวชั่วคราว ทั้งนี้หน่วยงานทั้ง 4 ได้แก่
 - สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก
 - สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์ จังหวัดนครราชสีมา
 - สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี
 - สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านศรีสุราษฎร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยจะศึกษาจากผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ที่ได้รับการช่วยเหลือ และอยู่ในความดูแล รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมดูแลเหยื่อกลุ่มดังกล่าว ของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทั้ง 4 แห่ง อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจับกุม ปรามปราม และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ จากกองบังคับการปรามปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ผู้วิจัยจะศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

1. เหยื่อการค้ามนุษย์ที่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงาน/องค์กรในสังกัดของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจำนวนทั้งสิ้น 4 หน่วยงาน ในพื้นที่จังหวัด 4 ภูมิภาคทั่วประเทศไทย โดยที่หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานที่มีการดำเนินงานหลักในเรื่องของการคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในระยะยาว มิใช่สถานรับตัวชั่วคราว ทั้งนี้หน่วยงานทั้ง 4 ได้แก่

- สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก
- สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์ จังหวัดนครราชสีมา
- สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี
- สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านศรีสุราษฎร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

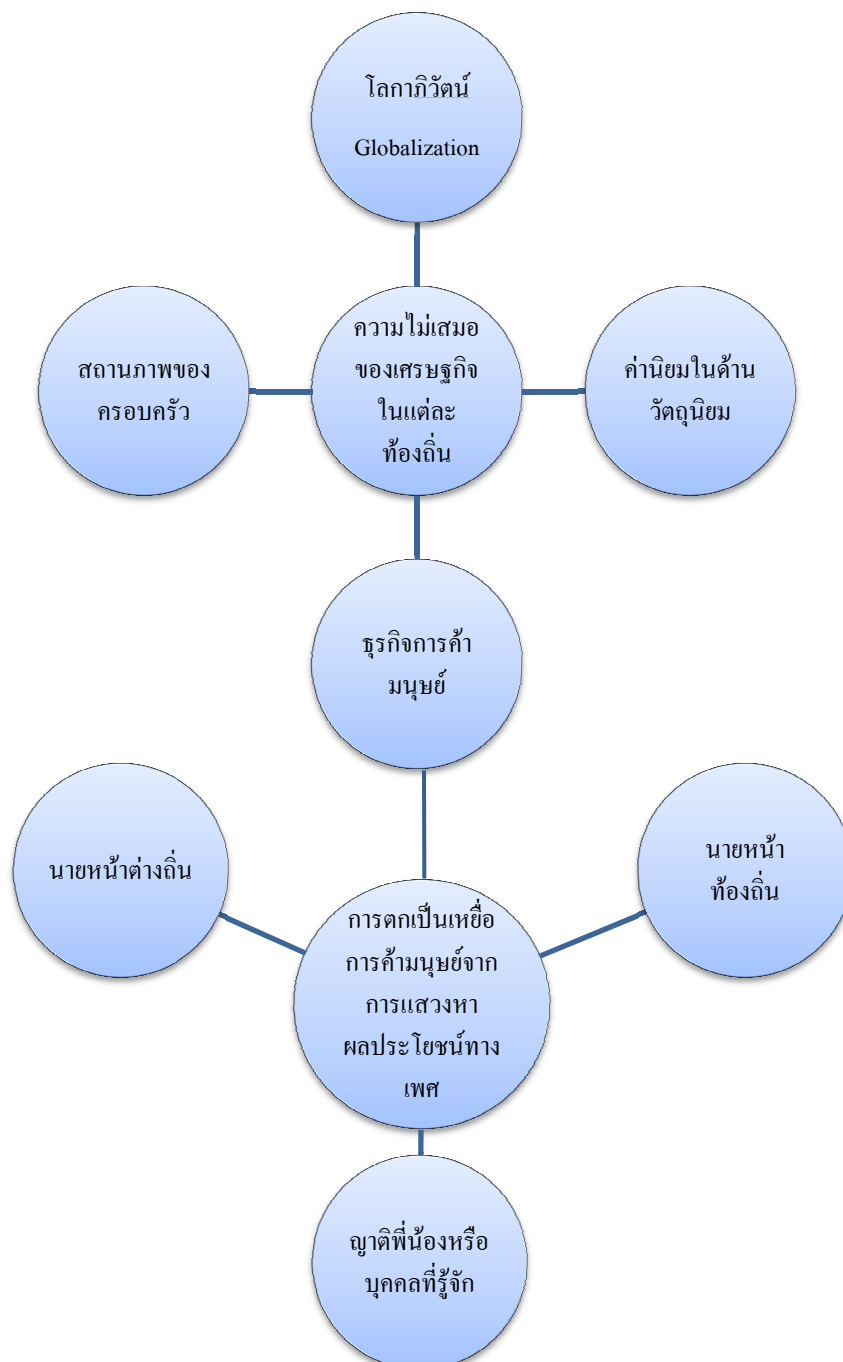
โดยผู้ให้ข้อมูล คือ เหยื่อการค้ามนุษย์ที่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานในสังกัดของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทั้ง 4 หน่วยงาน จำนวนทั้งสิ้น 20 คน

2. ผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพทั้ง 4 หน่วยงาน ที่ให้ความดูแลและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จำนวนหน่วยงานละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 4 คน

3. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องในการจับกุม ปรามปราม และดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ จากกองบังคับการปรามปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

การค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีประสบการณ์การทำงานในลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี เพื่อทราบถึงสถานการณ์ และพฤติกรรม รวมทั้งสาเหตุ ของปัญหาการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กและเยาวชน จำนวนประมาณ 3-4 คน

1.5 แผนภาพการศึกษา



1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การที่เด็ก หรือเยาวชนถูกหลอกลวงด้วยวิธีการต่างๆ จากกลุ่มนายหน้า หรือผู้นำพา ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลที่ที่เด็กหรือเยาวชนจะรู้จักหรือไม่ก็ตาม

การค้ำมนุษย์ หมายถึง การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่ในพื้นที่พักพิง หรือรับบุคคลไว้ด้วยวิธีการขู่เชื้อ คุกคามหรือด้วยการใช้กำลัง หรือด้วยการบีบบังคับในรูปแบบอื่นใด ด้วยการลักพาตัว ด้วยการฉ้อโกง ด้วยการหลอกลวง ด้วยการใช้อำนาจที่เหนือกว่าหรือจากความอ่อนแอของผู้ถูกกระทำ หรือมีการให้หรือรับเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของบุคคลผู้มีอำนาจ ควบคุมบุคคลอื่น เพื่อนำเอาบุคคลผู้ถูกกระทำไปแสวงหาประโยชน์ที่มีชอบ ในรูปแบบต่างๆ ทั้งการค้าประเวณีหรือการแสวงหาประโยชน์ทางกามารมณ์ในรูปแบบอื่น การบังคับแรงงานหรือบริการ การเอาลงเป็นทาสหรือการกระทำอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนที่ถูกล่อลวง ชักจูง ให้เข้ามาทำงานเพื่อการบังคับค้าประเวณี ทั้งเพศชายและหญิง โดยที่ผู้ตกเป็นเหยื่อจะถูกล่อลวงมา หรือสมัครใจมาก็ตาม

การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ หมายถึง การได้ประโยชน์จากการค้าประเวณี กล่าวคือ การยอมรับการกระทำชำเรา หรือการยอมรับการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการลำสอนเพื่อสินจ้าง หรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ

สถานการณ์ หมายถึง สภาพความเป็นไป ตลอดจนความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์ในปัจจุบัน

พฤติกรรม หมายถึง วิธีการของขบวนการค้ำมนุษย์ที่ใช้ในการล่อลวง บังคับ ขู่เชื้อ เด็กและเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ และพฤติกรรมของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ
2. ได้ทราบถึงสาเหตุ ของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ
3. ได้ทราบถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

4. นำความรู้ที่ได้จากผลการศึกษาวิจัยไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาโลก ป้องกันและแก้ไข การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้ารวบรวม และประมวลผลงานทางวิชาการ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยดังนี้

2.1 ขอบเขตและความหมายของการค้ามนุษย์

- ความหมายของการค้ามนุษย์
- ประวัติและความเป็นมาของการค้ามนุษย์

2.2 แนวคิด ทฤษฎี และทฤษฎีพื้นฐานทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ามนุษย์

- แนวคิดพื้นฐานที่ใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย
- ทฤษฎีและกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลให้เกิดการค้ามนุษย์
- ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย

2.3 สถานการณ์และความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์

- ภาพรวมของสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศไทย
- ผลกระทบที่เกิดจากการค้ามนุษย์

2.4 รูปแบบการค้ามนุษย์ในปัจจุบัน

2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ขอบเขตและความหมายของการค้ามนุษย์

2.1.1 ความหมายของการค้ามนุษย์

คำนิยามตามกฎหมายระหว่างประเทศ องค์การสหประชาชาติได้ให้คำนิยามของการค้ามนุษย์ไว้ในพิธีสารแนบท้ายอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้ง

ในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 โดยพิธิตาร์ดังกล่าวมีชื่อว่า “พิธิตาร์เพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษ การค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก” โดยข้อ 3 ได้ให้ความหมายของการค้ามนุษย์ไว้ ดังนี้ (ประวิทย์ ร้อยแก้ว, 2548)

การค้ามนุษย์ หมายถึง การจัดหา ขนส่ง โยกย้าย ให้ที่พักอาศัยหรือรับบุคคลด้วย วิธีการคุกคามข่มขู่หรือการใช้กำลังหรือการบีบบังคับในรูปแบบอื่น การลักพาตัว การใช้อุบาย หลอกลวงหรือการใช้อำนาจหรือสภาพที่อ่อนแอประการบางในทางมิชอบหรือการให้หรือการได้รับ เงินหรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้ความยินยอมของบุคคลที่มีความควบคุมเหนือบุคคลอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ ซึ่งการแสวงหาประโยชน์จะรวมถึงอย่างน้อยที่สุดการ แสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบ อื่น การใช้แรงงาน หรือบริการโดยกดขี่ทารุณ การเป็นทาสหรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลง เป็นทาส การทำให้ตกอยู่ภายใต้บังคับ หรือการตัดอวัยวะออกจากร่างกาย

จากนิยามดังกล่าว การค้ามนุษย์ จึงประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนคือ

1. การกระทำ ได้แก่ เป็นธุระจัดหา ล่อไป ชักพาไป ซื้อ ขาย จำหน่าย นำเข้า พามาจาก ส่งออกไป รับไว้ หน่วงเหนี่ยวกักขัง ซ่อนเร้น
2. วิธีการ ได้แก่ การใช้อุบายหลอกลวง บังคับ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม ใช้กำลัง ประทุษร้าย ขู่เข็ญว่า จะใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรม ข่มขืนใจ
3. วัตถุประสงค์ คือ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเหยื่อ เช่น การนำตัวไปเพื่อ สอนองความใคร่ เพื่อการอนาจารหรือทำการค้าประเวณี เอาตนเองเป็นทาสหรือมีฐานะคล้ายทาส กด ขี้แรงงานและตัดอวัยวะ

นอกจากนี้ในพิธิตาร์ฉบับดังกล่าว มีข้อสังเกตดังนี้ คือ

1. ในพิธิตาร์ข้อ 3 (b) ระบุว่าความยินยอมของเหยื่อหรือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ไม่สามารถหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นหรือข้อกล่าวอ้างให้พ้นจากการถือว่าการกระทำนั้นๆ เป็นการค้า มนุษย์ หากว่ามีการใช้วิธีการดังที่ได้กล่าวข้างต้นเพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของเหยื่อหรือ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
2. พิธิตาร์ ข้อ 3 (c) ให้ถือว่าการจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือ การรับไว้ซึ่งเด็กเพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ เป็นการค้ามนุษย์ แม้ว่าจะไม่มีการใช้ วิธีการใดๆ ที่กล่าวไว้ข้างต้น และ
3. พิธิตาร์ ข้อ 3 (d) ระบุว่า “เด็ก” หมายถึงบุคคลใดที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

2.1.2 ประวัติความเป็นมาของการค้ามนุษย์

ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับความเป็นมาของการค้ามนุษย์

แต่เดิมการค้ามนุษย์มีความเกี่ยวข้องกับการค้าทาส (slavery) (ปรัชัช เปี่ยมสมบูรณ์, 2547) โดยกระบวนการเริ่มต้นของการค้ามนุษย์ คือการค้าทาสโดยปรากฏจากข้อสันนิษฐานในทางวิชาการว่า การค้าทาสเกิดจากการที่มนุษย์อพยพย้ายถิ่นที่อยู่โดยการทำสงครามรุกรานกัน ซึ่งทาสในยุคแรกนี้ จะมีเพียงผู้หญิงและเด็กที่ถูกจับเป็นเชลยเท่านั้น ส่วนผู้ชายถูกฆ่าทั้งหมด ต่อมาได้มีการขยายอาณาจักร ผู้ชายที่ถูกจับเป็นเชลยศึกจึงได้รับการยกเว้นเพื่อเกณฑ์ไว้ใช้แรงงาน

อนึ่ง เมื่อประมาณเมื่อ 4,000 ปีมาแล้ว ในสมัยสุเมเรียน มีกฎหมายฉบับแรกของโลก คือประมวลกฎหมายพระเจ้าฮัมมูราบี แห่งบาบิโลน ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการค้าทาสไว้ว่า บุคคลนั้นสามารถไถ่ถอนตัวเองให้เป็นอิสระได้อย่างไรบ้าง ส่วนในยุคอียิปต์โบราณก็เป็นแหล่งศูนย์กลางแห่งการค้าทาสจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เอธิโอเปีย อัชชีเรีย เช่นกัน ดังนั้น ในยุคนี้จึงได้มีบทบัญญัติให้คนยากไร้นั้นสามารถที่จะขายตนเอง หรือขายบุตรธิดาไปเป็นทาสได้

สำหรับในยุคอารยธรรมกรีกโบราณนั้น มีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับการค้าทาสโดยระบุให้คนของกรีกหรือคนที่เกิดในเมืองนั้นไม่สามารถเป็นทาสเมืองนั้นได้ และมีข้อยกเว้นให้คนเหล่านั้นสามารถที่จะปลดปล่อยตนเองจากความเป็นทาสได้ หากได้กระทำคุณประโยชน์ให้กับรัฐ ซึ่งจากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงมีผลกระทบทำให้เกิดมีการลักพาตัวเด็กผู้ชายหรือเด็กผู้หญิงจากเมืองหนึ่งส่งไปขายยังอีกเมืองหนึ่ง และภายหลังที่อาณาจักรกรีกล่มสลายอันเนื่องมาจากโรมันมีกองทัพที่เข้มแข็งกว่า โรมันก็ได้ขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนอียิปต์ แอฟริกาเหนือและในเอเชีย ไมเนอร์ ซึ่งในยุคอารยธรรมโรมันโบราณนี้จัดได้ว่าเป็นยุคที่มีความเจริญรุ่งเรืองแห่งการค้าทาสและมีชาวกรีกถูกจับเป็นเชลยส่งไปเป็นทาสที่กรุงโรมมากที่สุด ดังเห็นได้จากการที่กฎหมายบ้านเมืองของโรมัน (Jus Civile) ได้บัญญัติให้ทาสเป็นทรัพย์สินของนายทาสและไม่มีสภาพบุคคลตามกฎหมาย ดังนั้น ทาสในยุคนี้จึงมีทั้งทาสที่เป็นกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลและทาสที่เป็นของรัฐ อย่างไรก็ตาม โรมันได้ปฏิบัติต่อทาสอย่างไรมนุษยธรรมโดยใช้ทาสต่อสู้กับทาสหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “Gladiator” และใช้ทาสมือเปล่าต่อสู้กับสิงโตในลักษณะเป็นเกมส์กีฬาบันเทิงของนายทาส ด้วยเหตุนี้ จากสภาพการถูกกดขี่ดังกล่าวจึงได้มีการต่อสู้เพื่ออิสรภาพ ภายใต้การนำของสปาร์ตาคุส (Spartacus) ในอาณาจักรโรมัน 73 ปี ก่อนคริสตกาล

ต่อมา ในยุคสมัยกลาง ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 15 ได้มีการกวาดต้อนชาวแอฟริกันที่เป็นทาสไปสู่ยุโรป โดยมีที่มาจากกรณีนักเดินเรือชาวโปรตุเกสจับชาวมัวร์ในแอฟริกาเหนือได้ 3 คน แต่เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนอิสรภาพของตนเอง ชาวมัวร์จึงขอไถ่ถอนตนเองโดยแลกกับทาสชาวแอฟริกาผิวดำ 10 คน ต่อมาประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 17-19 มีการสำรวจโลกใหม่ ทำให้มีการค้า

ทาสเป็นจำนวนมากเพื่อใช้เป็นแรงงานในการแสวงหาทวีปอเมริกา ซึ่งมีการขนส่งทาสอย่างทารุณโหดร้ายโดยให้นอนเรียงกันและผูกแขนผูกขาในเรือสำเภานขนาดใหญ่ และพบว่าในยุคนั้นประเทศสหรัฐอเมริกามีทาสผิวดำเป็นจำนวนถึง 15,000 คน

ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นช่วงที่มีการสำรวจทวีปแอฟริกาอันเป็นดินแดนแห่งการผจญภัยทำให้กระบวนการค้าทาสผิวดำได้แพร่ขยายไปยังประเทศตุรกี ประเทศอาราเบีย ประเทศอิหร่านและเอเชียตะวันตก ต่อมามนุษย์ได้เริ่มตระหนักว่าเราไม่ควรเอาเปรียบซึ่งกันโดยการค้าทาส และต่อมาในปี ค.ศ. 1794 ประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศแรกที่ยกเลิกการค้าทาส หลังจากนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาได้เลิกทาสในสงครามกลางเมืองในสมัยประธานาธิบดี अबราฮัม ลินคอล์น ในปี ค.ศ. 1865

หลังจากที่สงครามโลกครั้งที่ 1 ได้ยุติลงไม่นาน เมื่อกระบวนการค้าทาสผิวดำถูกต่อต้านแต่ยังมีกระบวนการบังคับใช้แรงงาน โดยที่ความหมายของคำว่า “การบังคับใช้แรงงาน” นั้นก็คือการปล่อยให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลกดขี่บังคับหรือกระทำการใดๆ โดยปราศจากความสมัครใจของบุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่นเพื่อให้ปฏิบัติหรือทำตามความประสงค์ของตน ภายใต้ความด้อยทางศักดิ์ศรีหรือภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดเอาไว้อย่างเคร่งครัด ซึ่งในการนี้ องค์การแรงงานสากล หรือ ILO (International Labour Organization) ซึ่งอยู่ภายใต้สนธิสัญญาแวร์ซาย มีบทบาทอย่างมากในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับแรงงานในเรื่องสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยในการทำงาน และสวัสดิการของผู้ทำงาน อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เมื่อฮิตเลอร์ซึ่งก้าวสู่ความเป็นผู้นำเยอรมันได้มีการปฏิบัติต่อเชลยศึกในค่ายกักกันของกองทัพนาซีเยอรมันโดยบีบบังคับใช้แรงงานเพื่อผลิตยุทธภัณฑ์ให้กับกองทัพนาซี และภายใต้การนำของฮิตเลอร์ พวกนาซีเยอรมันได้นำการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์มนุษย์อย่างโหดร้ายมาปฏิบัติ โดยเฉพาะกรณีของการทำลายล้างชาวยิวชนิดให้สิ้นซากเป็นจำนวนหลายล้านคนในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2

ต่อมา หลังจากการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้เกิดมโนธรรมหลังจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว โดยนานาประเทศเริ่มมองว่าการกระทำต่อมนุษย์ด้วยกันในลักษณะทารุณโหดร้ายดังกล่าวสมควรถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ (Crime Against Humanity) ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1945 ได้มีการจัดตั้งศาลพิจารณาคดีอาชญากรรมสงครามที่นูเรมเบิร์ก และองค์การแรงงานสากลหรือ ILO ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งของสหประชาชาติที่มีหลักประกันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ได้ยกเลิกการบังคับใช้แรงงานอย่างเด็ดขาด โดยวางหลักการห้ามมิให้มีการบังคับใช้แรงงานในลักษณะของการข่มขู่ทางการเมืองหรือการศึกษา รวมถึงไม่ให้มีการลงโทษต่อผู้ที่มีความแตกต่างในทางด้านการเมือง ทางด้านสังคม ทางด้านเศรษฐกิจและไม่ให้มีการกีดกันทางด้านเชื้อชาติ สังคมและศาสนาอีกต่อไป ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้ตรงกับ มาตรา 4 แห่ง

ปัญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ห้ามลดฐานะของบุคคลลงเป็นทาสและห้ามการค้าทาสในทุก รูปแบบ จึงกล่าวได้ว่าหากมนุษย์ได้มีการปฏิบัติและให้ความเคารพต่อมวลมนุษยชาติโดยไม่แบ่งแยกในเรื่องเพศ เชื้อชาติ ภาษาและศาสนาไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดแล้ว มนุษย์ทุกคนก็ย่อมได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน (มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์, 2549)

วิวัฒนาการของการค้ามนุษย์ในประเทศไทย

สำหรับการค้ามนุษย์ในประเทศไทย ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าเริ่มมีมาตั้งแต่เมื่อใด แต่มีหลักฐานที่เด่นชัดโดยเริ่มตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งสามารถแบ่งวิวัฒนาการของการค้ามนุษย์ออกได้เป็น 3 ยุค ดังนี้

1. ยุคสมัยกรุงศรีอยุธยา-ยุคก่อนเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2417)

ขจร จักรประณีต (2539) กล่าวว่า จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยเฉพาะ บทบัญญัติในกฎหมายหลายฉบับพบว่า มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการค้าประเวณี เช่น พระไอยการลักษณะลักพา พ.ศ. 1901 พระไอยการลักษณะฟัวเมีย พ.ศ. 1904 เป็นต้น โดยหญิงที่มาประกอบอาชีพโสเภณีนั้นมีหลักฐานแน่ชัดว่าพัฒนามาจากเป็นนางทาส ทั้งนี้ เพราะสภาพของหญิงยากจนและหญิงที่เป็นเชลยศึกในสงคราม หรือหญิงที่ถูกนำมาจากเมืองประเทศราชต่างๆ ในสมัยนั้นจะถูกขายตัวเป็นทาส และการเป็นทาสเช่นนี้ย่อมหมายถึงการปฏิบัติทุกอย่างตามที่นายทาสสั่งตลอดจนการบำเรอทางเพศให้แก่นายทาสด้วย

ดารารัตน์ เมตดาริกานนท์ (2536) กล่าวว่า จากหลักฐานที่ยืนยันการค้าหญิงเพื่อบังคับให้เป็นโสเภณี ได้ปรากฏในจดหมายเหตุของลาโลแบร์ ราชทูตฝรั่งเศสที่เข้ามาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้กล่าวถึง ความชอบธรรมของขุนนางและนายเงิน ในการที่จะเกณฑ์ให้หญิงและเด็กหญิงที่ตนได้ซื้อมาให้ค้าประเวณี เพียงแต่การค้าประเวณีดังกล่าวจะต้องเสียเงินถวายพระมหากษัตริย์ โดยในบันทึกดังกล่าวยังได้กล่าวถึงการรับซื้อภริยาที่สามีส่งขายมาเป็นทาสด้วย แสดงให้เห็นถึงแนวคิดในการมองหญิงที่เป็นภริยาในฐานะทรัพย์สินที่สามารถซื้อขายกันได้

ในช่วงรอยต่อของปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาและต้นกรุงรัตนโกสินทร์ คือ การค้าชาวจีนข้ามชาติภายใต้สภาพปัญหาภายในของประเทศจีน ทั้งปัญหาการเพิ่มขึ้นของประชากร การเข้ามาของอิทธิพลตะวันตกตามเมืองท่าต่าง ๆ แต่ตัวเลขของการค้าหญิงจีนยังไม่ปรากฏชัดมากนัก เนื่องจากส่วนใหญ่ยังเป็นการอพยพและการค้าของชายชาวจีนเพื่อเข้ามาเป็นแรงงาน โดยก่อนหน้า พ.ศ. 2425 เชื่อกันว่ามีชาวจีนทั้งที่อพยพด้วยความสมัครใจและถูกเคลื่อนย้ายไปในประเทศต่าง ๆ ราว 2,000,000 คน (วิยะดา ทองมิตร, 2530)

อนึ่ง การทำสนธิสัญญาเบาริ่ง ในปี พ.ศ. 2398 ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจจากที่เคยใช้ระบบการผลิตเพื่อยังชีพและการแลกเปลี่ยน กลายเป็นระบบการผลิตเพื่อ

เป็นสินค้า โดยมีเงินตราเป็นอัตราแลกเปลี่ยน ถือเป็นการเปิดประเทศที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยตรง มีการว่าจ้างแรงงานต่างด้าวโดยเฉพาะชาวจีนเข้ามาทำป่าไม้ เหมืองแร่ และธุรกิจต่าง ๆ มากขึ้น ในขณะที่ระบบโสเภณียังมีไม่มากนัก เพราะระบบผูกขาดการค้าประเวณีของสถานค้าประเวณีที่มีความเกี่ยวข้องในการจ่ายภาษี แต่ระบบดังกล่าวได้ถูกปลดปล่อยลงภายหลังการเลิกทาส

2. ยุคการเลิกทาส (พ.ศ. 2417) – ยุคสงครามโลกครั้งที่สอง (พ.ศ. 2488)

ใน พ.ศ. 2417 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงออกพระราชบัญญัติพิกัดเกษียณอายุลูกทาสไทย โดยเฉพาะในมาตราที่ 1, 2 และ 3 ได้มีข้อกำหนดว่า “....ลูกทาสที่ดี ลูกไทยที่ถูกขายตัวลงเป็นทาสที่ดี ถ้ามันเกิดปีมะโรงสัมฤทธิ์ศก พ.ศ. 2411 อันเป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติ และปีต่อ ๆ มา อายุถึง 21 ปี ให้มันพ้นค่าตัวเป็นไทยไม่ว่าทาสนั้นจะอยู่กับเจ้าหม่มมุลนายเดิมหรือได้ออนย้ายไปอยู่กับเจ้าหม่มมุลนายใหม่.... หากจะเอาบุตรหลานที่เกิดตั้งแต่ปีมะโรงสัมฤทธิ์ศก อายุต่ำกว่า 15 ปี ลงมาขายฝากให้ขายได้ตามพิกัดเกษียณอายุ แต่ถ้าบุคคลนั้นครบ 15 ปี ขึ้นไปถึง 20 ปี ต้องให้ผู้ถูกขายรู้เห็นด้วย” (คารารัตน์ เมตตาริกานนท์, 2536, หน้า 216-222 อ้างถึงในมาตาลักษณ ออรุ่งโรจน์, 2549, หน้า 19) บทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการค้าประเวณีเป็นอย่างมากเพราะจะทำให้หญิงที่เคยต้องค้าประเวณีในสถานะของนางทาสหมดสิ้นไปภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ อนึ่ง หลังจากที่มีการเลิกทาสประกอบกับการอพยพของหญิงต่างด้าว โดยเฉพาะจากประเทศจีนเป็นจำนวนมากเข้าสู่การค้าประเวณี ทำให้รัฐบาลออกพระราชบัญญัติสัญจรโรค ร.ศ. 127 (พ.ศ. 2452) ที่ปรากฏคำปรารภในพระราชบัญญัติความว่า “ทุกวันนี้หญิงบางจำพวกประพฤติตนอย่างที่เราเรียกว่าหญิงนครโสเภณี มีหัวหน้ารวบรวมกันตั้งโรงหาเงินขึ้นหลายตำบล แต่ก่อนมาการตั้งโรงนครโสเภณี นายโรงช่วยไล่หญิงมาเป็นทาสรับตัวจากเจ้าภาษีแล้วตั้งเป็นโรงขึ้น ครั้งต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกทาสเสียแล้ว หญิงบางจำพวกก็รับตัวจากเจ้าภาษีแล้วมีหัวหน้ารวบรวมกันตั้งขึ้นในพื้นที่อันควรมิควรบ้างเป็นเหตุให้เกิดการวิวาทกันขึ้นเป็นเนือง ๆ อีกประการหนึ่ง หญิงบางคนป่วยเป็นโรค ซึ่งอาจจะติดต่อเนื่องไปถึงผู้ชายที่คบหาสมาคมได้ ก็มีได้มีแพทย์ตรวจตรารักษาโรคร้ายนั้นอาจจะติดต่อเนื่องกันไป จนถึงเป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิตมนุษย์เป็นอันมาก และยังมีกฎหมายและข้อป้องกันอย่างใด....” การออกพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงเป็นการยอมรับสภาพของการประกอบอาชีพค้าประเวณีและการมีโสเภณีภายในประเทศ โดยจะต้องมีการขึ้นทะเบียนเพื่อเก็บภาษีและการดูแลเรื่องโรคติดต่อต่าง ๆ

ซึ่งผลจากกฎหมายดังกล่าว ทำให้มีการค้าประเวณีอย่างเปิดเผยเป็นจำนวนมาก เห็นได้จากสถิติของการจดทะเบียนโสเภณีที่ได้มีการบันทึกไว้ ใน พ.ศ. 2452 มีการจดทะเบียนหญิงจีน

1,441 คน หญิงไทย 950 คน หญิงเวียดนาม 58 คน หญิงลาว 50 คน และใน พ.ศ. 2468 จำนวนดังกล่าวได้เพิ่มเป็นหญิงจีน 2,766 คน ขณะที่หญิงไทยเพียง 342 คน โดยสำหรับหญิงจากประเทศจีนนั้นพบว่าร้อยละ 90 จะถูกหลอกลให้มาค้าประเวณีในไทย(ดารารัตน์ เมตตาริกานนท์,2543) และตัวเลขดังกล่าวได้ลดลงภายหลังจากนั้นเนื่องจากผลของการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2470 และพระราชบัญญัติการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2471 หลังจากประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 1921

ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง กิจการการค้ามนุษย์ถูกผูกขาดอยู่กับกลุ่มธุรกิจชาวจีน โดยเฉพาะกิจการค้าประเวณีและการทำงานในบ้าน ที่มีความคลุมเครือและไม่สามารถแยกออกจากกันอย่างชัดเจน โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่เป็นคนพาหญิงและเด็กเหล่านี้เข้ามาในประเทศไทย ที่เริ่มมีเครือข่ายความร่วมมือ เพราะเป็นธุรกิจที่ทำรายได้อย่างมหาศาล ทำให้เกิดปัญหาในการควบคุมดูแลอย่างเห็นได้ชัด ถึงแม้ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ค.ศ. 1921 แล้วก็ตาม (มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์,2549)

3. ยุคภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (พ.ศ. 2489) – ปัจจุบัน

ในยุคนี้เป็นช่วงที่ประเทศไทย เริ่มมีปฏิสัมพันธ์กับนานาประเทศมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกับประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ประเทศไทยได้ส่งกองทัพไปร่วมทำสงครามในคราวสมุทรเกาหลี และต่อมาได้มีการอนุญาตให้มีการจับตั้งฐานทัพของประเทศไทยในสหรัฐอเมริกา ทำให้มีทหาร นักวิชาการ นักธุรกิจ จากประเทศตะวันตกเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการค้าประเวณีไปเป็นลักษณะใหม่ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ประกอบกับสถานการณ์ภายในประเทศที่ยากจนแพร่กระจายเข้าไปในพื้นที่ชนบททำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นของแรงงานจากชนบท

ในช่วงปี พ.ศ.2503-2530 ได้มีการออกพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี ภายใต้แนวคิดห้ามมิให้มีการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด แต่ปัญหาก็มิได้ลดลงและกลับทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเพราะปัจจัยต่างๆคือ ความยากจนในชนบทที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่มีการเข้ามาของฐานทัพอเมริกา และเป็นช่วงที่มีการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลทั้งในลักษณะโดยตรงและโดยอ้อมต่อปัญหาการค้าประเวณีของไทยในช่วงนั้น โดยจะเห็นได้ว่ามีหญิงและเด็กจำนวนมากเข้าสู่ธุรกิจการค้าประเวณี และถึงแม้ฐานทัพอเมริกาจะถอนออกไปในช่วงก่อน พ.ศ.2519 แต่ก็ยังมีกลุ่มถูกค้าจากประเทศตะวันตกเพิ่มมากขึ้น และรูปแบบการค้ามนุษย์ได้มีกระบวนการการจัดส่งหญิงไทยไปประกอบธุรกิจทางเพศในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่น ฮองกง สิงคโปร์ มาเลเซีย และประเทศในยุโรป (ชนกพล สกลผลุงเขตต์,2545) ที่แม้จะมีความเสี่ยงทั้งจากการถูกเอา

เปรียบเทียบเรื่องค่าแรงและการถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่างๆ ก็ยังมีผู้ที่ต้องการเดินทางไปเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ ยังมีการค้ามนุษย์ในรูปแบบใหม่เกิดขึ้น อาทิเช่น การจัดหาหญิงไทยไปแต่งงานกับชายชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวเยอรมัน กิจกรรมจัดส่งเมียทางไปรษณีย์ (Mail Order Bride) ที่แพร่หลายในประเทศออสเตรเลียและประเทศสหรัฐอเมริกา โดยหญิงเหล่านี้หากไม่ประสบความสำเร็จในการแต่งงานมักจะถูกชักนำเข้าสู่ธุรกิจบริการทางเพศหรือการบังคับค้าประเวณีต่อไป

สำหรับในช่วงปี พ.ศ.2521-2530 นี้ถึงแม้การเคลื่อนย้ายของหญิงและเด็กภายในประเทศ จะมีปัจจัยมาจากฐานะทางเศรษฐกิจเป็นหลัก แต่ก็เริ่มมีปัจจัยเสริมอื่นๆ ทำให้เกิดการค้ามนุษย์อย่างเป็นกระบวนการมากยิ่งขึ้น เช่น การเห็นตัวอย่างของผู้ที่เคลื่อนย้ายถิ่นไปทำงาน การชักจูงของผู้ที่เคยเข้ามาทำงานในธุรกิจค้าประเวณีที่กลับไปในหมู่บ้าน สาเหตุประการสำคัญ โดยเฉพาะการเคลื่อนย้ายของหญิงและเด็กจากภาคเหนือ คือ ความยากจนของครอบครัวที่ทำให้บิดามารดาขายลูกให้มาค้าประเวณีด้วยตัวของตัวเอง โดยจะมีการรับเงินไปก่อนจำนวนหนึ่ง และผู้ที่ถูกนำไปทำงานจะชดใช้เป็นจำนวนเงินมากกว่าอย่างน้อย 2 เท่า นอกจากนี้ ปัจจัยจากตัวหญิงและเด็กเอง เช่น การเกิดความอับอายจากประสบการณ์ในทางเพศ ปัญหาในชีวิตสมรสและปัญหาครอบครัว สภาวะหนี้สินเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการสมัครใจที่จะเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี โดยหากครอบครัวมีส่วนร่วมในการรับเงินไปก่อน หญิงและเด็กก็จะเสี่ยงกับการถูกบังคับให้ค้าประเวณีในลักษณะแรงงานทาส เพื่อเร่งทำเงินที่อ้างว่าเป็นหนี้ที่จะต้องชดใช้จากการที่ผู้เกี่ยวข้องได้รับเงินไปก่อนหน้านี้แล้ว

อนึ่ง ในช่วงปลายของระยะนี้ เริ่มมีการค้าหญิงและเด็กที่ล่อลวงและชักจูงให้ไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้าน โดยหญิงและเด็กจากภาคเหนือจะถูกนำไปค้าประเวณี ในขณะที่หญิงและเด็กจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะถูกนำไปเป็นแรงงานในบ้าน สำหรับหญิงที่เคยมีประสบการณ์ในการค้าประเวณีมาช่วงหนึ่งก็จะเริ่มมุ่งสู่ประเทศในยุโรป โดยมีนักท่องเที่ยวจากประเทศตะวันตกที่มีส่วนร่วมในการนำไป หลายคนถูกไถ่ตัวและได้แต่งงานกับผู้ใช้บริการ แต่หลายคนก็ไม่ประสบความสำเร็จและพยายามกลับมาเพื่อชักจูงคนอื่นไปทำงานในลักษณะนายหน้า

ในช่วงปีพ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน ช่วงนี้เป็นช่วงที่การค้ามนุษย์ผันแปรไปอย่างแยกไม่ออกกับแนวทางในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สำหรับภายในประเทศการเติบโตของการค้าหญิงและเด็กมีขั้นตอนที่เป็นระบบมากขึ้น มีการย้ายถิ่นโดยตรงจากหมู่บ้านไปสู่ต่างประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือการจัดส่งหญิงและเด็กไปค้าประเวณีนี้นี้มีรูปแบบและวิธีการค้าขาย การส่งแรงงานชายไปทำงานในต่างประเทศมีการเรียกค่านายหน้า แต่ผู้ถูกค้าจะต้องจ่ายหนี้สินที่

กลุ่มบุคคลที่อยู่ในกระบวนการค้ากำหนดขึ้น ทำให้ไม่สามารถมีรายได้เป็นของตนเองในช่วงแรกของการค้าเพราะจะต้องทำงานเพื่อค่าใช้จ่ายหนี้สินที่นักค้ามนุษย์ได้ตั้งไว้ให้

การค้าหญิงและเด็กในระยะนี้ นอกจากจะพบว่ามี การนำหญิงและเด็กที่เป็นชนกลุ่มน้อยทั้งภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาค้าในประเทศไทยแล้ว ยังพบว่าผู้ซื้อในต่างประเทศยังใช้ระบบโดยตรงในการซื้อหญิงและเด็กจากหมู่บ้าน คล้ายกับเป็นการให้สินสอดเพื่อนำหญิงไปเป็นภรรยา ทำให้บิดามารดาจำนวนมากพอใจกับวิธีการเช่นนี้ เพราะเป็นการได้เงินโดยตรง ตัวหญิงเองก็จะไปอยู่กับชาวต่างประเทศในช่วงสั้นๆ โดยที่ชาวต่างประเทศมักจะเป็นฝ่ายเลิกราไปเอง เมื่อหญิงเหล่านั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางเพศได้ (ศิริพร สโครบานัค และคณะ, 2540)

ในช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่มีปัญหาการค้าหญิงและเด็กเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในปัญหาการค้าประเวณี โดยเฉพาะในประเทศไทยซึ่งเชื่อว่ามีผู้หญิงและเด็กที่ค้าประเวณีในช่วงนี้มากถึง 400,000 คน (กองนโยบายและแผนงานเยาวชน: กรุงเทพฯ, 2536) โดยร้อยละ 40 ของทั้งหมด คือประมาณ 160,000 คน เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี และมีรูปแบบการสร้างมายาคติให้บิดามารดาเห็นรายได้ที่จะได้จากการทำงานในรูปแบบของสัญญาจ้างงาน ในที่สุดก็จะนำหญิงและเด็กเหล่านั้นเข้ามาสู่การค้าประเวณีต่อไป

นอกจากนี้ การแสวงหาประโยชน์จากหญิงและเด็กในฐานะผู้ถูกค้า ก็ยังมีรูปแบบอื่นๆ ที่เห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ เช่น การให้จัดทำสื่อลามกอนาจาร การให้บริการทางโทรศัพท์ การแสวงหาประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น การจัดให้มีการแต่งงานเพื่อให้ได้สถานะบางอย่าง การใช้ให้ประกอบอาชญากรรมต่างๆ การบังคับให้เด็กเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่สามารถซื้อขายคะแนนจากการเล่นได้ เป็นต้น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการค้าหญิงและเด็กในยุคนี้ เป็นยุคที่มีรูปแบบสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เพราะมีบุคคลที่เข้าไปเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ทั้งบุคคลผู้ที่ถูกค้า กลุ่มนายหน้า เจ้าของสถานบริการ ผู้จ้างงาน ไปจนถึงการจัดระดับเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมอื่น ๆ รวมถึงการใช้วิธีการหลอกล่อหรือชักจูงที่ซับซ้อนมากขึ้น อีกทั้งยังนำเอาสารกระตุ้น เช่น สารเสพติดประเภทต่างๆ เข้ามาใช้เพื่อให้ผู้ตกเป็นเหยื่อไม่สามารถออกจากอาชีพนั้นได้โดยง่าย ด้วยเหตุนี้ ปัญหาการค้ามนุษย์จึงมิใช่เป็นเพียงปัญหาในระดับประเทศแต่เป็นปัญหาสากล โดยเฉพาะกับประเทศไทยซึ่งอยู่ในฐานะที่เป็นประเทศต้นทาง ประเทศปลายทางและประเทศทางผ่านของการค้ามนุษย์ ที่จะต้องร่วมมือกับนานาประเทศในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว (มาตาลักษณ์ ออรุงโรจน์, 2549)

แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

การแสวงหาผลประโยชน์จากเหยื่อการค้ามนุษย์จึงมีแนวคิดอยู่ 2 ประการ คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี

ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติของประเทศต่าง ๆ ที่มีต่อปัญหาการค้าประเวณี จะถือหลักปฏิบัติตามแนวคิดที่พัฒนาเป็นระบบกฎหมายซึ่งมี 4 แนวความคิด ดังนี้ (กอบกุล ราชะนคร, 2538)

(1) แนวความคิดแบบห้ามไม่ให้มีการค้าประเวณีโดยเด็ดขาด (The Prohibitionist System) ซึ่งแนวคิดนี้มีพื้นฐานมาจากการมองว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งที่ผิด ทั้งในแง่ของกฎหมาย ศีลธรรมเป็นการแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของแนวความคิดมนุษยธรรมต่อกฎหมาย และแนวความคิดนี้ถือว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีทุกคนเป็นผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายซึ่งประเทศที่ใช้แนวความคิดนี้ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา

(2) แนวความคิดแบบปรามการค้าประเวณี (The Abolitionist System) โดยระบบแนวความคิดนี้ถือว่าการค้าประเวณีมิได้มีความผิดในตัวเอง ทำให้ตัวผู้ค้าประเวณีไม่ถูกสันนิษฐานว่ากระทำความผิดทางอาญาและมีสิทธิเท่ากับบุคคลทั่วไป แต่จะจับกุมและลงโทษบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น เจ้าของสถานบริการ ผู้จัดหา แมงดา รวมทั้งลูกค้าผู้ใช้บริการ โดยมีประเทศที่ใช้แนวความคิดนี้ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศอินเดีย และประเทศอังกฤษ

(3) แนวความคิดแบบการจดทะเบียน (The Legalizationist System) ซึ่งแนวความคิดนี้ต้องการให้มีการยอมรับให้มีการค้าประเวณีโดยจัดให้มีสถานที่เหมาะสมในการค้าประเวณี (Closed Houses) จัดให้มีการจดทะเบียนผู้ค้าประเวณีและมีการตรวจสุขภาพภายในเวลาที่กำหนดเพื่อป้องกันโรค สำหรับประเทศที่พัฒนาระบบแนวความคิดนี้เป็นกฎหมาย ได้แก่ ประเทศเยอรมัน

(4) แนวความคิดการค้าประเวณีมิใช่อาชญากรรม (The Decriminalization System) โดยแนวคิดนี้เกิดจากการวิเคราะห์ของหญิงที่อยู่ในระบบโสเภณีที่ต้องการให้มีการยอมรับการค้าประเวณีและคุ้มครองสิทธิของหญิงบริการทางเพศโดยมีความคิดที่สำคัญ 3 ประการ คือ

ก) ต้องการแยกแนวทางการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์กับการค้าประเวณีเพราะมิใช่หญิงทุกคนที่อยู่ในระบบโสเภณีจะถูกบังคับให้ค้าประเวณี

ข) การกำหนดให้การค้าประเวณีเป็นอาชญากรรมซึ่งจะต้องล้มล้างให้สิ้นไปนั้นส่งผลให้เกิดการตีตราหญิงที่ให้บริการทางเพศ การละเมิดสิทธิมนุษยชนและการขาดกลไกของรัฐในการให้ความคุ้มครอง ทำให้ผู้หญิงต้องตกอยู่ในสภาพที่ถูกกระทำตามอำเภอใจจากเจ้าของกิจการ ผู้ซื้อบริการและสังคม โดยรวม

ค) สำหรับผู้หญิงส่วนหนึ่งการค้าประเวณี ถือว่าเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งสำหรับการหาเลี้ยงชีพ รัฐจำเป็นต้องแยกหญิงที่เลือกขายบริการทางเพศซึ่งถือว่าเป็นแรงงานให้บริการทางเพศ

(Sex Worker) ออกจากหญิงที่ถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ ซึ่งถือว่าเป็นทาสทางเพศ (Sex Slave) อันเป็นรูปแบบหนึ่งของการค้ามนุษย์

ด้วยเหตุนี้ รัฐจึงมีหน้าที่ต้องให้การคุ้มครองหญิงที่ค้าบริการทางเพศโดยยอมรับว่าการค้าประเวณีเป็นงานรูปแบบหนึ่งซึ่งรัฐจะไม่ใช้มาตรการตรวจสอบหรือจดทะเบียนหญิงที่ขายบริการ หากจำเป็นต้องมีการดูแลจดทะเบียนหญิงบริการทางเพศ รัฐจะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการสหวิชาชีพที่มีผู้แทนของหญิงบริการเข้าร่วมด้วย เพื่อจะได้กำหนดแนวทางนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของหญิงที่อยู่ในอาชีพบริการ

2. แนวความคิดเกี่ยวกับการใช้แรงงานที่ถูกบังคับ

การค้ามนุษย์อาจเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่มบุคคล เริ่มตั้งแต่ผู้มีหน้าที่จัดหาไปจนถึงบุคคลสุดท้ายที่เป็นผู้ซื้อหรือผู้รับตัวผู้เสียหาย โดยบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ต้องตกอยู่ในสภาพการทำงานที่ถูกแสวงประโยชน์โดยมิชอบและถูกข่มขู่โดยถูกยึดแรงงานอย่างไม่ยินยอมพร้อมใจ ในการบังคับให้ทำงานในโรงงานรถ สถานีก่อสร้าง สถานบันเทิง การทำงานในบ้าน การบังคับให้ขนยาเสพติดและบังคับให้เป็นขอทาน เหล่านี้จึงเป็นช่องทางในการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจและแรงงานจากบุคคลที่ถูกบังคับใช้แรงงานอันเป็นปัญหาสำคัญของการค้ามนุษย์ ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการคือ (ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก มูลนิธิเด็ก, 2539)

1. ความต้องการของนายจ้าง เนื่องจากนายจ้างมีบทบาทในฐานะผู้ผลิตสินค้าและบริการ ตามทฤษฎีของนายจ้าง แรงงานจึงถือเป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่ง จุดมุ่งหมายของการจ้างแรงงานจะขึ้นอยู่กับผลกำไร ดังนั้น จากแรงจูงใจนี้จึงส่งผลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนายจ้าง ในการจ้างงานโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าของการจ้างงาน ซึ่งในการจ้างแรงงานบางประเภท ได้แก่ แรงงานหญิงและเด็กจึงเป็นที่ต้องการของนายจ้างเพราะนายจ้างจะเสียค่าจ้างในอัตราที่ต่ำและส่งผลให้ต้นทุนในการผลิตต่ำลงไปด้วย

2. การเข้ามาของผู้ใช้แรงงาน โดยทั่วไปการเข้ามาทำงานของแรงงานในการผลิตและบริการของนายจ้างนั้นต้องการรายได้ค่าจ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและทักษะในการฝึกฝนด้านอาชีพ แต่สำหรับผู้ใช้งานที่เป็นหญิงและเด็กที่มีการศึกษาที่ต่ำ มีระดับการฝึกฝนด้านอาชีพน้อย จะทำให้มีสิทธิในการเลือกงานน้อยลง ซึ่งเป็นช่วงว่างที่ถูกเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์โดยให้เป็นแรงงานที่ถูกบังคับได้โดยง่าย

3. ตลาดแรงงาน โดยลักษณะของตลาดแรงงานจะมีความแตกต่างกันไปตามสภาพของพื้นที่ ประเภทของงานและตัวผู้ใช้งาน ดังนั้นหากเป็นตลาดแรงงานที่มีการประกอบกิจการที่ผิดกฎหมาย อัตราค่าจ้างและสภาพการจ้าง จะตกอยู่ภายใต้อำนาจของนายจ้างแต่เพียงผู้เดียว

2.2 แนวคิด ทฤษฎี และทฤษฎีพื้นฐานทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ำมนุษย์

2.2.1 แนวคิดพื้นฐานที่ใช้ประกอบในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์

แม้ว่าปัจจุบันมีการใช้คำว่า “โลกาภิวัตน์” กันอย่างแพร่หลาย แต่ความหมายของคำดังกล่าวค่อนข้างกว้างและยังไม่ชัดเจนนัก อย่างไรก็ตาม รายงานการศึกษาในเรื่องมิติทางสังคมโลกาภิวัตน์ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ได้ให้ความหมายของ “โลกาภิวัตน์” ว่าเป็นกระบวนการประสานเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างรวดเร็วโดยมีแรงผลักดันจากการเปิดเสรีทางการค้า การลงทุนและการไหลของทุนและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสื่อสารคมนาคมไปพร้อมๆ กัน (พรประภา สิ้นธนาภา, 2545)

จะเห็นได้ว่ากระแสของโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อสถานประกอบการและคนงานเกือบทุกประเทศในโลก ทั้งที่อยู่ในภาคการผลิตและภาคการบริการ ซึ่งผลที่ตามมา คือกำลังแรงงานส่วนใหญ่ของโลกต่างประสบผลกระทบจากการแข่งขันระหว่างประเทศ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงก่อนหน้านี้มีเพียงแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบ (เอกสารแรงงานและสวัสดิการรอบโลก กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2544)

อนึ่ง กระแสโลกาภิวัตน์อันเกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสื่อสาร โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลผลักดันให้โลกอยู่ในภาวะไร้พรมแดน และนำโลกเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบใหม่ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ (พรประภา สิ้นธนาภา, 2545)

1. **ด้านเศรษฐกิจ** กล่าวคือ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ตลาดโลกกว้างขวางขึ้น มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแรงงานและการลงทุนข้ามชาติ ซึ่งจากการที่ระบบเศรษฐกิจโลกให้มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นนี้เอง ทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างรุนแรงมากขึ้น และส่งผลให้ประเทศใหญ่ที่พัฒนาแล้วมีเงื่อนไขที่จะแสวงหาประโยชน์จากประเทศที่กำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาได้มากขึ้น นอกจากนี้การลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่สูงขึ้นไม่เพียงแต่ส่งผลให้เกิดการลดต้นทุนทางการผลิตเท่านั้น หากแต่ทำให้การจ้างแรงงานลดจำนวนลงมากด้วย ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญทั่วโลกในขณะนี้

2. **ด้านสังคม** จะเห็นว่าผู้คนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากขึ้น โดยผ่านเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ จึงทำให้กระแสวัฒนธรรมและข้อมูลข่าวสารที่ยังไม่ได้รับการกลั่นกรองไหลผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เช่น ธุรกิจบันเทิง สื่อโฆษณา เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไปสู่ผู้บริโภคและ

ก่อให้เกิดวัฒนธรรมบริโภคและวัตถุนิยม ตลอดจนความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยต่างๆ ในหมู่คนรุ่นใหม่ รวมทั้งการครอบงำทางวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ และที่สำคัญคือมีบางกลุ่มคนที่ไม่สามารถเข้าถึงข่าวสารข้อมูลที่ทันสมัย จึงส่งผลให้การตัดสินใจและอำนาจต่อรองของกลุ่มคนที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ จะตกเป็นผู้เสียเปรียบในทางสังคมและกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสไปในที่สุด

3. ด้านสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากมาเพื่อการผลิตแบบทุนนิยมได้ทำลายทรัพยากรธรรมชาติลงอย่างมากมาย ซึ่งการพัฒนาไปสู่ความเจริญเติบโตและทันสมัย ก่อให้เกิดการทำลายและใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีการขบเขตจำกัด ทำให้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน ซึ่งทำให้สิ่งแวดล้อมกลายเป็นปัญหาใหญ่ โดยจะเห็นได้จากประสบการณ์ทางธรรมชาติหลายครั้งที่ผ่านมา เช่น การเกิดพายุ หรือน้ำท่วมโดยฉับพลันการเกิดไฟป่าบ่อยครั้ง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า แม้กระแสโลกาภิวัตน์จะก่อให้เกิดโอกาสและความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุแก่มนุษยชาติ แต่ในทางตรงกันข้ามกระแสโลกาภิวัตน์ก็นำมาซึ่งปัญหาสังคมเช่นเดียวกัน

ในกรณีของประเทศไทยก็เช่นกัน กล่าวคือ กระแสโลกาภิวัตน์ได้นำสังคมไทยไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางในทุกๆ ด้านเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก ในขณะที่พื้นฐานสังคมไทยยังเป็นสังคมเกษตรกรรม และประชาชนยังมีชีวิตความเป็นอยู่ในวิถีชีวิตแบบเกษตรกรรม ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงจากสังคมหมู่บ้านเป็นสังคมใหญ่ที่เชื่อมโยงกับโลกที่มีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน กับการพัฒนาที่มุ่งเน้นให้เป็นอุตสาหกรรม เพื่อต้องการให้ทันกับยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้คนในสังคมส่วนใหญ่ยังปรับตัวไม่ทันกับสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้น ส่งผลทำให้สังคมไทยตกอยู่ในภาวะที่ต้องเผชิญกับปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน นอกจากนี้ภาวะฟองสบู่แตกหรือวิกฤติของสังคมไทยในปัจจุบัน เป็นปรากฏการณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงผลของการพัฒนาที่ขาดสมดุล กล่าวคือจากการศึกษาย้อนหลังในระยะ 4-5 ปี ที่ผ่านมา จะพบว่าทิศทางการพัฒนาที่ผ่านมาของสังคมไทยได้เน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ โดยละเลยไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางด้านการเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการพัฒนาภูมิปัญญาไทย และการพัฒนาระบบการศึกษาที่สร้างกระบวนการคิดและวิเคราะห์เป็นให้เกิดขึ้นจริงกับเด็กและเยาวชน ด้วยเหตุแห่งการพัฒนาที่ขาดความสมดุลในองค์ประกอบต่างๆ เช่นนี้ จึงก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญกับสังคมไทยหลายประการอาทิเช่น

- ทำลายความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและชุมชน กล่าวคือ สถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันหลักของสังคมในการให้การดูแลสวัสดิการพื้นฐานของสมาชิกภายในครอบครัวมีความอ่อนแอลง ประกอบกับค่านิยมบริโภค ค่านิยมวัตถุ ทำให้ครอบครัวมุ่งแสวงหาความมั่งคั่งและทรัพย์สิน โดยละเลยไม่มีเวลา และขาดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งผู้

ที่ถูกกลืนและละทิ้งส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้ที่อ่อนแอ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น นอกจากนี้ความรุนแรงในครอบครัวก็มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะกรณีเด็กถูกระงับทำทารุณกรรมทางเพศจากบุคคลใกล้ชิด

- เกิดกระแสวัฒนธรรมบริโภคนิยมและวัตถุนิยม ตลอดจนการฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยต่างๆ ซึ่งมีผลต่อค่านิยมและวิถีชีวิตของคนไทย โดยทำให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคที่ขาดการยั้งคิด การให้คุณค่ากับฐานะทางการเงินมากกว่าคุณงามความดี นำไปสู่การไม่เคร่งครัดในศีลธรรม จริยธรรม รวมทั้งการไม่พึ่งพาตนเอง ไม่เชื่อมั่นในความคิดหรือศักยภาพของตน นอกจากนี้ กระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ในระบบการศึกษา ยังเน้นการคิดตามผู้สอน ขาดการสร้างกระบวนการคิดอย่างใคร่ครวญ วิเคราะห์ วินิจฉัยอย่างเป็นกลางด้วยเหตุผล และขาดการวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลให้เวลาเกิดปัญหาขึ้นในสังคม จึงไม่มีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่ดีพอ

- ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันของคนในสังคม โดยจะเห็นได้ว่าแม้ตัวเลขของคนจนจะน้อยลง แต่ช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวยต่างกว้างขึ้นทุกขณะ

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ ได้กลายเป็นปัจจัยภายนอกที่มีผลทำให้หญิงและเด็กต้องเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อมก็ตาม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไป กล่าวคือ ด้วยเหตุที่ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเน้นไปที่การผลิตและได้นำเอาเทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาใช้แทนแรงงานมนุษย์ และทำให้แรงงานจำนวนหนึ่งต้องตกงานและมีรายได้ลดลง ในขณะที่เดียวกัน กระแสสังคมด้านการบริโภคนิยมและวัตถุนิยมได้สร้างความฟุ้งเฟ้อให้เกิดขึ้น ประกอบกับปัญหาสิ่งแวดล้อมทำให้การเกษตรไม่ได้ผล จึงทำให้เกิดปัญหารายได้น้อยแต่รายจ่ายสูง และท้ายที่สุดได้นำไปสู่ปัญหาความยากจน การอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน และความขัดแย้งทางศีลธรรม จริยธรรมและความเชื่อ ซึ่งล้วนแต่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชากรหญิงและเด็กมีความเสี่ยงของการตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ได้ง่ายมากขึ้น นอกจากนี้ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและข่าวสารข้อมูล ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งในการสร้างเครือข่ายและติดต่อประสานงานกันของกลุ่มอาชญากรรมการค้ามนุษย์ ซึ่งถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอาจมองข้ามได้ (มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์, 2549)

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางร่างกาย จิตใจ สังคมและสภาวะแวดล้อม ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ

1. สภาวะแวดล้อมทางครอบครัว ถือเป็นหน่วยพื้นฐานที่เล็กที่สุดของสังคม แต่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพของบุคคล รวมไปถึงแนวคิดทัศนคติและพฤติกรรมในการดำรงชีวิต โดยจะเห็นว่า ถ้าครอบครัวมีสภาพไม่ปกติสุข มีความไม่

เป็นระเบียบในครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่แยกทางกันอยู่ ละทิ้ง เลิกร้าง ครอบครัวอยู่อย่างไม่มี การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในทางจิตใจ ไม่มีความผูกพันรักใคร่กัน มีภาวะวิกฤติเกิดขึ้นในครอบครัว เช่น หัวหน้าครอบครัวประสบอุบัติเหตุ ครอบครัวที่บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันอย่างสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้เด็กขาดความรักความอบอุ่น และขาดความยับยั้งชั่งใจ ทำให้มีบุคลิกภาพแบบพึ่งพา ซึ่งต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ และอาจนำไปสู่ลักษณะนิสัยในการเป็นคนที่เชื่อคนง่าย ส่วนสตรีที่มีปัญหาด้านครอบครัว ก็มักจะกระทำการใดเพื่อเป็นการประชดชีวิตที่ผิดพลาดที่ผ่านมา จึงง่ายต่อการถูกชักจูงได้เช่นกัน

2. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครอบครัว ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพจิตของเด็กเช่นกัน กล่าวคือ แม่ซึ่งรักลูกมากเกินไป ปกป้องและห่วงหาอาทรลูกมากเกินไป ตามใจหรือคอยดูแลช่วยเหลือควบคุมทุกสิ่งทุกอย่าง จะมีผลทำให้เด็กขาดความเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา จึงอาจง่ายต่อการถูกล่อลวงหรือชักจูงให้เข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติดได้

โดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมเชื่อว่า องค์ประกอบทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและสภาวะแวดล้อม มีผลต่อความสามารถในการเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาของแต่ละบุคคล ซึ่งการมีอิทธิพลนั้นจะมากน้อยอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์และองค์ประกอบในแต่ละส่วนดังที่ได้กล่าวมา (มาดาลักซ์ ออ รุงโรจน์, 2549)

3. แนวความคิดเกี่ยวกับความยากจน

ชิพแมน (Shipman) อธิบายว่าในการมองความยากจนสามารถมองหรือพิจารณาได้อย่างน้อย 6 ด้าน ดังนี้

1. ผู้ที่ยากจน เพราะไม่สามารถจะเข้าถึงซึ่งสิ่งที่อำนวยความสะดวกทางสังคม อันจำเป็นต่อคุณภาพชีวิตได้ เช่น ไม่มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ไม่มีสถานศึกษาที่ดีพอ ไม่มีสถานบริการสุขภาพและอนามัยที่เหมาะสม เป็นต้น

2. ผู้ที่ยากจน เพราะเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดของสังคม เนื่องจากความยากจนเป็นเรื่องของการมีความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องของรายได้ เป็นเรื่องของการกระจายรายได้ที่ไม่ยุติธรรม

3. ผู้ที่ยากจน เพราะเป็นผู้ที่ขาดโอกาสในการยกระดับรายได้ของตน หรือขาดโอกาสในการเปลี่ยนอาชีพที่มีรายได้สูงกว่า ตลอดจนขาดโอกาสในการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคม

4. ผู้ที่ยากจน เพราะตกเป็นเหยื่อของความพิการทางสังคม เช่น ผู้ที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ประพฤติตนเสเพลหมกมุ่นอยู่กับการพนันอย่างถอนตัวไม่ขึ้น มีความป่วยทางจิต เป็นผู้ไม่รู้

หนังสือเป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้บุคคลเหล่านี้จะมีแรงจูงใจในการทำงานต่ำ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่อาจจะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นได้ ในที่สุดจะคงอยู่ในสภาพที่ยากจนต่อไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด

5. ผู้ที่ยากจน เพราะสถาบันต่างๆในสังคมดำเนินไปในลักษณะที่ไม่เอื้ออำนวยให้ผู้ที่ยากจนได้มีส่วนร่วม ซึ่งผลก็คือ ทำให้ผู้ยากไร้ต้องห่างเหินจากสถาบันต่างๆ และกลายเป็นผู้ไร้พลังอำนาจ เป็นผู้ไม่มีค่า ไม่มีศักดิ์ศรีในสังคม และต้องแยกตัวออกจากสถาบันทางสังคมตลอดไป

6. ผู้ที่ยากจน เพราะลักษณะของระบบเศรษฐกิจของประเทศมีส่วนทำให้บุคคลบางกลุ่มต้องอยู่ในสภาพที่ยากจน เช่น ในระบบเศรษฐกิจที่ก้าวหน้ามาก มีความต้องการผู้ที่มีทักษะค่าน้อยมากบุคคลเหล่านี้จึงต้องเสี่ยงกับการว่างงานสูง เมื่อมีการว่างงานก็ย่อมทำให้ผู้นั้นต้องยากจนหรือระบบเศรษฐกิจที่เน้นการใช้เครื่องจักรเป็นสำคัญ จะต้องการจ้างแรงงานน้อยกว่า ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการจ้างแรงงานเมื่อเป็นเช่นนั้น การว่างงานจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ด้วยเหตุนี้ ชีพแมน จึงเสนอแนะแนวโน้มในการแก้ปัญหาเหล่านี้ไว้ 4 วิธีคือ

1. การจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นให้กับผู้ที่ยากจน
2. การรักษาเยียวยาความป่วยพิการทางสังคม
3. การปรับปรุงสถาบันต่างๆให้ทำหน้าที่ในลักษณะที่ช่วยเหลือผู้ที่ยากจน
4. การจัดการในเรื่องเศรษฐกิจของสังคมให้ถูกต้องเหมาะสม

โดยสรุป ความยากจนด้านใดด้านหนึ่งใน 6 ด้านข้างต้นถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้หญิงและเด็กอาจต้องเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ ดังนั้น ปัญหาเศรษฐกิจจึงนับได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้บุคคลต้องตกอยู่ในสถานะที่เสี่ยงต่อการตกอยู่ภายใต้วงล้อมของปัญหาอื่นๆได้โดยง่ายและอาจส่งผลสืบเนื่องไปถึงความด้อยโอกาสทางสังคมในด้านอื่นๆด้วย (อ้างใน ปฐมวดี ปัทมาโรจน์, 2542)

2.2.2 ทศนคติและกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลให้เกิดการค้ามนุษย์

1. การเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมือง คือ กระบวนการเคลื่อนย้ายประชากรจากท้องถิ่นดั้งเดิมมาสู่ท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีระบบซับซ้อน มีความเจริญทางสังคม เศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่งสูงกว่า ทั้งนี้เพื่อตั้งถิ่นฐานประกอบอาชีพ

เนลส์ แอนเดอร์สัน ให้นิยามการเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมือง คือ การที่ประชากรในชนบทย้ายถิ่น ไปสู่เมืองเพื่อตั้งถิ่นฐานหลักแหล่ง ชาวชนบทเหล่านี้จะเปลี่ยนไปสู่การมีวิถีชีวิตแบบ

เมือง ทั้งในด้านการดำรงชีพ การแต่งกาย หรือทัศนคติที่นิยมในวัตถุเป็นสำคัญ จึงเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัว มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เร็วเกินไป กล่าวคือ มีความเป็นเอกราช คือ มีประชากรมาก การแข่งขันสูง ทุกคนแสวงหาความมั่นคงทางหน้าที่การงาน และฐานะทางการเงิน เป็นสังคมวัตถุนิยม ยอมรับผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ สมาชิกในสังคมจึงแสวงหารายได้เพื่อสนองความต้องการด้านวัตถุต่างๆ เช่น บ้านหรือในสังคมมีระดับ รถยนต์ราคาแพง เป็นต้น (อ้างใน สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2536)

2. การเปลี่ยนไปสู่ความทันสมัย

การเปลี่ยนไปสู่ความทันสมัย หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงจากสังคมประเพณีนิยมดั้งเดิมเป็นสังคมที่มีความทันสมัย ระบบเศรษฐกิจมีความก้าวหน้า เป็นสังคมแบบทุนนิยม

มาร์ เวสเตอร์ และสไล ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัยและพบว่าสตรีต้องออกจากบ้านไปรับจ้างทำงานและหารายได้มาสู่ครอบครัวเพิ่มมากขึ้นอีกทั้งยังก่อให้เกิดครอบครัวเดี่ยวที่มารดาบริหารเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ซึ่งลักษณะของการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ส่งผลให้ทัศนคติของสมาชิกในครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยให้ความสนใจกับการแสวงหารายได้ให้มากขึ้น การใช้ประโยชน์จากเครื่องอำนวยความสะดวกสูงขึ้น เนื่องจากสตรีไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลรักษาความเรียบร้อยในบ้านอีกต่อไป และนำไปสู่การให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าจิตใจ (อ้างใน จามะรี พิทักษ์วงศ์, 2529)

นอกจากนี้ กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมทั้งสองประการนี้ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะสตรีในชนบท ซึ่งปัจจุบันสตรีเหล่านี้มีความเป็นอิสระสูง รวมถึงมีบทบาทและภาระทางสังคมสูงขึ้น ทำให้เกิดค่านิยมการเคารพนับถือผู้ที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดี ครอบครัวในสังคมชนบทจึงมีความต้องการที่จะให้สมาชิกในครอบครัวเข้าสู่สังคมเมือง ซึ่งแนวคิดดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติที่เน้นไปให้ความสำคัญกับคุณค่าของวัตถุและความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ทำให้เกิดการแข่งขันกันในกลุ่มเพื่อนร่วมหมู่บ้าน เพื่อความมีหน้ามีตาของครอบครัวญาติพี่น้อง และกลายเป็นช่องทางของเหล่ามิชชันนารีในกระบวนการค้ำนุญย์ ที่จะแสวงหาโอกาสจากความอยากรู้ อยากได้ของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ เพื่อชักจูง หลอกลวง ล่อลวง หรือบีบบังคับให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ำนุญย์ในที่สุด

2.2.3 ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย

1. ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์

ตามแนวความคิดของ Maslow ได้อธิบายว่า พฤติกรรมของมนุษย์ถูกให้กระทำโดยกลุ่มของความต้องการ 2 ประเภท คือ ความต้องการพื้นฐานเพื่อการมีชีวิตรอด (Basic needs) และความต้องการขั้นสูง (Metaneeds) ซึ่งความต้องการทั้งสองประเภทนี้ มีการพัฒนาการเป็นลำดับขั้นตอนจากลำดับต่ำสู่ลำดับสูงขึ้นไปโดยมีทั้งหมด 5 ลำดับขั้น (จิรภา เติ่งไทรรัตน์ และคณะ, 2543) กล่าวคือ

1. ความต้องการทางสรีรวิทยา เช่น อาหาร น้ำ การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย เช่น ความมั่นคงทางกาย ทรัพย์สิน จิตใจ
3. ความต้องการมีส่วนร่วมและความมีความรัก
4. ความต้องการมีศักดิ์ศรี
5. ความงาม ความดี และสติปัญญา

ทั้งนี้ ความต้องการใน 4 ลำดับขั้นแรก เป็นความต้องการพื้นฐานซึ่งเกิดจากความรู้สึกขาดแคลน เรียกว่า Basic Needs ส่วนความต้องการลำดับที่ 5 เป็นลำดับสูงสุด เรียกว่า Metaneeds โดยความต้องการ 4 ขั้นแรก จะต้องบรรลุผลหรือสมดังเป้าหมายตามขั้นตอนเสียก่อน บุคคลจึงจะสามารถพัฒนาความต้องการในลำดับขั้นที่ 5 ซึ่งเป็นขั้นสูงสุดได้

อนึ่ง ในการจัดลำดับขั้นในขั้นที่เรียกว่า Basic Needs นั้น Maslow ได้จัดลำดับขั้นแยกย่อยของความต้องการจากต่ำไปสูง โดยเริ่มจากความต้องการทางสรีระ ซึ่ง Maslow เชื่อว่าความต้องการพื้นฐานที่มีแรงผลักดันรุนแรงที่สุด ดังนั้น ถ้าความต้องการนี้ขาดไปจะก่อให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมตอบสนองจนเป็นที่พอใจ จึงจะมีความต้องการขั้นสูงต่อไป เช่น กรณีของคนขอทาน เมื่อเขาต้องการเงินเพื่อซื้ออาหารมาประทังชีวิต (ซึ่งเป็นความต้องการในปัจจุบัน) ดังนั้น เมื่อเกิดความหิวมาก ความต้องการเงินที่จะนำไปซื้ออาหารก็มากตาม และส่งผลให้พฤติกรรมขอทานเกิดขึ้น ซึ่งในตอนนี้เขาไม่สนใจว่าตนเองจะเป็นที่ยอมรับจากสังคมหรือไม่ ไม่สนใจความปลอดภัย ไม่สนใจว่าตนเองจะมีค่าหรือไม่ และไม่สนใจที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ ความต้องการจึงเข้ามามีความสัมพันธ์ต่อการตกเป็นเหยื่อของการล้ามนุสย์ โดยเฉพาะกรณีของหญิงและเด็ก เนื่องจากการที่หญิงและเด็กมักถูกล่อลวง หรือชักจูงในเข้าสู่กระบวนการได้ง่าย ก็เพราะเหตุผลความจำเป็นขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะขั้นของ Basic Needs จึงทำให้หลงเชื่อตามคำชักจูงหรือการล่อลวง โดยคิดว่าอาจนำพาให้ตนเองสามารถบรรลุถึงความต้องการได้นั่นเอง

2. ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม

William W. Reeder ได้รวบรวมทฤษฎีต่างๆทางสังคมวิทยาเพื่ออธิบายพฤติกรรมต่างๆของมนุษย์ โดย Reeder เชื่อว่าปัจจัยภายนอกจริงๆ แล้วไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจ แต่บุคคลจะแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านี้มาสู่คนๆนั้น ซึ่งการแปลงความเชื่อและความไม่เชื่อนี้จะเป็นเหตุผลที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมต่างๆ ฉะนั้น ในการตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมของบุคคลจะประกอบด้วยความเชื่อและความไม่เชื่อหลายๆอย่างรวมกัน กล่าวคือ บุคคลอาจจะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างเดียวกัน แต่เหตุผลที่ทำให้เกิดการตัดสินใจจะแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ Reeder จึงรวบรวมกลุ่มของปัจจัยที่จะมีผลต่อการกระทำของมนุษย์ และได้แยกรูปแบบของการแสดงออกซึ่งการกระทำทางสังคม (Forms of social action expression) ของมนุษย์ออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. อารมณ์หรือความรู้สึก (Sentiments) คือ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่บุคคลมีต่อบางสิ่งบางอย่างรอบๆตัวเอง ซึ่งจะมีทั้งความรู้สึกที่ดีและไม่ดี โดยจะแสดงออกมาทางสีหน้าท่าทางเมื่อเขาคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น
2. ความคิดเห็น (Opinions) เป็นความเชื่อหรือความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือสิ่งใด ซึ่งความคิดเห็นของบุคคลจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ที่เขาได้รับ
3. การคาดคะเนพฤติกรรมของตน คือ แนวโน้มของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมที่เขาจะแสดงออกไปโดยเขาจะพิจารณาถึงผลดีและผลเสียของการที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นๆก่อน ซึ่งถ้าพฤติกรรมที่เขาจะแสดงออกไปได้ผลเสียมากกว่าผลดี เขาก็จะไม่กระทำ
4. พฤติกรรมที่แสดงออก หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกจริงๆหลังจากผ่านขั้นตอนของการคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆแล้ว

ทั้งนี้ William Reeder ได้อธิบายเหตุผลของการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของมนุษย์ว่าอาจจะเกิดจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์ (Goals) ความมุ่งประสงค์ที่จะให้บรรลุผลและให้สมฤทธิ์จุดประสงค์ในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น โดยผู้กระทำจะมีการกำหนดเป้าหมายประสงค์หรือจุดประสงค์ไว้ก่อนล่วงหน้า และผู้กระทำพยายามที่จะกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมายประสงค์หรือจุดประสงค์นั้นๆ
2. ความเชื่อ (Belief Orientation) เกิดจากความคิด ความรู้สึกที่ผู้กระทำเข้าใจในเรื่องหนึ่งซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการเลือกการกระทำในสังคม ซึ่งในการกระทำทางสังคมใดๆ ย่อมต้องอาศัยความเชื่ออยู่ด้วยเสมอ ทั้งนี้ ความเชื่ออาจจะมีพื้นฐานมาจากหลักฐานข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ หรืออาจจะมีพื้นฐานมาจากการนิกรู้เอาเอง หรือจากลักษณะที่ทำให้เกิดความเข้าใจกันได้

3. ค่านิยม (Value Standard) คือสิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง ซึ่งค่านิยมของมนุษย์จะแสดงออกทางทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์ในเกือบทุกรูปแบบ ดังนั้นค่านิยมจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการกระทำทางสังคมในการชักนำให้ผู้กระทำกระทำไปตามค่านิยมของเขา

4. นิสัยและธรรมเนียม (Habits and Customs) คือ แบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้สืบต่อกันมาด้วยประเพณี และถ้ามีการละเมิดก็จะถูกบังคับด้วยการที่สังคมไม่เห็นชอบด้วย ไม่มีทางอนุมัติหรือมีการลงโทษอย่างเด็ดขาดจากรัฐบาลหรือตัวบทกฎหมาย

5. การคาดหวัง (Expectation) คือ ทำที่ของบุคคลอื่นมีต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัว โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ ดังนั้น ในการเลือกกระทำพฤติกรรมของบุคคลส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับ การคาดหวังและทำที่ของบุคคลอื่นด้วย

6. ข้อผูกพัน (Commitments) คือ สิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่าเขาถูกผูกมัดที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมเนื่องจากเขารู้สึกว่าเขามีข้อผูกพันที่จะต้องกระทำนั้นเอง

7. การบังคับ (Force) หมายถึง ตัวที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำตัดสินใจกระทำได้เร็วขึ้น เพราะในขณะที่ผู้กระทำตั้งใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ นั้น เขาอาจจะยังไม่แน่ใจว่าจะกระทำพฤติกรรมนั้นดีหรือไม่ แต่เมื่อมีการบังคับก็จะทำให้ตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้นได้เร็วขึ้น

8. โอกาส (Opportunity) เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นช่วยให้มีโอกาสเลือกกระทำ

9. ความสามารถ (Ability) หมายถึง การที่ผู้กระทำรู้ถึงความสามารถของตนเองที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จในเรื่องนั้นๆ ได้ ซึ่งการตระหนักถึงความสามารถนี้ จะนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เพราะเขารู้ว่าถ้าตัดสินใจกระทำไปแล้วเขามีความสามารถที่จะกระทำได้นั่นเอง ทั้งนี้ โดยทั่วไปแล้ว การกระทำพฤติกรรมใดๆ นั้นบุคคลจะพิจารณาจากความสามารถของตนเองเสียก่อน

10. การสนับสนุน (Support) คือ สิ่งที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคิดว่าจะได้รับจากคนอื่น

อนึ่ง จากทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมตามแนวคิดของ Reeder ทำให้ได้ข้อพิจารณาว่า การที่หญิงและเด็กตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ เป็นที่น่าเชื่อว่าปัจจัยภายนอกจริงๆ แล้ว ไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจนั้น แต่หญิงและเด็กจะแปลงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านั้นมาสู่ตัวคนๆ นั้น และตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมดังกล่าวด้วยความเชื่อและความไม่เชื่อหลายๆ อย่างรวมกัน โดยมีเหตุผลของการกระทำอันมาจากเป้าประสงค์ ความ

เชื่อ ค่านิยม นิสัยและธรรมเนียม การคาดหวัง ข้อผูกพัน การบังคับ โอกาส ความสามารถ การสนับสนุน ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่อาจทำให้หญิงและเด็กตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการดังกล่าวได้ทั้งสิ้น (อ้างใน เสาวภา ธรรมบุตร, 2525)

3. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

พฤติกรรมของมนุษย์ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของมนุษย์ที่มีต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นรอบข้าง ทั้งทางด้านบวกและด้านลบ ซึ่งสามารถสังเกตได้และไม่ได้

อย่างไรก็ตาม การที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ได้นั้น นอกจากจะศึกษาถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมแล้ว ก็มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงตัวมนุษย์ โดยเฉพาะความต้องการของมนุษย์ดังที่ได้กล่าวไปแล้วด้วย เนื่องจากความต้องการเป็นแรงกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งอาจเป็นบวกหรือลบก็ได้

ด้วยเหตุนี้ ฟลิปโป (Flippo) จึงได้จำแนกพฤติกรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1. ความต้องการทางกายของมนุษย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้มนุษย์ดำเนินชีวิตส่วนตัวอยู่ได้ และเป็นปัจจัยเสริมที่จะทำให้มนุษย์ปฏิบัติหน้าที่การทำงานได้ดี ทั้งนี้ ความต้องการทางกายได้แก่

- ความต้องการอาหาร
- ความต้องการน้ำ
- ความต้องการอากาศหายใจ
- ความต้องการพักผ่อน
- ความต้องการขับถ่ายของเสียออกจากร่างกาย
- ความต้องการที่อยู่อาศัย
- ความต้องการทางเพศ
- ความต้องการเครื่องนุ่งห่ม
- ความต้องการการรักษาโรค
- ความต้องการความปลอดภัย

2. ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่ต่อเนื่องกับความต้องการทางกาย กล่าวคือ มนุษย์จะหาทางตอบสนองความต้องการทางกายให้ได้ก่อนแล้วจึงหาทางตอบสนองความต้องการทางจิตใจหรือทางสังคมต่อไป ทั้งนี้ ความต้องการทางสังคม ได้แก่

- ความต้องการยอมรับว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
- ความต้องการความรักจากสมาชิกในสังคมที่เกี่ยวข้อง

- ความต้องการอยู่ร่วมกับสังคม

3. ความต้องการให้ความสำคัญแก่ตนเอง เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ ที่จะยืนยันว่าโลกนี้ตนเองสำคัญที่สุด หรือมีความเห็นแก่ตัวมาก ทำให้ความรู้สึกที่จะแสดงความเป็นน้ำใจ หรือเสียสละน้อยลง

จากแนวคิดข้างต้นนี้ ทำให้นักจิตวิทยาพฤติกรรมได้สร้างทฤษฎีแรงขับ (Drives) โดยถือหลัก โฮมิโอสแตซิส (Homeostasis) ที่กล่าวว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เราแสวงหาสภาวะภาพสมดุลอยู่เสมอหรือมีความโน้มเอียงที่จะรักษาความคงตัวภายใน เป็นต้นว่า เวลาหิว น้ำตาลในเลือดจะลดลง ทำให้มนุษย์เราแสวงหาอาหารรับประทาน จึงเห็นได้ว่าความหิวเป็นแรงขับให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งทฤษฎีนี้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปว่าเป็นทฤษฎีลดแรงขับ (Drive Reduction Theory) โดยฮัล (Hull) ได้อธิบายลดแรงขับไว้ดังต่อไปนี้

สิ่งเร้าก่อนเกิดพฤติกรรม → ความต้องการ → แรงขับ → การตอบสนองหรือพฤติกรรม
→ การลดความต้องการ

ทั้งนี้ สิ่งเร้าก่อนพฤติกรรม หมายถึง สภาวะที่เกิดการขาดแคลน ทำให้เกิดความต้องการและเป็นแรงขับกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมสนองตอบและทำให้มีการลดความต้องการ เช่น ก่อนที่หญิงและเด็กจะตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ำมนุษย์ บุคคลเหล่านี้อาจจะมีความจำเป็นต้องการเงินเพื่อนำไปซื้ออาหารประทังชีวิต แต่ความที่ฐานะยากจนขาดความรู้ ทำให้ไม่สามารถไปประกอบอาชีพเป็นแรงงานต่างๆ ได้เมื่อมีคนมาชักชวน หรือล่อลวง จึงตัดสินใจตามคำชักชวนหรือล่อลวง ซึ่งในกรณีนี้สามารถอธิบายโดยใช้ทฤษฎีลดแรงขับได้ว่า สิ่งเร้าก่อนเกิดพฤติกรรม คือ สภาพการขาดอาหาร ขาดปัจจัยในการดำรงชีวิต ส่วนความต้องการที่เกิดขึ้นคือ ความหิวและความต้องการเงินไปซื้ออาหาร ซึ่งความต้องการดังกล่าวได้กลายเป็นแรงขับให้เกิดพฤติกรรมตามคำชักชวน เพื่อต้องการได้เงินมาใช้จ่ายในการประทังชีวิต เช่น นำไปซื้ออาหารมาบริโภค เพื่อให้ความต้องการในอาหารลดลงนั่นเอง หรือกรณีของหญิงหรือเด็กที่ต้องการการยอมรับ การนับหน้าถือตาจากสังคม เพื่อนพ้อง แต่เนื่องจากฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวย เมื่อมีผู้มาชักชวน จึงตัดสินใจหรือหลงเชื่อคำชวนนั้นได้ง่าย สิ่งเร้าก่อนเกิดพฤติกรรมคือ การขาดการยอมรับจากกลุ่มพวกพ้องหรือสังคม ส่วนความต้องการคือ ความต้องการเป็นพวกเดียวกันและการยอมรับจากสังคมและครอบครัว

4. ทฤษฎีว่าด้วยการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

Han Von Hentig ได้อธิบายเหยื่ออาชญากรรมเปรียบเทียบกับเหมือนซึ่งปั้นอาชญากร อาชญากรเหมือนคนล่าเหยื่อ (Predator) และเหยื่อเหมือนผู้ถูกล่า นักเหยื่อวิทยาผู้บุกเบิกอีกท่านคือ Stephen Schafer ได้ศึกษาตัวเหยื่อและได้เสนอแนวคิดที่ว่าตัวเหยื่อได้ช่วยผู้กระทำความผิดให้ทำผิด แนวคิดเกี่ยวกับการตกเป็นเหยื่อในปัจจุบัน สามารถแบ่งเป็นทฤษฎีได้ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎี Victim Precipitation (การมีส่วนร่วมของเหยื่อ) โดย Marvin Wolfgang อธิบายว่าเหยื่อบางคนเป็นตัวกระตุ้น ทำให้ตนเองเผชิญกับเหตุการณ์ที่นำไปสู่การบาดเจ็บ หรือ ความตายได้ ซึ่งตัวเหยื่ออาจมีพฤติกรรมแสดงออกหรือนิ่งเฉยก็ได้

2. ทฤษฎี Live Style (รูปแบบของวิถีชีวิต) นักอาชีววิทยา (Gary Sensen & David Brownfield) เชื่อว่ารูปแบบวิถีชีวิตของคนทำให้คนตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ เหยื่อของการค้ามนุษย์มักจะพบว่า มีรูปแบบวิถีชีวิตที่ยากจน ขาดแคลน แต่ต้องการความสะดวกสบาย มั่งคั่ง หรือ หลีกเลียงจากภาวะความยากจน ดังนั้น เมื่อมีบุคคลมาชักชวนให้ไปทำงานรายได้ดี จึงตัดสินใจ เดินทางไปทำงาน แต่สุดท้ายกลายเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในรูปแบบการค้าแรงงานทาส การค้า ประเวณี เป็นต้น

3. ทฤษฎี Routine Activities นักทฤษฎี Lawrence Cohen & Marcus Felson ได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันของคน สามารถทำให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ จากแนวคิดที่ว่าทุกวันนี้คนหลายคนอยากฝ่าฝืนกฎหมายเพื่อแก้แค้น ความโลภ และแรงจูงใจอื่น

อาชญากรรมล่าเหยื่อ (Predatory Crime) คือ ประเภทอาชญากรรมที่รุนแรงต่อบุคคล หรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ซึ่งได้แก่ ขบวนการค้ามนุษย์ พวกนี้ต้องการความมั่งคั่ง และผลตอบแทน มูลค่ามหาศาลจากการค้ามนุษย์

ประเภทของเหยื่ออาชญากรรม

นักเหยื่อวิทยาได้แบ่งประเภทอาชญากรรมไว้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับแนวคิดของนักคิด แต่ละท่านว่าได้ให้ความหมายของคำว่า “เหยื่ออาชญากรรม” อย่างไร ซึ่งอาจกล่าวสรุปได้ดังนี้

Von Hentig ได้แบ่งประเภทอาชญากรรม โดยนำปัจจัยทางกายภาพ จิตวิทยาและสังคม วิทยา มาประกอบการพิจารณา โดยแบ่งเหยื่ออาชญากรรมออกเป็น 13 ประเภทคือ (อัญญาพ ชูบำรุง, 2533)

1. ผู้เยาว์ คือ พวกที่อ่อนแอ ขาดประสบการณ์ ง่ายต่อการหลอกลวง ทำร้าย ร่างกายยัง ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ความรู้สึกทางศีลธรรมยังมีไม่มากพอ อาชญากรมักใช้เด็กในการ ประกอบอาชญากรรม

2. ผู้หญิง เป็นเพศที่อ่อนแอ ไม่สามารถที่จะต่อสู้กับเพศชายได้ ผู้เป็นอาชญากรโดยมากมักเป็นเพศชายจึงย่อมมีกำลังเหนือกว่าเพศหญิง ในกรณีเช่นนี้ภาวะทางกายภาพของผู้หญิงเป็นสิ่งกำหนดให้มีการกระทำผิดทางเพศ
3. คนชรา ในที่นี้คือผู้สูงอายุ ซึ่งรวมทั้งชายและหญิง คนชราเป็นผู้ที่อ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจ มักตกเป็นเหยื่อเกี่ยวกับทรัพย์สิน
4. ผู้ที่เป็นโรคจิตหรือจิตบกพร่อง นอกจากตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมแล้ว ยังเป็นเหยื่อที่กระทำความผิดต่อตนเองอีกด้วย (Self Victimizing Victim) เนื่องจากบุคคลประเภทนี้จิตไม่สมบูรณ์ ไม่มีการพิจารณาถึงเหตุและผลของการกระทำ
5. คนที่อพยพมาจากถิ่นอื่น เนื่องจากคนเหล่านี้ยากจน ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมใหม่ซึ่งไม่คุ้นเคย มักตกเป็นเหยื่อของเจ้าของถิ่นฐานในด้านการหาผลประโยชน์ และด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น อาจถูกคดโกงจากอาชญากรในรูปแบบต่างๆ ได้
6. ชนกลุ่มน้อย คนกลุ่มนี้สถานภาพคล้ายคลึงกับกลุ่มคนที่อพยพมาจากถิ่นอื่น มักไม่ได้รับความเท่าเทียมกันกับประชากรส่วนใหญ่ในประเทศ ทั้งด้านกฎหมายและในแง่ของความเป็นจริง โอกาสที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรมีมาก
7. คนโง่โดยกำเนิด พวกนี้เกิดมาเพื่อตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยแท้ เหตุผลมีว่าการที่คนหลวมควงผู้อื่นสำเร็จนั้น หาใช่จะเป็นคนฉลาด แต่เนื่องจากความโง่งมของเหยื่อที่เขาหลอกล่อต่างหาก พฤติกรรมของคนโง่โดยกำเนิดมักคล้ายกับพฤติกรรมของคนอพยพเข้ามาอยู่ใหม่ และพวกชนกลุ่มน้อย
8. คนที่มีจิตใจหดหู่ พวกนี้จะตกเป็นเหยื่อ เนื่องจากภาวะทางจิตใจอันหดหู่ของเขา พวก他不สมหวังในชีวิต คนหดหู่มักมีอาการเฉเมย และจำยอมต่อการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับเขา
9. คนโกลา จดอยู่ในประเภทพวกมิกิเลส ไม่รู้จักความพอดี ความเพียงพอ การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเกิดจากความโลภนั่นเอง
10. คนเสเพล พวกไม่รู้จักกาลเทศะ ไม่รู้จักควบคุมตนเอง มีชีวิตอยู่ในสภาพการณ์ที่ล่อแหลม มีภาวะเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมตลอดเวลา
11. คนเปล่าเปลี่ยวและคนอกหัก พวกนี้ต้องการเพื่อนและความสุข ทำให้ตกเป็นเหยื่อของคนจิตใจลามกได้
12. คนที่ตกอยู่ในความทุกข์ทรมาน พวกที่ตกเป็นทาสของสิ่งเสพติดทั้งหลาย เช่นสุรา พวกที่มีอาการเจ็บป่วยไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ทำให้ต้องตกเป็นภาระให้กับครอบครัว บางครั้งอาจนำไปสู่การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้

13. คนที่ต่อสู้เพื่อศักดิ์ศรี คนพวกนี้มักถูกก้าวร้าวก่อน และไม่ยอมเสียศักดิ์ศรีของตน
จึงต่อสู้

คลุททัย ไกรอำ (2553) กล่าวว่า ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ มักเป็นคนอ่อนแอ
ขาดประสบการณ์ ง่ายต่อการถูกหลอก เช่น เด็กและสตรี ในขณะที่คนอพยพมาจากถิ่นอื่น มักตก
เป็นเหยื่อได้ง่ายเช่นกัน เนื่องจากคนเหล่านี้ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมใหม่
ซึ่งไม่คุ้นเคย จึงมักตกเป็นเหยื่อของเจ้าของถิ่นฐานในด้านการแสวงหาผลประโยชน์

คนโลก ไม่รู้จักความพอดี ความเพียงพอ ย่อมง่ายต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม อัน
เนื่องมาจากความโลภของตนเอง

Benjamin Beldersohn ได้จำแนกประเภทเหยื่ออาชญากรรม โดยจำแนกตามความหนัก
เบาของความผิด ของเหยื่อที่ส่งผลต่อการเกิดอาชญากรรม ซึ่ง Beldersohn ได้แยกประเภทของเหยื่อ
อาชญากรรมไว้ 6 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. เหยื่อที่ไร้เสียงสาอย่างยิ่ง เหยื่อชนิดนี้เป็นเหยื่อในอุดมคติ หมายถึง ผู้ที่เป็นเด็ก
หรือผู้ที่มีประสบการณ์ทุกข์เจ็บจากอาชญากรรมโดยที่ตนเองมิได้มีความตั้งใจให้เกิดขึ้นเลย
2. เหยื่อที่มีความผิมน้อยกว่าอาชญากร และเหยื่อที่มีความเขลา
3. เหยื่อที่มีความผิดเท่ากับอาชญากร และเหยื่อที่ทำด้วยความสมัครใจ
4. เหยื่อที่มีความผิดมากกว่าอาชญากร แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ได้อีก 2 ประเภท
คือ

4.1 เหยื่อที่กระตุ้นให้บางคนประกอบอาชญากรรม

4.2 เหยื่อที่ชวนใจ หรือช่วยชวนใจให้ประกอบอาชญากรรม

5. เหยื่อที่มีความผิดมากที่สุด และเหยื่อที่มีความผิดตามลำพัง หมายถึงเหยื่อที่มีความ
ก้าวร้าว จึงเป็นผู้ผิดเพียงลำพังในการก่อให้เกิดอาชญากรรม

6. เหยื่อปลอม และเหยื่อในฝัน เป็นพวกที่ทำให้เข้าใจผิดในการบริหารงานยุติธรรม
โดยที่คนพวกนี้ไม่ได้เป็นเหยื่อจริงๆ

เหยื่อการค้ามนุษย์ จึงอาจเป็นเหยื่อที่ไร้เสียงสาอย่างยิ่ง ได้แก่ ผู้ที่เป็นเด็ก หรือผู้ที่
ประสบทุกข์เจ็บจากอาชญากรรม เช่น ผู้หญิงที่ถูกลักลอบ ซึ่งบุคคลที่เป็นเหยื่อเหล่านี้ มิได้มีความ
ตั้งใจที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เลย แต่มีสาเหตุมาจากความต้องการที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้นเท่านั้น

2.3 สถานการณ์และความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์

2.3.1 ภาพรวมของสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศไทย

ปัญหาการค้าเด็กและหญิงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น สังคมโลกได้ตระหนักและเห็นพ้องต้องกันว่า การค้าเด็กและหญิงเพื่อการใช้ประโยชน์ทางเพศและแรงงานบังคับเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง โดยประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียที่ได้รับผลกระทบอย่างมาก และได้ทวีความรุนแรงขึ้นเมื่อองค์การอาชญากรรมข้ามชาติได้ใช้ประเทศไทยเป็นที่แสวงหาประโยชน์จำนวนมหาศาลจากการค้าหญิงและเด็ก ซึ่งประเทศไทยตกอยู่ใน 3 สถานะคือ

ประเทศต้นทาง คือ นำเด็กและหญิงจากในประเทศไทย ส่งออกไปยังประเทศอื่นทั้งในภูมิภาคเดียวกันและนอกภูมิภาค

ประเทศปลายทาง คือ รับเด็กและหญิงจากประเทศอื่นเข้ามาค้าบริการทางเพศในประเทศไทย รวมทั้งใช้แรงงานโดยกดขี่ทารุณ บังคับขู่เข็ญให้เป็นขอกานหรือกระทำการอื่นใดที่ไร้คุณธรรม

ประเทศทางผ่าน คือ ใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่าน โดยนำเข้ามาแล้วส่งออกไปยังประเทศอื่น เพื่อการใช้ประโยชน์ทางเพศ

ประเทศไทยมีการเปิดเผยของระบบข้อมูลข่าวสาร และเสรีภาพด้านการสื่อสารรวมทั้งความสะดวกด้านเส้นทางคมนาคมภายในประเทศ จึงเป็นช่องทางที่จะแสวงหารายได้เพื่อปรับปรุงสภาพชีวิต ตามจำนวนเด็กและหญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ไม่สามารถจัดเก็บได้ เนื่องจากผู้ที่ถูกค้าไม่ต้องการเปิดเผยเพราะเกรงกลัวอิทธิพลของแก๊งอาชญากรรม หรือด้วยเหตุผลอื่นๆ ทำให้ไม่สามารถสำรวจได้อย่างสมบูรณ์

การค้ามนุษย์เป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการย้ายถิ่นและการนำพาเข้าเมืองทำให้ยากที่จะจำแนกจำนวนเด็กและหญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ได้อย่างเด็ดขาด

ปัจจุบันปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าเด็กและหญิงเป็นปัญหาที่ประชาคมโลกห่วงใย และเร่งหามาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกัน เพราะถือเป็นปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อเด็กและหญิงอย่างรุนแรง ก่อให้เกิดอาชญากรรมทั้งในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น และปัญหาดังกล่าวเช่น การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ยาเสพติดและโรคติดต่ออื่นๆ เป็นต้น ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และความมั่นคงของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม วัฒนธรรมของประเทศและประชาคมโลก องค์การสหประชาชาติได้จัดทำอนุสัญญา ปฏิญญาและพิธีสารต่างๆ อาทิ เรื่อง การปราบปรามการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้า

เด็กและหญิง พ.ศ.2543 เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานโลกในการขจัดปัญหาการค้าเด็กและหญิง และให้แต่ละประเทศเร่งปรับปรุงตัวบทกฎหมาย และมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองเด็กและหญิง จากภัยของอาชญากรรมข้ามชาติในรูปของการค้ามนุษย์

ปัจจัยที่ทำให้ปัญหาการค้ามนุษย์ทวีความรุนแรง ได้แก่ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ในรูปธุรกิจที่ทำรายได้สูงในขณะที่ความเสี่ยงและการลงทุนต่ำ และการพัฒนาประเทศที่ขาดความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดช่องว่างทางสถานะเศรษฐกิจและสังคม การเข้าไม่ถึงบริการของรัฐ เช่น บริการด้านการศึกษา บริการด้านสาธารณสุข บริการด้านสวัสดิการสังคม ฯลฯ ช่องว่างของกฎหมาย หรือการบังคับใช้กฎหมาย ความยากจน การมีสงคราม ความไม่สงบสุขภายในประเทศ ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดช่องว่างของรายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมมากขึ้น และนำไปสู่ความไม่มั่นคงของสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

นอกจากนี้โลกในยุคโลกาภิวัตน์ได้ก่อให้เกิดสภาวะโลกไร้พรมแดน ส่งผลให้การขยายเครือข่ายธุรกิจผิดกฎหมายและขบวนการค้ามนุษย์มีความซับซ้อนมากขึ้นจนกลายเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติยากแก่การสกัดกั้น ในขณะที่เดียวกันปริมาณความต้องการในการใช้บริการทางเพศ หรือการใช้แรงงานเด็กและหญิงราคาถูกรวมมากขึ้น ดังนั้นแนวทางในการป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ ของประเทศไทยให้มีจำนวนลดลงและหมดไปในที่สุด จำเป็นต้องมองทั้งปัจจัยหลัก ปัจจัยส่งเสริม และปัจจัยด้านอุปสงค์ด้วย

2.3.2 ผลกระทบที่เกิดจากการค้ามนุษย์

ประวิทย์ ร้อยแก้ว (2548) กล่าวว่า ปัญหาการค้ามนุษย์เกิดผลกระทบแบ่งเป็น 3 กรณี ดังนี้

1. ผลกระทบต่อเหยื่อของการค้ามนุษย์

เหยื่อของการค้ามนุษย์เป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหานี้ และเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นพร้อมกันหลายด้าน ซึ่งทำให้การฟื้นฟูดูแลต้องกระทำอย่างละเอียดรอบคอบเป็นระบบ ทั้งนี้ สามารถแยกอธิบายผลกระทบต่อเหยื่อของการค้ามนุษย์ได้ดังนี้

1. ผลกระทบต่อร่างกาย กล่าวคือ เมื่อผู้ตกเป็นเหยื่อได้เข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ไม่ว่าจะเป็นไปเพื่อการค้าประเวณีหรือเพื่อการแสวงหาประโยชน์ในด้านอื่น มักจะประสบกับการถูกทารุณกรรม ตาย บาดเจ็บรุนแรงหรือเรื้อรัง พิกุล ขาดสารอาหาร มีโรคติดต่อ โรคผิวหนังเรื้อรัง มีพัฒนาการทางร่างกายล่าช้า

2. ผลกระทบต่อระบบสืบพันธุ์และอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเจริญพันธุ์ ในกรณีที่ผู้หญิงหรือเด็กผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของการถูกค้าหรือถูกบังคับให้ค้าประเวณี มักจะทำงานใน

ระดับล่างของอุตสาหกรรมทางเพศ หญิงเหล่านี้จะถูกควบคุมอย่างเข้มงวดโดยแทบที่จะไม่มีสิทธิเหนือร่างกายและอำนาจการต่อรองกับลูกค้า จึงยอมเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงสูงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ หรือไม่สามารถตั้งครภัก์ได้ตามปกติ

3. ผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ซึ่งหญิงและเด็กที่ถูกนำเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ มักจะประสบปัญหาการถูกทารุณกรรมหรือการเอาเปรียบซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ซึ่งได้แก่ มีความเครียดอย่างรุนแรง อยาฆ่าหรือพยายามฆ่าตัวตาย มีอาการซ้ำเติมตนเอง หวาดกลัวตลอดเวลา ความจำเสื่อม เหม่อลอย ไร้การตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่หรือคนรอบข้าง อารมณ์แปรปรวน

4. ผลกระทบด้านครอบครัวและชุมชน การค้าหญิงและเด็กได้ส่งผลกระทบต่อเหยื่อที่เคยเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และได้รับการช่วยเหลือแล้วพบว่าในหลายครั้งเมื่อกลับสู่ครอบครัวหรือสภาพแวดล้อมเดิม ก็อาจได้รับการติดตามและถูกทำร้ายจนในที่สุดต้องตกมาเป็นเหยื่ออีก

2. ผลกระทบต่อครอบครัวของเหยื่อในการค้ามนุษย์

นอกจากตัวเหยื่อของการค้ามนุษย์เองแล้ว ครอบครัวของเหยื่อในการค้ามนุษย์ก็เป็นคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยสามารถแยกอธิบายเป็นประเด็นได้คือ

1. ความอับอาย นอกจากตัวเหยื่อจะอับอายแล้ว ครอบครัวและผู้ใกล้ชิดก็ตกอยู่ในสภาวะไม่ต่างกัน โดยเฉพาะในกรณีที่มีการค้าประเวณี แม้เหยื่อจะถูกบังคับข่มขืนใจก็ตาม

2. ความหวาดกลัว เนื่องจากเกรงว่าบุคคลที่เหลืออยู่ในครอบครัวอาจตกเป็นเหยื่อในการค้ามนุษย์เป็นรายต่อไป

3. ความวิตกกังวลและขาดสมาธิ ในการประกอบอาชีพการงานหรือในการดำรงชีวิต เพราะต้องคอยติดตามข่าวของผู้เป็นเหยื่อค้ามนุษย์ที่หายไปจากครอบครัว

4. เป็นภาระทางเศรษฐกิจแก่ครอบครัว เนื่องจากเหยื่อบางรายเมื่อได้รับการช่วยเหลือและกลับสู่ครอบครัวก็ตกอยู่ในสภาพที่ไม่อาจประกอบอาชีพได้ตามปกติ เช่น เป็นผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี หรือมีสภาพจิต สภาพกายพิการ เป็นต้น ซึ่งเป็นภาระที่ครอบครัวต้องดูแลเนื่องจากยังไม่มีระบบหรือหน่วยงานใดที่จะเข้ามาดูแลปัญหานี้แก่ครอบครัวของเหยื่ออย่างเป็นรูปธรรม

3. ผลกระทบต่อสังคม

นอกจากการค้ำมนุษย์จะเป็นอาชญากรรมที่กระทำลงและส่งผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิในร่างกาย อนามัยและเสรีภาพของเหยื่อแล้ว เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าการค้ำมนุษย์ยังส่งผลกระทบต่อชุมชนและสังคม ดังนี้คือ

1. การค้ำมนุษย์เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน (Violating Human Rights) ซึ่งตามหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นการสากล สิทธิในชีวิต เสรีภาพ สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้เป็นทาสหรือมีฐานะคล้ายทาสทุกรูปแบบได้รับรองคุ้มครอง แต่ผู้ค้ำมนุษย์หรือขบวนการค้ำมนุษย์นอกจากจะไม่สนใจเคารพในสิทธิเหล่านี้แล้ว การกระทำจึงถือได้ว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิของเหยื่ออย่างร้ายแรง นอกจากนั้น ในกรณีที่เหยื่อการค้ำมนุษย์เป็นเด็ก ถือได้ว่าการค้ำมนุษย์ได้ล่วงละเมิดสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอบรม สิทธิที่จะไม่ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในทุกรูปแบบของเด็กด้วย

2. การค้ำมนุษย์ทำให้สังคมแตกแยก (Causing Social Breakdown) และขัดขวางกระบวนการพัฒนาสังคมและชุมชน หมายความว่า การค้ำมนุษย์ ถือเป็นตัวบ่อนทำลายโครงสร้างทางสังคมที่ร้ายแรงอย่างหนึ่ง เหยื่อการค้ำมนุษย์ได้ถูกตัดขาดจากการสนับสนุนหรือสายสัมพันธ์ของครอบครัว เด็กที่ต้องตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ขาดโอกาสในการเรียนรู้ การอบรมสั่งสอนจากบิดามารดาและบางคนอาจมีพัฒนาการทางร่างกายเสื่อมถอยเนื่องจากการได้รับการดูแลไม่เหมาะสมระหว่างที่ถูกแสวงหาประโยชน์ ซึ่งการค้ำมนุษย์ยังก่อให้เกิดค่านิยมที่ผิด ๆ ในบางชุมชนทำให้ถูกมองว่าการค้ำมนุษย์สามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ค้ำมนุษย์เป็นอย่างดีและหลายคนเชื่อว่าสามารถทำได้ง่าย เนื่องจากเหยื่อและนักค้า มักจะเป็นคนที่รู้จัก เป็นคนใกล้ชิดหรือมีอยู่ในชุมชนเดียวกันซึ่งทำให้เกิดนักค้ำมนุษย์รายใหม่เพิ่มมากขึ้น อนึ่ง ความพยายามในการทำให้ชุมชนตระหนักถึงพิษภัยของการค้ำมนุษย์ แม้จะเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งก็ตาม แต่การกระทำดังกล่าวบางครั้งได้ทำให้เหยื่อบางคนเกิดความหวาดกลัวมากจนกระทั่งไม่สามารถใช้ชีวิตตามปกติได้ เช่น ไม่กล้าไปโรงเรียน ดังนั้น นอกจากการณรงค์ให้เห็นพิษภัยของการค้ำมนุษย์แล้ว ควรสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนกลุ่มเสี่ยงด้วยว่ารัฐสามารถให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนกลุ่มเสี่ยงเหล่านี้ได้

3. การค้ำมนุษย์มีส่วนส่งเสริมการดำเนินการขององค์กรอาชญากรรม (Fueling Organized Crime) กล่าวคือ กำไรหรือผลประโยชน์จากการค้ำมนุษย์ มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้เกิดการประกอบอาชญากรรมประเภทอื่น โดยมีข้อมูลจากองค์การสหประชาชาติว่า การค้ำมนุษย์เป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่มีผลประโยชน์มูลค่าปีละกว่า 7,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี สร้างผลกำไรมากเป็นอันดับสามแก่ผู้ประกอบอาชญากรรมประเภทนี้ รองจาก

การค้ายาเสพติดและค้าอาวุธ นอกจากนี้ยังปรากฏข้อมูลให้เห็นว่าการค้ามนุษย์มีความเชื่อมโยงกับ กระบวนการฟอกเงิน การค้ายาเสพติด การปลอมแปลงเอกสาร และลักลอบขนคนเข้าประเทศ

4. การค้ามนุษย์เป็นการบั่นทอนทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ (Depriving Countries Human Capital) กล่าวคือ การค้ามนุษย์ลดทอนและบั่นทอนกำลังการผลิต ของประเทศ เนื่องจากประชากรบางส่วนถูกแสวงหาประโยชน์จากระบบแรงงานและการจ้าง ตามปกติ ผู้ประกอบการบางส่วนนิยมใช้แรงงานผิดกฎหมายเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย ทำให้คนที่ ต้องการเข้าระบบแรงงานปกติไม่สามารถหางานทำได้ นอกจากนี้เด็กที่ต้องตกเป็นเหยื่อของการค้า มนุษย์หรือถูกแสวงหาประโยชน์จากวงจรการค้ามนุษย์ เมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ก็จะกลายเป็น แรงงานไร้ฝีมือและด้อยคุณภาพเนื่องจากด้อยโอกาสทางการศึกษาและฝึกอาชีพตั้งแต่ครั้งยังเยาว์วัย

5. การค้ามนุษย์บั่นทอนการสาธารณสุขของชุมชน (Undermining Public Health) เหยื่อการค้ามนุษย์ส่วนใหญ่ต้องตกอยู่ในสภาพทนทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ บางคนเป็นโรคติดต่อทางเพศ บางคนมีอาการทางจิตติดตัว เป็นโรคเครียดหาควรระวังไม่สามารถ คบหาสมาคมกับคนอื่นเช่นคนปกติ บุคคลที่อยู่ในระหว่างที่ตกเป็นเหยื่อต้องเผชิญกับการทุบตี ทำ ร้าย หรืออยู่ในสภาพถูกบีบบังคับทั้งทางร่างกายและจิตใจซึ่งสภาพแวดล้อมดังกล่าวส่งผลกระทบ อย่างสำคัญต่อขบวนการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจรวมทั้งกระบวนการนำเหยื่อเหล่านั้นกลับคืนสู่ สังคม

6. การค้ามนุษย์เป็นการสั่นคลอนและบ่อนทำลายอำนาจรัฐ (Subvert Government Authority) กล่าวคือ การแพร่ระบาดของกระบวนการค้ามนุษย์ทำให้ประชาชนกลุ่ม เลี่ยงเกิดความไม่มั่นคงปลอดภัยและไม่ไว้วางใจหรือเชื่อมั่นในศักยภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าจะ สามารถปกป้องดูแลผู้หญิงและเด็กที่กำลังตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ นอกจากนี้กระบวนการค้า มนุษย์มักจะใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเครื่องมือโดยตอบแทนด้วยการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งการ กระทำดังกล่าวล้วนเป็นตัวการสำคัญในการบ่อนทำลายกระบวนการบังคับใช้กฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม

2.4 รูปแบบการค้ำนุษย์ในปัจจุบัน

การค้ำนุษย์สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในหรือนอกประเทศ หญิงและเด็กอาจถูกล่อลวงจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ด้วยการเสนองานให้ทำหรือถูกลักพาบังคับออกจากถิ่นที่อยู่เดิมแล้วขนส่งไปยังดินแดนอื่นที่ตนเองไม่รู้จัก ในปัจจุบันมี 2 รูปแบบ คือ

(1) การค้ำนุษย์แบบสองขั้นตอน คือหญิงหรือเด็กได้ย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่เพื่อหางานทำก่อนแล้วต่อมาถูกล่อลวงให้ย้ายถิ่นไปหางานทำในต่างแดนต่อไป

(2) การค้ำนุษย์แบบขั้นตอนเดียว คือหญิงและเด็กที่ถูกค้าโดยตรงจากหมู่บ้านในชนบทแล้ว แล้วผ่านพรมแดนไปยังประเทศอื่น

ในปัจจุบัน เหตุของการค้ำนุษย์มีทั้งชายและหญิงแต่เหยื่อส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและเด็ก โดยเหยื่อการค้ำนุษย์ที่เป็นผู้หญิงมักจะถูกนำไปสู่ตลาดธุรกิจบริการทางเพศและการทำงานบ้าน ซึ่งเป็นงานที่ยังมิได้รับการคุ้มครองสภาพการทำงานและค่าตอบแทน ทำให้ไม่มีหลักประกันในการทำงานและตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศ มีชีวิตที่อยู่ภายใต้การครอบงำและการกระทำตามอำเภอใจของนักค้ำนุษย์และนายจ้างที่ซื้อตนมา ส่วนผู้ชายมักจะถูกนำไปแสวงหาผลประโยชน์โดยแรงงานที่ถูกบังคับในการทำงานประมง ดังนั้น วัตถุประสงค์ของการแสวงหาประโยชน์จากเหยื่อการค้ำนุษย์ จึงมี 2 ประการคือ

การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ

การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ มีลักษณะสำคัญอยู่ 2 กรณี คือ

1) การค้าหญิงเพื่องานบริการทางเพศ มีผู้หญิงจำนวนมากที่ย้ายถิ่นโดยที่รู้ว่าจะต้องทำงานในอุตสาหกรรมบริการทางเพศ แม้จะไม่ได้ตระหนักถึงสภาพการจ้างงานและการสูญเสียการควบคุมสภาพการทำงานและรายได้ของตนเอง สำหรับผู้หญิงที่ถูกหลอกหรือบังคับให้ทำงานบริการทางเพศโดยไม่สมัครใจ มีสิ่งที่จะต้องเผชิญกับการผูกมัดด้วยภาระหนี้สิน การถูกยึดหนังสือเดินทางและรายได้ การถูกทุบตี ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ การถูกกักขังและถูกทารุณทางจิตใจ

2) การค้ำนุษย์เพื่อการแต่งงาน ผู้ค้ำนุษย์อาจจะนำเสนอตนในรูปของนายหน้าจัดหาคู่และให้สัญญาแก่หญิงว่าจะแนะนำให้รู้จักกับสามีในอนาคตที่ประสบความสำเร็จ โดยชาวต่างชาติบางคนเดินทางเข้ามาในประเทศเพื่อพบกับผู้หญิงและแต่งงานหรือโดยการจัดหาคู่ทางแม่หรือไปรษณีย์ เมื่อผู้หญิงเหล่านี้ถูกชักจูงไปต่างประเทศก็ต้องไปใช้ชีวิตในสิ่งแวดล้อมใหม่โดยไม่มีความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรม และกลายเป็นบุคคลที่ตกอยู่ในสภาพเยี่ยงทาส เมื่อไม่ประสบความสำเร็จในการแต่งงาน เหยื่อเหล่านี้ก็จะถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ โดยอาจทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือตกอยู่ในสภาพการแต่งงานเยี่ยงทาส

การแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจและแรงงาน

รูปแบบการค้ามนุษย์ในลักษณะนี้จะมีทั้งที่เห็นได้โดยเปิดเผยและมีลักษณะแอบแฝง ซึ่งในปัจจุบันพบว่ารูปแบบการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจและแรงงานที่สำคัญ 3 กรณี คือ

1) การค้ามนุษย์เพื่อการรับใช้งานในบ้าน กล่าวคือ ผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ต้องตกอยู่ในภาวะผูกมัดด้วยภาระหนี้สินจากการกู้ยืมที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยจำนวนสูงจากผู้จัดหา และเอเยนต์และถูกบังคับให้ทำงานแก่นายจ้างแม้จะมีสภาพการทำงานที่เลวร้ายก็ตาม ในปัจจุบันแรงงานรับใช้ในบ้านได้เปลี่ยนรูปแบบไป ซึ่งแต่เดิมจะเป็นแรงงานที่เป็นหญิงและเด็กภายในประเทศไทย แต่ในขณะนี้พบว่าแรงงานรับใช้ในบ้านส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานเด็กต่างชาติ โดยเฉพาะชาวพม่า และลาว โดยมีรูปแบบการทำงานคือ งานบ้าน งานดูแลเด็กและคนชราในบ้าน และการช่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการในบ้าน

2) การค้ามนุษย์เพื่อการบังคับใช้แรงงาน ได้แก่ กรณีที่ผู้หญิง ผู้ชายและเด็กอาจถูกนำไปค้าเพื่อการทำงานในการเกษตร งานก่อสร้าง งานในโรงงานหรือการผลิตอื่นๆ ที่คาดหวังว่าจะได้รับค่าจ้างสูง แต่มีหลายกรณีที่ต้องถูกกดค่าแรงหรือไม่ได้รับค่าจ้างเลย และยังคงเผชิญกับการแสวงประโยชน์ด้วยการบังคับทางร่างกาย ทางเพศ และจิตใจ ในสถานประกอบการ ประกอบกับสภาพที่ผิดกฎหมาย จึงเกรงกลัวที่จะขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่เนื่องจากจะถูกตั้งข้อหาเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย นอกจากนี้แล้วยังมีกรณีที่เด็กอาจถูกนำไปค้าเพื่อการบังคับใช้เด็กให้เข้ามามีส่วนร่วมในการลำเลียงขนยาเสพติดอันเป็นการประกอบอาชญากรรมที่ผิดกฎหมายอีกด้วย

3) การค้ามนุษย์เพื่อให้เป็นขอทาน โดยหญิงชรา คนพิการ ทารกได้ถูกจัดหาจากหมู่บ้านห่างไกลมาสู่เมืองใหญ่ของประเทศของตน ที่พวกเขาไม่เข้าใจภาษาและไม่รู้จักถนนหนทาง โดยตกอยู่ภายใต้การควบคุมและถูกจับตามองซึ่งจะมีพวกนายหน้ามารวบรวมเงิน การถูกบังคับให้ขอทานจึงเป็นการดูหมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยพวกเขามีชีวิตอยู่ด้วยความหวาดกลัวจากการถูกจับและการลงโทษจากผู้ควบคุม

2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

2.5.1 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่เป็นแม่บทของการคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากการกระทำโดยมิชอบ ข้อที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมาตรการในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์โดยเฉพาะเด็กคือ ข้อ 32, 33, 34, 35, 36 และ 39

ประเทศไทยได้ลงนามในภาคยานุวัติสารของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2535 โดยมีประเทศต่างๆเข้าเป็นภาคีแล้วจำนวน 191 ประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544)

เนื้อหาตามข้อ 34 มุ่งคุ้มครองของกฎหมายที่ต้องการเรียกร้องต่อรัฐภาคีคือการคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากการกระทำที่มิชอบ ไม่ว่าจะเป็นการล่วงละเมิดทางเพศ หรือการค้าประเวณี หรือการกระทำอื่นใดที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพ พัฒนาการ พฤติกรรมของเด็กในด้านเพศ

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 35 ต้องการให้รัฐดำเนินการปกป้องการลักพา การขาย หรือการลักลอบค้าเด็ก ทุกระดับทั้งในประเทศ ทวิภาคี พหุภาคี โดยไม่คำนึงว่าจะมีวัตถุประสงค์หรือมีรูปแบบใดและเมื่อเชื่อมโยงกับข้อ 34 ซึ่งกล่าวถึงการล่วงเกินทางเพศและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ก็จะเป็นการเจาะจงเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งมีผลกระทบต่อเด็กร้ายแรงมาก

การค้าเด็กโดยทั่วไปมักจะมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่

1. การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก หรือเพื่อการล่วงเกินทางเพศ (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 34)

2. การค้าเด็กเพื่อใช้แรงงาน ไม่ว่าจะเป็นโรงงานอุตสาหกรรม การขุดแร่ แรงงาน (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 32) หรืออาจใช้เด็กไปค้ายาเสพติด (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 33) หรือกระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมายต่างๆ การใช้เด็กเพื่อข่มขืน ลักลอบขนสินค้าที่ขัดต่อกฎหมาย (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 36)

3. การค้าเด็กเพื่อกำไร เช่นการซื้อมาด้วยการจำหน่ายออนไลน์เพื่อกำไร การค้าเด็กเพื่อเป็นบุตรบุญธรรมโดยผิดกฎหมาย (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 21) คนที่ซื้อไปอาจจะมีวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่นซื้อไปเพื่อเลี้ยงดู หรือใช้เด็กประกอบอาชญากรรม ใช้เป็นแรงงานทาส ซื้อขายเด็กเพื่อนำไปปลูกถ่ายอวัยวะ เป็นต้น (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 35, 36 และข้อ 21)

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 32, 33, 34, 35 และ 36 ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงต้นกำเนิดความคิดที่จะเข้ามาปกป้องเด็ก และจัดการกับปัญหาในการที่เด็กตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เมื่อองค์กรประกอบของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 35 พบว่าต้องการให้รัฐสร้างมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง มาตรการดังกล่าวสามารถทำได้หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นมาตรการทางกฎหมาย สังคม เศรษฐกิจและอื่นๆ มาตรการที่ว่ามันจะทำได้ในลักษณะสนธิสัญญาระหว่างประเทศใดประเทศ

หนึ่ง รวมไปถึงทั้งระดับระหว่างประเทศ หรือทำสนธิสัญญากับกลุ่มประเทศ การดำเนินมาตรการต่างๆระดับประเทศโดยไม่ต้องการให้มีการลักพา ค้าขายเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กไม่ได้ให้ความสำคัญ ไม่เห็นความจำเป็นต้องลงรายละเอียดว่าด้วยวัตถุประสงค์ของการค้าขายเด็กจะเพื่อการใด หรือรูปแบบใด

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วจะพบว่าอย่างน้อยอนุสัญญาได้เน้นถึง 3 ประเด็นด้วยกันคือ

- ประเด็นในเรื่องเพศ ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 34
- ประเด็นเรื่องแรงงาน ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 32
- ประเด็นเรื่องการแสวงหาประโยชน์จากเด็กทุกรูปแบบรวมทั้งการหาทำไร จาก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 36

ไม่ว่าจะเป็นข้อ 34, 32, 36 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กถูกรวบไว้ว่ารัฐภาคีต้องสนใจเข้ามาจับตาดำเนินการทั้งปวงเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเหล่านี้

เมื่อพิจารณาถึงการป้องกันปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 35 จะเป็นบทบัญญัติที่ใช้เป็นแม่บทในการพัฒนาระบบ กฎหมาย มาตรการต่างๆ นอกจากนั้นข้อ 39 ได้กล่าวถึงการบำบัดฟื้นฟูและการส่งเด็กคืนสู่สังคมในกรณีที่เด็กถูกนำมาค้าหรืออื่นใดก็ตามร่วมกันทุกด้าน จุดนี้ถือว่าเด็กเป็นผู้รับความเสียหาย ซึ่งจะต้องนำกลไกของกฎหมายในระดับชาติระเบียบข้อบังคับ กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการคุ้มครองเด็กผู้เสียหาย นำมาพิจารณาโดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีกฎหมายคุ้มครองเป็นการเฉพาะ เพื่อให้อนุวัติไปตามอนุสัญญานี้ ประเด็นคือนอกจากการบำบัดฟื้นฟูแล้วยังต้องคุ้มครองเด็กผู้เสียหายและคืนสู่สังคมในสภาพที่เป็นเด็กปกติ นั้นหมายถึงงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กผู้เสียหาย ไม่จำกัดเฉพาะตัวเด็ก แต่ต้องเข้าไปจัดการกับสังคมสภาพแวดล้อมของเด็กด้วยเพื่อให้การคืนสู่สังคมเกิดความปลอดภัย ไม่มีภาวะเสี่ยงที่จะถูกกระทำซ้ำหรือถูกกระทำโดยมิชอบต่างๆ

2.5.2 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องการค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก (Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children , child prostitution and child pornography)

พิธีสารเลือกรับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องการค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กมีผลบังคับใช้เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2545 โดยมีรัฐภาคีทั้งหมด 106 รัฐ จากจำนวนนี้มี 65 รัฐ ที่ได้ให้สัตยาบันแล้ว แต่ในปัจจุบันประเทศไทยยังมิได้ลงชื่อเป็นภาคีในพิธีสารนี้แต่อย่างใด

ในพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องการค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก โดยเนื้อหาหลักได้นำเอารายละเอียดของเจตนาในการค้าเด็กเอามาใช้ในการจำกัดความด้วย เพราะการค้าประเวณีเด็กก็ตาม หรือการผลิตสื่อลามก การจำหน่าย เผยแพร่สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กนั้นเป็นเจตนาประเภทหนึ่งของการค้าเด็ก

จุดที่ลงรายละเอียดมากขึ้นจากอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ในส่วนที่ต่างกันคือ ในพิธีสารฉบับนี้เน้นรายละเอียดในการผลิต แจกจ่าย จำหน่าย การเผยแพร่ นำเข้า ส่งออก การขายหรือการครอบครองเกี่ยวกับสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก เป็นประเด็นที่แตกต่างกันชัดเจนออกมา ส่วนประเด็นอื่น คำจำกัดความก็มีส่วนเหมือนกับกฎหมายระหว่างประเทศ 3 ฉบับที่ผ่านมา คือ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ซึ่งในกฎหมายระหว่างประเทศไม่ได้ลงรายละเอียดทั้งนี้การหยิบประเด็นสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กมาเป็นประเด็นสำคัญ เนื่องจากการผลิตสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก ถ้าใช้ตัวเด็กจริงๆ ในกระบวนการผลิตย่อมหมายถึงเกิดการค้าเด็ก และการละเมิดสิทธิเด็ก หรือการล่วงเกินทางเพศต่อเด็กแล้ว อีกนัยหนึ่งแม้ว่าไม่ได้ใช้ตัวเด็กจริงๆ มาในการผลิต แต่ใช้ภาพวาด ภาพเหมือนต่างๆ ที่ตามมาผลิต ผู้รับสื่อเหล่านี้จะถูกกระตุ้นด้วยสื่อที่ทำให้เกิดความต้องการล่วงเกินทางเพศเด็กตามมา และเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการค้าเด็ก เพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าวโดยปริยาย

ดังนั้นสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กจึงมีผลร้ายแรงโดยสรุป 3 ประการ คือ

1. หากเป็นการนำเอาตัวเด็กจริงๆ มาใช้ก็จะเป็นการล่วงเกินทางเพศต่อเด็กในลักษณะของการผลิต รวมทั้งจะเป็นการละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลและเป็นการประจานเด็กอย่างต่อเนื่องเมื่อมีการเผยแพร่สื่อออกไป และเป็นการละเมิดและประจานเด็กระยะยาว เมื่อสื่อเหล่านี้ถูกเผยแพร่ไปในอินเทอร์เน็ต

2. แม้ว่าจะไม่ได้ใช้ตัวเด็กจริง แต่ก็เป็นการสร้างปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กอย่างไม่อาจประเมินความเสียหายที่จะเกิดตามมา โดยขึ้นอยู่กับการแพร่หลายไปของการกระจายสื่อ หรือเผยแพร่สื่อเหล่านั้นออกไป นอกจากจะต้องพิจารณาในจำนวนของผู้รับสื่อเหล่านี้แล้ว ยังอาจจะต้องพิจารณาถึงธุรกิจนอกกฎหมายที่ทำกำไร เพราะผู้ที่ผลิตและจำหน่ายเผยแพร่ นำเข้าหรือส่งออก เสนอหรือขาย สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก มักจะมีเครือข่ายโยงใยกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือองค์กรอาชญากรรมที่ดำเนินธุรกิจค้าเด็กเพื่อการค้าประเวณีอยู่ก่อนหน้าแล้ว ดังนั้นการผลิตสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก จึงเหมือนกับการส่งเสริมการขายของธุรกิจปกติ ข่ม

หมายถึงการขายตัวของปัญหาการค้าเด็กเพื่อการค้าประเวณีโดยมีผลจากการผลิตสื่อลามก ก็จะเติบโตขยายตัวออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กจึงมีส่วนช่วยผลักดันให้รัฐภาคีเน้นประเด็นของสื่อลามก เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งในการจัดปัญหาการค้าเด็ก

3. พิธีสารฉบับนี้แตกต่างจากกฎหมายระหว่างประเทศอื่นในรายละเอียดคือ ในส่วนของการดูแลคุ้มครองผู้เสียหายที่เป็นเด็ก นอกจากจะมีรายละเอียดที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายเช่นเดียวกับอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ในข้อ 24 และ 25 และพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 8 แล้ว พิธีสารเลือกรับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก ยังได้ลงรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อให้รัฐภาคีปรับเปลี่ยนกระบวนการวิธีพิจารณาคดีให้สอดคล้องกับพยานผู้เสียหายที่เป็นเด็ก อีกทั้งยังเน้นเรื่องความปลอดภัยของครอบครัวเด็ก โดยในข้อ 24 ของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ให้เพียงการคุ้มครองที่อาจมีผลกระทบต่อญาติ และบุคคลอื่นที่เป็นพยาน อาจเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กก็ได้ แต่กรณีพิธีสารฯครอบคลุมถึงครอบครัวทั้งหมดในเรื่องการช่วยเหลือคุ้มครองพยานผู้เสียหายที่เป็นเด็ก มีประเด็นเรื่องการบำบัดฟื้นฟู ด้านกาย จิตใจ และการคืนสู่สังคมคล้ายคลึงกับพิธีสารฯ ข้อ 6 และ 8 และเป็นไปตามหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 39

นอกเหนือจากนี้ยังมีประเด็นความคล้ายคลึงกันหมดซึ่งจะกล่าวรายละเอียดในกฎหมายระหว่างประเทศในขั้นถัดไป

เจตนารมณ์ในรายละเอียดของพิธีสารเลือกรับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่องการค้าประเวณีเด็กและสื่อ ดูเหมือนจะคล้ายคลึงกับกฎหมายระหว่างประเทศ 2 ฉบับ ในแง่ของการคุ้มครองดูแลเด็กและสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีในการให้ความร่วมมือทางกฎหมาย ปราบปรามการค้าเด็ก หรือตัวกลางผู้รับประโยชน์ และองค์กรอาชญากรรม ซึ่งมีกระบวนการคล้ายคลึงกัน อาทิเช่น การกำหนดเกี่ยวกับความผิด ต้องการให้รัฐภาคีมีบทบัญญัติของกฎหมายในแนวทางเดียวกัน มีความร่วมมือกันทางกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการส่งผู้ร้ายข้ามแดน การสืบสวน สอบสวนคดี การส่งมอบพยานหลักฐาน การฟ้องร้องดำเนินคดี และการขยายเขตอำนาจในความรับผิดชอบให้ครอบคลุมการกระทำความผิด ซึ่งอาจจะอยู่นอกอาณาเขตหรือนอกดินแดนของรัฐภาคี แต่ผู้กระทำความผิดเป็นคนในรัฐภาคี หรือคนที่อาจมีถิ่นที่อยู่ในดินแดนของรัฐภาคีนั้นรวมทั้งกรณีที่ถูกผู้เสียหายเป็นคนสัญชาติของรัฐนั้น (ข้อ 5 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก) พิธีสารฯ ฉบับนี้ต้องการอุดช่องว่างและแก้ปัญหาความซับซ้อนด้วยการกำหนดเงื่อนไขการส่งตัวผู้ร้ายข้าม

แคนว่าถ้ารัฐภาคีไม่ส่งตัว ผู้ร้ายข้ามแดนตามคำร้องขอของรัฐภาคีอื่นก็จะต้องมีการดำเนินคดีต่อบุคคลดังกล่าวภายในรัฐนั่นเอง

สำหรับประการอื่นก็คล้ายอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร เช่น การริบทรัพย์ หรือการเข้าไปดำเนินการแทรกแซงเกี่ยวกับการดำเนินการสถานที่ หรือการใช้ทรัพย์สินโดยที่อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งขึ้นในลักษณะองค์กรจะมีรายละเอียด เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้มากกว่าและอยู่ในขอบเขตที่กว้างขวางกว่า

ในประเด็นของการป้องกันตามพิธีสารข้อ 10 อนุ 3 ได้กำหนดอย่างกว้างๆว่ารัฐภาคีจะต้องส่งเสริมหรือสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้สาเหตุรากฐาน เช่น ความยากจน ความด้อยพัฒนา ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดการค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และการท่องเที่ยวที่ไร้เด็กในการให้บริการทางเพศ

ในขณะที่พิธีสารเพื่อการป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก มีรายละเอียดในเรื่องการป้องกันตามข้อ 9 รายละเอียดว่านี้มาก

2.5.3 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

ประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2543 โดยมีภาคีทั้งสิ้น 124 ประเทศ

ประเด็นหลักของกฎหมายระหว่างประเทศฉบับนี้เกี่ยวกับการป้องกันการปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยรวมจะเห็นได้ว่าเพื่อจัดองค์กรอาชญากรรมที่มีบทบาทต่อการค้าหญิงและเด็ก เพราะการค้าหญิงและเด็กที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมีความร้ายแรงและมีขนาดของปัญหาที่ใหญ่โตเกินกว่าที่กลไกระดับชาติจะสามารถจัดการในลักษณะเดียวกับอาชญากรเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคล องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นองค์กรที่มีลักษณะจัดตั้งมีระบบการปกครองบริหารภายใน สามารถระดมทรัพยากรและกำลังอย่างเป็นเอกภาพ มีศักยภาพในการทำลายล้างและก่ออันตรายแก่สังคมสูงเพราะประกอบด้วยทุน เทคโนโลยีขั้นสูง ในเรื่องการค้าติดต่อสื่อสารฟอกเงิน ฟอกทรัพย์สิน ยักยอกถ่ายเทเงินและทรัพย์สินสามารถรักษาความลับในองค์กร มีวินัยและมีเครือข่ายครอบคลุมหลายประเทศ

องค์กรอาชญากรรมเหล่านี้อาจมีกลไกของตนแทรกแซงในองค์กรของรัฐในแต่ละประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความหมายที่ควบคุมจัดการกับองค์กรอาชญากรรมแบบนี้ โดยเฉพาะ จากที่กล่าวมาเป็นการสรุปความเป็นมาของอนุสัญญาเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ข้อ 3, ข้อ 5 และข้อ 6

อนุสัญญาฉบับนี้มีเป้าหมายหลักเพื่อทำลายล้างองค์กรอาชญากรรมที่มีเครือข่ายข้ามประเทศที่กล่าวมาข้างต้นเป็นด้านหลัก และเป้าหมายรองนอกจากการจัดองค์กรอาชญากรรมก็อาจเป็นการจัดผู้สนับสนุนช่วยเหลือกิจการขององค์กรอาชญากรรม โดยมุ่งเป้าไปที่กลไกของรัฐของแต่ละประเทศ อนุสัญญาฉบับนี้จึงพูดถึงเรื่องการจับปัญหานอกรัฐบ้างหลง...

2.5.4 พิธีสารว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

พิธีสารว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (Protocol to prevent, suppress and punish trafficking persons, especially Women and children) มีรายละเอียดที่เพิ่มขึ้นจากอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร เจาะลึกเฉพาะประเด็นการค้าหญิงและเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการค้าหญิงและเด็กโดยองค์กรอาชญากรรม หรือบุคคล หรือกลุ่มบุคคล แต่จะจำกัดวงโดยเฉพาะการที่มีลักษณะข้ามชาติและเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรม และมีบทบัญญัติที่ลงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เสียหายที่เป็นหญิงและเด็ก ไม่ว่าจะเป็นทำให้การคุ้มครองผู้เสียหาย การส่งผู้เสียหายกลับถิ่นฐานหรือถิ่นที่อยู่และประเด็นสำคัญที่สุดคือการสร้างความร่วมมือไม่ให้เกิดการค้ามนุษย์ ประเทศไทยได้ลงนามพิธีสารว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2544 โดยมีภาคีทั้งสิ้น 100 ประเทศ

มาตรการที่เพิ่มเติมจากอนุสัญญาฯ ที่พยายามกระทำต่อองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและการค้าหญิงและเด็กข้ามชาติ คือเนื้อหาที่พยายามจะเข้าไปติดตามตรวจตรา เข้าไปควบคุมการข้ามจุดผ่านแดนไม่ว่าจะเป็นเรื่องการปฏิบัติงานของการตรวจเข้าเมือง ออกเมืองในแง่ของหน่วยงานไม่เพียงเท่านั้นแต่ยังลงรายละเอียดในเรื่องการควบคุมเอกสารการเดินทางเพื่อไม่ให้มีการใช้เอกสารปลอม หรือสวมรอยเอกสารของผู้มีสิทธิแท้จริงมาใช้ รวมไปถึงการติดต่อสื่อสารข้ามแดน ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งในรูปแบบใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการค้าและการพาณิชย์จะต้องมีมาตรการควบคุม ดูแลตรวจสอบมากขึ้น

ประเด็นของพิธีสารฯ มี 2 เรื่องที่สำคัญคือ

1. เป็นเรื่องของการกำหนดความผิด ต้องการให้ประเทศต่างๆ กำหนดความผิดที่จะลงโทษในกฎหมายประเทศของตนเองที่มีลักษณะที่เป็นการค้ามนุษย์ทั้งหมด

สาระสำคัญคือ การกำหนดความผิดของการค้ามนุษย์จะเน้นที่การเอาเปรียบหญิงหรือเด็กทุกกรณีที่มีการค้ามนุษย์ และสาระสำคัญว่าแม้ตัวผู้เสียหายจะยินยอม โดยไม่กำหนดอายุก็ถือว่าเป็นความผิด

2. ในเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ให้ความคุ้มครองว่า แม้จะไม่มี การบังคับ การกำหนดไว้ว่าเป็นการค้ามนุษย์ ถ้ามีการเอาเปรียบเด็กในทุกรูปแบบก็ถือว่าเป็น การค้ามนุษย์ด้วย

ในนิยามใหม่ที่เขียนขึ้นจะครอบคลุมและตรงกัน หากจะให้กฎหมายไทยเป็นกฎหมาย ที่ออกมาใหม่สามารถสอดคล้องกับพิธีสาร จะตรงกัน

ประเด็นที่ 2 จุดเน้นคือ ในพิธีสารฯพยายามให้การดูแล สงเคราะห์ พื้นฟู และป้องกัน คนที่ตกเป็นเหยื่อ ไม่ว่าจะเป็นกรณีของการส่งกลับ กรณีของการให้อยู่ในประเทศที่รับเอาไว้ หรือ ประเทศที่พบว่ามิใช่เหยื่อ การคุ้มครองดูแลผู้เสียหายให้ได้รับความปลอดภัย ให้การสงเคราะห์ และสวัสดิการหรือการบำบัดก่อนส่งกลับและไม่ทำให้ผู้เสียหายตกสู่วังวนของการค้ามนุษย์อีก

ประเด็นสำคัญคือ ในระยะยาวพิธีสารฯพูดถึงความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการขจัด เงื่อนไขที่ก่อให้เกิดหญิงและเด็กตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

จากทั้งอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ เราจะเห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งสองฉบับนี้ต้องการขจัดตัวกลาง ผู้รับประโยชน์ และองค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้า หญิงและเด็ก เป็นเป้าหมายหลัก เป้าหมายต่อมาคือการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการจัดองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับการค้าหญิงและเด็กข้ามชาติ ซึ่ง กฎหมายระหว่างประเทศเล็งเห็นแล้วว่า ประเทศแต่ละประเทศไม่สามารถรับมือกับปัญหาโดยลำพัง ขณะเดียวกันพิธีสารฯ ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือปกป้อง คุ้มครอง และป้องกันหญิงและเด็ก ไม่ให้เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือเสี่ยงที่จะตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ในลักษณะ เดียวกันและอยู่ในทิศทางเดียวกัน คือถือว่าหญิงและเด็กเป็นพันธมิตรสำคัญในการปราบปราม ตัวกลาง ผู้รับประโยชน์ และองค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าหญิงและเด็ก พิธีสารฯจึงมี เจตนาที่จะให้รัฐภาคีทุกรัฐ แสดงบทบาทในการปกป้องคุ้มครอง บำบัด พื้นฟูผู้เสียหาย ทั้งนี้ หมายถึงการที่รัฐเหล่านั้นจะต้องไม่ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้เสียหาย ไม่ว่าจะเป็นความผิดฐาน เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ค่าประเวณี หรืออื่นๆ เพราะถือว่าเป็นผู้เสียหายและสามารถได้รับความ ร่วมมือจากผู้เสียหายเหล่านี้ในการปราบปรามอาชญากรรมการค้ามนุษย์โดยเฉพาะหญิงและเด็ก ความจึงได้ปรากฏตามพิธีสารข้อ 10 อนุ 1 (ก) เรียกร้องให้รัฐภาคีมีการจำแนกแยกแยะผู้ที่ไม่มี เอกสารเดินทาง ใช้เอกสารเดินทางปลอม หรือใช้เอกสารเดินทางของผู้อื่นที่เป็นผู้เสียหายออกจาก กลุ่มผู้กระทำความผิด

2.5.5 อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women-CEDAW)

ปัจจุบันมีประเทศต่างๆ ให้สัตยาบัน (ratification) หรือภาคยานุวัติ (accession) อนุสัญญานี้แล้ว 167 ประเทศ (ข้อมูลถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2544) สำหรับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญานี้โดยภาคยานุวัติ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2528 ต่อมาประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของ CEDAW เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2543

อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบที่จะอ้างถึงในที่นี้คือจากข้อ 6 เป็นข้อผูกมัดที่ต้องการให้รัฐภาคีใช้มาตรการต่างๆ ที่เหมาะสมทุกด้านในการปราบปรามการค้าหญิงและการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีทุกรูปแบบ ไม่ได้มีความหมายว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งผิดกฎหมาย หรือหญิงค้าประเวณีมีความผิดหากไปค้าประเวณีแต่อย่างใด เป้าหมายของอนุสัญญานี้กล่าวไปแล้วมีเป้าหมายเดียวกันกับอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมและพิธีสารนั่นเอง

เมื่อเปรียบเทียบกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 34 และข้อ 35 จะเห็นว่ามีควมคล้ายคลึงกันคืออนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบเลวร้ายต่อสตรีเน้นเรื่องการค้าหญิงและการแสวงหาประโยชน์จากการค้าหญิง ส่วนอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเน้นที่การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็ก แต่จุดที่แตกต่างกันคือ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบเน้นเฉพาะเรื่องการค้าประเวณี หรือการค้าหญิง เพื่อการค้าประเวณีหรือใช้แรงงาน หรือใช้ในทางที่มีขบอื่นใด ถ้าพิจารณาจากอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ 34 จะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศของเด็กที่อาจไม่เกี่ยวข้องกับการค้าเด็กเลยก็ได้ โดยเข้าไปมีส่วนควบคุมถึงพัฒนาการทางเพศของเด็กด้วย ซึ่งเป็นธรรมดาที่แตกต่างในจุดนี้ เนื่องจากเด็กมีวุฒิภาวะน้อยกว่าผู้ใหญ่ การเข้าไปคุ้มครองดูแลจึงกว้างขวางละเอียดอ่อนกว่า โดยรวมคือทั้งสองอนุสัญญาที่กล่าวมามีความสอดคล้องและไปด้วยกันได้ โดยปกติการค้าหญิงและเด็กมักจะกระทำร่วมกัน คือทั้งค้าหญิงและเด็กร่วมกัน ดังนั้นการเข้าไปปราบปรามหรือป้องกันปัญหาจึงสามารถกระทำร่วมกันได้ แม้ว่าอาจมีรายละเอียดเล็กน้อยที่แตกต่างกันอยู่บ้างระหว่างหญิงกับเด็ก

2.5.6 พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2540

ในกฎหมายฉบับนี้ได้เริ่มต้นกล่าวถึงการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็ก แต่ไม่มีการให้คำจำกัดความของการค้าหญิงและเด็ก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็กมีลักษณะคล้ายคลึงกับความผิดฐานเป็นธุระจัดหาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 282 และ 283 โดยเพิ่มเติมเจตนาพิเศษ นอกจากจะเป็นการกระทำเพื่อสนองความใคร่

ของผู้อื่น เพื่อการธนาคารแล้วยังมีเพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นอีก จึงมีขอบเขตครอบคลุมและกว้างขวางกว่า และมีการกำหนดว่าการเตรียมเพื่อกระทำความผิด เป็นความผิดฐานพยายามกระทำความผิด ถ้าหากเป็นการเตรียมกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 282 นั้นยังไม่ถือว่าเป็นความผิดฐานพยายาม แต่กฎหมายฉบับนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้เป็นการพยายามกระทำความผิด เพราะต้องการเข้าไปแทรกแซงก่อนลงมือกระทำความผิด นอกจากนั้นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็กจะเข้าองค์ประกอบได้ก็ต่อเมื่อมีผู้สมคบกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7 ดังนั้นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 5 แต่กระทำได้คนเดียวไม่ถือว่าอยู่ในขอบเขตการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ถือเป็นเพียงความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการค้าประเวณี หรือกฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน (ต่อมามีประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2546) แล้วแต่กรณีเท่านั้น

จุดที่แตกต่างจากประมวลกฎหมายอาญาอีกจุดหนึ่งคือ ในการค้าหญิงหรือเด็ก ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งสมคบกับบุคคลอื่นได้ลงมือกระทำความผิดไป แม้ว่าคนอื่น ๆ ยังไม่ได้ลงมือ บุคคลที่สมคบกันต้องรับโทษตามบุคคลที่ลงมือกระทำต้องรับโทษ

กฎหมายต้องการทำลายความร่วมมือกันระหว่างผู้สมคบกันด้วยการกำหนดให้คนที่สมคบกันที่กลับใจให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่หรือกลับใจด้วยตนเองก็ตาม โดยเข้าไปขัดขวางการลงมือกระทำความผิดของบุคคลที่สมคบด้วยกันก็จะไม่ต้องรับโทษ ในเรื่องของการกระทำความผิดแต่มีความผิดฐานสมคบกันเท่านั้น นอกจากนั้นหากผู้กระทำความผิดเปิดเผยการสมคบกันต่อเจ้าหน้าที่ ทำให้ศาลอาจลงโทษน้อยลงได้จากกฎหมายกำหนดหรือไม่ลงโทษเลยเพื่อใช้เป็นแรงจูงใจ ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มที่สมคบกันให้ความร่วมมือกับรัฐ ในการปราบปรามการค้าหญิงและเด็กมากยิ่งขึ้น

โดยภาพรวมแล้วกฎหมายฉบับนี้มีเป้าหมายเพื่อการปราบปรามตัวกลาง ผู้รับประโยชน์ และองค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าหญิงและเด็กเป็นหลัก ในขณะเดียวกันกฎหมายก็ต้องการเข้าไปแทรกแซง และให้การคุ้มครองแก่หญิงและเด็ก ที่อาจตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์โดยให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถสอดส่องดูแลตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับการค้าหญิงและเด็กตามมาตรา 8 นอกจากนั้นยังให้อำนาจเข้าไปตรวจค้น เพื่อตรวจสอบว่ามีหญิงหรือเด็กตกเป็นผู้เสียหายหรือไม่ สถานที่หรือยานพาหนะใดๆ ซึ่งสงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับการค้าหญิงและเด็กรวมทั้งสามารถกักตัวหญิงหรือเด็ก ให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อนำไปใช้ในการปราบปรามการค้าหญิงและเด็กรวมทั้งการให้ความคุ้มครองผู้เสียหายด้วย

ในด้านของหญิงและเด็กกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือคุ้มครองแก่หญิงและเด็ก ซึ่งเป็นผู้เสียหายเอาไว้ด้วย ซึ่งเป็นพัฒนาการใหม่ของกฎหมาย เพราะยังไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายฉบับอื่นกล่าวถึงการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้เสียหายด้วยประการใดๆ เว้นแต่กฎหมายคุ้มครองพยานซึ่งผู้เสียหายจะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นพยานด้วย แต่กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้เรียกร้องให้ผู้เสียหายเหล่านั้นต้องมาเป็นพยาน จึงจะได้รับการช่วยเหลือคุ้มครองเป็นการตอบแทน

อย่างไรก็ตามพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนก็มักจะไม่ใช่ตีความหมายในทางที่เป็นคุณแก่ผู้เสียหายตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะปรากฏผลทางปฏิบัติว่า มีหญิงต่างด้าวและเด็กต่างด้าวจำนวนมากซึ่งเป็นผู้เสียหายถูกดำเนินคดีฐานเข้าเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต รับจ้างหรือประกอบอาชีพโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งการค้าประเวณีในสถานค้าประเวณีเป็นต้น เนื่องจากมาตรา 11 เพียงระบุเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่หญิงหรือเด็กที่เป็นผู้เสียหาย แต่ไม่ได้กล่าวถึงกรณีที่ผู้เสียหายกลุ่มนี้อาจกระทำผิดที่เกิดจากการค้ามนุษย์เช่น การเข้าเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต การรับจ้างทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต และค้าประเวณีในสถานค้าประเวณี เป็นต้น เมื่อไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนเช่นเดียวกับ มาตรา 7 วรรคสามและวรรคสี่ ที่ยกเว้นโทษและบรรเทาโทษให้แก่ผู้สมคบกันค้าหญิงและเด็ก ซึ่งให้ความช่วยเหลือต่อรัฐในการขัดขวางและให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็ก ทำให้พนักงานสอบสวนจำนวนมากตีความว่าต้องดำเนินคดีต่อผู้เสียหายเหล่านี้จึงเป็นเหตุให้รัฐไม่สามารถได้ตัวผู้เสียหายมาช่วยสนับสนุนการปราบปรามการค้าหญิงและเด็กได้เท่าที่ควร ประกอบกับการที่ผู้เสียหายเหล่านี้เต็มใจที่จะตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ก็ยิ่งทำให้รัฐไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานสำหรับการปราบปรามและดำเนินคดีต่อตัวกลาง ผู้รับประโยชน์ และองค์กรอาชญากรรมได้ตามเจตนารมณ์

สำหรับผู้ที่ต้องการใช้แรงงานหญิงต่างด้าวและเด็ก หรือเป็นลูกค้าของหญิงและเด็กที่ค้าประเวณีไม่ได้อยู่ในเป้าหมายของกฎหมายฉบับนี้

2.5.7 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539

เป็นกฎหมายฉบับที่ลงรายละเอียดเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามการค้าประเวณีซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ประเด็นหนึ่งของการค้าหญิงและเด็ก พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดเป้าหมายในการปราบปรามไปที่ตัวกลาง ผู้รับประโยชน์ องค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าหญิงและเด็ก เป็นบทบัญญัติที่เจาะจงลักษณะการกระทำความผิดเป็นส่วนบุคคลไม่เน้นการสมคบหรือร่วมกระทำความผิดแบบเป็นองค์กรอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม การเจาะจงเกี่ยวกับตัวบุคคลซึ่งเป็นตัวกลางผู้รับประโยชน์ ไม่เพียงแต่บุคคลธรรมดา ในกฎหมายนี้เน้นรวมถึงบิดามารดา ผู้ปกครอง

ของบุคคลที่อายุไม่เกิน 18 ปี ตามมาตรา 10 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไป ซึ่งบุคคลอายุไม่เกิน 18 ปี ซึ่งอยู่ในความปกครองของตน ตามมาตรา 9 ประการ ที่ 1 คือรู้ว่ามีมีการกระทำตามมาตรา 9 เกิดขึ้น และประการที่ 2 คือถ้ามีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำ ความผิดนั้นก็ต้องรับโทษเช่นกัน ดังนั้นจะเห็นว่าเพียงแต่รู้ว่ามีมีการดำเนินการแต่ไม่ขัดขวางปกป้อง ก็มีความผิดตามกฎหมายแล้ว ประการที่สำคัญผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้จัดการเกี่ยวกับ กิจการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมการค้าประเวณีในสถานค้าประเวณีก็ต้องรับโทษเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีบุคคลอายุไม่เกิน 18 ปี ค้าประเวณีอยู่ก็จะรับโทษหนักขึ้นไปอีก คำจำกัด ความของกฎหมายเกี่ยวกับสถานค้าประเวณี กฎหมายให้ความหมายว่า คือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้า ประเวณี หรือยอมให้มีการค้าประเวณี และให้หมายความถึงที่ที่ใช้ในการติดต่อ หรือจัดหาบุคคลอื่น ในการค้าประเวณีด้วย ดังนั้นสามารถตีความว่ากฎหมายมีขอบเขตครอบคลุมถึงสถานที่อยู่ 4 ประการ คือ

ประเภทที่ 1 สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้าประเวณี ย่อมหมายถึงสถานที่นั้นจัดไว้เป็นที่ พบปะระหว่างลูกค้ากับผู้ค้า มีการตกลงซื้อขายประเวณีกัน และจัดหาห้องที่สำหรับร่วมประเวณีไว้ ให้ ซึ่งปกติเรารู้จักกันในชื่อของช่องโสเภณี

ประเภทที่ 2 สถานที่ที่ยอมให้มีการค้าประเวณี นั้นหมายถึง สถานที่นั้นเป็นสถานที่ ดำเนินกิจการอื่น แต่ยอมให้มีการตกลงซื้อขายและร่วมหลับนอน (ร่วมประเวณี) ในสถานที่ของตน เพราะฉะนั้นสถานบริการบางประเภทที่มีหญิงบำเรอและจัดที่พักหลับนอนให้กับลูกค้า จึงอยู่ในข่าย นี้ทั้งสิ้น ซึ่งการยอมให้มีการค้าประเวณีนั่น เจ้าของกิจการ ผู้ดูแล ผู้จัดการ ไม่จำเป็นต้องเป็นธุระ จัดหาเองก็มีความผิดตามมาตรา 11 ได้

ประเภทที่ 3 สถานที่ที่ใช้ในการติดต่ออาจเป็นที่ใดก็ได้ หากสถานที่นั้นมีเจ้าของ มี ผู้ดูแล หรือมีผู้จัดการของสถานที่ และมีการใช้สถานที่นั้นในการติดต่อซื้อขายประเวณี เจ้าของ สถานที่นั้นก็ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 11 เช่นเดียวกัน สถานที่ดังกล่าวนี้จึงอาจเป็นสถานบริการ ทั่วไปเช่น ร้านอาหาร บาร์ คลับ ผับ คาเฟ่ ฯลฯ

ประเภทที่ 4 สถานที่ที่จัดหาบุคคลอื่นเพื่อกระทำการค้าประเวณีนั่น นอกจากมีลักษณะ เดียวกับ 3 สถานที่ที่ได้กล่าวมาแล้ว แม้จะไม่เกี่ยวกับ 3 ประเภทแรกเลย เช่น โรงแรม หรือสถานที่ พักแรมต่างๆหากมีการจัดหาบุคคลอื่นเพื่อการค้าประเวณี เจ้าของกิจการ ผู้ดูแล หรือผู้จัดการของ สถานที่นั้นก็ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 11

2.5.8 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความผิดประเภทที่เรียกว่า Ma La Prohibita กล่าวคือเป็นการกระทำความผิด เพราะมีบทบัญญัติทางกฎหมายให้เป็นการกระทำความผิด แต่การกระทำเหล่านั้นไม่ได้ผิดศีลธรรมหรือไม่ได้มีเจตนาชั่วร้ายแต่อย่างใด ดังนั้นพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองจึงมีลักษณะยืดหยุ่น อะลุ่มอล่วยต่อผู้กระทำความผิด โดยที่กฎหมายจำเป็นต้องบัญญัติเกี่ยวกับการเข้ามาในราชอาณาจักร หรือออกไปจากราชอาณาจักรให้อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ จึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการเข้าออกราชอาณาจักร หากฝ่าฝืนถือว่ามีความผิดทางอาญา อย่างไรก็ตามบุคคลที่กระทำความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติเช่น ตามมาตรา 41 คนต่างด้าวเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรี หรือตามมาตรา 34 คนต่างด้าวซึ่งจะเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวก็ต้องเข้ามาตามเงื่อนไขเท่านั้น ตามมาตรา 35 อธิบดีซึ่งในที่นี้หมายถึงผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้บัญชาการ มอบหมายจะอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขใดๆก็ได้ เช่นอยู่ได้ไม่เกิน 30 วัน หรือตามความจำเป็น หรือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควร นอกจากนั้นตามมาตรา 54 วรรค 3 พนักงานเจ้าหน้าที่อาจอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งจะต้องถูกส่งตัวออกไปนอกราชอาณาจักร เพราะไม่มีสิทธิที่จะอยู่ในราชอาณาจักรไปพักอาศัยอยู่ ณ ที่ใด โดยที่บุคคลนั้นต้องมาพบพนักงานเจ้าหน้าที่และจะมีประกันหรือมีทั้งหลักประกันก็ได้ หรืออาจกักตัวคนต่างด้าวผู้นั้นไว้ ณ สถานที่ใดเป็นระยะเวลาสั้นเท่าใดตามความจำเป็นก็ได้

บทบัญญัตินี้สามารถนำมาปรับใช้กับกรณีของการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองหญิงต่างด้าวและเด็กต่างด้าว ซึ่งอาจเข้าเมืองมาโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามมาตรา 11 ของพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 ก็จะเกิดความต่อเนื่องสอดคล้องกันระหว่างเจตนารมณ์ของกฎหมายในการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก และกฎหมายคนเข้าเมือง เพราะเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ไม่ต้องการให้หญิงและเด็กตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ขณะเดียวกันกฎหมายคนเข้าเมืองก็ไม่ต้องการให้คนเข้าเมืองออกเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้มาตรา 11 ของพระราชบัญญัติมาตรการฯจะช่วยป้องกันไม่ให้หญิงและเด็กเหล่านี้ กลับมาตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์อีก นั้นหมายความว่าหญิงและเด็กเหล่านี้จะไม่ย้อนกลับมาเข้าเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาตอีก เป็นการป้องกันปัญหาระยะยาวไปในตัว แต่เนื่องจากการใช้และตีความกฎหมายจะต้องเชื่อมโยงกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้อง ไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีเจตนาร่วมกัน และในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีโอกาสค้นคว้ากฎหมายทุกฉบับ

เพื่อเชื่อมโยงการใช้ตีความกฎหมายเหล่านั้นเพื่ออยู่ในทิศทางเดียวกันด้วย เป็นเพราะว่ายังไม่มีบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานตามกฎหมายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องและแนวทางปฏิบัติงานให้มีการใช้และตีความกฎหมายไปในทิศทางเดียวกัน โดยการประชุมหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตกลงเกี่ยวกับการใช้ตีความกฎหมายอย่างแท้จริง นอกจากนั้นยังขาดรายละเอียดที่ชัดเจนของกฎหมายที่จะเป็นหลักในการยึดโยงกับกฎหมายอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ไม่ได้อ้างถึงกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ไว้ จึงทำให้ขาดความชัดเจนในการใช้และตีความ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่กล้าตีความด้วยตนเอง ก็ทำให้เป้าหมายของรัฐที่จะคุ้มครองผู้เสียหาย และดึงเข้ามาเป็นพันธมิตรในการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก รวมทั้งดำเนินการต่างๆ เพื่อป้องกันไม่ให้หญิงและเด็กเหล่านี้กลับมาเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ได้อีกไม่บรรลุผล นอกจากนี้ยังไม่สามารถได้รับความร่วมมือจากหญิงและเด็กเหล่านี้เป็นพันธมิตรในการป้องกันมิให้หญิงและเด็กอื่นๆตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เช่นเดียวกัน

2.5.9 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

กฎหมายฉบับนี้มีเนื้อหาครอบคลุมการคุ้มครองเด็กทุกด้านให้พ้นจากการถูกข่มขืนรังแกทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายร่างกาย จิตใจ ล่วงเกินทางเพศ แสวงประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก (รวมถึงการค้าเด็กไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์ใดด้วย) และการละเลยทอดทิ้งเด็ก หากมีเหตุเชื่อได้ว่าเด็กกำลังตกอยู่ในอันตรายหรือถูกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งข้างต้น พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพได้ทันที ตามความในหมวด 3 การสงเคราะห์และหมวด 4 การคุ้มครองสวัสดิภาพแห่งพระราชบัญญัตินี้ กล่าวโดยสรุป กฎหมายนี้

1. สร้างหลักประกันความปลอดภัยให้แก่เด็กว่าจะไม่มีผู้ใดสามารถก่ออันตรายใดๆ แก่เด็กได้อีก
2. บำบัดฟื้นฟูให้เด็กสามารถกลับมาดำเนินชีวิตได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ
3. อุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาให้เด็กได้เติบโตตามที่ควรจะเป็น หรืออย่างน้อยต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

จุดเด่นของกฎหมายนี้คือดำเนินการเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก และห้ามไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อเด็ก ข้อมหมายถึงการคุ้มครองเด็กทุกคน ไม่ว่าจะเป็นเด็กไทยหรือเด็กต่างด้าว จึงเป็นกฎหมายที่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศทุกฉบับที่เกี่ยวกับเด็ก

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 วรศักดิ์ มหัทธโนบล (2539) ได้ศึกษาเรื่องการค้าประเวณีหญิงจีนในไทย: ศึกษากรณีการล่อลวงหญิงจีนจากมณฑลยูนนานเพื่อประกอบอาชีพประเวณีในไทย พบว่าวิธีการล่อลวงหญิงจีนมี 2 วิธี คือ การใช้คนกลางซึ่งรู้จักหรือเป็นเพื่อนของหญิงจีนเป็นทางผ่านไปสู่ การเข้าหาตัวของหญิงจีน และวิธีที่กลุ่มมิจฉาชีพเข้าถึงตัวหญิงจีนโดยตรง เส้นทางที่หญิงจีนถูกล่อลวงให้เดินทางมาค้าประเวณีในประเทศไทย กลุ่มมิจฉาชีพได้ใช้เส้นทางผ่านเข้ามายังพม่า และเข้าสู่ไทย การให้ความช่วยเหลือหญิงจีนที่ถูกบังคับค้าประเวณีมี 3 กระบวนการ คือ ช่วยเหลือให้รอดพ้นจากสถานค้าประเวณีพร้อมกับการดำเนินการปราบปรามผู้ต้องหาที่เกี่ยวข้อง ฟ้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจหญิงนั้น โดยอยู่ในความดูแลของศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และการประสานงานกับเงินเพื่อส่งกลับภูมิลำเนา ปัญหาที่พบในกระบวนการให้ความช่วยเหลือคือ การให้ความช่วยเหลือหญิงอื่นๆ ที่ถูกล่อลวงที่ตำรวจเชื่อมโยงไปถึง ความแตกต่างทางวัฒนธรรมกับผู้ดูแลหญิงจีน ประสิทธิภาพและศักยภาพของระบบรัฐจีนในการช่วยเหลือส่งกลับประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ ประเทศจีน พม่า ไทย ต้องแสวงหาความร่วมมือเพื่อปราบปรามขบวนการล่อลวงหญิงจีนและบรรณงค์ในสังคมไทย และจีนยกเลิกทัศนคติว่าการค้าประเวณีเป็นสิ่งธรรมดาที่เกิดขึ้นมาควบคู่กับเศรษฐกิจทุนนิยม

2.6.2 กฤตยา อาชวนิจกุล และพรสุข เกดสว้าง (2540) ได้ศึกษาเรื่องเส้นทางแรงงานหญิงจากประเทศเพื่อนบ้านสู่ธุรกิจการค้าบริการทางเพศในประเทศไทย พบว่าจำนวนแรงงานข้ามชาติที่ลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายมีจำนวนประมาณหนึ่งล้านคน เส้นทางแรงงานหญิงจำนวนหนึ่งถูกนำสู่ธุรกิจการค้าประเวณีในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากประเทศพม่า โดยมีทั้งรูปแบบถูกหลอกลวงบังคับ ถูกล่อลวงชักนำ และตัดสินใจตัวเอง การเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมีเครือข่ายนายหน้าชักนำมา ผู้หญิงและเด็กต่างชาติที่ได้รับความช่วยเหลือออกมาจากสถานค้าบริการที่บังคับค้าประเวณีมีอัตราการติดเชื้อเอชไอวีสูง ธุรกิจการค้าผู้หญิงจากประเทศเพื่อนบ้านมีแนวโน้มจะเติบโตมากยิ่งขึ้น ผกผันกับจำนวนหญิงไทยที่เข้าสู่อาชีพบริการทางเพศน้อยลง เครือข่ายและนายหน้าจะแยกกระจายขยายตัว ซึ่งผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะนโยบาย คือปราบปรามการหลอกลวงกักขังและบังคับค้าประเวณีโดยเด็ดขาด รัฐควรเอาใจจริงเอาใจกับการสกัดนายหน้าคั่นทางที่ขายผู้หญิง รัฐควรร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชนสร้างศูนย์พักพิงเพื่อให้ความช่วยเหลือหญิงต่างชาติ สนับสนุนการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานกับประเทศแหล่งต้นทาง ประกาศนโยบาย

ปราบปรามการค้ามนุษย์ข้ามชาติทุกรูปแบบ ปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมและรณรงค์ผลักดันให้ ASEAN ร่วมมือในการปราบปรามการค้ามนุษย์

2.6.3 วิลาวัลย์ ลิ้มปนะวรรณกุล(2547) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการเข้าสู่การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของหญิงและเด็ก: ศึกษากรณีบ้านเกร็ดกระการ ผลการศึกษาเน้นที่กระบวนการเข้าสู่วงจรค้ามนุษย์โดยมุ่งอธิบายถึงพฤติกรรมและลักษณะบางประการของเหยื่อที่ง่ายต่อการถูกชักจูง สอบสวน ล่อลวง หลอกหรือขู่เจ็ญ บังคับ และตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ในรูปแบบต่างๆ กล่าวคือหญิงและเด็กมีจุดเริ่มต้นของการตกเป็นเหยื่อโดยถูกชักชวนมาจากครอบครัวในชนบท ซึ่งมีทั้งคนในหมู่บ้าน นอกหมู่บ้าน และญาติ เป็นสื่อกลางในการชักชวนโดยมีเส้นทางในการเดินทางใน 2 ลักษณะ คือ เส้นทางเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการเดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ของหญิงและเด็กต่างชาติ คือ ลาว พม่า และกัมพูชา ตามจุดผ่านแดนต่างๆ ของประเทศไทย และเส้นทางในการเดินทางออกนอกประเทศไทย เป็นการเดินทางของหญิงและเด็กไทยเพื่อไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น พบว่ามีลักษณะเส้นทางเป็นกระบวนการและกลุ่มเครือข่ายเดียวกัน ซึ่งการเข้าประเทศญี่ปุ่นของหญิงและเด็กกลุ่มนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย แตกต่างจากเด็กและหญิงต่างชาติที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการหลบหนีเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย การเดินทางของหญิงและเด็กจะมีเครือข่ายการเดินทางอย่างเป็นกระบวนการ กล่าวคือมีนายหน้าเป็นผู้ติดต่อเหยื่อในหมู่บ้าน มีการนำส่งนายหน้าระหว่างทาง และส่งต่อไปเป็นทอดๆ จนถึงปลายทาง แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเครือข่ายการเดินทาง ส่วนปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตกเป็นเหยื่อคือ ปัจจัยพื้นฐานของเหยื่อที่มีลักษณะเฉพาะอันได้แก่ เพศ อายุ และการศึกษา โดยพบว่าเหยื่อที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี และไม่ได้รับการศึกษา มีโอกาสเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อได้มากกว่ากลุ่มอื่น ปัจจัยส่วนบุคคลคือ ความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิต ค่านิยมการกตัญญูทดแทน และพฤติกรรมการเล่นแบบทางสังคม ปัจจัยด้านครอบครัวมาจากครอบครัวเดียว มีอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง แต่เนื่องจากค่านิยมการแข่งขันกันทางวัตถุนิยมของชุมชน ครอบครัวจึงผลักดันให้บุตรสาวออกไปทำงานต่างถิ่น ส่วนปัจจัยภายนอกพบว่ามีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจทั้งในระดับจุลภาคอันได้แก่ การไม่มีงานทำ และขาดโอกาสในการยกระดับรายได้ ปัญหาภาระหนี้สินของครอบครัว การไม่มีที่ดินทำกิน ในขณะที่ระดับมหภาคเป็นผลมาจาก การไม่ได้รับความเป็นธรรมในสังคม การเป็นที่ยึดถือของการตลาดแรงงาน ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 3 ระดับคือ ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ ในภูมิภาค ควรมีการร่วมมือกันโดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศในการดำเนินการร่วมกัน และเร่งปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้อย่างจริงจัง ระดับชุมชนควรสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง ทำให้ครอบครัวและชุมชนสามารถพึ่งตนเอง

ได้ และส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตให้กับชุมชน ระดับองค์กร ควรดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการ และเอาจริงในเรื่องดังกล่าว ในขณะที่หน่วยงานที่ให้ความคุ้มครองเด็กและหญิงที่ตกเป็นเหยื่อ ควรมีการดูแลฟื้นฟูและพัฒนาให้ตรงตามปัญหาและความต้องการของหญิงและเด็ก พร้อมทั้งมีการประเมินเป็นระยะๆ ควรมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ สามารถเชื่อมต่อบริบบข้อมูลระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรมีการทำงานในเชิงรุกโดยการเข้าไปให้ความรู้ ฝึกอบรมและส่งเสริมการมีงานทำให้หญิงและเด็กในพื้นที่กลุ่มเสี่ยง และควรให้โอกาสเปลี่ยนจุดอ่อนให้เป็นจุดแข็ง เพื่อการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนต่อไป

2.6.4 วัลลภ พลอยทับทิม (2545) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติของการค้าหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบระดับครอบครัวคือ หญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มีสาเหตุมาจากวัฒนธรรมความฟุ้งเฟ้อด้านวัตถุที่เข้าครอบงำครอบครัว ผลกระทบระดับชุมชนคือ ชุมชนเกิดค่านิยมแข่งขันกันทางด้านวัตถุ ทำให้สมาชิกของชุมชนถูกผลักดันให้ออกมาจากชุมชนเพื่อหางานทำ เกิดการแพร่กระจายของโรค ผลกระทบระดับประเทศ คือ ด้านสังคม หญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อ มีสภาพเหมือนสินค้าที่ผู้บริโภครสามารถหาซื้อได้ตามความต้องการ ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อต้องเผชิญกับภาวะเสี่ยงในการรับเชื้อ HIV ด้านเศรษฐกิจ กลุ่มนายทุนที่คลุกคลีกับธุรกิจผิดกฎหมายจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการฟอกเงิน มีการกีดกันทางการค้าเนื่องจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศตามแนวชายแดน การผลักดันส่งกลับภูมิลำเนา ต้องอาศัยกระบวนการที่เหมาะสม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยผู้วิจัยได้เสนอแนะในระดับนโยบาย คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับแผนระดับชาติ กำหนดนโยบายในเรื่องหญิงและเด็กเป็นวาระแห่งชาติ ระดับปฏิบัติ การประสานระหว่างหน่วยงานปฏิบัติต้องมีการปรับวิธีการทำงาน และมีการจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวัง และสร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน

2.6.5 ชลดา มนตรีวัต (2544) ได้ศึกษาเรื่องชีวิตความเจ็บปวดของลูกสาวชาวเขาผู้ถูกขาย กรณีศึกษา: ลูกสาวลาหู่ที่ถูกครอบครัวขายเป็นสินค้า รายงานการวิจัยชิ้นนี้เป็นงานศึกษาที่พยายามทำความเข้าใจ ชีวิตความเจ็บปวดของลูกสาว ในชุมชนชาติพันธุ์ลาหู่ที่ถูกขายให้กับคนอื่น ภายใต้บริบททางสังคมวัฒนธรรมของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ในปัจจุบันและระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมโดยการประยุกต์แนวคิดด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเข้าด้วยกัน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ในภาวะที่ชุมชนลาหู่ต้องเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงจากภายนอก ความทันสมัย การศึกษาสมัยใหม่ ความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากร และโอกาสดีๆ อื่นๆ เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงสามารถเข้าไปมีส่วนแบ่งในพื้นที่ทางสังคมที่กว้างขึ้น อย่างไรก็ตามพบว่า ผู้ที่มีโอกาสอยู่แล้วก็ยังเพิ่มโอกาสให้กับตนเองในขณะที่กลุ่มผู้ด้วยโอกาสในชุมชนก็ยังคงขาดโอกาสอยู่ หนึ่ง ครอบครัวที่ขายลูกสาวมักเลือกใช้การประคิษฐ์สร้างความเป็นหญิง-ชาย เชิงวัฒนธรรมในการสร้าง ความคาดหวังต่อบทบาทลูกสาว ที่ต้องรับผิดชอบความอยู่รอดอย่างต่อเนื่องของครอบครัว ขึ้นมาอธิบายถึงความชอบธรรมต่อการค้าลูกสาวของตน ในขณะเดียวกันก็ได้ใช้ความคาดหวังของชุมชนดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการให้ความหมายกับการตัดสินใจของตนเอง โดยยอมรับคำร้องขอของครอบครัวเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ความเจ็บปวดในจิตใจที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่เกิดขึ้นในใจของผู้เป็นลูกสาวที่ถูกขายไปเท่านั้น หากสมาชิกในครอบครัวคนอื่นๆ เฉพาะผู้เป็นพ่อแม่ ต่างก็ต้องยอมรับความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นเช่นกัน ด้วยว่า “ลูกสาว” แม้จะเป็นทางเลือกที่น่ายินดี มาสู่ครอบครัว แต่การจากไปของเธอ ทำให้บ้านไม่เหลือทรัพยากรใดๆที่เป็นทุนรอนอีกเลย

2.6.6 มุลนิธิผู้หญิง, ได้แปลจากองค์กร Human Rights Watch (1993) ที่ศึกษารายงานเรื่อง “รูปแบบใหม่ ของการค้าทาาส การค้าหญิงและเด็กสาวชาวพม่าในประเทศไทย” ซึ่งพบว่าหญิงและเด็กสาวพม่าที่ถูกค้าเข้ามายังประเทศไทยด้วยจุดประสงค์ ในการเป็นโสเภณีนั้น ต้องเผชิญกับการละเมิดกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในแบบต่างๆมากมาย คือ พวกเธอถูกพาตัวนำเข้าประเทศไทยบ่อยครั้งด้วยการรู้เห็นของตำรวจไทย และเจ้าพนักงานคนอื่นๆ อันเป็นการละเมิดต่ออนุสัญญาของสหประชาชาติเกี่ยวกับการปราบปรามการค้าบุคคล อนุสัญญาเกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ กฎหมายจารีตระหว่างประเทศและในกรณีของเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี อนุสัญญาเกี่ยวกับสิทธิเด็ก

เด็กและหญิงสาวพม่าถูกบังคับให้ทำงานอย่างมีพันธะผูกมัดและในสภาพเยี่ยงทาาส พวกเธอปราศจากเสรีภาพอย่างสิ้นเชิงในช่อง เมื่อมีการกวาดล้างช่องโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจพวกเธอถูกจับตามอำเภอใจและอย่างผิดๆ แล้วถูกจำขังในศูนย์กักขังกองตรวจคนเข้าเมืองเผชิญการถูกข่มขู่เมื่อเดินทางถึงประเทศไทย แต่ไม่อยู่ในฐานะและไม่มีความรู้หรือหนทางที่จะกล่าวหาผู้กระทำ ความผิดเมื่อตำรวจมีส่วนรู้เห็นเกี่ยวข้องกับช่องและเหยื่อส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี แล้วความจริงที่ว่า การทารุณกรรมนี้ต้องกลายเป็นเรื่องธรรมดาจึงเป็นการละเมิดที่เห็นได้ชัดต่อพันธะที่รัฐบาลไทยมีอนุสัญญาเพื่อสิทธิเด็กในการดำเนินการตามกฎหมาย ทางการบริหาร ทางสังคมและด้านการศึกษาที่เหมาะสมเพื่อการป้องกันเด็กจากความรุนแรงทางร่างกายและจิตใจ การบาดเจ็บหรือการทำร้าย การละเลยหรือการไม่ปฏิบัติที่ละเลย การปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมหรือการเอาเปรียบทั้งการละเมิดทางเพศ

2.6.7 เมลิสสา เอ็ม สจ๊วต (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์สถานการณ์ประเทศไทยว่าด้วยเรื่องการค้าเด็กและหญิง” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสำคัญของการค้าเด็กและหญิงในประเทศไทย เป็นปัญหาสำคัญของการแสวงหาผลประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรมจากแรงงานมีเด็กและหญิงไทยถูกค้าในประเทศและต่างประเทศ และในขณะเดียวกันก็มีเด็ก และหญิงต่างชาติที่ถูกค้าในประเทศเช่นกัน มีตัวชี้ชัดว่าผู้เคราะห์ร้ายจากการถูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นเด็กซึ่งมักจะจบลงด้วยการเป็นโสเภณี บางส่วนจะกลายเป็นแรงงานที่มีภาระหนี้สินผูกพัน เป็นคนทำงานบ้าน เป็นผู้ถูกบังคับให้แต่งงาน หรือเป็นบุตรบุญธรรม และเป็นขอทาน เด็กขอทานส่วนใหญ่เป็นคนต่างชาติซึ่งส่วนใหญ่ถูกค้ามาจากประเทศกัมพูชา พม่าและบังคลาเทศ มีจำนวนผู้ย้ายถิ่นชั่วคราวเพิ่มสูงขึ้นจากประเทศกัมพูชา ประชาชนจากจังหวัดปอยเปต ย้ายถิ่นเข้ามายังประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ เพราะเกิดจากมูลเหตุที่สำคัญ ดังนี้

1.) สถานภาพทางเศรษฐกิจ-สังคม ของเด็กและหญิงที่ถูกค้า พบว่าเด็กเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สุดของการถูกค้า หรือล่อลวงเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี เด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ครอบครัวที่มีผู้ปกครองเดี่ยว หรือครอบครัวที่มีหนี้สินมาก ขาดทางเลือกทางด้านอาชีพและเข้าไม่ถึงบริการสาธารณะ และเด็กๆตามแนวชายแดน เด็กจากชนกลุ่มน้อย และชาวเขา ซึ่งเด็กเหล่านี้ต่างถูกซื้อมาจากต่างประเทศและเป็นคนที่ไม่เข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายของไทย และทำให้เด็กเหล่านี้เป็นเด็กที่เสี่ยงต่อการหาประโยชน์จากแรงงานอย่างไม่เป็นธรรม โดยที่เด็กเหล่านี้ล้วนเป็นจุดประจักษ์ต่อการถูกค้าทั้งสิ้น

2.) ปัจจัยผลักดัน และปัจจัยดึง พบว่ามีปัจจัยหลายประการเช่น ปัจจัยจากความยากจน ครอบครัวและชุมชนที่แตกสลายลง ปัจจัยผลักดันจากการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศ แบบแผนจารีตประเพณีด้านลบ ระบบการค้าที่เอารัดเอาเปรียบมากเกินไป ความเสื่อมลงในด้านต่างๆ การฉ้อราษฎร์บังหลวง และสงครามความยากจนเป็นปัญหาหลักทำให้เด็ก ตามแนวชายแดนของประเทศไทยไหลทะลักเพื่อเป็นแรงงานที่ขายบริการทางเพศ ชนกลุ่มน้อย กลุ่มชาวนา แรงงานย้ายถิ่นที่ไม่มีเอกสารแสดงตน ผู้คนที่ไม่มีถิ่นอยู่ บุคคลที่อยู่ในค่ายอพยพ บุคคลเหล่านี้อยู่ในสถานะที่อ่อนแอซึ่งผลประโยชน์ที่ได้จากการค้าประเวณีได้ดึงดูดเด็ก และหญิงจากครอบครัวยากจน การไม่มีงานทำ รายได้น้อยจากอาชีพอื่นๆ ต่างๆเหล่านี้ ล้วนเป็นปัจจัยเข้มข้นในการผลักดันความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจในประเทศไทย และต้องการชีวิตที่ดีกว่าได้ผลักดันผู้คนตามแนวชายแดนเข้าสู่ประเทศไทยเพื่อหางานทำ

3.) การค้าเด็กและหญิงเกิดขึ้นได้อย่างไร และโดยใครพบว่า การค้าหญิงและเด็กในปัจจุบันมีการจัดการอย่างดี รวมทั้งเครือข่ายที่ให้ผลตอบแทนอย่างงดงาม เฉพาะอย่างยิ่งในรายชื่อมาเพื่อการค้าประเวณี มีตัวแสดงหลายคนที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ เริ่มตั้งแต่กระบวนการจัดหาหญิง ผู้

ประสานงาน (ย่อย) เอเจนต์ ผู้จัดการทิป ตำรวจที่มีอำนาจ พ่อแม่ และสำนักงานจัดหางาน เนื่องจากความเติบโตและแพร่หลายของอินเทอร์เน็ต

ที่ผ่านมามีเด็กที่ถูกค้า จะมาจากการถูกล่อลวง ถูกซื้อตัวมา การบีบบังคับ หรือการลักพาเพื่อมาเป็นโสเภณี โดยเอเจนต์หรือผู้ปกครอง แต่ในปัจจุบันนี้ จากผลการศึกษาได้พบว่าผู้หญิงไทยส่วนใหญ่กลายเป็นแรงงานที่ขายบริการทางเพศโดยความสมัครใจแต่ก็ยังมีข้อจำกัดอีกมาก เด็กสาวและหญิงไทยจำนวนมากต่างทราบว่ามีความยากลำบาก ในการเดินทางไปค้าประเวณียังต่างประเทศ แต่ก็มีเด็กสาวและหญิงสาวอีกจำนวนมากมีความประสงค์จะทำเช่นนั้น เด็กและหญิงที่ถูกซื้อโดยเอเจนต์ จะถูกเอเจนต์ซื้อต่อไปอีกครั้งด้วยเงินจำนวนมากเพื่อให้คุ้มกับเงินที่จ่ายไปในเรื่องของค่าเดินทาง เด็กและหญิงเหล่านี้จะกลายเป็นเสมือนทาสจนกว่าจะปลดปล่อยตนเองด้วยการคืนเงินที่เป็นหนี้ให้หมดก่อน เอเจนต์หรือผู้ที่นำพาหญิงมามากจะเคยเป็นแรงงานที่เคยขายบริการในต่างแดนมาก่อน พวกเขามักจะรู้จักกันกับเหยื่อ และเอเจนต์จะเข้าไปถึงหมู่บ้านชนบท

จำนวนของผู้ย้ายถิ่นจากแนวชายแดนได้เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากการเปิดชายแดนและกระแสของโลกาภิวัตน์ พื้นที่ในชนบทในอดีตได้รับอิทธิพลจากกระแสสังคมและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตแบบจารีต และเป็นเหตุให้ชุมชนแออัดลง ทำให้เกิดปัญหาของการค้าเด็ก การพัฒนาด้านคมนาคม มีถนนหลายสายได้สร้างขึ้นอย่างดีในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงมีการค้าเด็กผ่านเส้นทางเหล่านี้ และเป็นที่รู้จักดีในแต่ละจุดผ่านแดนที่ใช้เป็นหนทางเข้าสู่ประเทศไทย ตัวเลขของหญิงและเด็กต่างชาติที่ถูกค้าเพื่อเข้ามาเป็นโสเภณีในประเทศไทยมากที่สุดคือ ชาวพม่า ตามด้วยเด็กและหญิงชาวจีนมาจากมณฑลยูนนาน และลาว

2.6.8 อีเลน เพียร์สัน (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องการค้ามนุษย์ สิทธิมนุษยชน กับนิยามใหม่ของการคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อ โดยได้นำเสนอกรณีศึกษาจากหลายประเทศทั่วโลก เพื่ออธิบายให้เห็นถึงสภาพปัญหาของการค้ามนุษย์ที่ไม่ได้รับการปฏิบัติเยี่ยงบุคคลทั่วไปที่พึงได้รับการเคารพซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และมีการหยิบยกประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับปัญหา “สิทธิมนุษยชน” ของเหยื่อในการค้ามนุษย์ซึ่งมักถูกมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของผู้กระทำผิดกฎหมาย อนึ่ง อีเลน ได้พยายามในการชี้ให้เห็นถึงความเสียหายเกี่ยวกับสิทธิในทางกฎหมายที่เกิดจากการมองเหยื่อในการค้ามนุษย์ในฐานะของ “ผู้กระทำผิด” โดยนำเสนอมุมมองใหม่ให้เหยื่อดังกล่าวมีฐานะเป็นผู้ที่รัฐต้องให้การคุ้มครองโดยพยายามชี้ให้เห็นข้อดีของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดใหม่เช่นนี้เป็นคุณแก่ผู้เป็นเหยื่อในการค้ามนุษย์อย่างแท้จริง

2.6.9 Workshop on “Trafficking in Human Beings, Especially Women and Children” ได้วิเคราะห์เพื่อทบทวนผลการวิจัยในการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยมีข้อสรุปที่สำคัญในการป้องกันปัญหาดังกล่าวคือ ในทางกฎหมายรัฐจะต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเข้มงวดเพื่อเป็นการปรามผู้ที่กระทำความผิด, ให้ความสำคัญถึงสิทธิผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ และมีมาตรการในการให้ความคุ้มครองพยานในคดีลักษณะนี้, มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับความรู้ทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพื่อที่จะสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ, สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวให้กับประชาชน และมีการพัฒนาความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมในลักษณะดังกล่าว

สาเหตุสำคัญที่ทำให้การค้ามนุษย์เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากมีขบวนการกระทำความผิดเชื่อมโยงกันหลายประเทศ ภาพรวมการค้ามนุษย์ในภูมิภาคแอฟริกา พบว่ามีเด็กที่ถูกนำเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์มากกว่า 200,000 คน ส่วนใหญ่จะถูกบังคับให้ใช้แรงงานด้านเกษตรกรรม ส่วนภูมิภาคเอเชียนั้น ในช่วงเวลา 30 ปีที่ผ่านมามีหญิงและเด็กตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศมากกว่า 30 ล้านคน ซึ่งหญิงและเด็กจะถูกหลอกลวงมาประจำทุกปี ซึ่งเกือบหนึ่งในสามของการค้ามนุษย์ในลักษณะดังกล่าวทั่วโลกมาจากหญิงและเด็กที่มาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยภาพรวมส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ โดยที่ผู้ตกเป็นเหยื่อส่วนใหญ่นั้นจะเป็นเด็กและเยาวชน หรือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยเหยื่อกลุ่มนี้มักจะถูกกลุ่มผู้ค้ามนุษย์ หรือนายหน้าเข้าไป ล่อลวง บังคับ ชูเชิญ หรือถูกชักจูง ตามหมู่บ้านในชนบท เพื่อหลอกให้เข้าไปหางานทำในเมืองใหญ่ และมีรายได้ที่ดี ซึ่งเหยื่อเหล่านี้มักจะมีปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะการเงินเป็นทุนอยู่ก่อนแล้ว เนื่องจากครอบครัวของผู้ตกเป็นเหยื่อเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีอาชีพเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป ซึ่งมีฐานะค่อนข้างยากจน โดยปัจจัยที่เหยื่อกลุ่มนี้ต้องเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์นั้น มีสาเหตุต่างๆหลายประการ อาทิเช่น ปัจจัยด้านตัวเหยื่อเองที่มีความต้องการด้านวัตถุนิยม ฟุ้งเฟ้อ จึงต้องการหาเงินมาเพื่อซื้อของต่างๆตามที่ตนเองต้องการ ส่วนบางรายนั้นก็พยายามที่จะแบ่งเบาภาระภายในครอบครัว เนื่องจากเหยื่อกลุ่มนี้มีการศึกษาน้อย จึงไม่สามารถที่จะเลือกประกอบอาชีพตามที่ตนเองต้องการได้ ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวนั้นจะมีฐานะค่อนข้างยากจน ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ บิดามารดามีบุตรหลายคน ทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายต่างๆภายในครอบครัวค่อนข้างสูง และบางครอบครัวบิดามารดาได้แยกทางกันจึงทำให้เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้มีปมด้อย จึงพยายามที่จะทำทุกวิถีทางเพื่อลบปมด้อยของตนเองนั่นคือการที่จะทำให้ตนเองนั้นมีฐานะที่ดีขึ้น มีวิถีชีวิตที่สะดวกสบายกว่าที่เป็นอยู่นี้ ประกอบกับในยุค

โลกาภิวัตน์ที่เป็นยุคแห่งวัตถุนิยม ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุให้เด็กและเยาวชนนั้นตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ไปโดยที่ตนเองไม่รู้ตัว และเมื่อรู้ตัวก็ตกอยู่ในขบวนการเหล่านี้แล้ว

นอกจากการทบทวนวรรณกรรมยังพบปัญหาในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และไม่ทันกับยุคสมัยปัจจุบัน เนื่องจากการค้ามนุษย์เป็นอาชญากรรมที่มีโครงข่ายโยงใยทั่วโลก และมีผู้มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลัง ประกอบกับส่วนหนึ่งเจ้าหน้าที่รัฐไม่ได้บังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างจริงจัง เนื่องจากเห็นว่าไม่ใช่อาชญากรรมที่ร้ายแรง

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดพบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับการศึกษา เรื่อง การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เนื่องจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ประกอบกับปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่สนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้ให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องเรื่อง “ การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งประกอบด้วยการทบทวนวรรณกรรม ด้วยการค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสาร ดัชนีบทกฎหมาย ตลอดจนแหล่งข้อมูลต่างๆจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ โดยมีแนวทางการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ผู้ให้ข้อมูล (Informant)

ผู้ให้ข้อมูล (Informant) ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ที่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงาน/องค์กรในสังกัดของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จำนวนทั้งสิ้น 4 หน่วยงาน ในพื้นที่จังหวัด 4 ภูมิภาคทั่วประเทศไทย โดยที่หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานหลักในเรื่องการคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในระยะยาว มีใช้สถานรับตัวชั่วคราว จำนวน 4 หน่วยงาน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์จากบุคคลซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลและมีความน่าเชื่อถือจากผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพทั้ง 4 หน่วยงาน ที่ให้ความดูแลและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องในการจับกุม ปราบปราม และดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ จากกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3.2 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล (Informant Choosing)

1. ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์และได้รับความช่วยเหลือให้อยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองและฝึกอาชีพทั้ง 4 แห่งของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวม

จำนวน 20 คน จากผู้ที่มีสัญชาติไทย และสัญชาติอื่น อาทิ พม่า ลาว และเขมร ที่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ และต้องเป็นผู้ที่สามารถฟื้นฟูจิตใจได้ในระดับหนึ่งแล้ว เพื่อป้องกันมิให้เกิดการซ้ำเติมเด็กและเยาวชน ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับความบอบช้ำทางจิตใจจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งอาจที่จะไม่พร้อมในการให้ข้อมูลต่างๆ ได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ของสถานคุ้มครองฯ พิจารณาในระดับหนึ่งก่อน เมื่อได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ระบุแล้ว จะดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกต่อไป

2. ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพทั้ง 4 หน่วยงาน ที่ให้ความดูแลและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จำนวนทั้งสิ้น 4 คน

3. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องในการจับกุม ปราบปราม และดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ที่มีประสบการณ์การทำงานในลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี จากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 3-4 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง (Structural Interviewing Guidelines) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และการทบทวนวรรณกรรม เพื่อสกัดประเด็นการวิจัยให้ครอบคลุมและได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง อันประกอบไปด้วยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านปัญหาการค้ามนุษย์และอาจารย์มหาวิทยาลัย ตรวจสอบว่ามีขอบเขตเนื้อหาถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยครบถ้วน ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

ส่วนที่ 3 ลักษณะการหลอกลวงเด็กและเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ โดยศึกษาเส้นทางการตกเป็นเหยื่อ

นอกจากนี้ผู้วิจัยก็จะทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ คือ ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ รวมทั้ง

เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งข้อมูล โดยมีโครงสร้างแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความรุนแรง และสาเหตุของปัญหา รวมทั้งวิธีการต่างๆ ของกลุ่มนายหน้า และผู้จัดหา เด็กและเยาวชน เพื่อวัตถุประสงค์การค้ามนุษย์

ส่วนที่ 3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 4 แนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำแนกเป็น 2 ส่วนคือ

3.4.1 การทบทวนวรรณกรรม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสาร ตำรา ทฤษฎี ทฤษฎี ทฤษฎี ตลอดจนข้อมูลต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน และปราบปรามการค้าเด็กและเยาวชน รวมทั้งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3.4.2 การวิจัยภาคสนาม (Filed Research) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) จากประชากรเป้าหมายที่ได้ผ่านการสุ่มตัวอย่างตามที่ระบุไว้แล้ว โดยจะทำการขอหนังสือจากทางบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจาก อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างจาก 4 หน่วยงาน ในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บังคับการ ปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพื่อสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องในการจับกุม ปราบปราม และดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

3.5 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) จากเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งได้จากข้อมูลการทบทวนวรรณกรรม และจากผู้ให้ข้อมูลจากหน่วยงานราชการต่างๆ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการทบทวนวรรณกรรม และจากแหล่งข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจากหน่วยงานราชการต่างๆ ประกอบกับการวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ และยังได้ใช้การศึกษาแบบกรณีศึกษาในรูปแบบต่างๆ (Case Study) เพื่อประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และตีความข้อมูลออกมาเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อความเข้าใจ เพื่อหาข้อสรุปให้ได้ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะ การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ และพฤติกรรม ของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน เพื่อศึกษาสาเหตุ และปัจจัยของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน และเพื่อศึกษาแนวทาง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก โดยผู้วิจัยจะแบ่งการนำเสนอ ผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 4.1 เด็กหรือเยาวชนที่เคยตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ
- 4.2 เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญจากสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ
- 4.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

4.1 เด็กหรือเยาวชนที่เคยตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ผลการศึกษาในส่วนของเด็กและเยาวชนที่เคยตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ผู้วิจัยได้แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

4.1.2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

4.1.2.1 ปัจจัยทางด้านครอบครัว

4.1.2.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

4.1.2.3 ปัจจัยทางด้านสังคมและชุมชน

4.1.3 ลักษณะการหลอกลวงเด็กและเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากเด็กหรือเยาวชนที่เคยตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ จำนวน 20 กรณี ซึ่งอยู่ในความดูแลของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพทั้ง 4 แห่งๆละ 5 กรณีศึกษา คือ สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี, สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านศรีสุราษฎร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก และสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยจะเสนอข้อเท็จจริงเบื้องต้นเป็นรายบุคคล โดยใช้นามสมมุติแทนชื่อที่แท้จริง ดังนี้

สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ จำนวน 5 กรณี ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1 เอ

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

เอ เป็นเยาวชนสาว อายุ 20 ปี สถานภาพโสด เป็นคนสัญชาติลาว มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองปากลาย แขวงไชยบุรี เอมีพี่น้องทั้งหมด 6 คน ซึ่งเอเป็นลูกสาวคนสุดท้องของบิดามารดา เอเรียนจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนบ้านม่วง 1 แขวงไชยบุรี จากนั้นไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากเอต้องการประกอบอาชีพ

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เอเล่าว่า “ตอนนี้พ่อหนูอายุประมาณ 50 ปี ส่วนแม่หนูอายุประมาณ 40 ปี ทุกวันนี้ทั้งสองคนก็อยู่ด้วยกันนะ พ่อแม่มีอาชีพทำนาอยู่ที่บ้าน และเมื่อเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว พ่อแม่ก็จะไปทำงานรับจ้างปลูกข้าวโพด อยู่แถวๆบ้านนั่นแหละ ค่าจ้างวันละไม่กี่ดังก์ เป็นเงินไทยก็ได้วันละประมาณ ๑๐๐ บาท เท่านั้น ฐานะที่บ้านก็ค่อนข้างยากจน บางวันพ่อก็จะไปหาปลาที่หนองน้ำใกล้ๆบ้านมาให้แม่หนูทำกับข้าว ส่วนพี่ๆส่วนใหญ่ของหนูมีฝีมือมีเมียนกันหมดแล้ว และก็แยกย้ายไปพักอาศัยอยู่ต่างหาก ซึ่งก็ยังอยู่ใกล้ๆกับบ้านพ่อแม่ ไม่ไกลเท่าไร มีเพียงพี่สาวคนที่ 4 ไปพักอาศัยอยู่กับพี่เค้าที่จังหวัดกาญจนบุรี หนูกับพ่อแม่และพี่ๆของหนูทุกคนก็รักใคร่กันนะ พ่อแม่ก็ไม่ทะเลาะกันเท่าไร สภาสangkamภายในชุมชนที่หนูอาศัยอยู่นั้นมีคนจำนวนมากเข้ามาหางานทำในเมืองไทย ส่วนใหญ่จะเข้ามารับจ้างเป็นก๊วกทำอาหาร ตามร้านอาหาร และบางส่วนก็มารับจ้างทำงานบ้านเป็น

แม่บ้านทำความสะอาด ซึ่งสาเหตุที่หนูต้องเข้ามาทำงานในเมืองไทยนั้น ก็เพราะหนูสงสารพ่อแม่ อยากจะช่วยพ่อแม่ทำงานหาเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว เนื่องจากเห็นพ่อแม่เหนื่อยมามากแล้ว.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

หลังจากที่เอเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)แล้ว ขณะนั้นเธออายุประมาณ 16 ปี เธอเล่าว่า “.....หนูได้ไปพักอาศัยอยู่กับพี่ชายที่เวียงจันทน์ โดยหนูไปรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่ที่โรงงานแห่งหนึ่ง ที่เวียงจันทน์ มีรายได้คิดเป็นเงินไทยก็เดือนละประมาณ 2,000 บาท หนูทำอยู่ประมาณ 1 ปี ซึ่งในระหว่างนั้นหนูได้รู้จักกับเพื่อนร่วมงานคนหนึ่ง เข้ามารับชวนหนูให้เข้าไปทำงานที่เมืองไทย โดยเค้าบอกว่าจะชวนไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร และเครื่องดื่ม อยู่ที่ร้านอาหาร ที่จังหวัดชลบุรี โดยจะมีรายได้เดือนละ 3,500 บาท และอาจจะได้เงินค่าทิปเพิ่มเติมอีก ซึ่งตอนนั้นหนูเห็นว่ารายได้ดี ก่อนที่หนูจะตัดสินใจมาหนูก็ได้ปรึกษากับพ่อแม่ ซึ่งตอนนั้นพ่อแม่หนูก็เป็นห่วงหนูเหมือนกัน เนื่องจากต้องไปทำงานต่างบ้านต่างเมือง และไม่อยากให้หนูมาเหมือนกัน แต่ตอนนั้นหนูอยากหาเงินได้มากๆ จึงพยายามต้อพ่อแม่ว่าหนูต้องการไปหาเงินเพื่อนำมาแบ่งเบาภาระที่บ้าน จนสุดท้ายพ่อแม่จึงตัดสินใจให้หนูมา จากนั้นเพื่อนคนนี้ก็จึงได้พาหนูไปทำหนังสือเดินทาง โดยเค้าบอกว่าไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ซึ่งเค้าจะเป็นคนออกเงินให้ก่อน เมื่อหนูได้หนังสือเดินทางแล้ว เค้าจึงพาหนูเดินทางมายังจังหวัดหนองคาย จากนั้นจึงพาหนูนั่งรถทัวร์เดินทางมาที่จังหวัดอุดรธานี แล้วต่อรถมาที่อำเภอสาคู จังหวัดชลบุรี จากนั้นหนูกับเพื่อนจึงไปหาเช่าห้องพักอาศัย ซึ่งอยู่ใกล้ๆกับร้านอาหารที่หนูจะทำงาน หนูมาพักได้ 1 วัน เค้าจึงพาหนูไปคูร้านที่จะต้องไปทำงาน ซึ่งในตอนนั้นหนูรู้ว่าเป็นร้านคาราโอเกะ และเพื่อนก็พาหนูไปแนะนำให้เจ้าของร้านรู้จัก ซึ่งเจ้าของร้านก็รับหนูเข้าทำงาน โดยได้รับเงินเดือนๆละ 3,500 บาท และอาจจะได้รับค่าทิปจากแขกที่เข้ามารับประทานอาหารอีกครั้งละประมาณ 100 บาท ตอนนั้นหนูก็ไม่ได้คิดอะไรนะ ดีใจด้วยซ้ำที่จะหาเงินได้มาก หนูจึงตกลงที่จะทำงานที่ร้านแห่งนี้ ซึ่งในขณะนั้นหนูยังไม่ทราบว่าร้านแห่งนี้มีการแอบค้าประเวณีด้วย เมื่อหนูทำงานได้ประมาณ 3-4 วัน เพื่อนในร้านที่ทำงานด้วยกันชักชวนหนูไปซื้อเสื้อผ้าในลักษณะค่อนข้างโป๊มาใส่ในขณะทำงานด้วย และในขณะเวลาทำงานแขกที่มาใช้บริการที่ร้านได้พาเพื่อนร่วมงานของหนูไปเที่ยวผับแห่งหนึ่งในละแวกนั้น ซึ่งหนูก็ได้ตามไปด้วย ต่อมาเพื่อนหนูได้ไปนอนกับแขกด้วย และในระหว่างนั้นเพื่อนแขกที่มาด้วยกันได้รู้จักกับหนูโดยพูดคุยกัน และบอกว่าจะพาไปเที่ยวที่ร้านอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งขณะนั้นหนูก็บอกกับแขกว่าไม่ไป แต่เพื่อนหนูเขาบอกว่าไม่มีอะไรหรอกไปเถอะ หนูลังเลใจอยู่พักหนึ่ง จึงตัดสินใจที่จะไปเที่ยวกับแขกคนนั้น ซึ่งต่อมาแขกได้พาหนูไปที่โรงแรมแห่งหนึ่ง และเขาก็ได้ขอมิเพศสัมพันธ์กับหนู โดยเขาจ่ายค่าตัวให้จำนวน 2,500 บาท ซึ่งหนูเริ่มค้าประเวณีกับแขกคนนี้เป็นครั้งแรก หนูทำงานในลักษณะนี้มาประมาณ 4-5 เดือน ได้รับค่าตัวมากที่สุดครั้งละ 3,500 บาท โดยทุกๆครั้งจะต้องแบ่งเงินให้กับ

เจ้าของร้านครั้งละ 500 บาท ซึ่งรายได้ที่หนูได้รับนั้นจะส่งเงินไปให้พ่อแม่เป็นประจำทุกเดือนๆละประมาณ 2,000-3,000 บาท ส่วนที่เหลือก็เก็บไว้ใช้จ่ายส่วนตัว จนกระทั่งวันที่ 16 กันยายน 2554 ในวันนี้ไม่ได้ทำงานแต่หนูไปรับเงินเดือนที่ร้าน ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมเจ้าของร้าน และเด็กที่ทำงานอยู่ในร้านรวมทั้งหนู และพามาพักอาศัยอยู่ที่บ้านเกร็ดตระการแห่งนี้.....”

กรณีศึกษาที่ 2 ปี

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ปี เป็นเด็กสาวอายุ 16 ปี สถานภาพโสด เป็นคนสัญชาติลาว มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองงอยแขวงหลวงพระบาง เรียนหนังสือถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วจึงลาออก เนื่องจากต้องออกมาดูแลมารดาที่ป่วยเป็นอัมพฤกษ์ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งพักอาศัยอยู่ที่บ้าน จนกระทั่งมารดาเสียชีวิต ปีมีพี่น้องทั้งหมด 5 คน ซึ่งปีเป็นบุตรคนที่ 2 และพี่ของปีมีครอบครัวแล้ว

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ปีเล่าว่า “.....หนูเกิดมาในครอบครัวชาวนา และพักอาศัยอยู่ในชุมชนชนบท ซึ่งหลังจากที่แม่ของหนูเสียชีวิต พ่อก็ไม่ได้มีภรรยาใหม่ ปัจจุบันพ่ออายุประมาณ 70 ปี ประกอบอาชีพทำนา ซึ่งข้าวส่วนใหญ่เก็บไว้ทานในครอบครัว และบางส่วนพ่อนำไปขาย และหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ พ่อก็ไปรับจ้างทำสวนส้ม และหาปลาตามหนองน้ำเพื่อนำไปขายมีรายได้วันละประมาณ 200-300 บาท แบบนี้เรื่อยมา ปัจจุบันพ่อพักอาศัยอยู่กับน้องสาวของหนู 2 คน และน้องชายอีก 1 คน ซึ่งน้องสาวของหนูทั้งสองคนกำลังศึกษาอยู่ ส่วนน้องชายคนสุดท้ายยังไม่ได้เข้าโรงเรียน ซึ่งค่าใช้จ่ายทั้งหมดในบ้านนั้นพ่อจะเป็นผู้ดูแลทั้งหมด ซึ่งก่อนหน้านี้แม่จะป่วยนั้น ฐานะทางครอบครัวปานกลางพอมีพอใช้ แต่ภายหลังที่แม่ป่วยพ่อจึงต้องนำเงินที่เก็บออมไว้เป็นจำนวนมากไปเป็นค่ารักษาพยาบาลให้กับแม่ ทำให้ตอนนี้ทางบ้านมีฐานะยากจน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างหนูกับพ่อนั้นรักใคร่กัน.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

หลังจากที่แม่ของปีเสียชีวิตแล้วแล้ว ปีจึงออกจากบ้านไปหางานทำที่กรุงเทพมหานคร โดยไปพักอาศัยอยู่กับญาติ ซึ่งปีไปรับจ้างเป็นแม่บ้านทำความสะอาด มีรายได้เดือนละ 3,000 บาท ปีทำงานได้ยังไม่ถึง 1 เดือน กระทั่งวันหนึ่งปีเล่าว่า “.....ในขณะที่หนูกำลังทำงานอยู่กับนายจ้างนั้น ได้มีผู้ชายคนหนึ่งเดินเข้าไปหาหนูยังสถานที่ทำงาน โดยมาหลอกล่อนว่า เขาอยู่บ้านแขวงเดียวกับหนู คือแขวงหลวงพระบาง แต่อยู่คนละหมู่บ้านกัน ซึ่งหนูก็ไม่รู้จักกับผู้ชายคนนี้หรือจากนั้นชายคนนี้ได้ชวนหนูว่า กลับบ้านเนื่องจากที่บ้านมีงานบุญเทศกาลประจำปี และจะได้กลับไปเยี่ยมพ่อด้วย แต่ตอนนั้นหนูไม่กลับ เนื่องจากมาทำงานอยู่ที่นี่ยังไม่ถึงเดือน และเมื่อกลับไปก็จะ

ไม่ได้รับค่าจ้าง ต่อมาชายคนดังกล่าว ได้หลอกถามเบอร์โทรศัพท์ของหนูจากเพื่อนร่วมงาน และชายคนนี้ก็จึงได้พยายามโทรศัพท์หาหนูอยู่ตลอดเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อที่จะชักชวนไปทำงานที่เมืองไทยให้ได้ ซึ่งตอนนั้นหนูก็สงสัยเหมือนกันว่าทำไมชายคนนี้จะต้องตามหนูให้ไปทำงานที่เมืองไทยด้วย ซึ่งหนูก็ไม่อยากที่จะไปทำงานที่เมืองไทยแต่อย่างใด และเมื่อถูกโทรศัพท์ตามอยู่บ่อยครั้ง หนูจึงโทรศัพท์ไปหาญาติเพื่อให้ช่วยเหลือซึ่งญาติของหนูให้หนูไปพักอาศัยอยู่ด้วย แต่ชายคนนั้นก็ยังไม่หยุดที่จะตามหนู โดยเขาได้ตามไปถึงบ้านญาติหนู โดยมาหลอกญาติหนูว่าจะพาหนูไปทำงานในโรงงาน หรือไม่กี่ไปรับจ้างค้าขายที่เมืองไทย โดยมีรายได้สูงซึ่งในตอนแรกเขาจะให้หนูไปทำงานในโรงงานแต่หนูไม่ชอบ เขาจึงบอกว่าจะให้หนูไปรับจ้างค้าขายก็ได้ ทั้งยังบอกอีกว่าเขาจะส่งเงินมาให้พ่อของหนู 4,000 บาท โดยจะให้หนูไปทำงานที่เมืองไทยเพียงเดือนเดียวเท่านั้น และเขาก็จะมารับกลับบ้าน ในขณะนั้น “หนูร้องไห้ไม่อยากไป แต่ก็จำใจต้องไป” จากนั้นเขาก็พาหนูไปพร้อมกับเพื่อนอีก 1 คน ซึ่งหนูก็ไม่รู้จักแต่อย่างใด เดินทางจากเวียงจันทน์มาถึงชายแดน และก็ให้หนูกับเพื่อนอีก 1 คน นั่งเรือข้ามแม่น้ำโขงมาขึ้นยังฝั่งไทยที่จังหวัดหนองคาย โดยขณะนั้นหนูไม่มีหนังสือเดินทางแต่อย่างใด จากนั้นเขาก็พาหนูพร้อมกับเพื่อน เดินทางโดยรถไฟต่อมาที่จังหวัดสระบุรี และพาไปทำงานที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งไม่ทราบชื่อที่จังหวัดสระบุรี ขณะนั้นหนูรู้สึกกลัวมาก ซึ่งในระหว่างนั้นหนูได้ยินคนที่พามาคุยกับเจ้าของร้านว่าได้เอาหนูมาขายให้เขา หนูกลัวมากและไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ก็เพียงแต่จับมือกับเพื่อนไว้แน่น และบอกกับเจ้าของร้านว่าจะไม่ทำงานที่ร้านแห่งนี้ แต่ต่อมาเจ้าของร้านได้พาหนูเดินทางโดยรถตู้ต่อมาที่จังหวัดชลบุรี โดยพามาที่ร้านคาราโอเกะแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นร้านเล็กๆ และร้านดังกล่าวมีการแอบค้าประเวณี โดยเจ้าของร้านนี้ได้บังคับให้หนูค้าประเวณี โดยหนูไม่ได้เต็มใจอย่างใด ในครั้งแรกนั้นเขาก็กดดันให้หนูรับแขกกับคนที่ให้ค่าตัวสูง ซึ่งเรียกว่าเป็นการเปิดบริสุทธิ์ แกกคนนั้นได้จ่ายเงินเป็นค่าตัวหนูให้กับเจ้าของร้านเป็นเงิน 5,000 บาท โดยหนูไม่ได้เงินจากเจ้าของร้านแต่อย่างใด จากนั้นเขาก็บังคับให้รับแขก โดยการค้าประเวณีเรื่อยมาเป็นเวลาประมาณ 3 เดือน โดยที่ไม่ได้รับค่าจ้างและค่าตัวเลย

ในระหว่างที่ไปทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้ ปีแล้ว “....หนูได้แอบโทรศัพท์ไปหาพ่อที่บ้าน และเล่าเหตุการณ์ทั้งหมดให้ฟัง ซึ่งหนูก็ร้องไห้และพยายามที่จะให้พ่อช่วยออกไปจากที่นี่ ซึ่งพ่อก็ได้ไปแจ้งความและขอความช่วยเหลือจากตำรวจที่ประเทศลาว ซึ่งในเวลาต่อมาทางตำรวจที่ลาวได้ประสานงานมาที่ตำรวจของไทย และตำรวจภูธรที่จังหวัดชลบุรี วางแผนเข้าทำการจับกุมเจ้าของร้าน จนกระทั่งในวันที่ 25 พฤษภาคม 2555 ตำรวจเข้าทำการจับกุมเจ้าของร้าน และได้ช่วยหนูออกมาจากร้านดังกล่าว...”

ในเวลาต่อมาปีทราบว่าชายคนที่บังคับมาทำงานที่เมืองไทยนั้น เป็นกลุ่มนายหน้าที่จะคอยหาเด็กหญิงชาวลาวแล้วส่งมาค้าประเวณีที่ประเทศไทย ซึ่งเขาจะส่งตัวหญิงเหล่านี้มาขายให้กับเจ้าของร้านชาวไทยที่มีการค้าประเวณี ซึ่งนายหน้าคนดังกล่าวนี้เคยหลอกลวงหญิงลาวเพื่อมาขายให้กับเจ้าของร้านในลักษณะนี้มาแล้วหลายครั้ง และเคยถูกจับกุมมาแล้ว 1 ครั้ง และเจ้าของร้านแห่งนี้ได้ช่วยเหลือโดยได้นำเงินมาประกันตัวให้ออกมาต่อสู่อีก จึงทำให้ชายคนนี้เป็นหนี้เจ้าของร้านแห่งนี้ และได้พยายามที่จะหาเด็กสาวชาวลาวมาให้กับเจ้าของร้านเพื่อชดเชยหนี้ดังกล่าว

กรณีศึกษาที่ 3 ซี

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ซี เป็นเด็กสาวชาวลาว อายุ 19 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองพลานชัย แขวงสวันเขต เรียนหนังสือยังไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และได้ลาออกเนื่องจากในขณะนั้นครอบครัวที่บ้านมีฐานะยากจน บิดามารดาไม่มีเงินส่งเสีย จากนั้นเมื่อซีไม่ได้เรียนต่อจึงช่วยมารดาประกอบอาชีพทำนา ซีมีพี่น้องทั้งหมด 4 คน เป็นพี่สาว 2 คน และพี่ชาย 1 คน โดยซีเป็นน้องคนสุดท้อง ปัจจุบันพี่ๆของซีพักอาศัยอยู่กับมารดาที่บ้าน ประเทศลาว โดยมีพี่สาวคนโตมาทำงานรับจ้างเป็นพนักงานทำความสะอาด และพักอาศัยอยู่ที่จังหวัดสระบุรี

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ซีเล่าว่า “.....หนูพักอาศัยอยู่กับแม่มาตั้งแต่ยังเยาว์วัย เนื่องจากพ่อแม่ของหนูเล็ก ร้างกันในขณะที่หนูยังจำความไม่ได้ ซึ่งแม่เล่าให้ฟังว่าพ่อไปมีภรรยาใหม่ โดยตั้งแต่เกิดมาหนูเคยเจอกับพ่อเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ปัจจุบันไม่ทราบเหมือนกันว่าพ่ออายุเท่าใด และพักอาศัยอยู่ที่ไหน แต่แม่เล่าให้ฟังว่าพ่อเป็นครู ซึ่งหนูก็อยู่กับแม่ และพี่ๆของหนูเรื่อยมา ปัจจุบันแม่อายุประมาณ 45 ปี หลังจากที่เล็กร้างกับพ่อแล้ว แม่ก็ไม่ได้มีสามีใหม่ แม่หนูเป็นชานาทำนาอยู่ที่บ้าน โดยทำนาปีละ 1 ครั้ง ซึ่งผลผลิตข้าวนั้นมีเพียงเก็บไว้รับประทานภายในครอบครัว หลังจากที่เกี่ยวข้องแล้วเสร็จ แม่ก็ไม่ได้ประกอบอาชีพอื่นแต่อย่างใด โดยจะอยู่บ้านคอยเลี้ยงดูหลานซึ่งเป็นลูกของพี่สาวหนูเท่านั้น ฐานะทางเศรษฐกิจยากจน รายได้หลักในครอบครัวจะมาจากพี่สาวของหนูซึ่งประกอบอาชีพรับจ้างเป็นพนักงานทำความสะอาดเท่านั้น แต่ครอบครัวก็ไม่ได้มีหนี้สินแต่อย่างใด ส่วนความสัมพันธ์ภายในครอบครัวนั้น หนูรู้สึกว่าคุณค่าอะไรไปบ้าง เนื่องจากหนูไม่ได้อยู่กับพ่อ เหมือนกับครอบครัวอื่นๆ แต่แม่นั้นเขาก็เลี้ยงดูดูแล และให้ความอบอุ่นกับหนูมาเป็นอย่างดี สภาพสังคมที่หนูอยู่นั้นเป็นสังคมแบบชนบท ผู้คนเป็นจำนวนมากเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองไทย แต่ก็ไม่มีใครทราบว่าพวกเขาเหล่านั้นมาประกอบอาชีพอะไรกันบ้าง.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ำมนุษย์

ซีเล่าว่า “.....หลังจากที่หนูออกจากโรงเรียนแล้ว และไม่ได้เรียนต่อ หนูจึงไปช่วยแม่ประกอบอาชีพทำนาเรื่อยมา หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้วก็ไม่มีอาชีพอื่นใด ต้องอยู่บ้านเฉยๆ จนกระทั่งหนูอายุประมาณ 15 ปี จึงคุยกับแม่ว่าต้องการออกไปหางานทำ โดยต้องการที่จะไปหางานทำที่เมืองไทย และจะไปพักอาศัยอยู่กับพี่สาวคนโตที่ทำงานรับจ้างอยู่ที่จังหวัดสระบุรี และได้ปรึกษากับพี่สาว ซึ่งพี่สาวก็ได้ส่งเงินไปให้หนูเพื่อนำไปทำหนังสือเดินทาง ก่อนที่จะเดินทางเข้ามายังประเทศไทย และต่อมาพี่สาวจึงเดินทางไปรับที่บ้านและเดินทางเข้ามาประเทศไทย ผ่านทางจุดผ่านแดนจังหวัดมุกดาหาร และเดินทางต่อโดยรถโดยสารมาที่จังหวัดสระบุรี จากนั้นพี่สาวจึงพาไปสมัครงานเป็นแม่บ้านทำความสะอาดอยู่ที่บ้านของนายจ้างที่จังหวัดสระบุรี มีรายได้เดือนละ 3,500 บาท หนูทำงานอยู่ที่นั่นนานประมาณ 1 ปี จึงลาออกเพื่อกลับไปช่วยแม่ทำนาที่ประเทศลาว เมื่อหนูกลับมาช่วยแม่ทำนา และอยู่ที่บ้านได้ประมาณอีก 1 ปี ในระหว่างนั้นได้มีญาติห่างๆของหนูคนหนึ่งมาหาที่บ้าน และชักชวนไปทำงานในเมืองไทยอีกครั้ง โดยเขาบอกว่าจะให้หนูไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหารอยู่ที่จังหวัดชลบุรี ซึ่งจะมีรายได้เดือนละประมาณ 3,000 บาท และยังไม่รวมค่าทิปที่จะได้จากแขกอีก หนูจึงปรึกษากับแม่ ในตอนแรกแม่ไม่ยอมให้มาทำงานในลักษณะนี้ เนื่องจากเป็นห่วง แต่หนูก็พยายามที่จะขอมารโดยบอกว่าต้องการที่จะหาเงินมาช่วยเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆในครอบครัว และบอกกับแม่ว่า “หนูสงสารแม่ อยากให้แม่มีชีวิตที่ดีขึ้น” ในที่สุดแม่จึงอนุญาตให้หนูเข้ามาทำงานในเมืองไทยได้ ขณะนั้นหนูอายุประมาณ 17 ปี จากนั้นจึงเดินทางโดยรถยนต์โดยสารจากบ้านพักมาที่จังหวัดมุกดาหารพร้อมกับญาติผู้พี่ชื่อนุมา และเดินทางต่อมาที่จังหวัดชลบุรีเมื่อเดินทางมาถึงที่สถานีขนส่งจังหวัดชลบุรีแล้ว พี่สาวของญาติคนที่พาหนูมา ได้เดินทางมารับและพาไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านของเขาได้ประมาณ 2-3 วัน จากนั้นพี่สาวคนนี้จึงพาหนูไปสมัครงานที่ร้านนวดแผนไทยแห่งหนึ่ง ที่อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเมื่อหนูไปทำงานจริงแล้ว กลับพบว่าร้านดังกล่าวเป็นร้านประเภทยอบ อบ นวดและมีลักษณะการค้ำประเวณีแอบแฝงอยู่ด้วย หนูได้ทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ที่ร้านดังกล่าวประมาณ 2-3 สัปดาห์ โดยได้รับค่าจ้างรวมทั้งค่าทิปวันละประมาณ 200-300 บาท ต่อมาเจ้าของร้านจึงบังคับให้หนูรับแขกด้วยการค้ำประเวณีไปด้วย เนื่องจากในช่วงนั้นพนักงานที่ทำงานรับแขกมีน้อย เจ้าของร้านจึงให้หนูทำงานลักษณะนี้ไปด้วย ซึ่งหนูจะได้รับค่าจ้างจากแขกครั้งละประมาณ 1,200-1,300 บาท และจะต้องนำเงินแบ่งให้กับเจ้าของร้านครั้งละ 300-500 บาท แล้วแต่จะตกลงกัน หนูทำงานในลักษณะนี้มาประมาณ 1 ปี ในระหว่างนั้นหนูได้ส่งเงินไปให้แม่ที่ประเทศลาวไว้ใช้จ่ายเดือนละประมาณ 7,000-10,000 บาท โดยแม่นำเงินไปเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนในการทำนาในปีต่อไป และหนูตั้งใจอยากจะสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับแม่ และซื้อทองคำให้แม่ใส่ ซึ่งในระหว่างที่ทำงานในลักษณะนี้ หนูไม่ได้บอกความจริงให้แม่

รู้เนื่องจากกลัวแม่เสียใจ จนกระทั่งในวันที่ 16 กันยายน 2554 ในขณะที่หนูกำลังทำงานอยู่ในร้าน ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าทำการจับกุมเจ้าของร้าน และคนที่ทำงานอยู่ในร้านรวมทั้งหนู และจึงถูกส่งมาที่บ้านเกร็ดตระการแห่งนี้ ก่อนหน้านั้นหนูก็ไม่คิดที่จะหลบหนีออกมาเนื่องจากเห็นว่ามียายได้ดี

กรณีศึกษาที่ 4 เจ

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

เจ เป็นเด็กสาวชาวลาว สถานภาพโสด อายุ 17 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองแมค แขวงเวียงจันทน์ เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 3 สาเหตุที่ไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากบิดามารดามีฐานะยากจน ซึ่งจะต้องหาเงินส่งเสียให้น้องๆของเจอีกหลายคนได้เรียน เจมีพี่น้องทั้งหมด 6 คน ซึ่งเจเป็นบุตรคนที่ 2 พี่ชายขอเจมาประกอบอาชีพรับจ้างอยู่ที่โรงงานทำตู้เย็นแห่งหนึ่งที่จังหวัดปราจีนบุรี ส่วนน้องๆของเจทั้ง 4 คนกำลังศึกษาอยู่ และพักอาศัยอยู่กับบิดามารดาที่ประเทศลาว

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เจเล่าว่า “.....ปัจจุบันพ่อของหนูอายุประมาณ 40 ปี ส่วนแม่อายุประมาณ 30 ปี พ่อและแม่ยังอยู่ด้วยกัน ประกอบอาชีพทำนา ซึ่งข้าวที่ได้จากการทำนานั้นเก็บไว้รับประทานภายในครอบครัวเท่านั้น โดยไม่พอที่จะนำไปขาย และหลังจากที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วเสร็จ พ่อแม่ก็จะไปรับจ้างทำไร่ปลูกปลูกเดียวมียายได้วันละประมาณ 100 บาท นอกเหนือจากนั้นก็ไม่ได้ประกอบอาชีพใด หนูเกิดมาในครอบครัวที่พ่อแม่ประกอบอาชีพแบบหาเช้ากินค่ำไปวันๆ ฐานะทางเศรษฐกิจยากจน มียายได้หลักจากการรับจ้างปลูกปลูกเดียวเท่านั้น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับหนูนั้นรักใคร่กันดี พ่อแม่ไม่ค่อยมีปัญหาทะเลาะวิวาทกัน สภาพครอบครัวค่อนข้างจะอบอุ่น ส่วนสภาพสังคมเป็นชุมชนเป็นแบบชนบท ผู้คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และบางส่วนก็จะเข้ามาประกอบอาชีพที่ประเทศไทย และหาเงินส่งกลับไปในที่บ้านส่วนใหญ่จะนำไปปลูกสร้างบ้านใหม่ให้กับครอบครัว หนูจึงอยากที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยากสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับพ่อแม่จึงได้ตัดสินใจที่จะเข้ามาหางานทำในเมืองไทย.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

เจเล่าว่า “.....หลังจากที่หนูออกจากโรงเรียนแล้ว ก็ไม่ได้ทำงานอะไร เพียงแต่ช่วยพ่อแม่ทำนาเท่านั้น โดยในชุมชนที่หนูอาศัยอยู่ไม่มีงานอะไรให้ทำเพื่อที่จะหาเงินได้ จนกระทั่งหนูอายุ 16 ปี หนูจึงอยากเดินทางเข้ามาหางานทำที่เมืองไทย เนื่องจากเห็นเพื่อนบ้านเข้ามาทำงานที่เมืองไทยกันหลายคน ประกอบกับในขณะนั้นมีเพื่อนของพี่สาว ซึ่งพี่สาวคนนี้เป็นลูกพี่ลูกน้องของ

หนู เข้ามาชักชวนให้เข้าไปทำงานในเมืองไทย โดยเขาบอกกับหนูว่าเขาได้มาเปิดร้านอาหารใหม่ ประเภทร้านคาราโอเกะ โดยจะให้หนูไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหารอยู่ที่ร้านของเขา มีรายได้เดือนละ 5,000 บาท หนูจึงปรึกษากับพ่อแม่ ซึ่งพ่อแม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร เพียงแต่บอกว่าให้ดูแลตนเองให้ดี.....”

เจเล่าต่อไปว่า “...ขณะนั้นในใจของหนูก็ยังสับสนเหมือนกันว่าจะไปหรือไม่ ใจหนึ่งก็กลัวว่าจะถูกหลอกเพราะต้องไปต่างบ้านต่างเมือง แต่อีกใจหนึ่งก็อยากจะไปหาเงินเพื่อนำมาให้พ่อแม่ นำมาใช้จ่าย อยากจะมีครอบครัวที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น....”

“.....จนสุดท้ายจึงตัดสินใจไปตามคำชักชวน จากนั้นคนที่ชวนจึงพาหนูไปทำหนังสือเดินทาง ซึ่งหนูไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด โดยเขาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด จากนั้นเขาพาเดินทางผ่านแดนมาทางจังหวัดหนองคาย และเดินทางต่อโดยรถโดยสารประจำทางมาที่จังหวัดชลบุรี เมื่อมาถึงเขาจึงพาไปทำงานที่ร้านคาราโอเกะไม่ทราบชื่อแห่งหนึ่ง ซึ่งในขณะที่ทำงานอยู่ที่ร้านนั้นหนูก็พักอาศัยอยู่ที่ร้านแห่งนี้ด้วย ซึ่งเมื่อหนูเริ่มทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร ได้ประมาณ 3-4 วัน จึงทราบว่าร้านคาราโอเกะแห่งนี้ได้มีการแอบค้าประเวณีด้วย และทางร้านก็ได้บังคับพนักงานในร้านต้องรับแขกด้วย หากแขกต้องการที่จะซื้อบริการจากเด็กในร้าน ทำให้หนูต้องขายบริการทางเพศให้กับแขกด้วย ในระหว่างที่หนูทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้ประมาณ 3-4 เดือน หนูไม่เคยได้รับเงินค่าจ้างจากเจ้าของร้านเลย เนื่องจากเจ้าของร้านบอกว่าจะต้องหักเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆที่พาหนูเดินทางเข้ามาในเมืองไทย ไม่ว่าจะเป็นค่าหนังสือเดินทาง ค่าโดยสารรถประจำทาง รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นเงินประมาณ 9,000 บาท ซึ่งหนูจะเริ่มทำงานตั้งแต่วันที่ 18.00 -04.00 นาฬิกา ของอีกวันหนึ่ง ซึ่งเงินที่หนูนำไปใช้จ่ายนั้นจะได้จากเงินค่าทิปอาหาร เครื่องดื่มต่างๆ ที่ได้จากแขกเท่านั้น วันละประมาณ 100 บาท ในระหว่างนั้นหนูก็พยายามที่จะหลบหนีออกมา แต่ก็ไม่รู้ว่าจะไปที่ไหน หรือให้ใครช่วยเนื่องจากหนูไม่รู้จักใครเลย จนกระทั่งในวันที่ 16 กันยายน 2555 ในขณะที่หนูกำลังทำงานอยู่ในร้าน ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาทำการจับกุมเจ้าของร้าน และได้ช่วยหนูออกมาจากร้านดังกล่าวได้.....”

กรณีศึกษาที่ 5 แป้ง

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

แป้งเป็นเด็กสาวชาวไทย อายุ 16 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี เรียนหนังสือจบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาแต่เรียนได้จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และได้ลาออก เนื่องจากในขณะนั้นแป้งได้คบกับแฟนรุ่นพี่คนหนึ่งและ

คิดแฟนมาก จึงได้ลาออกและมาอยู่กับแฟน แต่ก็ยังไม่ได้อยู่กินกันฉันสามีภรรยาแต่อย่างใด และยังไม่มีบุตรด้วยกัน แบ่งเป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

แบ่งเล่าว่า “...สภาพครอบครัวของหนูนั้นไม่ค่อยจะสมบูรณ์มากนัก เนื่องจากตั้งแต่ที่ หนูเกิดมาพ่อแม่ของหนูไม่ได้เป็นผู้เลี้ยงดูหนูเลย โดยแม่ได้นำหนูไปฝากไว้กับยายคนหนึ่งเลี้ยงดู ซึ่งไม่ใช่ยายที่แท้จริงของหนูแต่อย่างใด ซึ่งยายคนนี้มีบ้านพักอยู่ในใกล้กับแม่ ตั้งแต่ที่หนูจำความ ได้หนูก็อาศัยอยู่กับยายคนนี้เรื่อยมา เนื่องจากพ่อและแม่ของหนูต่างแยกย้ายไปมีภรรยาและสามี ใหม่ ซึ่งหนูเคยเจอพ่อกับแม่เพียงแค่ 2-3 ครั้งเท่านั้น โดยพ่อแม่ก็ไม่เคยส่งเสียเลี้ยงดูหนูเลย ต่อมา พ่อก็หายสาบสูญไปโดยไม่ทราบว่าเป็นไปพักอาศัยอยู่ที่ใด ส่วนแม่นั้นเสียชีวิตในขณะที่หนูอายุ ประมาณ 9 ปี หนูจึงต้องอาศัยอยู่กับตาและยายเรื่อยมา ปัจจุบันตาของหนูอายุ 76 ปี ประกอบอาชีพ ขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง ส่วนยายอายุประมาณ 80 ปี ก่อนหน้านั้นประกอบอาชีพขายกล้วยเดี่ยว และ ขายของชำเล็กๆน้อยๆอยู่ที่บ้าน แต่ปัจจุบัน ไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว เนื่องจากชราภาพแล้ว และยัง ป่วยเป็นมะเร็งเต้านม และในเวลาต่อมาตากับยายของหนูก็ได้เลิกร้างกัน เนื่องจากตาไปมีภรรยาใหม่ และย้ายไปพักอาศัยอยู่กับภรรยาใหม่ตั้งแต่ที่หนูกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากนั้นหนูจึงพัก อาศัยอยู่กับยายเพียง 2 คน เท่านั้นเรื่อยมา....”

“.....หนูต้องเริ่มทำงานเพื่อหาเงินมาให้ยายมาตั้งแต่เล็ก โดยหนูเริ่มทำงานในขณะที่เรียนอยู่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยได้ไปช่วยอาค้าขายปลาตามตลาดนัดทั่วไป โดยอาจะให้เงินหนูวันละ 150 บาท เป็นแบบนี้เรื่อยมา ซึ่งหนูเอาเงินจำนวนนี้มาให้ยายเพื่อนำไปซื้ออาหารการกิน และเป็น ค่าใช้จ่ายต่างๆภายในบ้าน ซึ่งฐานะทางครอบครัวของหนูค่อนข้างยากจน บางครั้งหนูก็รู้สึกว่ ตนเองขาดความอบอุ่นในครอบครัว ไม่มีพ่อแม่เหมือนกับเพื่อนคนอื่นๆเขา แต่หนูก็ยังรักยายคนมี มากเนื่องจากเปรียบเสมือนแม่ของหนูอีกคนหนึ่งเหมือนกัน....” แบ่งกล่าว

3. ลักษณะการถูกล่อลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

ส่วนสาเหตุที่ทำให้แบ่งต้องตกอยู่ในสภาพเช่นนี้แบ่งเล่าว่า “.....วันหนึ่งหนูจำวันที่ ไม่ได้ ประมาณเดือนมกราคม 2555 หนูถูกลักพาตัวมา คือในขณะที่หนูเล่นอยู่กับกลุ่มเพื่อนๆของ หนู อยู่แถวๆบ้าน พี่สะใภ้ของหนูได้ขับจักรยานยนต์มาหา และเรียกหนูให้เข้าไปหาเขา แต่ ขณะนั้นหนูก็ไม่ได้สนใจอะไรก็ยังคงนั่งเล่นกับเพื่อนต่อไป พี่สะใภ้จึงลงจากรถจักรยานยนต์มา และได้ลู่หนูเพื่อให้ขึ้นไปซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ของเขาทันที ซึ่งขณะนั้นหนูก็ถามเขาเหมือนกัน ว่าเขาพาหนูไปไหน แต่เขาก็ไม่ยอมบอกแต่อย่างใด เขาได้พาหนูไปที่บ้านร้างแห่งหนึ่ง และต่อมา สามีของพี่สะใภ้ได้ขับรถเก๋งมารับหนู และพามาที่ร้านคาราโอเกะแห่งหนึ่งที่จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่ง ระหว่างทางนั้น ได้มีคนของพี่สะใภ้ที่นั่งมาในรถด้วย โดยจะคอยคุมหนูมาเพื่อป้องกันไม่ให้หลบหนี

เมื่อหนูเดินทางมาถึงที่ร้านแห่งนี้แล้ว หนูเห็นเจ้าของร้าน ได้จ่ายเงินให้กับน้ำสะอาดของหนูจำนวน 1,500 บาท และน้ำสะอาดก็เดินทางกลับไป จากนั้นเจ้าของร้านได้พาหนูเข้าไปกักขังภายในร้าน โดยให้อยู่ภายในห้องพักซึ่งอยู่ชั้นบนของร้าน และไม่ให้หนูออกมาจากร้านแต่อย่างใด หนูพักอยู่ที่ร้านดังกล่าวประมาณ 3 วัน เจ้าของร้านก็พาหนูออกมาจากห้องพัก และบังคับหนูให้รับแขกด้วยการค้าประเวณีกับแขกที่มาใช้บริการที่ร้านแห่งนี้ ซึ่งหนูจะต้องทำงานตั้งแต่เวลา 18.00 นาฬิกา – 04.00 นาฬิกา อีกวันหนึ่ง เป็นประจำทุกวัน โดยไม่มีวันหยุด หนูทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้ประมาณ 3 เดือน ซึ่งตลอดเวลาที่หนูทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้ หนูไม่เคยได้รับค่าจ้างเลย และในระหว่างที่ทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้ถ้าหนูทำอะไรไม่ถูกใจเจ้าของร้าน ก็จะถูกกักขังไว้ในห้องพัก และยังทำร้ายร่างกายด้วยการตีจนบางครั้งทำให้ถึงกับเป็นไข้ และไม่ให้หนูติดต่อกับใคร จนกระทั่งวันหนึ่งในขณะที่เจ้าของร้านไม่อยู่ หนูจึงแอบโทรศัพท์ไปหาตาที่จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ตามมาช่วยเหลือและรับกลับบ้าน ซึ่งในขณะนั้นหนูก็ยังไม่รู้เหมือนกันว่าหนูอยู่ตรงไหนของจังหวัดสระบุรี ซึ่งหนูพยายามบอกกับตาว่าร้านที่หนูทำงานอยู่นั้นอยู่ใกล้กับสถานที่ใด ตาของหนูจึงได้แจ้งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ช่วยเหลือ ต่อมาวันที่ 17 เมษายน 2555 เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงพยายามตามหาหนูจนพบและเข้าจับกุมเจ้าของร้านและช่วยเหลือออกมาจากร้านดังกล่าวได้.....”

สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านศรีสุราษฎร์จำนวน 5 กรณี ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 6 พิ

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

พิ เป็นเด็กสาวชาวไทย อายุ 16 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่เรียนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แล้วจึงลาออก เนื่องจากพิมีปัญหาเกี่ยวกับมารดาในเรื่องการเรียน ซึ่งพิเรียนโดยคิด 0 คิด ร หลายวิชา โดยพิไม่ได้สอบแก้ไข มารดาจึงบังคับให้ไปสอบแก้ตัวให้หมด และกดดันพิในเรื่องการเรียนพูดว่าพิเรียนไม่เก่ง และเอาพิไปเปรียบเทียบกับคนอื่นที่เรียนเก่งกว่า จึงทำให้พิรู้สึกเครียดมากและไม่อยากที่จะเรียนต่อจึงได้ลาออกจากโรงเรียน พิเป็นพี่สาวคนโต และมีน้องสาวอีก 1 คน กำลังศึกษาอยู่

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

พิเล่าว่า “...ครอบครัวของหนูมีสมาชิกทั้งหมด 4 คน คือพ่อ แม่ พิ และน้องสาวของหนูอีก 1 คน ซึ่งพักอาศัยอยู่ด้วยกัน พ่อแม่ของหนูประกอบอาชีพทำนา และทำไร่มันสำปะหลัง อยู่ที่

จังหวัดยโสธร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอใช้ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่าง หนูกับพ่อนั้นรักใคร่กันดี ส่วนกับแม่นั้น หนูมักจะมีปัญหาทะเลาะกับแม่เป็นประจำ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเรียนของหนู และหนูยังรู้สึกว่แม่รักน้องสาวมากกว่าหนู ทำให้เมื่อมีปัญหาอะไรหนูมักจะปรึกษากับพ่อ เนื่องจากพ่อจะให้คำปรึกษาได้ในทุกๆเรื่อง และรู้สึกว่พ่อรักหนูมากกว่า....”

“.....จนกระทั่งวันหนึ่งหนูมีเรื่องทะเลาะกับแม่ในเรื่องการเรียนอย่างรุนแรง ซึ่งหนูได้เพียงเม้อย่างรุนแรง จนแม่ตบหน้าหนู หนูจึงทำร้ายแม่ด้วยการถีบไปที่ลำตัวของแม่ ขณะนั้นพ่อของหนูเห็นเหตุการณ์ จึงรีบเข้าห้ามปราม และได้ตอว่และชี้หน้าตำหนิด้วยถ้อยคำที่รุนแรง ซึ่งก่อนหน้านี้อพ่ไม่เคยกระทำรุนแรงแบบนี้กับหนู จนหนูรู้สึกรับไม่ได้และโกรธพ่แม่หนูอย่างมาก หนูจึงได้ตัดสินใจหนีออกมาจากบ้าน ไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านของเพื่อน ซึ่งเป็นเพื่อนที่เคยเรียนด้วยกันมา”

3. ลักษณะการถูกล่อลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

พิเลว่าจุดเริ่มต้นที่ทำให้พิดต้องหันมาค้าประเวณนั้นคือ “.....หลังจากที่หนูหนีออกมาจากบ้านมาในระหว่างนั้นหนูมาพักอาศัยอยู่กับเพื่อนนั้น หนูก็ไม่ได้ติดต่อกับทางบ้านอีก จึงทำให้หนูไม่มีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งหนูก็ไม่ได้ขอเงินจากพ่แม่อีก ประกอบกับขณะนั้นหนูเริ่มติดเพื่อนมาก ชอบเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน และเริ่มใช้จ่ายสพคิด้วย เมื่อหนูไม่มีเงินใช้จ่าย เพื่อนจึงชวนให้ไปทำงานเป็นพนักงานเสริฟอาหารที่ร้านคาราโอเกะแห่งหนึ่ง ที่จังหวัดยโสธร ได้รับค่าจ้างวันละ 100 บาท หนูทำได้ประมาณ 5 เดือน จึงได้ลาออก จากนั้นเพื่อนของหนูซึ่งเป็นเพื่อนในครั้งที่ยเรียนด้วยกันมา ซึ่งเขาไปทำงานอยู่ที่เมืองพทยา จังหวัดชลบุรี ได้โทรศัพท์มาชักชวนหนูให้ไปทำงานกับเขา ซึ่งเขาทำงานเป็นพนักงานเด้นอโก โก้อยู่สถานบันเทิงแห่งหนึ่ง และมีรายได้ดีมาก หนูจึงปรึกษากับเพื่อนที่ทำงานเป็นพนักงานเสริฟอาหารด้วยกัน แล้วจึงตัดสินใจชักชวนกันเดินทางมาทำงานตามคำชักชวนของเพื่อนคนดังกล่าว เมื่อหนูกับเพื่อนเดินทางมาถึงที่จังหวัดชลบุรีแล้ว จึงไปเข้าห้องพักอาศัยอยู่กับเพื่อนที่มาทำงานอยู่ที่นี่ ซึ่งในเวลาต่อมาเพื่อนคนนีจึงพาหนูไปสมัครงานที่สถานบันเทิงที่เขาทำงานอยู่ ซึ่งหนูทำงานเป็นพนักงานเด้นอโก โก้ ขณะนั้นไม่ได้ไปเปลือยร่างกายทั้งหมด โดยจะได้รับค่าจ้างเป็นรายเด้นๆละ 9,000 บาท เมื่อทำงานได้ประมาณ 1 เดือน และในระหว่างนั้นหนูเห็นเพื่อนร่วมงานทำงานโดยได้รับแจกด้วยการค้าประเวณด้วย และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเด้นอโก โก้อย่างเดียว จึงทำให้หนูอยากทำงานมีรายได้ที่มากขึ้นด้วย เนื่องจากเห็นเพื่อนๆทำกันหลายคน จึงคิดว่ถ้าตนเองทำก็คงจะไม่เป็นอะไร กระทั่งวันหนึ่งเจ้าของร้านที่หนูทำงานอยู่บอกว่มีลูกค้าสนใจหนู และต้องการที่จะซื้อบริการหนูจึงตัดสินใจที่จะ ไปกับแขกคนนั้น ซึ่งหนูได้ค่าตัวจากแขกคนนั้น 2,300 บาท ซึ่งจากนั้นมาหนูจึงได้ค้าประเวณร่วมด้วยกับการทำงานเด้นอโก โก้ที่เป็นงานหลัก จนกระทั่งในวันที่ 16 มีนาคม 2555 มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาตรวจค้นและทำการจับกุม

เจ้าของร้าน รวมทั้งพนักงานในร้านและหนูด้วย และในเวลาต่อมาจึงถูกส่งตัวมาที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแห่งนี้ ซึ่งรายได้จากการทำงานนั้นส่วนหนึ่งหนูส่งเงินไปให้กับน้องสาวซึ่งกำลังศึกษาอยู่เพื่อใช้เป็นทุนการศึกษาต่อไป ซึ่งหนูรักน้องสาวคนนี้นี้มาก นอกจากนี้หนูก็ไม่ต้องการอยากได้ทรัพย์สินอื่นแต่อย่างใด...”

กรณีศึกษาที่ 7 แอร์

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

แอร์ เป็นเด็กสาวชาวไทย อายุ 17 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอบ้านด่านลายน้อย จังหวัดสุโขทัย เรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากนั้นไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากไม่อยากเรียน และต้องการประกอบอาชีพ แอร์มีพี่น้องทั้งหมด 2 คน ซึ่งแอร์เป็นน้องคนสุดท้อง และมีพี่สาวอีก 1 คน ปัจจุบันมีครอบครัวแล้ว และพักอาศัยอยู่กับสามีที่จังหวัดสุโขทัย

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

แอร์เล่าว่า “....เหตุผลสำคัญที่ทำให้หนูต้องมาค้าประเวณีนั้นก็เนื่องจากฐานะทางบ้านยากจน อยากจะหาเงินมาช่วยพ่อแม่ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และอยู่อย่างสุขสบายมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันพ่อแม่ของหนูอายุมากแล้ว พักอาศัยอยู่ที่บ้านไม้ซึ่งเก่ามากแล้วโดยอยู่ที่จังหวัดสุโขทัย พ่อแม่ประกอบอาชีพทำนา และเลี้ยงวัวไปด้วย และก่อนหน้านี้พ่อได้ไปกู้ยืมเงินมา และพ่อเป็นหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประมาณ 40,000 บาท เนื่องจากได้กู้มาทำทุนในการประกอบอาชีพทำนา ส่วนความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับหนูนั้นรักใคร่กันดี ไม่มีปัญหาขาดความอบอุ่นภายในครอบครัวแต่อย่างใด ภายหลังจากที่หนูออกจากโรงเรียนแล้วจึงไปช่วยพ่อแม่ทำนาเรื่อยมา ซึ่งหนูอยากจะช่วยพ่อแม่หาเงินเพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัว และอยากที่จะสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับพ่อแม่....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

แอร์เล่าว่า “.....ขณะนั้นหนูอายุประมาณ 15 ปี หลังจากที่อยู่จากโรงเรียนแล้ว หนูก็มาช่วยพ่อแม่ทำนาได้ระยะหนึ่ง แล้วจึงตัดสินใจเดินทางไปหางานทำที่จังหวัดชลบุรี โดยได้ขอพ่อแม่ซึ่งพ่อแม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร เนื่องจากป่าของหนูไปประกอบอาชีพค้าขายดอกไม้ อยู่ที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี หนูจึงไปช่วยป่าขายดอกไม้อยู่ที่นั่น ได้ประมาณ 1 สัปดาห์ จากนั้นป่าของหนูจึงได้พาไปฝากให้เข้าทำงานรับจ้างเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหารอยู่ที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง ละแวกบ้านพัก ซึ่งช่วง 3 เดือนแรกที่หนูทำงานมีรายได้เดือนละ 3,500 บาท และในเดือนต่อมาจะได้รับเงินเดือนละ 5,000 บาท หนูทำงานอยู่ที่ร้านดังกล่าวประมาณ 1 ปี จึงลาออก และกลับบ้านที่จังหวัดสุโขทัยได้

ระยะหนึ่ง จากนั้นจึงกลับไปหางานทำที่จังหวัดชลบุรีอีกครั้ง ซึ่งครั้งนี้หนูได้ไปเช่าห้องพักอาศัยอยู่กับเพื่อนที่เคยทำงานด้วยกันมา โดยไปรับจ้างเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร และต่อมาได้เลื่อนเป็นพนักงานเก็บเงินอยู่ที่ร้านขายพืชฯแห่งหนึ่ง มีรายได้เดือนละ 7,000 บาท ทำได้นาน 4 เดือนจึงลาออก เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับนายจ้าง จากนั้นหนูก็กว้างงาน.....”

แอร์เล่าต่อว่า “..... ซึ่งก่อนหน้านี้หนูไม่ใช่เป็นคนที่ยกกลางคืน แต่พอมารู้จักกับเพื่อนร่วมงานที่เคยทำงานด้วยกันก่อนหน้านี้ ทำให้หนูมีนิสัยเปลี่ยนไป คือเริ่มติดเพื่อน เที่ยวกลางคืน และเมื่อเพื่อนเห็นหนูว่างงานจึงชวนไปสมัครงานตามที่เพื่อนของหนูทำอยู่ หนูจึงได้ไปสมัครงานตามคำชักชวนของเพื่อน โดยไปทำงานเป็นพนักงานเชียร์แขก (พรีตตี้) และต้องแต่งตัวในลักษณะค่อนข้างโป๊ อยู่ที่สถานบันเทิงประเภทร้านอโกโก้แห่งหนึ่งละแวกเมืองพัทยาใต้ จังหวัดชลบุรี มีรายได้เดือนละ 10,000 บาท ในตอนนั้นหนูก็รู้สึกอาย และเงินๆเหมือนกัน เพราะไม่เคยแต่งตัวในลักษณะนี้มาก่อน แต่เพื่อนหนูก็บอกว่า ไม่เป็นไรหรอก ช่วงแรกๆก็จะรู้สึกแบบนี้ คนอื่นๆก็ทำกันเป็นจำนวนมาก ในที่สุดหนูจึงตกลงทำงานดังกล่าวตามคำชักชวนของเพื่อน เมื่อทำงานนี้ไปได้ระยะหนึ่ง เพื่อนของหนูจึงชักชวนให้ไปเป็นพนักงานเต้นอโกโก้ ซึ่งจะต้องแต่งตัวในลักษณะโป๊เปลือยร่างกายมากขึ้น และจะมีรายได้เพิ่มมากขึ้นเป็นเดือนละ 15,000 บาท หนูก็ได้คิดอยู่สักพักแล้วจึงตัดสินใจที่จะทำงานดังกล่าว เพราะได้เงินเดือนที่เพิ่มขึ้น และก็ไม่รู้สึกอายอีก และเมื่อมาทำงานเป็นพนักงานเต้นอโกโก้ เพื่อนจึงเริ่มชักชวนให้หนูรับแขกด้วยการค้าประเวณีด้วย เมื่อแขกที่มาใช้บริการต้องการ นั้นหมายความว่าหนูก็จะมีรายได้เพิ่มมากขึ้นอีก.....” จนในที่สุดแอร์ก็ต้องเข้าสู่การค้าประเวณีในที่สุด ซึ่งรายได้ที่แอร์ได้รับในแต่ละเดือนนั้น ได้ส่งเงินไปให้พ่อแม่ที่ภูมิลำเนาทุกเดือนละ 10,000 บาท โดยพ่อแม่ได้นำเงินไปปลูกสร้างบ้านหลังใหม่ต่อไป ซึ่งหนูไม่ได้บอกความจริงกับพ่อแม่ว่าหนูทำงานแบบนี้ เนื่องจาก “....หนูกลัวพ่อแม่เสียใจที่หนูมาทำงานแบบนี้.....” จนกระทั่งในวันที่ 16 มีนาคม 2555 ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าทำการจับกุมเจ้าของร้านและพนักงานในร้านรวมทั้งแอร์ด้วย และในเวลาต่อมาจึงถูกส่งตัวมาที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแห่งนี้

กรณีศึกษาที่ 8 เมย์

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

เมย์ เป็นเด็กสาวชาวเหนือ อายุ 16 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก เรียนจบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นไม่ได้ศึกษาต่อ เนื่องจากเมย์ต้องการไปตามหาการค้าที่จังหวัดระยอง ซึ่งเมย์เป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เมย์เล่าว่า “.....ภายหลังที่หนูคลอดแล้ว หนูไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ แต่แม่ได้นำหนูไปหา ตากับยายเป็นผู้เลี้ยงดูแทน เนื่องจากขณะนั้นพ่อแม่เลิกร้างกัน ซึ่งพ่อและแม่ของหนูต่างไปมี ครอบครัวใหม่ ซึ่งหนูไม่เคยเห็นหน้าพ่อหนูเลย และไม่รู้ว่พ่อกักอาศัยอยู่ที่ใด ส่วนแม่ของหนูไป พักอาศัยอยู่กับสามีใหม่ที่จังหวัดระยอง และมีลูกกับสามีใหม่จำนวน 2 คน แม่ของหนูทำงานรับจ้าง อยู่ที่โรงงานทำกระเบื้องแห่งหนึ่งที่จังหวัดระยอง ปัจจุบันตาของหนูอายุ 80 ปี ส่วนยายอายุ 60 ปี ในขณะที่หนูพักอาศัยอยู่กับตายนั่น ยายมีอาชีพขายกล้วยเคี้ยว และเปิดร้านของของชำเล็กๆอยู่ที่ บ้าน และมีป้าของหนูซึ่งพักอาศัยอยู่ที่จังหวัดชลบุรีจะช่วยส่งเงินมาให้ตากับยายใช้จ่ายในครอบครัว ซึ่งแม่ของหนูไม่เคยส่งเงินมาให้หนูใช้เลย และแม่ของหนูเคยมาเยี่ยมที่บ้านเพียงครั้งเดียวในขณะที่ หนูเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพอมีพอใช้ หนูกับตายนั่นรัก ใครกันดี หนูรักตากับยายมาก แต่บางครั้งก็รู้สึกท้อและคิดถึงพ่อแม่เหมือนกัน หนูจึงต้องการที่จะ ออกตามหาแม่จนกระทั่งเป็นเหตุให้หนูต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ในเวลาต่อมา.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

เมย์เล่าว่า “.....หลังจากที่หนูเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วหนูไม่ได้เรียนต่อ และอยากไปอยู่กับแม่ หนูจึงเดินทางออกจากบ้านที่จังหวัดพิษณุโลกไปหาแม่ที่จังหวัดระยอง เมื่อ ไปถึงก็พบสามีใหม่ของแม่.....” ซึ่งเมย์เล่าว่า “.....หนูรู้สึกไม่ชอบเขาเลย เนื่องจากเขามาแย่งความ รักจากแม่หนูไป ทำให้แม่ของหนูต้องมาอยู่กับเขา.....” และในระหว่างที่หนูอยู่ที่นั่น แม่ก็ให้หนู เลี้ยงน้อง 2 คน ที่เป็นลูกของสามีใหม่ของแม่ หนูอยู่กับแม่ได้ประมาณ 6 เดือน จึงขอแม่ไปทำงาน อยู่กับป้าที่จังหวัดชลบุรี ซึ่งป้าได้พาหนูไปฝากทำงานอยู่ที่โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าแห่งหนึ่ง ที่อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี มีรายได้เดือนละ 7,000 บาท หนูทำได้ประมาณ 3 เดือน ก็ได้ลาออกจากรั น หนูก็ไปรับจ้างค้าขายของประเภทกีบชอร์ปอยู่กับเพื่อนของป้า มีรายได้เดือนละ 8,000 บาท ทำได้ ประมาณ 3-4 เดือน ซึ่งในระหว่างนั้นหนูได้รู้จักกับเพื่อนคนหนึ่ง และต่อมาเพื่อนคนนี้ได้ชวนหนู ไปทำงานอยู่ที่บาร์เบียร์แห่งหนึ่ง มีรายได้เดือนละ 6,000 บาท และในระหว่างที่ทำงานอยู่ที่บาร์เบียร์ แห่งนี้หนูได้พบกับลูกค้าต่างชาติคนหนึ่งซึ่งเป็นชาวอเมริกาและมีความพึงพอใจหนู จากนั้นเมย์เล่า ต่อไปว่า

“เขาจึงพาหนูไปเที่ยวนอกบ้าน จากนั้นเขาพาไปที่ห้องพักของเขา และขอมิ เพศสัมพันธ์กับหนู แต่หนูปฏิเสธ ซึ่งลูกค้าคนนี้ก็พยายามที่จะทำความรู้จักและขอที่จะส่งเสียเลี้ยงดู หนู จนกระทั่งหนูตกลงที่จะยอมคบกับเขา.....”

เมย์เล่าต่อไปว่า “.....เขาได้ส่งเสียเลี้ยงดูหนูเรื่อยมา และเมื่อเขากลับประเทศอเมริกา เขาก็ส่งเงินมาให้หนูเดือนละ 15,000-20,000 บาท และไม่ให้หนูต้องทำงานอะไร แต่ในระหว่างนั้น

หนูก็รู้จักกับเพื่อนที่ทำงาน และได้ชวนหนูไปทำงานเดินอโกโก้อยู่ที่สถานบันเทิงแห่งหนึ่ง มีรายได้เดือนละ 15,000 บาท และต่อมาเพื่อนก็ชักชวนให้หนูรับแขกด้วยการค้าประเวณีด้วย มีรายได้ครั้งละ 3,000-4,000 บาท เรื่อยมา ซึ่งเงินที่หนูทำงานได้จะส่งไปให้ยายที่จังหวัดพิษณุโลกเนื่องจากนำไปเป็นค่ารักษาโรคเบาหวาน และส่งไปให้แม่ที่จังหวัดระยองเพื่อไว้ใช้จ่าย.....” จนกระทั่งวันที่ 16 มีนาคม 2555 ขณะที่หนูกำลังทำงานอยู่ที่ร้านได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาตรวจค้นและจับกุมเจ้าของร้านและหนู และต่อมาหนูถูกส่งมาที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแห่งนี้

กรณีศึกษาที่ 9 สัม

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

สัม เป็นเด็กสาวชาวไทย อายุ 15 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แต่เรียนได้เพียงระยะหนึ่ง แล้วจึงลาออก เนื่องจากมีปัญหาทะเลาะกับอาจารย์ที่โรงเรียน สัมเป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

สัมเล่าว่า “.....ครอบครัวของหนูเป็นครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์มากนัก กล่าวคือตั้งแต่หนูอายุประมาณ 1 ปี พ่อแม่ก็ได้เลิกร่างกัน ซึ่งพ่อแม่ต่างไปมีภรรยาและสามีใหม่ ตั้งแต่นั้นมาหนูจึงอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของทวดเรื่อยมา โดยพ่อไปพักอาศัยอยู่กับภรรยาใหม่ที่จังหวัดตรัง ส่วนแม่พักอาศัยอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมีรายได้วันละประมาณ 300 บาท ปัจจุบันทวดของหนูอายุ 76 ปี เดินไม่ได้แล้วซึ่งหนูจะเป็นผู้ดูแลท่านเรื่อยมา ซึ่งก่อนหน้านั้นทวดจะเลี้ยงดูหนูมาตลอด โดยทวดทำงานรับจ้างนวดตัว ให้กับคนในละแวกบ้าน ฐานะที่บ้านยากจน ต้องหาเช้ากินค่ำเป็นวันๆ ไป บางครั้งถ้าไม่มีเงินที่จะนำมาใช้จ่ายในครอบครัว ทวดกับหนูก็จะออกไปเก็บของเก่ามาขาย และบางครั้งถ้ามีเวลว่างหนูจะต้องไปช่วยเพื่อนบ้านขายกาแฟที่ตลาดได้เงินวันละ 50 บาท และในเวลว่างก็จะต้องไปช่วยงานที่วัดใกล้บ้าน เช่น กวาดลานวัด ล้างชาม ทำความสะอาดกุฏิของพระ และช่วยงานศพที่วัด เป็นประจำ ซึ่งพระที่วัดก็จะให้เงินหนูมาใช้จ่ายบ้าง และจะต้องขอข้าวจากพระที่วัดมาให้ทวดกับหนูได้กิน ซึ่งหนูเริ่มช่วยทวดทำงานหาเงินตั้งแต่ขณะเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จนกระทั่งเมื่อหนูอายุประมาณ 13 ปี จึงเริ่มออกไปหางานทำนอกบ้าน เพื่อที่จะหาเงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัวเนื่องจากทวดเริ่มป่วยและเดินไม่ไหวแล้ว หนูจึงเป็นเสาหลักของบ้านซึ่งจะต้องคอยดูแลทวด จนเป็นเหตุให้หนูตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในเวลาต่อมา.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ำมนุษย์

“.....ในระหว่างที่หนูไปทำงานรับจ้างเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร อยู่ที่ร้านข้าวต้มได้รู้แห่งหนึ่งละแวกบ้านพัก มีรายได้เดือนละประมาณ 4,000 บาท หนูทำได้ระยะหนึ่ง จึงมีเพื่อนบ้านคนหนึ่งซึ่งแม่เล่าคอยจัดหาเด็กเพื่อนำไปค้าประเวณี ซึ่งอยู่บ้านละแวกเดียวกับบ้านหนู เข้ามาชักชวนให้หนูไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ร้านคาราโอเกะแห่งหนึ่ง โดยบอกว่ามีรายได้ดี และยังได้ค่าทิปจากแขกเพิ่มเติมอีก จากนั้นหนูจึงไปปรึกษาทวด แต่ขณะนั้นทวดไม่ให้หนูไปทำงาน เนื่องจากเป็นห่วงหนู และขณะนั้นหนูก็มีรายได้น้อย แต่มีค่าใช้จ่ายในครอบครัวมาก ประกอบกับทวดไม่ได้ทำงานแล้ว และเดินไม่ได้ หนูจึงแอบไปทำงานที่ร้านดังกล่าว.....” หลังจากที่มีสัปดาห์ทำงานที่ร้านดังกล่าวได้ระยะหนึ่ง เพื่อนร่วมงานของหนูได้ชักชวนให้หนูรับแขกด้วยการค้าประเวณีกับแขกที่มาใช้บริการที่ร้านด้วย ในตอนแรก หนูกล่าวว่า “.....หนูรู้ว่าเพื่อนชวนให้ไปทำงานในลักษณะนี้หนูไม่ทำชั่วอยู่แล้ว.....” เนื่องจากหนูรู้ว่าเป็นงานที่ไม่ดี แต่เมื่อเพื่อนชวนให้ทำหลายครั้ง ประกอบกับหลังๆ มาหนูพูดว่า “.....หนูไม่มีตังค์ใช้ หนูก็เลยไปขอเค้าทำเองแหละ เพื่อหนูต้องการหาเงินมาซื้อแพมเพิสให้ทวด ตอนแรกหนูกะทำครั้งเดียวเท่านั้นแหละ แต่สุดท้ายเจ้าของร้านได้โทรมาตามให้หนูไปทำงานอีก หนูเลยไปทำ หนูทำได้ 8 ครั้ง.....” ซึ่งครั้งแรกหนูได้รับค่าตัว 1,500 บาท จนกระทั่งวันหนึ่งมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมเจ้าของร้านและหนู และต่อมาหนูจึงถูกส่งตัวมาที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแห่งนี้

กรณีศึกษาที่ 10 หญิง

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

หญิง เป็นเด็กสาวชาวไทยใหญ่ สัญชาติพม่า อายุ 17 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาด้วยการเรียนภาษาไทยใหญ่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หญิงมีพี่น้องทั้งหมด 4 ซึ่งหนึ่งเป็นพี่คนโต และน้องคนสุดท้องเสียชีวิตแล้ว

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เบื้องต้นหญิงเล่าว่า “.....พ่อแม่ของหนูพักอาศัยอยู่ด้วยกัน โดยพ่อแม่มีอาชีพทำนา และข้าวนั้นเก็บไว้รับประทานภายในครอบครัวเท่านั้น และหลังจากที่เก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ พ่อแม่ก็ไม่ได้ประกอบอาชีพใด ซึ่งทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจที่บ้านยากจน พ่อแม่ไม่มีปัญหาทะเลาะกัน และความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างหนึ่งกับพ่อแม่ก็น่ารักใคร่กันดี ซึ่งเมื่อหนูเรียนจบแล้วจึงต้องการหางานทำเพื่อช่วยพ่อแม่หาเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว อยากหาเงินไปสร้างบ้านหลังใหม่ให้พ่อแม่ เนื่องจากหนึ่งเห็นว่าเพื่อนบ้านส่วนใหญ่ก็มาหางานทำที่เมืองไทย หนูจึงเดินทางเข้ามาหางานอย่างเขาบ้าง.....”

3. ลักษณะการถูกล่อลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

หนึ่งเล่าว่า “.....หลังจากที่หนูไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว หนูก็อยู่บ้าน โดยไม่ได้ทำงานอะไรอยู่ระยะหนึ่ง จนกระทั่งเมื่อประมาณเดือนมกราคม 2555 จึงตัดสินใจเดินทางเข้ามาหางานทำที่เมืองไทย ขณะนั้นก็ยังไม่ได้คิดว่าจะไปทำงานอะไร แต่เห็นเพื่อนบ้านส่วนใหญ่หลังจากที่เรียนหนังสือจบแล้ว ก็มักจะเดินทางเข้ามาหางานทำในเมืองไทย และส่งเงินจำนวนมากกลับมาให้พ่อแม่ นำไปปลูกบ้านใหม่ หนูเห็นเพื่อนบ้านมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเลยต้องการที่จะเดินทางเข้ามาหางานทำบ้าง จากนั้นหนูจึงได้ชักชวนเพื่อนอีก 1 คน ซึ่งอยู่บ้านใกล้เคียงกัน เดินทางเข้ามาในเมืองไทย ซึ่งหนูได้ขอเงินจากพ่อแม่จำนวน 20,000 บาท มาเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ในขณะนั้น หนูก็ยังไม่รู้เหมือนกันว่าจะเข้ามาทำงานอะไร จากนั้นหนูกับเพื่อนจึงเดินทางเข้ามาเมืองไทยผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และเดินทางโดยรถโดยสารต่อมาที่จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นจึงนั่งเครื่องบินจากเชียงใหม่ไปที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จากนั้นจึงไปหาเช่าบ้านพักอาศัยอยู่กับเพื่อนละแวกสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองหาดใหญ่ แล้วจึงพากันออกหางานทำ โดยหนูไปสมัครงานเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง บริเวณใกล้กับที่พัก มีรายได้เดือนละ 8,000 บาท และยังได้ค่าทิปจากแขกที่มาใช้บริการเพิ่มอีกด้วย หนูทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้ประมาณ 1 เดือน ในระหว่างนั้นหนูได้รู้จักกับชาวไทยใหญ่ด้วยกัน ซึ่งมารับประทานอาหารที่ร้านที่หนูทำงานอยู่ และหนูเห็นว่าเขาแต่งตัวดี มีเสื้อผ้าสวยๆ ใส่ หนูจึงได้สอบถามเขาว่ามาทำงานอะไรอยู่ที่นี้ ซึ่งเขาบอกว่าทำงานอยู่สถานบันเทิงแห่งหนึ่ง จากนั้นเขาจึงชักชวนหนูไปทำงานด้วย หนูจึงตัดสินใจที่จะไปทำงานกับเขา ซึ่งตอนนั้นหนูยังไม่ทราบว่าป็นงานอะไร คิดเพียงแต่เห็นว่าเขาแต่งตัวสวย และมีเงินใช้มาก จึงอยากไปทำบ้าง ซึ่งต่อมาเขาก็พาไปสมัครงานที่ร้านดังกล่าว และบอกว่ามีรายได้เดือนละประมาณ 10,000 บาท หลังจากที่เขาพาหนูเข้าทำงานแล้ว เพื่อนที่ร้านจึงชวนหนูไปหาซื้อเสื้อผ้าสวยๆ และเมื่อหนูเริ่มงานในวันต่อมา เขาก็บอกว่าให้หนูรับแขกเลย และจะต้องไปร่วมหลับนอนกับแขกที่มาใช้บริการ ซึ่งในตอนนั้นหนูก็กลัว และลังเลอยู่เหมือนกัน แต่เพื่อนร่วมงานบอกว่าไม่มีอะไรมากหรอก ไปนอนกับแขกเดียวเดี๋ยวก็เสร็จ และได้เงินใช้มากด้วย หนูจึงตัดสินใจไปกับแขกคนนั้น ซึ่งก่อนหน้านั้นหนูไม่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน เจ้าของร้านจึงให้หนูไปเปิดบริการกับแขกที่ให้ค่าตัวสูง หนูได้ค่าตัวครั้งแรกจำนวน 20,000 บาท ซึ่งหนึ่งเห็นว่ามีรายได้ดี และไม่ต้องทำงานมากไม่เหนื่อยเหมือนงานที่เคยทำมา หนูจึงตัดสินใจทำงานค่าประเวณีเรื่อยมา ซึ่งเงินที่ได้จากการทำงานนี้หนึ่งส่งไปให้พ่อแม่ที่บ้านทุกเดือน เดือนละ 20,000-40,000 บาท และบางส่วนหนึ่งก็จะนำไปเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เช่น กรุงเทพฯ และจังหวัดเชียงใหม่ หนึ่งทำงานในลักษณะนี้มานานประมาณ 6 เดือน จึงถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมที่ร้าน พร้อมกับเพื่อนในร้านอีกหลายคน รวมทั้งเจ้าของร้านด้วย.....”

สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จำนวน 5 กรณี ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 11 โอ

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

โอ เป็นเด็กสาวชาวไทยใหญ่ สัญชาติพม่า อายุ 17 ปี สถานภาพโสด เรียนจบการศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยภาษาไทยใหญ่ จากนั้นไม่ได้ศึกษาต่อ โอมีพี่น้องทั้งหมด 4 คน ซึ่งโอ เป็นบุตรคนที่ 3

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

โอเล่าว่า “.....ที่บ้านหนูมีฐานะยากจน พ่อหนูอายุประมาณ 40 กว่าปี ส่วนแม่อายุ 30 ปี พักอาศัยอยู่ด้วยกัน ที่หมู่บ้าน ไทยใหญ่ ประเทศพม่า สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนชนบท และอยู่ไม่ไกลจากชายแดนประเทศไทยมากนัก พ่อแม่ของหนูประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ พี่น้องของหนูมีครอบครัวแล้ว และพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ที่บ้าน ครอบครัวในระหว่างพ่อแม่กับ หนูรักใคร่กันดี สาเหตุที่หนูต้องมาทำงานทำในลักษณะนี้เนื่องจากเห็นคนแถวบ้านหลายคน อพยพ เข้ามาทำงานในเมืองไทย และเมื่อหาเงินได้ก็จะส่งกลับไปที่บ้าน ทำให้มีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับครอบครัว เมื่อหนูเรียนหนังสือจบแล้วจึงตัดสินใจตามเพื่อนเข้ามา ทำงานทำในเมืองไทย และก่อนที่จะเดินทางมาก็ปรึกษาพ่อแม่แล้ว และยินยอมให้หนูมาทำงานที่ เมืองไทย.....”

3. ลักษณะการถูกล่อลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

โอเล่าว่า “.....หลังจากที่หนูออกโรงเรียนแล้ว และอยู่ที่บ้านโดยไม่ได้ทำงานอะไร เพื่อนบ้านของหนูจึงได้มาชักชวนหนูให้เข้าไปทำงานที่เมืองไทย ซึ่งเพื่อนบ้านคนนี้เคยไปทำงานที่ เมืองไทยมาก่อนแล้ว และหนูเห็นว่าเขาสามารถหาเงินมาปลูกบ้านหลังใหม่ให้กับครอบครัวได้ หนู จึงตัดสินใจที่จะเข้ามาทำงานทำที่เมืองไทย ซึ่งหนูรู้แล้วว่าจะต้องมาทำงานค้าประเวณี และได้ปรึกษา พ่อแม่แล้ว ซึ่งทั้งพ่อแม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร โดยเพียงแต่บอกให้หนูตั้งใจว่าจะทำงานเก็บเงินแล้วส่งไป ให้พ่อแม่สร้างบ้านหลังใหม่.....”

ซึ่งโอบอกต่อไปว่า “.....หนูก็ไม่ได้คิดที่จะทำงานแบบนี้ตลอดไปหรอกค่ะ เนื่องจากเป็นงานที่ไม่ดี แต่ที่มาทำเนื่องจากอยากหาเงินไปสร้างบ้านให้พ่อแม่เท่านั้น.....” จากนั้น โอจึงเดินทางเข้ามาพบกับเพื่อนบ้านคนนี้ผ่านเข้ามาทางอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และเมื่อผ่านแดน เข้ามาแล้วก็มีนายหน้าอีกคนหนึ่งไปรอรับโอที่นั่น แล้วจึงพาโอเดินทางต่อโดยรถยนต์มาที่อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งโอไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ซึ่งผู้ที่พาโอมาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ ทั้งหมด

โอเล่าว่า “.....เมื่อมาถึงที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาแล้ว ก็มาเริ่มทำงานค้าประเวณี โดยร้านที่โอทำงานอยู่มีลักษณะเป็นร้านที่จะต้องให้โอไปนั่งรับแขกอยู่ในตู้กระจก เมื่อแขกพอใจ โอก็จะออกไปรับแขกด้วยการค้าประเวณีต่อไป โดยโอเริ่มทำงานตั้งแต่วันที่ 18.00-03.00 นาฬิกา ซึ่งครั้งแรกโอได้รับค่าตัวจำนวน 10,000 บาท และครั้งต่อๆมา ก็จะได้รับค่าตัวครั้งละ 3,000-4,000 บาท โอทำงานได้นานประมาณ 3 เดือน ซึ่งโอจะส่งเงินไปให้บิดามารดาเป็นประจำเดือนละประมาณ 10,000 บาท และบางส่วนของโอจะต้องแบ่งนำไปใช้หนี้ให้กับนายหน้าที่เป็นผู้พามาทำงานด้วย ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวโอจะค่อนข้างประหยัด ซึ่งส่วนใหญ่จะส่งไปให้บิดามารดา โอทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้จนกระทั่งถูกจับกุมในที่สุด.....”

กรณีศึกษาที่ 12 ไล

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ไล เป็นสาว ชาวลาว อายุ 20 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองวังเวียง แขวงเวียงจันทน์ เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จากนั้นไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากเรียนไม่เก่ง จึงทำให้ไลไม่อยากเรียน ไลมีพี่น้องทั้งหมด 6 คน ซึ่งไลเป็นบุตรคนที่ 4

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ไลเล่าว่า “.....สภาพครอบครัวของหนูไม่ค่อยสมบูรณ์มากนัก ซึ่งพ่อของหนูเสียชีวิตแล้วในขณะที่หนูอายุประมาณ 18 ปี ส่วนแม่ปัจจุบันอายุประมาณ 40 ปี ทำอาชีพทำไร่ ทำนาอยู่ที่บ้าน ส่วนหนูหลักจากที่ไม่ได้เรียนต่อแล้วก็ไปรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่ที่โรงงานแห่งหนึ่ง มีรายได้เดือนละประมาณ 500,000 กีบ ทำได้ประมาณ 1 ปี ซึ่งฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างยากจน และภายหลังที่พ่อเสียชีวิตแล้ว แม่หนูก็มีสามีใหม่ และพักอาศัยอยู่กับสามีใหม่ ซึ่งสามีใหม่คนนี้อยู่กับแม่หนูโดยไม่ได้ประกอบอาชีพใด วันๆ ก็เอาแต่ดื่มเหล้า โดยที่แม่ของหนูเป็นพนักงานเพื่อหาเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว.....” ซึ่งขณะที่ไลเล่าเรื่องนี้ก็ร้องไห้ไปด้วย

ซึ่งไลเล่าต่อว่า “.....หนูไม่ชอบสามีใหม่คนนี้เลย และเคยบอกแม่ให้เลิกกับเค้าคนนี้ แต่ก็ไม่ยอมเลิก หนูกับแม่จึงมีเรื่องทะเลาะกันเป็นประจำ ซึ่งหนูจึงรู้สึกว่ามีคนใหม่มากกว่า หนู หนูจึงหนีออกมาจากบ้านและไปพักอาศัยอยู่กับพี่สาวที่เวียงจันทน์.....”

3. ลักษณะการถูกล่อลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

ไลเล่าว่า “.....หลังจากที่หนูหนีออกมาจากบ้านมาอยู่กับพี่สาวที่เวียงจันทน์แล้ว จึงไปทำงานรับจ้างเป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ที่ร้านคาราโอเกะแห่งหนึ่ง มีรายได้เดือนละ 800,000 กีบ ซึ่งหนูส่งเงินไปให้น้องของหนูที่กำลังเรียนอยู่.....หนูรักภักดีน้องสาวทั้ง 2 คนนี้มาก หนูทำงานอยู่ที่ร้านนี้ประมาณ 3 เดือน ในระหว่างนั้นมีเพื่อนของพี่สาวหนู ซึ่งหนูไม่เคยรู้จักมาก่อน ได้เข้ามาชักชวนหนู

ให้เข้าไปทำงานที่เมืองไทย โดยไปรับจ้างเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร และมีรายได้ดีกว่านี้ ซึ่งตอนนั้นหนูก็ไม่ถามรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จะต้องไปทำมากนัก เนื่องจากว่าเคยได้ยินจากกลุ่มเพื่อนที่หนูทำงานด้วย แล้วว่าไปทำงานที่เมืองไทยเป็นงานสบายมีรายได้ดี หนูจึงไม่ได้คิดอะไรมาก จากนั้นจึงปรึกษากับพี่สาว ซึ่งพี่สาวก็สนับสนุนให้ไป เมื่อตกลงที่จะไปทำงาน นายหน้าคนนี้ก็จึงพาหนูไปทำหนังสือเดินทาง และพาเดินทางมาที่จังหวัดหนองคาย จากนั้นนายหน้าคนนี้ก็พาเดินทางต่อมาที่อำเภอสุโงโกส จังหวัดนครราชสีมา เมื่อมาถึงแล้วก็พาหนูไปพักอาศัยอยู่กับเจ้าของร้าน ประมาณ 5 วัน จึงเริ่มทำงาน เมื่อเริ่มทำงาน หนูจึงทราบว่าถูกหลอกมาให้ทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร แต่ที่แท้จริงนั้นเป็นร้านที่เปิดให้มีการค้าประเวณีโดยเฉพาะ ซึ่งเจ้าของร้านได้บังคับให้หนูต้องรับแขกทันที โดยที่ขณะทำงานหนูไม่เคยได้รับค่าจ้างเลย ซึ่งเจ้าของร้านเพียงแค่แจกจ่ายได้ที่หนูจะได้รับให้ทราบเท่านั้น โดยเงินเดือนนั้นให้ฝากกับเจ้าของร้านไว้ก่อน หนูทำงานโดยไม่มีวันหยุด แม้กระทั่งในวันที่หนูป่วย ก็ถูกบังคับให้รับแขกด้วย ซึ่งในแต่ละวันหนูจะต้องรับแขกกันละ 2-3 คน ในขณะที่หนูรู้สึกกลัวมาก และเมื่อเลิกงานแล้วหนูก็จะแอบร้องไห้ทุกวันเลย และอยากจะกลับบ้านมาก โดยคิดที่จะหลบหนีออกมาเหมือนกัน แต่ก็ไม่กล้าเนื่องจาก หนูเคยเห็นคนที่ทำงานอยู่ในร้านแห่งนี้ที่เคยหลบหนีออกไป เมื่อถูกเจ้าของร้านตามตัวมาได้ ก็จะถูกทำร้ายร่างกายอย่างหนักเช่น จะถูกตีด้วยไม้ ถูกขังไว้ในห้องโดยไม่ให้อาหารหลายวัน และบางคนก็ต้องอดอาหาร.....” จนกระทั่งในวันหนึ่งเพื่อนของหนูที่ทำงานอยู่ด้วยกันแอบโทรศัพท์แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อขอความช่วยเหลือ และในวันต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงเข้าตรวจค้นร้านที่โลทำงานอยู่ และสามารถช่วยเหลือโลพร้อมกับเพื่อนๆ ของโลออกมาจากร้านดังกล่าวได้

กรณีศึกษาที่ 13 วัน

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

วันเป็นเด็กสาว สัญชาติลาว อายุ 18 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองคำ แขวงเชียงขวาง เรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากนั้นไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากวันไม่ชอบเรียน วันมีพี่น้องทั้งหมด 4 คน ซึ่งวันเป็นบุตรคนที่ 3

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

วันเล่าว่า “.....หนูเกิดมาในสภาพสังคมชนบท ผู้คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ทำนา พ่อแม่หนูก็เหมือนกันเค้าทั้งสองก็ทำมาตั้งแต่ที่หนูเกิดแล้ว ซึ่งปัจจุบันพ่อหนูอายุประมาณ 50 ปี ส่วนแม่หนูประมาณ 40 ปี โดยพ่อแม่พักอาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้าน และเมื่อพ่อแม่แก่แล้วเสร็จพ่อก็ไม่มีอาชีพได้อีก ส่วนแม่ก็จะทอผ้าเพื่อนำไปขาย ฐานะทางเศรษฐกิจยากจน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับหนูมักจะมีเรื่องทะเลาะกันบ้างแต่ไม่บ่อยนัก ซึ่งภายหลังจากที่

หนูออกจากโรงเรียนแล้วหนูจึงเริ่มหางานทำโดยไปรับจ้างเป็นพนักงานเชียร์เบียร์ อยู่ที่ร้านขายเบียร์แห่งหนึ่ง ซึ่งต้องออกไปทำที่เวียงจันทร์ โดยระหว่างที่หนูทำงานอยู่ที่ร้านนี้ประมาณ 2 เดือน หนูได้พบกับลูกค้านักเลงที่มาดื่มเบียร์ แล้วได้ชักชวนหนูให้เข้ามาทำงานในเมืองไทย โดยบอกว่ามีรายได้ดี ซึ่งตอนนั้นหนูก็ไม่ได้คิดอะไรมาก ซึ่งเมื่อเค้าบอกว่าจะหาเงินได้เดือนละหลายพันบาทหนูจึงไม่ได้ถามเลยว่าเป็นงานอะไร และอยากเข้ามาทำงานที่เมืองไทย เนื่องจากต้องการหาเงินไปให้พ่อแม่ นำไปปลูกบ้านหลังใหม่ และนำไปใช้จ่ายทั่วไป และอยากมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

เมื่อถามถึงลักษณะการหลอกลวงให้มาทำงาน วันเล่าต่อไปว่า “.....ในระหว่างที่หนูทำงานอยู่ที่ร้านอาหารแห่งนี้ ก็ได้รู้จักกับลูกค้านักเลงคนหนึ่งซึ่งหนูรู้ภายหลังว่าเค้าเป็นนายหน้าในการจัดหาหญิงสาวไปทำงานในเมืองไทย โดยนายหน้าคนนี้นำชวนหนูเข้าไปทำงานในเมืองไทย โดยบอกว่าจะพาไปทำงานที่จังหวัดภูเก็ต และจะให้ไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร มีรายได้สัปดาห์ละ 2,000-3,000 บาท มีหนูเห็นว่ารายได้ดี ซึ่งหนูก็ไม่ได้ถามรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงานที่จะต้องไปทำมากนัก หนูจึงอยากที่จะมาทำงานในเมืองไทย และจึงตัดสินใจที่จะมาทำงานตามที่นายหน้าคนนั้นชักชวน ซึ่งหนูก็ไม่ได้บอกให้พ่อแม่ทราบเนื่องจากกลัวว่าจะไม่ได้มา จากนั้นนายหน้าคนดังกล่าว จึงพาหนูไปพบกับผู้หญิงอีกคนหนึ่งซึ่งหนูก็ไม่รู้จักเหมือนกัน เพื่อพาหนูไปทำหนังสือเดินทาง โดยค่าใช้จ่ายนั้น เขาบอกว่าหนูไม่ต้องจ่ายให้เขาในตอนนั้น เดียวถ้าได้งานก่อนก็นำไปให้เขา จากนั้นนายหน้าผู้หญิงคนนี้ก็จึงพาหนูเดินทางเข้ามายังประเทศไทยผ่านทางจังหวัดหนองคาย จากนั้นจึงเดินทางโดยรถโดยสารต่อมาที่อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา โดยเค้าไม่ได้พาหนูไปทำงานที่จังหวัดภูเก็ตอย่างที่บอกไว้แต่อย่างใด เมื่อเดินทางมาถึงที่จังหวัดนครราชสีมาแล้วผู้หญิงคนดังกล่าวได้พาหนูไปที่ร้านค้าประเพณีแห่งหนึ่ง หนูจึงรู้ว่าถูกหลอกให้เข้ามาทำงานค้าประเพณีแล้ว ตอนนั้นหนูรู้สึกกลัวมาก อยากกลับบ้าน และร้องไห้ทุกวัน จนเป็นไข้ไม่สบาย และถูกเจ้าของร้านกักไว้ในห้องภายในร้านแห่งนั้นเป็นเวลา 9 วัน โดยไม่ให้ออกมาข้างนอกเลย จากนั้นเจ้าของร้านจึงบังคับให้หนูรับแขกด้วยการค้าประเพณีเลย ซึ่งในระหว่างที่ทำงานหนูไม่ได้รับค่าจ้างเลย ซึ่งเจ้าของร้านบอกวันว่า จะต้องทำงานใช้หนี้ให้หมดก่อน ซึ่งขณะนั้นเจ้าของร้านบอกว่าหนูเป็นหนี้อยู่ 30,000 บาท ซึ่งเป็นค่าหนังสือเดินทาง ค่าเดินทาง และค่าอะไรไม่รู้อีกหลายอย่าง โดยเค้าจะเริ่มจ่ายเงินเดือนเมื่อหนูทำงานครบ 3 เดือนก่อน แต่เมื่อครบกำหนดตามที่เขาบอกไว้ เจ้าของร้านก็ไม่ได้จ่ายค่าจ้างให้แต่อย่างใด ระหว่างนั้นหนูก็คิดจะหลบหนีออกมาจากร้านแห่งนั้น แต่เจ้าของร้านได้ยึดหนังสือเดินทางของหนูไว้ หนูจึงจำใจที่จะต้องทำงานชดใช้หนี้ให้หมด เพื่อหวังว่าจะได้กลับบ้านต่อไป จนกระทั่งได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาตรวจค้นภายในร้านและจับกุมเจ้าของร้านได้ และช่วยหนูกับเพื่อนออกมาจากร้านดังกล่าว.....”

กรณีศึกษาที่ 14 คอน

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

คอน เป็นเด็กสาวสัญชาติลาว อายุ 17 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองแมคแขวงเวียงจันทน์ เรียนจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาเหตุที่ไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากอยากจะทำมาหากินช่วยบิดามารดาทำงานประกอบอาชีพ คอนมีพี่น้องทั้งหมด 6 คน ซึ่งคอนเป็นบุตรคนสุดท้อง

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

คอนเล่าว่า “.....ปัจจุบันพ่อของหนูอายุ 50 ปี ส่วนแม่อายุประมาณ 40 ปี พักอาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้าน ซึ่งพ่อแม่ของหนูประกอบอาชีพทำนา และหลังจากเกี่ยวข้าวเสร็จก็จะไปรับจ้างทั่วไปตามแต่จะมีใครว่าจ้าง ฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างยากจน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับคอนนั้นรักใคร่กันดี ส่วนพี่ของหนูทุกคนอยู่ที่บ้านช่วยพ่อแม่ทำนา ส่วนหนูนั้นหลังจากที่ออกจากโรงเรียนแล้วก็ช่วยพ่อแม่ทำนาเรื่อยมา ซึ่งเมื่อหนูเห็นเพื่อนบ้านที่เคยไปทำงานที่เมืองไทย และกลับมาที่บ้านสามารถหาเงินมาให้ครอบครัว และสามารถสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับพ่อแม่ และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หนูเลยอยากจะทำางานทำที่เมืองไทยบ้าง.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

คอนเล่าต่อไปว่า “.....ด้วยสภาวะของครอบครัวที่ยากจน และความเป็นอยู่ที่ขัดสน ต้องหาเงินกินค่าเป็นวันๆ ไป ทำให้หนูต้องออกมาหางานทำนอกบ้าน ในขณะที่หนูอายุประมาณ 16 ปี ได้มีเพื่อนที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกันเข้ามาชักชวนหนูให้เข้ามาทำงานในเมืองไทย ซึ่งขณะนั้นหนูก็ยังไม่ทราบเหมือนกันว่าจะต้องไปทำงานอะไร เนื่องจากคนที่มาชวนนั้นบอกว่ามีรายได้ดี ประกอบกับหนูเห็นว่าผู้คนจำนวนมากเข้ามาทำงานในเมืองไทย และหาเงินมาปลูกสร้างบ้านใหม่ให้กับครอบครัวได้ หนูจึงไม่ได้คิดอะไรมาก คิดอย่างเดียวคือไปทำงานเพื่อหาเงินมาปลูกสร้างบ้านหลังใหม่ จากนั้นหนูจึงปรึกษาพ่อแม่ซึ่งตอนนั้นพ่อแม่ก็ไม่ได้ห้ามหนูแต่อย่างใด หนูจึงตัดสินใจเดินทางเข้ามาทำงานตามคำชักชวนของเพื่อนบ้าน.....”

ซึ่งคอนเล่าว่า “.....เพื่อนบ้านคนที่ชวนนี้ได้โทรศัพท์ไปหาพี่บุญซึ่งอยู่ที่เวียงจันทน์ ให้พาหนูไปทำหนังสือเดินทาง จากนั้นก็พาคอนเดินทางมาที่จังหวัดหนองคายและเดินทางโดยรถโดยสารต่อมาที่สถานีขนส่งหมอชิต และต่อรถโดยสารมาที่อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ขณะนั้นหนูไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายใดๆ โดยพี่บุญเป็นคนเสียค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ เมื่อมาถึงที่จังหวัดสงขลาแล้ว พี่บุญก็พาหนูไปที่ร้านคาราโอเกะแห่งหนึ่งซึ่งหนูมารู้ภายหลังที่มาถึงแล้ว ว่าร้านดังกล่าวเป็นร้านที่มีการค้าประเวณี ซึ่งเพื่อนร่วมงานที่ทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้เป็นผู้เล่าให้ฟัง ตอนนั้นหนูก็รู้สึกกลัวเหมือนกัน และไม่อยากจะทำงานแบบนี้ และอยากกลับบ้าน แต่ก็ไม่รู้จะทำัย....” ซึ่งขณะนั้น

เจ้าของร้านได้ยึดหนังสือเดินทางไว้ และบอกกับคอนว่าจะต้องทำงานอยู่ที่ร้านนี้ชดใช้หนี้ก่อนเป็นเงินจำนวน 30,000 บาท จึงจะสามารถกลับบ้านได้ ส่วนค่าตัวที่คอนต้องให้บริการแกะนั้น แยกจะตกลงราคากับเจ้าของร้าน และจ่ายเงินให้กับเจ้าของ ซึ่งคอนไม่เคยได้ถือเงินเลย “.....หนูมาทำงานที่ร้านแห่งนี้มาประมาณ 3 เดือนแล้ว โดยหนูไม่ได้รับค่าตัวเลย จะได้เฉพาะค่าทิปเล็กน้อยจากแขกที่มาใช้บริการเท่านั้น.....” จนกระทั่งในเวลาต่อมาได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปช่วยเหลือออกมาได้

กรณีศึกษาที่ 15 อัน

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

อัน เป็นเด็กสาวสัญชาติลาว อายุ 19 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่แขวงเวียงจันทน์ เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5 อันมีพี่น้องทั้งหมด 5 คน ซึ่งอันเป็นน้องคนสุดท้อง

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

อันเล่าว่า “.....หนูเกิดมาในสภาพครอบครัวเกษตรกรรม และสภาพชุมชนเป็นแบบชนบท ซึ่งปัจจุบันพ่ออายุ 60 ปี ส่วนแม่อายุ 45 ปี พักอาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้าน พ่อแม่ประกอบอาชีพทำนา เก็บข้าวเก็บไว้กินในครอบครัวเท่านั้น หลังจากเกี่ยวข้าวเสร็จพ่อแม่ก็จะไปทำไร่ปลูกแตง ปลูกถั่ว ทั่วไป ฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างยากจน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับหนูรักใคร่กันดี พ่อแม่ไม่เคยมีเรื่องทะเลาะกันแต่อย่างใด สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนชนบทส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หลังจากทีหนูลาออกจากโรงเรียนแล้วจึงเริ่มทำงาน โดยไปรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าที่โรงงานแห่งหนึ่งในละแวกบ้าน ทำได้ประมาณ 3 เดือน มีรายได้เดือนละ 1,500 บาท จึงลาออกจากนั่นพ่อแม่ได้เปิดร้านขายของชำเล็กๆอยู่ที่บ้าน หนูจึงออกมาดูแลร้าน และขายของอยู่ที่บ้าน ได้ระยะหนึ่ง.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

อันเล่าว่า “.....ซึ่งในช่วงที่หนูค้าขายของอยู่ที่บ้านนั้น หนูจะต้องเดินทางมาที่จังหวัดหนองคายเพื่อที่จะมาซื้อสินค้าต่างๆกลับไปขายที่บ้าน จนกระทั่งเมื่อประมาณเดือนมิถุนายน 2555 ในระหว่างที่หนูเข้ามาซื้อสินค้าที่จังหวัดอุดรธาณนั้น หนูได้พบกับหญิงไทยคนหนึ่งในขณะที่หนูนั่งอยู่บนรถทัวร์โดยสาร และผู้หญิงคนนั้นได้ชักชวนหนูให้ไปเที่ยวที่จังหวัดแพร่ ประมาณ 2-3 วัน แล้วก็พากลับ ซึ่งหนูก็ยังไม่เคยไปเที่ยวที่จังหวัดแพร่ แต่ก็อยากจะไปเหมือนกัน จึงได้หลงเชื่อหญิงคนดังกล่าว จากนั้นหญิงคนนั้นจึงพาหนูเดินทางมาที่จังหวัดแพร่ ต่อมาเมื่อมาถึงที่จังหวัดแพร่แล้ว เขาก็พาหนูไปที่ร้านคาราโอเกะ และขายเบียร์สดแห่งหนึ่ง แล้วเค้าก็บอกกับหนูว่าให้อยู่ที่ร้านแห่งนี้ไปก่อนจากนั้นอีกประมาณ 3 วันจะมารับไปเที่ยว เนื่องจากหญิงคนนั้นบอกหนูว่าจะต้องไปทำธุระก่อน ซึ่งขณะนั้นหนูได้พักอาศัยอยู่ที่ร้านแห่งนั้น และรอจนครบ 3 วัน หญิงคนนั้นก็ไม่ได้มา

รับอัน แต่ต่อมาเจ้าของร้านแห่งนั้นได้บังคับหนูให้ทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟ ซึ่งร้านแห่งนี้ได้แอบให้มีการค้าประเวณีด้วย จากนั้นหนูจึงถูกบังคับให้ค้าประเวณี ซึ่งในระหว่างนั้นหนูไม่ได้รับค่าจ้างจากการทำงานแต่อย่างใด และในเวลาต่อมาได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจค้นร้านดังกล่าวและช่วยเหลือหนูออกมาจากร้านดังกล่าวได้.....”

สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนาวิสวัสดิ์ จำนวน 5 กรณี ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 16 แก้ว

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

แก้ว เป็นเด็กสาวชาวลาว อายุ 17 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่แขวงเวียงจันทน์ เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จากนั้นไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากไม่ยอมเรียน แก้วมีพี่น้อง 2 คน ซึ่งแก้วเป็นน้องคนเล็ก

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

แก้วเล่าว่า “.....พ่อแม่ของแก้วพักอาศัยอยู่ด้วยกันที่ประเทศลาว ประกอบอาชีพทำนา และทำไร่ ซึ่งข้าวจากการทำนานั้นมีไว้เฉพาะเก็บไว้กินในครอบครัวเท่านั้น ฐานะทางเศรษฐกิจพอมีพอใช้ ส่วนพี่สาวของแกวยังอาศัยอยู่กับพ่อแม่ และพ่อแม่ก็มีเรื่องทะเลาะกันบ้าง ความสัมพันธ์ระหว่างหนูกับพ่อแม่รักใคร่กันดี หลังจากที่หนูไม่ได้เรียนต่อพ่อแม่ได้เปิดร้านขายของชำเล็กๆ ที่บ้าน ให้หนูคอยดูแล ซึ่งหนูจะต้องเดินทางข้ามมาสินค้าที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดอุดรธานี กลับไปขายที่บ้านเป็นประจำ จนกระทั่งเป็นเหตุให้หนูตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในเวลาต่อมา.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

แก้วเล่าต่อไปว่า “.....จนกระทั่งเมื่อประมาณเดือนสิงหาคม พ.ศ.2554 ในขณะที่หนูเดินทางมาซื้อสินค้าที่จังหวัดอุดรธาณินั้น ได้มีหญิงชาวลาวคนหนึ่งเข้ามาชักชวนหนูให้ไปทำงานที่จังหวัดแพร่ โดยบอกว่ามีรายได้ที่ดี ซึ่งในขณะนั้นหญิงคนดังกล่าวก็ได้บอกว่าเป็นงานพนักงานเสิร์ฟอยู่ที่ร้านอาหาร ซึ่งเขาบอกว่าเมื่อไปทำงานกับเขาไม่นานก็สามารถเก็บเงินไปให้พ่อแม่ได้เป็นจำนวนมาก ขณะนั้นหนูจึงอยากจะลองไปทำดู โดยไม่ได้คิดอะไรมากนัก และตั้งใจที่จะทำงานเก็บเงินจำนวนหนึ่งก็จะกลับบ้าน หนูจึงตัดสินใจจึงเดินทางไปกับเขา โดยไม่ได้ปรึกษากับพ่อแม่เลย จากนั้นคนที่มาชวนหนูมาจึงโทรศัพท์ไปหาเจ้าของร้านอาหารที่จังหวัดแพร่ให้เดินทางมารับหนูที่จังหวัดอุดรธานี แล้วพากลับไปที่จังหวัดแพร่ ซึ่งเมื่อมาถึงแล้วหนูจึงทราบว่าถูกหลอกลวงเนื่องจากร้านดังกล่าวไม่ได้เป็นร้านอาหารตามที่เคื่อบอกแต่อย่างใด และกลับเป็นร้านคาราโอเกะที่มีการแอบ

ให้ค่าประเมินอยู่ภายในร้าน ซึ่งหนูพบว่า มีหญิงลาวจำนวนประมาณ 10 คนทำงานอยู่ภายในร้านแห่งนี้ หนูมาพักอยู่ที่ร้านแห่งนี้ประมาณ 2 วัน เจ้าของร้านก็บังคับให้หนูรับแขกด้วยการค้าประเวณีเลย โดยจะต้องทำงานตั้งแต่เวลา 20.00 น.-03.00น. ทุกวัน ซึ่งหนูจะมีรายได้จากการค้าประเวณีกับแขกโดยแบ่งกับเจ้าของร้านคนละครึ่ง ซึ่งขณะนั้นหนูก็รู้สึกกลัวมาก เพราะไม่เคยทำงานแบบนี้มาก่อน คิดอยากจะหลบหนีกลับบ้านแต่หนูก็ไม่ว่าจะไปอย่างไร และกลับบ้านไม่ถูกด้วย หนูทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้ประมาณ 10 วัน ก็ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจค้นร้านดังกล่าวและจับกุมเจ้าของร้าน และช่วยหนูออกมาจากร้านดังกล่าวได้.....”

กรณีศึกษาที่ 17 เพ็ด

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

เพ็ด เป็นเด็กสาวสัญชาติลาว อายุ 15 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่แขวงเวียงจันทน์ เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 2 จากนั้นไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากบิดามารดามีฐานะยากจน เพ็ดมีพี่น้องทั้งหมด 9 คน ซึ่งเพ็ดเป็นบุตรคนที่ 3

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เพ็ดเล่าว่า “..... พ่อแม่ของเพ็ดพักอาศัยอยู่ด้วยกันที่ประเทศลาว ซึ่งทั้งสองคนประกอบอาชีพทำนา ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งข้าวที่ได้จากการทำนาจะเก็บไว้บริโภคภายในครอบครัวเท่านั้น และหลังจากที่เก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ พ่อแม่ก็ไม่ได้ประกอบอาชีพใด ซึ่งฐานะทางเศรษฐกิจที่บ้านยากจน ประกอบกับขณะนั้นน้องของหนูป่วยไม่สบาย ทำให้พ่อแม่ไปกู้เงินมาไปจำนวนมากเพื่อมารักษา น้อง พี่น้องของหนูทุกคนนั้นช่วยพ่อแม่ทำนาอยู่ที่บ้าน โดยไม่มีใครไปทำงานอย่างอื่น และพี่น้องพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ทั้งหมด โดยยังไม่มีใครมีครอบครัว ซึ่งครอบครัวของหนูมีจำนวนสมาชิกถึง 11 คน แต่ไม่มีรายได้อื่นใด นอกจากอาชีพทำนาเท่านั้น บางวันถ้าไม่มีเงินพอที่จะซื้อข้าว พ่อแม่ หนูก็จะออกไปจับปลาตามหนองน้ำมาทำกับข้าวกิน หนูจึงรู้สึกสงสารพ่อแม่แต่ก็ไม่ว่าจะทำงัย ซึ่งขณะนั้นหนูเห็นเพื่อนบ้านคนอื่นในชุมชนจำนวนมากได้เข้ามาทำงานในเมืองไทย และหาเงินได้เป็นจำนวนมาก และนำเงินที่ได้ไปปลูกสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับพ่อแม่ จึงทำให้หนูต้องออกมาหางานทำนอกบ้านเพื่อหาเงินมาช่วยพ่อแม่ และหวังว่าอาจจะทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น...”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

จากนั้นเพ็ดเล่าว่า “.....เมื่อหนูอายุประมาณ 13 ปี หนูจึงเข้ามาหางานทำที่เมืองไทย โดยในช่วงแรกมาทำงานอยู่กับพี่สาวซึ่งเป็นญาติของหนู โดยมารับจ้างเก็บข้าวโพด และพักอาศัยอยู่กับญาติคนหนึ่งที่จังหวัดเลย มีรายได้วันละ 150 บาท หนูมาทำงานได้ประมาณ 1 ปี และได้ส่งเงินไปให้พ่อแม่ที่บ้านเดือนละ 2,500-3,000 บาท เพื่อนำเงินไปส่งให้น้องของหนูได้เรียนหนังสือ จากนั้นหนู

ก็ได้กลับไปที่บ้านได้ประมาณ 1 เดือน ญาติของหนูซึ่งพักอาศัยอยู่ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ได้โทรศัพท์มาชวนหนูไปทำงานด้วย โดยบอกว่าจะให้ไปทำงานเป็นพนักงานอยู่ในร้านอาหาร และมีรายได้ดี หนูจึงปรึกษากับพ่อแม่ และตัดสินใจมาทำงานตามที่ญาติชักชวน จากนั้นหนูจึงเดินทางจากบ้านมาที่อำเภอวังสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อมาถึงที่ร้านดังกล่าวแล้วปรากฏว่าเป็นร้านอาหารประเภทร้านคาราโอเกะ ที่มีการลักลอบเปิดให้มีการค้าบริการทางเพศด้วย หนูจึงทราบว่าโดยหลอกให้มาทำงานค้าประเวณี ซึ่งขณะนั้นหนูรู้สึกกลัวมาก และอยากจะกลับบ้าน แต่หนูไม่มีเงินเลยจึงไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร จึงต้องจำใจทำงานอยู่ที่ร้านดังกล่าว ซึ่งหนูเป็นทั้งพนักงานเสิร์ฟ นักร้อง และเมื่อลูกค้าต้องการซื้อบริการ ก็จะถูกเจ้าของร้านบังคับให้หนูค้าประเวณีด้วย ซึ่งบางครั้งต้องทำงานรับแขกถึง 5 คน ในระหว่างที่หนูทำงานอยู่ที่นี่ หนูไม่เคยได้รับค่าจ้างเลย ซึ่งเจ้าของร้านบอกว่าจะเป็นผู้ส่งเงินไปให้พ่อแม่ของหนูที่บ้านเอง ซึ่งหนูก็ไม่รู้ว่าเขาได้ส่งเงินไปให้ตามที่ได้ออกหนูหรือไม่ ซึ่งหนูจะได้เงินค่าทิปจากแขกเท่านั้นเป็นค่าใช้จ่ายของหนู หนูทำงานอยู่ที่ร้านแห่งนี้ประมาณ 8 เดือน จึงถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมเจ้าของร้านและช่วยหนูออกมาได้.....”

กรณีศึกษาที่ 18 พลอย

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

พลอย เป็นเด็กสาวสัญชาติลาว อายุ 17 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่แขวงเวียงจันทน์ เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จากนั้นไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากบิดามารดามีฐานะยากจน พลอยมีพี่น้องทั้งหมด 6 คน ซึ่งพลอยเป็นน้องคนสุดท้อง

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

พลอยเล่าว่า “.....หนูเกิดมาในครอบครัวเกษตรกรกรรม สภาพความเป็นอยู่ไม่สมบูรณ์มากนัก ปัจจุบันพ่อและแม่ของหนูอายุประมาณ 50 ปี พักอาศัยอยู่ด้วยกันที่ประเทศลาว ประกอบอาชีพทำนา และหลังจากที่เกี่ยวข้าวเสร็จ ก็จะไปรับจ้างทำไร่ ทำสวนบ้าง ฐานะทางบ้านยากจน ซึ่งหลังจากที่หนูออกจากโรงเรียนแล้วก็ไปช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพทำนา และรับจ้างทำไร่ ทำสวนเรื่อยมา จนกระทั่งหนูอายุประมาณ 15 ปี หนูจึงอยากที่จะเข้ามาหางานทำที่เมืองไทย เนื่องจากต้องการหาเงินเพื่อมาช่วยทางบ้านให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยากหาเงินสร้างบ้านหลังใหม่และซื้อรถยนต์ให้กับพ่อแม่.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

จนกระทั่งอยู่มาวันหนึ่งพลอยเล่าว่า “.....มีเพื่อนบ้านที่อยู่ที่ในละแวกบ้านของหนูได้เข้ามาชักชวนหนูให้เข้าไปทำงานในเมืองไทย โดยบอกว่ามีรายได้ดี และเป็นงานสบายไม่ลำบาก ซึ่งตอนนั้นเค้าก็ยังไม่ได้ออกว่าเป็นงานอะไร และหนูจึงไปปรึกษาพ่อแม่ ซึ่งพ่อแม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร

และยอมให้หนูมาทำงาน ซึ่งก็เป็นเพราะที่บ้านไม่มีเงินด้วยแหละ และหวังว่าหนูจะสามารถหางานทำและหาเงินมาช่วยครอบครัวให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เนื่องจากพ่อแม่ก็เห็นคนอื่น ๆ จำนวนมากก็เข้ามาทำงานในเมืองไทยแล้วสามารถหาเงินมาช่วยทางบ้านให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หนูจึงตัดสินใจเดินทางจากบ้านมาพร้อมกับเพื่อนบ้านคนนี้ โดยได้นั่งเรือข้ามแม่น้ำโขงจากฝั่งลาวมาขึ้นฝั่งไทยที่อำเภอปากชม จังหวัดเลย โดยที่หนูไม่มีหนังสือเดินทางแต่อย่างใด จากนั้นจึงนั่งรถโดยสารต่อมาที่จังหวัดเลย และผู้ที่ชักชวนหนูมาจึงโทรศัพท์ให้คนมารับหนูอีกต่อหนึ่ง และเค้าได้พาหนูเดินทางมาที่จังหวัดแพร่ ซึ่งเมื่อมาถึงที่จังหวัดแพร่แล้ว หนูจึงรู้ว่าเขาเป็นเจ้าของร้านค้าคาราโอเกะ โดยเขาให้หนูพักอยู่ที่ร้านแห่งนั้น ต่อมาเขาก็ให้หนูทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ที่ร้านได้ระยะหนึ่ง แต่เนื่องจากร้านดังกล่าวได้มีการแอบค้าประเวณีด้วย ซึ่งต่อมาหนูก็ถูกเจ้าของร้านบังคับให้ต้องรับแขกด้วย ซึ่งขณะนั้นหนูก็ไม่ต้องการที่จะรับแขก และต้องการที่จะกลับบ้าน แต่ก็ไม่รู้ว่าจะกลับอย่างไร และหนูได้ร้องให้ทุกคืนเลย และในระหว่างที่ทำงานก็ไม่ได้รับเงินค่าจ้างอีกด้วย ซึ่งหนูทำงานอยู่ที่ร้านดังกล่าวประมาณ 2 เดือน ก็ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจค้นและจับเจ้าของร้าน และช่วยเหลือหนูออกมาจากร้านดังกล่าว.....”

กรณีศึกษาที่ 19 เล

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

เล เป็นเด็กสาวชาวไทย อายุ 17 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย เรียนจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากนั้นเรียนต่อในระดับ (ปวช.) สาขาการบัญชี แต่เรียนไม่จบ เนื่องจากเลติดเพื่อน และชอบหนีเรียนไปเที่ยวกับเพื่อน จากนั้นเลก็ไม่ได้ไปเรียนอีกเลย เลมีพี่น้องทั้งหมด 2 คน ซึ่งเลเป็นพี่คนโต ส่วนน้องชายคนสุดท้องกำลังศึกษาอยู่

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เลเล่าว่า “.....เกิดมาในครอบครัวที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ไม่ได้ขัดสนในด้านเงินทอง พ่อแม่ของหนูพักอาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้าน ซึ่งประกอบอาชีพทำนา โดยทำอยู่ที่จังหวัดหนองบัวลำภู และทำสวนบ้างเล็กน้อย อยู่ที่บ้านระหว่างนั้นพ่อก็ไปทำงานขับรถให้กับนายกอบต.ที่บ้านด้วย มีรายได้วันละ 250 บาท ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับหนูรักใคร่กันดี สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนชนบท ผู้คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยไม่ค่อยมีใครออกมาทำงานต่างถิ่นมากนัก ตั้งแต่เกิดหนูก็พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่เรื่อยมา ซึ่งพ่อแม่จะเลี้ยงดูมาในลักษณะตามใจหนูในทุกๆเรื่อง และเมื่อหนูอยากได้อะไรพ่อแม่ก็จะหาให้ทุกครั้งไป หนูพักอยู่กับพ่อแม่จนกระทั่งเรียนจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากนั้นจึงย้ายออกมาเช่าบ้านพักอาศัยอยู่กับพี่ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องกัน เนื่องจากหนูมาเรียนต่อในระดับ(ปวช.) ซึ่งโรงเรียนอยู่ไกลบ้าน และ

เมื่อหนูออกมาพักอยู่นอกบ้านแล้ว ทำให้หนูมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป หนูเริ่มติดเพื่อน หนีเที่ยว และไม่เข้าเรียน ในเวลากลางคืนก็จะไปเที่ยวสถานบันเทิงกับเพื่อนเป็นประจำ โดยที่พ่อแม่ไม่รู้เลย ซึ่งหนูเริ่มใช้เงินมากขึ้น และขอเงินจากพ่อแม่โดยโกหกว่าจะนำไปใช้ซื้อของใช้ต่างๆ สำหรับใช้ในการเรียน เมื่อหนูใช้จ่ายเงินมากทำให้พ่อแม่เริ่มหาเงินมาให้หนูใช้ไม่ทัน ทำให้หนูไม่มีเงินพอสำหรับนำไปใช้จ่าย และเที่ยวกับเพื่อนๆ เพื่อนในกลุ่มจึงชักชวนให้หนูหางานทำจนเป็นเหตุให้หนูต้องเริ่มทำงานจนกระทั่งตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในเวลาต่อมา.....”

3. ลักษณะการถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

พูดถึงการถูกหลอกลวงนั้น เลบอกว่า “.....มันไม่ใช่หนูรู้อยู่แล้วเพียงแค่ต้องการเงินใช้จ่ายเท่านั้น ยอมรับว่าหนูก็เป็นเด็กใจแตกคนหนึ่งเลยแหละคือในช่วงที่หนูคบกับเพื่อนที่เที่ยวด้วยกันตามสถานบันเทิงในเวลากลางคืนนั้น เพื่อนได้ชักชวนให้หนูไปทำงานค้าประเวณี ซึ่งหนูจะได้ลูกค้าจากคนที่มาเที่ยวในสถานบันเทิงด้วยกัน และได้ทำความรู้จักกับเพื่อนหนูในขณะที่มาเที่ยวที่สถานบันเทิงแห่งเดียวกัน และเกิดเห็นหรือถูกใจหนู ก็จะมีการพูดคุยกันตกลงในเรื่องค่าตัวกัน จากนั้นก็จะพากันไปที่โรงแรมเพื่อขายตัวให้กับผู้ที่ซื้อบริการหนูต่อไป ซึ่งหนูจะได้ค่าตัวครั้งละ 1,000-2,000 แล้วแต่จะตกลงกัน หนูทำงานแบบนี้มานานประมาณ 3 เดือน ซึ่งเงินที่ได้ก็จะนำไปใช้จ่ายในการเที่ยวกลางคืน และซื้อเสื้อผ้าชุดใหม่ และสังสรรค์กับเพื่อนเป็นประจำ จนกระทั่งถูกจับกุมในที่สุด.....”

กรณีศึกษาที่ 20 แล้ว

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

แล้ว เป็นเด็กสาวชาวไทย อายุ 17 ปี สถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย เรียนจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากนั้นเรียนต่อในระดับ (ปวช.) แต่เรียนได้เพียง 1 ปี แต่มีผลการเรียนไม่ดี สอบไม่ผ่านหลายวิชา ทำให้ไม่อยากเรียน และแล้วเริ่มติดเพื่อน หนีเรียนเป็นประจำ จึงลาออก แล้วมีพี่น้อง 2 คน ซึ่งแล้วเป็นน้องคนสุดท้อง

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

แล้วเล่าว่า “.....หนูเกิดมาในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์มากนัก คือหลังจากที่หนูเกิดมาแม่ได้นำหนูไปให้ทวดเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู และทวดเป็นผู้ส่งเสียด้านเงินทองทั้งหมด โดยทวดเลี้ยงดูหนูมาด้วยความรักความอบอุ่นเรื่อยมาและตามใจหนูในทุกๆเรื่อง เมื่อหนูอยากได้อะไรทวดก็จะหาให้ทุกครั้ง จนกระทั่งเมื่อทวดถึงแก่กรรม หนูจึงมาพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ได้อีกระยะหนึ่ง พ่อก็ถึงแก่กรรม จากนั้นหนูก็อยู่กับพี่สาวที่จังหวัดเลย เนื่องจากหลังที่พ่อถึงแก่กรรมแม่ก็ไปทำงานรับจ้างเป็นแม่บ้านทำความสะอาดอยู่ที่โรงแรม จังหวัดภูเก็ต โดยไม่ค่อยจะมีเวลา หรือสนใจหนูเท่าไร

หนูจึงอยู่กับพี่สาวเพียง 2 คน จึงทำให้รู้สึกขาดความอบอุ่นในครอบครัว และห่างเหินกับแม่ แต่แม่ก็ส่งเงินมาให้หนูใช้จ่ายเป็นประจำ และหลังจากที่หนูลาออกจากโรงเรียนแล้วก็เริ่มหางานทำ โดยไปรับจ้างเป็นพนักงานชงเหล้าอยู่ที่ร้านขายเหล้า มีรายได้วันละ 300 บาท ทำได้ประมาณ 4 เดือน ในระหว่างนั้นหนูก็เริ่มคบเพื่อนมากขึ้น และเพื่อนกลุ่มนี้มักจะชวนไปเที่ยวสถานบันเทิงในเวลากลางคืนเป็นประจำ ซึ่งในการเที่ยวแต่ละครั้งจะต้องใช้เงินครั้งละ 2,000-3,000 บาท โดยขณะนั้นเพื่อนจะเป็นผู้เลี้ยงหนูทุกครั้ง โดยหนูไม่ต้องจ่ายเงินแต่อย่างใด หนูก็เลยสงสัยว่าเพื่อนกลุ่มนี้นำเงินมาจากไหน หนูจึงสอบถามเพื่อนกลุ่มนี้ จนในที่สุดเพื่อนจึงบอกว่าหาเงินมาได้ยังไง.....”

3. ลักษณะการถูกล่อลวงให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ำมนุษย์

จนในที่สุดแล้วจึงทราบว่าเพื่อนได้เงินจากการขายตัว แล้วเล่าว่า “..... โดยหลังจากที่หนูเห็นเพื่อนมีเงินใช้เยอะ จึงสอบถามเพื่อนกลุ่มนี้ว่าเขาทำงานอะไรกัน จนกระทั่งเขาชวนไปทำงานค้าประเวณี ซึ่งในตอนแรกนั้นหนูก็ยังไม่ต้องการที่จะทำ ยังกลัวๆอยู่ แต่ขณะนั้นหนูเริ่มใช้เงินเที่ยวมากขึ้น การทำงานที่ร้านขายเหล้าวันละ 300 บาท ไม่พอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับหนู จนกระทั่งในที่สุดหนูจึงตัดสินใจทำงานค้าประเวณีตามที่เพื่อนแนะนำ ซึ่งครั้งแรกหนูก็รู้สึกกลัว แต่ภายหลังก็เริ่มเคยชิน เนื่องจากเห็นเพื่อนทำการหลายคนด้วย จึงไม่ได้คิดอะไรมาก ขอให้เขามีเงินใช้จ่ายก็พอ งานแบบนี้คงไม่เป็นไรหรอก โดยเงินที่ได้หนูก็จะนำไปซื้อเสื้อผ้า โทรศัพท์เครื่องใหม่ และใช้เที่ยวสถานบันเทิงกับกลุ่มเพื่อน หนูทำงานในลักษณะนี้ประมาณ 3 เดือน จึงถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม.....”

จากการศึกษาเด็กหรือเยาวชนทั้ง 20 กรณีข้างต้น สามารถสรุปผลการศึกษาเบื้องต้นได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน
2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์
3. ลักษณะการล่อลวงเด็กหรือเยาวชนให้ออกมาจากรอบครัวจนเป็นเหตุให้เป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กหรือเยาวชน

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากเด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ จำนวน 20 คน ซึ่งผู้วิจัยจะทำการใช้นามสมมุติแทนชื่อจริง มีข้อมูลพื้นฐานตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

คนที่	ชื่อ (นาม สมมุติ)	อายุ	เชื้อชาติ	สถานภาพ สมรส	การศึกษา	ภูมิลำเนา
1.	เอ	20	ลาว	โสด	มัธยมศึกษา (ม.3)	เมืองปากลาย แขวง ไชยะบุรี
2.	บี	16	ลาว	โสด	ประถมศึกษา (ป.2)	เมืองงอย แขวง หลวงพระบาง
3.	ซี	19	ลาว	โสด	ประถมศึกษา (ป.5)	เมืองฟลานชัย แขวงสหวันเขต
4.	เจ	17	ลาว	โสด	ประถมศึกษา (ป.3)	เมืองแมด แขวงเวียง จันทร์
5.	แป้ง	16	ไทย	โสด	มัธยมศึกษา (ม.2)	อำเภอเมือง จังหวัด สระบุรี
6.	พี	16	ไทย	โสด	ประถมศึกษา (ป.6)	อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร
7.	แอร	17	ไทย	โสด	มัธยมศึกษา (ม.3)	อำเภอบ้านด่านลาน หอย จังหวัดสุโขทัย
8.	เมย์	16	ไทย	โสด	ประถมศึกษา (ป.6)	อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก
9.	ส้ม	15	ไทย	โสด	มัธยมศึกษา (ม.1)	อำเภอเมือง จังหวัด ภูเก็ต
10.	หนึ่ง	17	ไทย ใหญ่	โสด	ประถมศึกษา (ป.5)	ประเทศพม่า
11.	โอ	17	ไทย ใหญ่	โสด	ประถมศึกษา (ป.5)	ประเทศพม่า
12.	ไล	20	ลาว	โสด	ประถมศึกษา (ป.4)	เมืองวังเวียง แขวง เวียงจันทร์
13.	วัน	18	ลาว	โสด	มัธยมศึกษา (ม.3)	เมืองคำ แขวงเชียง ขวาง

คนที่	ชื่อ (นาม สมมุติ)	อายุ	เชื้อชาติ	สถานภาพ สมรส	การศึกษา	ภูมิลำเนา
14.	คอน	17	ลาว	โสด	มัธยมศึกษา (ม.3)	เมืองแมด แขวงเวียง จันทร์
15.	อัน	19	ลาว	โสด	ประถมศึกษา (ป.5)	แขวงเวียงจันทร์
16.	แก้ว	17	ลาว	โสด	ประถมศึกษา (ป.5)	แขวงเวียงจันทร์
17.	เฟ็ด	15	ลาว	โสด	ประถมศึกษา (ป.2)	แขวงเวียงจันทร์
18.	พลอย	17	ลาว	โสด	ประถมศึกษา (ป.5)	แขวงเวียงจันทร์
19.	เล	17	ไทย	โสด	มัธยมศึกษา (ม.3)	อำเภอเมือง จังหวัด เลย
20	แต้ว	17	ไทย	โสด	มัธยมศึกษา (ม.3)	อำเภอเมือง จังหวัด เลย

จากตารางพบว่าข้อมูลพื้นฐานของเด็กหรือเยาวชนมีดังนี้

เด็กหรือเยาวชนทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 17 ปี ซึ่งทั้งหมดยังมีสถานภาพเป็นโสด ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นคนสัญชาติลาวถึงจำนวน 11 คน ได้แก่ เอ บี ซี เจ ไลวัน คอน อัน แก้ว เพชร และพลอย สัญชาติไทยจำนวน 7 คน ได้แก่ แป้ง พี แอร์ เมย์ สัม เล และแต้ว สัญชาติไทยใหญ่ (พม่า) จำนวน 2 ราย ได้แก่ หนึ่ง และโอ เด็กหรือเยาวชนจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 คน ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 คน

เด็กหรือเยาวชนที่ทำการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มิมีสัญชาติลาว จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมีเพียง 6 คน เท่านั้นที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ นั้นมีสาเหตุอยู่หลายประการ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ลักษณะและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ลักษณะของ ครอบครัว	ความสัมพันธ์ใน ครอบครัว	อาชีพของ ครอบครัว	ภาระหนี้สินของ ครอบครัว
1.	เอ	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	เกษตรกรรม ทำ นา และทำไร่ ข้าวโพด	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
2.	บี	มารดาเสียชีวิต	รักใคร่กันดี	เกษตรกรรม ทำ นา รับจ้างทำ สวนส้ม	ไม่มี ฐานะปานกลาง
3.	ซี	บิดาไปมีภรรยา ใหม่	รักใคร่กันดี	เกษตรกรรม ทำ นา	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
4.	เจ	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	เกษตรกรรม ทำ นา รับจ้างทำไร่	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
5.	แป้ง	บิดามารดาเล็ก ร้างกัน ต่อมา มารดาเสียชีวิต	รักใคร่กันดี	จับ รถจักรยานยนต์ รับจ้าง ขาย กล้วยเตี้ย	ไม่มี ฐานะปานกลาง
6.	พี	สมบูรณ์ดี	มักจะทะเลาะกับ มารดาเป็นประจำ	ทำนา และทำไร่ มันสำปะหลัง	ไม่มี ฐานะปานกลาง
7.	แอร์	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	ทำนา และเลี้ยง วัว	บิดาเป็นหนี้ รกส. ฐานะปานกลาง
8.	เมย์	บิดามารดาเล็ก ร้างกัน โดยต่างมี ครอบครัวใหม่	รักใคร่กันดี	ขายกล้วยเตี้ย และขายของชำ	ไม่มี ฐานะปานกลาง

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ลักษณะของ ครอบครัว	ความสัมพันธ์ใน ครอบครัว	อาชีพของ ครอบครัว	ภาระหนี้สินของ ครอบครัว
9.	ส้ม	บิดามารดาเล็ก ร้างกัน โดยต่าง มีครอบครัว ใหม่	รักใคร่กันดี	รับจ้างนวดตัว และเก็บของเก่า ขาย	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
10.	หนึ่ง	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	เกษตรกรกรม	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
11.	โอ	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	เกษตรกรกรม	ไม่มี ฐานะปานกลาง
12.	ไผ่	บิดาเสียชีวิต มารดามีสามี ใหม่	ทะเลาะกับมารดา เป็นประจำ ขาด ความอบอุ่น	เกษตรกรกรม	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
13.	วัน	สมบูรณ์ดี	บิดามารดามักจะ ทะเลาะกัน	เกษตรกรกรม และทอผ้า	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
14.	คอน	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	เกษตรกรกรม และรับจ้าง ทั่วไป	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
15.	อ้น	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	เกษตรกรกรม	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
16.	แก้ว	สมบูรณ์ดี	บิดามารดามักจะ ทะเลาะกัน	เกษตรกรกรม	ไม่มี ฐานะปานกลาง
17.	เพ็ช	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	เกษตรกรกรม	บิดาไปกู้เงินมารักษา น้อง และมีฐานะ ยากจน
18.	พลอย	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี	เกษตรกรกรม	ไม่มี แต่มีฐานะยากจน
19.	เล	สมบูรณ์ดี	รักใคร่กันดี โดย เลี้ยงในลักษณะ ตามใจ	เกษตรกรกรม	ไม่มี ฐานะปานกลาง

คนที่	ชื่อ (นามสมมติ)	ลักษณะของ ครอบครัว	ความสัมพันธ์ใน ครอบครัว	อาชีพของ ครอบครัว	ภาระหนี้สินของ ครอบครัว
20.	แต้ว	บิดาเสียชีวิต	เลี้ยงมาใน ลักษณะตามใจ และขาดความ อบอุ่น	รับจ้างเป็น พนักงานทำ ความสะอาด	ไม่มี ฐานะปานกลาง

จากตารางพบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้นมีสาเหตุอยู่ 3 ด้าน คือ

1. ด้านครอบครัว กล่าวคือ เด็กหรือเยาวชนที่มีปัญหาทางด้านครอบครัวในด้านต่างๆ เช่น ครอบครัวมีสภาพไม่ปกติสุข มีความไม่เป็นระเบียบในครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่แยกทางกันอยู่ ละทิ้ง เลิกร้าง ครอบครัวอยู่อย่างไม่มี การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในทางจิตใจ ไม่มีความผูกพันรักใคร่กัน ครอบครัวที่บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันอย่างสม่ำเสมอ ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนนั้นเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้

- ลักษณะของครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ อาทิ เช่น บิดาเสียชีวิต มารดาเสียชีวิต หรือทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต รวมทั้งบิดามารดาเลิกร้างกัน โดยไปมีครอบครัวใหม่ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนประสบปัญหาทางด้านนี้มีจำนวน 7 คน เช่น บี มารดาเสียชีวิต, โล และแต้ว บิดาเสียชีวิต, ส้ม และเมย์ บิดามารดาเลิกร้างกันโดยต่างไปมีครอบครัวใหม่, ซี บิดาไปมีภรรยาใหม่เป็นต้น

- มีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว อาทิ เช่น บิดามารดามีปัญหาทะเลาะกันเป็นประจำ เด็กหรือเยาวชนมีปัญหาทะเลาะกับบิดามารดา ซึ่งเด็กหรือเยาวชนประสบปัญหาทางด้านนี้มีจำนวน 6 คน เช่น พี และโล มักจะทะเลาะกับมารดาเป็นประจำ รู้สึกขาดความอบอุ่นในครอบครัว, วัน และแก้ว บิดามารดามักจะทะเลาะกัน

- ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่ให้อิสระ ตามใจทุกอย่าง ไม่มีระเบียบ กฎเกณฑ์ให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ ทำให้เด็กหรือเยาวชนมีภูมิคุ้มกันทางสังคมต่ำ จำนวน 2 คน คือ เล และแต้ว

2. ด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ เด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่เกิดมาในครอบครัวที่บิดามารดามีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ทำสวน และบางครอบครัวก็รับจ้างทั่วไปมีรายได้ไม่แน่นอน ประกอบกับในครอบครัวมีสมาชิกหลายคน ทำให้มีปัญหาในด้านเงินทอง ต้องหาเข้ากินค่า เช่น ครอบครัวของเอ, ซี, เจ, ส้ม, หนึ่ง, โล, วัน, คอน, อัน เป็นต้น และบาง

ครอบครัวมีหนี้สินจากการกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว เช่นครอบครัวของแอร์ และครอบครัวของเพ็ด

3. ด้านสังคม และชุมชน กล่าวคือ เด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในสภาพสังคมที่ทำให้ความสำคัญตามสมัยนิยม ในเรื่องวัตถุนิยม ดำเนินชีวิตตามกระแสนิยม เช่น มีความต้องการที่จะสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับบิดามารดา อยากมีรถยนต์ และอยากมีของใช้สิ่งของต่างๆ ที่คนอื่นมีกัน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ เช่น หนึ่ง, วัน, คอน, เพ็ด, พลอย และแตัว

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลของผู้ที่มาชักชวน และสาเหตุที่เด็กหรือเยาวชนตัดสินใจออกจากภูมิลำเนาจนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ผู้ชักชวน	สาเหตุที่ตัดสินใจออกจากภูมิลำเนา
1.	เอ	เพื่อนร่วมงานที่ตัดเย็บเสื้อผ้าด้วยกัน	ส่งสารพ่อแม่ อยากจะช่วยให้พ่อแม่หาเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว เนื่องจากเห็นพ่อแม่เหนื่อยมาากแล้ว
2.	บี	นายหน้าในหมู่บ้าน	ถูกบังคับมา โดยหลอกลวงให้กลับไปภูมิลำเนา แต่กลับถูกชักจูงให้ไปทำงานที่เมืองไทย
3.	ซี	ญาติห่างๆ มาชวนถึงบ้าน	ครอบครัวมีฐานะยากจน อยากจะหาเงิน และอยากจะทำให้แม่มีชีวิตที่ดีขึ้น
4.	เจ	เพื่อนของพี่สาว	ฐานะยากจน อยากมีบ้านหลังใหม่ อยากจะให้พ่อแม่มีชีวิตที่ดีขึ้น
5.	แป้ง	พี่สะใภ้	ถูกบังคับด้วยการลักพาตัวมา โดยพี่สะใภ้
6.	พี	เพื่อนซึ่งเคยทำมาก่อน	มีปัญหาทะเลาะกับบิดามารดา จึงหนีออกจากบ้านมาอยู่กับเพื่อน
7.	แอร์	เพื่อนร่วมงาน	ครอบครัวมีฐานะยากจน และอยากสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับพ่อแม่
8.	เมย์	เพื่อนร่วมงาน	ต้องการไปอยู่กับมารดาซึ่งอยู่กับบิดาเลี้ยงที่จังหวัดระยอง ต่อมาารู้สึกว่าไม่ชอบบิดาเลี้ยงจึงขอมารดาออกจากบ้านไปหางานทำ

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ผู้ชักชวน	สาเหตุที่ตัดสินใจออกจากภูมิลำเนา
9.	ส้ม	เพื่อนบ้านซึ่งเป็น นายหน้าเข้าไป ชักชวนที่บ้าน	ฐานะทางครอบครัวยากจน อีกทั้งต้องเป็นเสาหลักของ บ้าน ซึ่งทวดที่เลี้ยงดูมาชราแล้ว และป่วยไม่สามารถ เดินได้
10.	หนึ่ง	เดินทางเข้ามากับ เพื่อนบ้าน โดย ชักชวนกันเอง	อยากหาเงินไปสร้างบ้านหลังใหม่ให้บิดามารดา เนื่องจากเห็นว่าเพื่อนบ้านส่วนใหญ่ก็มาหางานทำที่ เมืองไทย จึงเดินทางเข้ามาหางานทำบ้าง
11.	โอ	เพื่อนบ้านซึ่งเป็น นายหน้าและเคย ทำงานลักษณะนี้ มาแล้ว	เห็นเพื่อนบ้านหลายคน เข้ามาทำงานในเมืองไทย เมื่อ หาเงินได้ก็จะส่งกลับไปที่บ้าน ทำให้มีสภาพความ เป็นอยู่ดีขึ้น สามารถสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับ ครอบครัว โอจึงอยากมาบ้าง
12.	ไล	เพื่อนของพี่สาว	เนื่องจากการดามีสามีใหม่ ซึ่งสามีใหม่คนนี้อยู่กับ มารดาโดยไม่ได้ประกอบอาชีพใด วันๆ ก็เอาแต่ดื่ม สุรา ซึ่งไลไม่ชอบสามีใหม่คนนี้ และเคยบอกมารดาให้ เลิกกับสามีคนนี้ แต่มารดาก็ไม่ยอมเลิก ไลกับมารดาจึง มีเรื่องทะเลาะกันเป็นประจำ และรู้สึกรังเกียจมารดามาก คนใหม่มากกว่าไล ไลจึงออกมาจากบ้านและไปพัก อาศัยอยู่กับพี่สาวที่เวียงจันทร์
13.	วัน	นายหน้าซึ่งเป็น ลูกค้าของร้านเหล้า ที่วันทำงานอยู่	เนื่องจากครอบครัวยากจน และต้องการหาเงินไปให้ บิดามารดานำไปปลูกบ้านหลังใหม่ และนำไปใช้จ่าย ทั่วไป และอยากมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
14.	คอน	เพื่อนที่อยู่ หมู่บ้านเดียวกัน	เห็นเพื่อนบ้านที่เคยไปทำงานที่เมืองไทย และสามารถ หาเงินมาให้ครอบครัว และสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับ บิดามารดา ทำให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น คอนเลย อยากจะทำมาหากินที่เมืองไทยบ้าง
15.	อัน	นายหน้าคนไทย	เดินทางจากบ้านเข้ามาที่จังหวัดอุดรธานีเพื่อมาซื้อ สินค้ากลับไปขายที่บ้าน ระหว่างนั้นได้พบกับนายหน้า ชวนไปเที่ยวที่จังหวัดแพร่ จึงอยากไปเนื่องจากยังไม่ เคยไป จึงได้หลงเชื่อ

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ผู้ชักชวน	สาเหตุที่ตัดสินใจออกจากภูมิลำเนา
16.	แก้ว	นายหน้าคนลาว	เดินทางจากบ้านเข้ามาที่จังหวัดอุดรธานีเพื่อมาซื้อสินค้ากลับไปขายที่บ้าน ระหว่างนั้นได้พบกับนายหน้าชวนไปทำงานที่จังหวัดแพร่ โดยหลอกว่ามีรายได้ดี ทำไม่นานก็สามารถบ้านได้อยากลองทำดู จึงได้หลงเชื่อ
17.	เฟ็ด	ญาติที่อยู่เมืองไทย	เห็นเพื่อนบ้านในชุมชนหลายคน เข้ามาทำงานในเมืองไทย และหาเงินได้เป็นจำนวนมาก และนำเงินที่ได้ไปปลูกสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับบิดามารดา จึงเป็นเหตุให้เฟ็ดต้องออกมาหางานทำนอกบ้านเพื่อหาเงินมาสร้างบ้านให้บิดามารดา และหวังว่าอาจจะทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
18.	พลอย	เพื่อนที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน	อยากที่จะเข้ามาหางานทำที่เมืองไทย เนื่องจากต้องการหาเงินเพื่อมาช่วยทางบ้านให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยากหาเงินสร้างบ้านหลังใหม่ และซื้อรถยนต์ให้กับบิดามารดา
19.	เล	เพื่อนที่เที่ยวตามสถานบันเทิงในเวลากลางคืนด้วยกัน	ต้องการหาเงินเพื่อจะนำไปในการเที่ยวสถานบันเทิงในเวลากลางคืน ซื้อเสื้อผ้าชุดใหม่ และสังสรรค์กับเพื่อนฝูง
20.	แต้ว	กลุ่มเพื่อน	ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับครอบครัว เนื่องจากมาเช่าห้องอยู่ในขณะที่เรียนระดับปวช. แต่เรียนไม่จบ คบเพื่อนเที่ยวทำให้มีเงินไม่พอใช้ จึงตัดสินใจหางานทำตามคำแนะนำของเพื่อนที่เที่ยวด้วยกัน

จากตารางพบว่าผู้ที่มีมาหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ส่วนใหญ่เริ่มจากการมีผู้มาชักชวน และการตัดสินใจมาตามคำชักชวน ซึ่งผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ถูกชักชวนมาจากครอบครัวในชนบท โดยมีนายหน้าในหมู่บ้าน และนอกหมู่บ้าน รวมทั้งนายหน้าคนไทย เป็นสื่อกลางติดต่อจำนวน 6 ราย คือ บี, ส้ม, โอ, วัน, อัน และแก้ว ญาติเป็นผู้ชักชวนมาจำนวน 3 ราย คือ ซี, แป้ง และเฟ็ด เพื่อนร่วมงาน หรือเพื่อนของญาติเป็นผู้ชักชวนมาจำนวน 10 ราย

คือ เอ, เจ, พี, แอร์, เมย์, ไล, คอน, พลอย, เล, และแต้ว และตัดสินใจเข้ามาเองโดยไปชักชวนเพื่อนบ้านให้เข้ามาทำงานด้วยกันจำนวน 1 ราย คือ หนึ่ง

3. ลักษณะการหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ออกมาจากครอบครัวจนเป็นเหตุให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

จากการศึกษาพบว่าลักษณะที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้นจะมีผู้มาชักชวนซึ่งอาจจะเป็นนายหน้าจัดหา เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน หรือแม้แต่ญาติของเด็กหรือเยาวชนเอง ซึ่งจะชักชวนให้เด็กหรือเยาวชนไปทำงานในลักษณะต่างๆ เช่น ชักชวนให้มาทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร ชักชวนให้ไปรับจ้างขายของตามร้านต่างๆ และสาเหตุที่เด็กหรือเยาวชนตัดสินใจออกจากบ้านเพื่อมาทำการนั้นด้วยเหตุผลหลายอย่าง ดังจะเห็นได้จากตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลลักษณะการหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ผู้ชักชวน	ลักษณะการหลอกลวง
1.	เอ	เพื่อนร่วมงานที่ตัดเย็บเสื้อผ้าด้วยกัน	ชักชวนให้เข้าไปทำงานที่เมืองไทย โดยบอกว่าจะชวนไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร และเครื่องดื่ม อยู่ที่ร้านอาหาร ที่จังหวัดชลบุรี โดยจะมีรายได้เดือนละ 3,500 บาท และอาจจะได้เงินค่าทิปเพิ่มเติมอีก
2.	บี	นายหน้าในหมู่บ้าน	หลอกลวงว่าจะพาไปทำงานในโรงงาน หรือไม่ก็ไปรับจ้างค้าขายที่เมืองไทย โดยจะส่งเงินมาให้บิดาของบี 4,000 บาท และหลอกลวงจะให้ไปทำงานที่เมืองไทยเพียงเดือนเดียวเท่านั้น
3.	ซี	ญาติห่างๆ มาชวนถึงบ้าน	โดยหลอกลวงจะให้ไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหารอยู่ที่จังหวัดชลบุรี ซึ่งจะมีรายได้เดือนละประมาณ 3,000 บาท และยังไม่รวมค่าทิปที่จะได้จากแขกอีก
4.	เจ	เพื่อนของพี่สาว	ชักชวนให้เข้าไปทำงานในเมืองไทย โดยบอกว่าเขาได้มาเปิดร้านอาหารใหม่ประเภทร้านคาราโอเกะ โดยจะให้ไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหารอยู่ที่ร้านของเขา มีรายได้เดือนละ 5,000 บาท

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ผู้ชักชวน	ลักษณะการหลอกลวง
5.	แป้ง	พี่สะใภ้	ถูกจับตัว และบังคับด้วยการลักพาตัวมา
6.	พี	เพื่อนซึ่งเคยทำ มาก่อน	เพื่อนซึ่งไปทำงานอยู่ที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ได้ โทรศัพท์มาชักชวนให้ไปทำงานกับเขา ซึ่งเขาทำงานเป็น พนักงานเดินอโกโก้อยู่สถานบันเทิงแห่งหนึ่ง และมีรายได้ ดีมาก
7.	แอร์	เพื่อนร่วมงาน	ชักชวนไปทำงานเป็นพนักงานเชียร์แขก (พรีดี) และต้อง แต่งตัวในลักษณะค่อนข้างโป้ อยู่ที่สถานบันเทิงประเภท ร้านอโกโก้แห่งหนึ่งละแวกเมืองพัทยาได้ จังหวัดชลบุรี มี รายได้เดือนละ 10,000 บาท จนพัฒนาไปค้าบริการทาง เพศ
8.	เมย์	เพื่อนร่วมงาน	ได้ชวนไปทำงานเดินอโกโก้อยู่ที่สถานบันเทิงแห่งหนึ่ง มี รายได้เดือนละ 15,000 บาท และต่อมาเพื่อนก็ชักชวนให้ รับแขกด้วยการค้าประเวณีด้วย มีรายได้ครั้งละ 3,000- 4,000 บาท
9.	ส้ม	เพื่อนบ้านซึ่ง เป็นนายหน้า เข้าไปชักชวนที่ บ้าน	ชักชวนให้ไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟที่ร้านคาราโอเกะ แห่งหนึ่ง โดยบอกว่ามีรายได้ดี และยังได้ค่าทิปจากแขก เพิ่มเติมอีก ต่อมาจึงชักชวนให้ค้าประเวณีในเวลาต่อมา
10.	หนึ่ง	เดินทางเข้ามา กับเพื่อนบ้าน โดยชักชวน กันเอง	ชวนไปทำงานอยู่สถานบันเทิงแห่งหนึ่ง ซึ่งตอนนั้นก็ยัง ไม่ทราบว่าเป็นงานอะไร คิดเพียงแต่เห็นว่าเห็นเขาแต่งตัวสวย และมีเงินใช้มาก จึงอยากไปทำบ้าง และบอกว่ามีรายได้ เดือนละประมาณ 10,000 บาท
11.	โอ	เพื่อนบ้านซึ่ง เป็นนายหน้า และเคยทำงาน ลักษณะนี้ มาแล้ว	เพื่อนละแวกบ้านชักชวนมาทำงานที่เมืองไทย โดยรู้ว่า เป็นงานค้าประเวณี โดยสมัครใจเข้ามาทำเองตามคำ ชักชวนของเพื่อน

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ผู้ชักชวน	ลักษณะการหลอกลวง
12.	ไล	เพื่อนของพี่สาว	ชักชวนให้เข้าไปทำงานที่เมืองไทย โดยไปรับจ้างเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร และมีรายได้ดีกว่านี้ ซึ่งขณะนั้นไม่ถามรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จะต้องไปทำมากนัก
13.	วัน	นายหน้าซึ่งเป็นลูกค้าของร้านเหล้าที่วันทำงานอยู่	ชักชวนจะพาไปทำงานที่จังหวัดภูเก็ต และจะให้ไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร มีรายได้สัปดาห์ละ 2,000-3,000 บาท มีรายได้ดี ซึ่งวันไม่ได้ถามรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงานที่จะต้องไปทำมากนัก
14.	คอน	เพื่อนที่อยู่หมู่บ้านเดียวกัน	ชักชวนให้เข้ามาทำงานในเมืองไทย บอกว่ามีรายได้ดีซึ่งขณะนั้นยังไม่ทราบเหมือนกันว่าจะต้องไปทำงานอะไร
15.	อัน	นายหน้าคนไทย	ชักชวนให้ไปเที่ยวที่จังหวัดแพร่ ประมาณ 2-3 วัน แล้วก็พากลับ ซึ่งอันก็ยังไม่เคยไปเที่ยวที่จังหวัดแพร่ แต่ก็อยากจะไปเหมือนกัน จึงได้หลงเชื่อหญิงคนดังกล่าว
16.	แก้ว	นายหน้าคนลาว	ชักชวนให้ไปทำงานที่จังหวัดแพร่ โดยบอกว่ามีรายได้ที่ดี ซึ่งในขณะนั้นเขาก็ได้บอกว่าเป็นงานพนักงานเสิร์ฟอยู่ที่ร้านอาหาร ซึ่งเขาบอกว่าเมื่อไปทำงานกับเขาไม่นานก็สามารถเก็บเงินไปให้พ่อแม่ได้เป็นจำนวนมาก
17.	เพ็ด	ญาติที่อยู่เมืองไทย	ชวนไปทำงานด้วย โดยบอกว่าจะให้ไปทำงานเป็นพนักงานอยู่ในร้านอาหาร และมีรายได้ดี
18.	พลอย	เพื่อนที่อยู่หมู่บ้านเดียวกัน	ชักชวนให้เข้าไปทำงานในเมืองไทย โดยบอกว่ามีรายได้ดี และเป็นงานสบายไม่ลำบาก ซึ่งเขายังไม่ได้บอกว่าเป็นงานอะไร
19.	เล	เพื่อนที่เที่ยวตามสถานบันเทิงในเวลาว่างด้วยกัน	เพื่อนที่เที่ยวด้วยกันได้ชักชวนให้เลไปทำงานค้าประเวณี โดยไม่ได้ถูกหลอกลวงแต่อย่างใด

คนที่	ชื่อ (นามสมมุติ)	ผู้ชักชวน	ลักษณะการหลอกลวง
20.	แต้ว	กลุ่มเพื่อน	เห็นเพื่อนมีเงินใช้เยอะ จึงสอบถามเพื่อนกลุ่มนี้ว่าเขาทำงานอะไรกัน จนกระทั่งเขาชวนไปทำงานค้าประเวณี โดยไม่ได้ถูกหลอกลวงแต่อย่างใด

จากตารางพบว่าลักษณะการหลอกลวงให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการหลอกว่าจะชักชวนไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟตามร้านอาหารต่างๆ โดยหลอกว่ามีรายได้ดี สามารถหาเงินส่งไปให้บุคคลในครอบครัวใช้จ่าย และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้ และมีเพียง 3 รายเท่านั้นที่ทราบว่าต้องทำงานค้าบริการทางเพศ

ส่วนสาเหตุที่เด็กหรือเยาวชนตัดสินใจออกมาจากภูมิลำเนานั้นมีหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น

1. ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ยากจน ส่วนใหญ่ครอบครัวประกอบอาชีพทำการเกษตร ทำนา ทำไร่เป็นหลัก และหลังจากนั้นก็ไม่มีอาชีพอื่นที่มั่นคง และบางครอบครัวก็มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งมีรายได้ที่ไม่แน่นอน ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอยากจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม ต้องการสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับบิดามารดา เช่น เอ, ซี, เจ, แอร์, สัม, วัน, คอน, เฟ็ด และพลอย
2. มีปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เช่น มีสภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ บิดามารดาสงัดข้อกัน หรือขาดผู้นำครอบครัว ทำให้ขาดความอบอุ่นภายในครอบครัว เช่น พี, เมย์, และไล
3. ถูกบังคับ หรือถูกลักพาตัวมาโดยที่ไม่เต็มใจ จำนวน 2 ราย คือ บี และแป้ง
4. อยากรู้ อยากเห็น อยากเที่ยวในสถานที่ที่ไม่เคยไป เช่น อัน และแก้ว
5. คิดเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดีเช่น เที่ยวสถานบันเทิงในเวลากลางคืน ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งเพื่อนเหล่านี้เป็นผู้ชักชวนให้ไปทำงานค้าบริการทางเพศเพื่อหาเงินใช้เอง จำนวน 2 ราย คือ เล และแต้ว

4.2 เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญจากสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

ผลการศึกษาในส่วนของเจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญจากสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ผู้วิจัยได้แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

4.2.1 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

4.2.2 สาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

4.2.3 แนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

4.2.4 แนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

4.2.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.2.1 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ สังกัดสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์และเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่หลักในการให้ความช่วยเหลือหญิงและเด็กที่ประสบปัญหาทางสังคมทุกประเภท นอกจากนี้ยังให้ความคุ้มครองแก่เด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พื้นฟูจิตใจ พัฒนาทักษะอาชีพและการศึกษาให้แก่เด็กหญิงอายุต่ำกว่า 18 ปี และมากกว่า 18 ปี ที่สมัครใจเข้ารับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539
2. เพื่อให้การบำบัด พื้นฟู แก่ผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์
3. เพื่อให้การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรี ที่ขาดโอกาสและประสบปัญหาทางสังคมทุกประเภท
4. เพื่อป้องกันปัญหาการถูกล่อลวง และการค้ามนุษย์ โดยการพัฒนาศักยภาพสตรีให้มีทักษะอาชีพ อยู่ในชุมชนอบรมป้องกันการถูกล่อลวง และสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ในพื้นที่

โดยในการทำงานมีกลุ่มเป้าหมายอยู่ 3 กลุ่มคือ

1. เด็กหญิงและสตรี ผู้ประสบปัญหาทางสังคม
2. เด็กและสตรีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539
3. เด็กและสตรีที่เป็นผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551

4.2.2 สาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพกล่าวว่า “สาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มีดังนี้”

1.) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่พื้นฐานมาจากครอบครัวที่ยากจน บิดามารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีบุตรหลายคน ทำให้ไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรทุกคนได้อย่างสุขสบาย ทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องออกไปประกอบอาชีพยังต่างถิ่น เพื่อช่วยบิดามารดาหาเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว

2.) ปัจจัยทางด้านการศึกษา เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ทำให้ต้องออกจากโรงเรียนที่เร็วขึ้น และเมื่อจบการศึกษาแล้วไม่มีงานทำ หรือช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพ จึงเป็นเหตุให้กลุ่มนายหน้าเข้าไปชักชวนโดยการหลอกลวงให้เข้าไปทำงานค้าประเวณี ซึ่งมีรายได้ดี

3.) ปัจจัยทางด้านครอบครัว เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่มีครอบครัวที่แตกแยก หรือครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ อาทิ บิดามารดาเสียชีวิต หรือเลิกร้างกัน ทำให้ไม่มีเสาหลักของครอบครัว เด็กหรือเยาวชนจึงขาดความอบอุ่นในครอบครัว

4.) ปัจจัยทางด้านค่านิยม เนื่องจากในสังคมหรือชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่นั้น มีค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม ในเรื่องที่ว่าบ้านไหนที่มีบุตรสาวเมื่อโตเป็นวัยรุ่นแล้ว บิดามารดามักจะส่งไปให้ทำงานยังต่างถิ่น เพื่อไปหาเงินส่งกลับมาให้ทางบ้านใช้จ่าย โดยขาดข้อมูลของประเทศที่จะไปทำงาน หรือลักษณะงานที่จะต้องทำ จึงเป็นเหตุให้กลุ่มนายหน้าอาศัยเหตุดังกล่าวเข้าไปหลอกลวงให้มาค้าประเวณีเนื่องจากมีรายได้ดี จนในที่สุดต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์”

4.2.3 แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพกล่าวว่า “หน่วยงานของรัฐควรทำงานในเชิงรุก ด้วยการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งอาจจะเชิญวิทยากรมาอบรม และจะต้องมีการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังภายในชุมชน โดยช่วยกันสอดส่องดูแลบุคคลในชุมชนด้วยกันว่า มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่อาจจะเป็นจุดเสี่ยงให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้”

4.2.4 แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพกล่าวว่า “การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์นั้น ในเบื้องต้น

หน่วยงานของรัฐจะต้องเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ก่อน และจะต้องมีการทำงานโดยสร้างเครือข่ายขึ้นในแต่ละชุมชน จากนั้นจึงมีการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการค้ำมนุษย์ และผลกระทบในด้านต่างๆที่จะตามมา เพื่อให้ประชาชนตื่นตัวกับปัญหาดังกล่าว และประชาชนจึงจะร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่อไป”

4.2.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพกล่าวว่า “ปัญหาการค้ำมนุษย์ถือเป็นปัญหาที่สำคัญในระดับชาติ ที่ควรให้ความสำคัญเนื่องจากถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันอย่างร้ายแรง ซึ่งทุกฝ่ายควรที่จะร่วมมือกันในการทำงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมต่อไป”

4.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ผลการศึกษาในส่วน of เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ผู้วิจัยได้แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

4.3.1 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์

4.3.2 สถานการณ์ พฤติการณ์ และสาเหตุของปัญหา รวมทั้งวิธีการต่างๆของกลุ่มนายหน้า และผู้จัดหา ในการล่อลวงเด็กและเยาวชน มาเพื่อวัตถุประสงค์การค้ามนุษย์

4.3.3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

4.3.4 แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

4.3.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.3.1 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์

กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
“ปคม” มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานทั่วราชอาณาจักร โดยมีขอบเขตการดำเนินคดีใน
ลักษณะความผิด ดังนี้คือ

1.) ดำเนินการสืบสวน สอบสวน ปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า
มนุษย์ในทุกรูปแบบ

2.) ดำเนินการสืบสวน สอบสวน ปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า
แรงงานที่ผิดกฎหมาย หรือการที่แรงงานถูกหลอกลวงเข้ามาทำงานในประเทศ และถูกหลอก
ให้ไปค้าแรงงานยังต่างประเทศ

3.) การป้องกัน ปราบปราม ในเรื่องการจัดระเบียบสังคมในทุกรูปแบบ ตาม
นโยบายของรัฐบาล เช่น ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมส์ สถานบริการทุกประเภท รวมทั้งหอพัก
ต่างๆ เพื่อให้สถานที่เหล่านี้ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย

4.) การอื่นที่จะต้องปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับ
มอบหมาย

ซึ่งในการปฏิบัติงานทั้ง 4 ลักษณะความผิดนี้ อาศัยอำนาจตามกฎหมายดังนี้

1. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551
2. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539
3. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551
4. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546
5. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550
6. พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.2484
7. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

กล่าวคือ ในเรื่องของการสืบสวน กับสอบสวน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นแล้ว ก็
จะเข้าถึงวิธีการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดในชั้นสอบสวน ชั้นอัยการ และในชั้นศาล เพื่อ
พิสูจน์ความผิดของผู้นั้น คือมาตรการทั้ง 4 ทั้งป้องกัน ปราบปราม สืบสวน และสอบสวนต้อง
สอดคล้องกัน และมีประสิทธิภาพ

**4.3.2 สถานการณ์ พฤติการณ์ และสาเหตุของปัญหา รวมทั้งวิธีการต่างๆของกลุ่ม
นายหน้า และผู้จัดหา ในการล่อลวงเด็กและเยาวชน มาเพื่อวัตถุประสงค์การค้ามนุษย์**

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
“ต้องยอมรับว่าการค้าประเวณีนั้น มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ตั้งแต่ยุคสมัยอียิปต์เรื่อยมาจนกระทั่ง

ปัจจุบัน โดยสถานการณ์การค้าประเวณีนั้นอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาในแต่ละยุคสมัย กล่าวคือ ในสมัยก่อนนั้นก็จะมีการค้าประเวณีโดยเปิดเผยตามริมถนนหนทาง หรือตามสถานที่สาธารณะ แต่ในยุคสมัยต่อมาก็พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปเป็นการแอบแฝงตามสถานบริการอาบ อบ นวดทั่วไป เนื่องจากสถานที่เหล่านี้มักจะมีผู้ใช้บริการ และมีความต้องการที่จะซื้อบริการอยู่แล้วโดยมักจะมีการลักลอบค้าประเวณีเกิดขึ้น โดยภายนอกจะดูเป็นสถานบริการอาบ อบ นวด โดยทั่วไป แต่เมื่อมีการเข้าไปใช้บริการแล้ว ก็มักจะมีการแอบค้าประเวณีอยู่เสมอ แล้วแต่จะมีการตกลงกันในเรื่องราคากัน และในยุคสมัยต่อมาก็มีการพัฒนารูปแบบการค้าประเวณีโดยการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศ โดยในช่วงแรกจะมีการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังประเทศญี่ปุ่น แอฟริกาใต้ และบาร์เรน เป็นต้น ซึ่งประเทศเหล่านี้มีความต้องการสินค้าซึ่งเป็นผู้หญิงประเภทนี้จำนวนมาก เมื่อมีความต้องการมากก็จะมีหญิงไทยจำนวนมากออกไปทำงานยังประเทศเหล่านี้เช่นกัน และต่อมาในยุคสมัยหนึ่งก็มีการพัฒนาโดยประเทศไทยก็มีความต้องการสินค้าในลักษณะนี้เช่นเดียวกัน ก็จะมีการนำพาหญิงมาจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศลาว กัมพูชา พม่า และจีนเข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเด็กหรือเยาวชนก็เริ่มเข้าสู่การค้าประเวณีเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน เมื่อเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้มีเหตุจูงใจที่จะเข้าไปหางานทำในลักษณะดังกล่าว กลุ่มนายหน้า หรือผู้จัดหา จะมีรูปแบบในการหลอกลวงคือ จะเดินทางเข้าไปภายในหมู่บ้านของเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือเข้าไปตามสถานบันเทิงประเภทผับ หรือตามสถานที่ที่เด็กหรือวัยรุ่นรวมตัวกันในการแข่งรถจักรยานยนต์ (กลุ่มเด็กแว้น) ซึ่งนายหน้าเหล่านี้จะอาศัยว่าเด็กหรือเยาวชนมักจะต้องการเงินใช้จ่าย จึงหลอกให้ไปทำงาน และมีรายได้ที่ดี จึงทำให้เด็กกลุ่มนี้หลงเชื่อ หรืออาจจะเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่เคยค้าประเวณีมาก่อนต่อมาก็ได้เข้ามาชักชวน หาจัดหาเพื่อนในวัยเดียวกัน ให้เข้ามาค้าประเวณีต่อไป และในที่สุดก็ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ส่วนกระบวนการในการหลอกลวงหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศนั้นจะมีกลุ่มนายหน้าชาวไทย ร่วมกับกลุ่มนายหน้าต่างชาติ ในการจัดหาหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศ โดยกลุ่มเสี่ยงจะเป็นผู้ที่มิอาจชี้พินวดแผนโบราณ หรืออาชีพในสถานบริการประเภทต่างๆ หรือหญิงที่มีครอบครัวแตกแยก ซึ่งจะถูกระดมให้ไปทำงานในต่างประเทศแถบตะวันออกกลาง ซึ่งกลุ่มนายหน้าเหล่านี้จะให้ข้อมูลการทำงานที่ไม่หมด เช่น สามารถที่จะเลือกได้ว่าจะให้บริการกับแขกคนไหน โดยนายหน้าจะเป็นผู้ออกค่าเดินทางให้ก่อน เมื่อส่งไปถึงนายหน้ายังต่างประเทศแล้ว หญิงเหล่านี้ก็จะมียอดสินติดตัวค่อนข้างมากประมาณไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท แต่กลุ่มนายหน้าจะบอกกับผู้หญิงเหล่านี้ว่ามีหนี้ไม่น้อยกว่า 100,000 บาท ดังนั้น เมื่อหญิงเหล่านี้ไปถึงประเทศปลายทางก็จะถูกยึดหนังสือเดินทางไว้ ถูกกักบริเวณ และในที่สุดก็จะถูกบังคับให้ค้าประเวณีต่อไป และทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ส่วนปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เด็ก หรือเยาวชนต้องเข้าสู่กระบวนการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายด้าน กล่าวคือ ก่อนหน้าที่เด็กหรือเยาวชนจะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้น ได้มีการพัฒนามาจากการที่เด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่ มักจะมีค่านิยมคบหากับเพื่อนชาย และมีเพศสัมพันธ์กันก่อนเวลาอันควร หรือมีคำพูดที่ว่า “เสียตัวโดยไม่ไ้เงิน” ซึ่งจะเป็นการคบเพื่อนชายในลักษณะฉาบเลี้ยว และไม่ได้จริงจัง และในเวลาต่อมาก็มีการพัฒนาไปสู่การค้าประเวณี เพื่อจะมีรายได้มาใช้จ่ายได้ด้วย ซึ่งเหตุที่เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มีอยู่ 3 ประการ คือ

- 1.) เด็กหรือเยาวชนที่ไม่ได้มีปัญหา หรือเดือดร้อนในเรื่องเงินทอง แต่มีค่านิยมตามสมัยนิยมให้ความสำคัญเรื่องวัตถุนิยม อยากมี อยากได้ทรัพย์สินตามกระแสนิยม เช่น กระเป๋ายี่ห้อดัง โทรศัพท์มือถือ หรือเสื้อผ้าที่มีราคาแพง จึงต้องการหาเงินมาใช้จ่ายตามที่ตนต้องการ
- 2.) เด็กหรือเยาวชนที่ครอบครัวมีฐานะยากจน อยากมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยากจะช่วยเหลือครอบครัวของตน ต้องการหาเงินเพื่อช่วยเหลือครอบครัว
- 3.) เด็กหรือเยาวชนตามชนบทมีค่านิยมในเรื่องความกตัญญูต่อบิดามารดา จึงมีค่านิยมเข้ามาหางานทำเพื่อส่งเงินไปให้บิดามารดาปลูกสร้างบ้านหลังใหม่ โดยก่อนหน้านี้หนีงที่มาจากภาคเหนือ หรือที่มาจากประเทศพม่า และลาว จะมีค่านิยมในลักษณะดังกล่าวค่อนข้างมาก”

4.3.3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กล่าวว่า “แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ มีดังนี้”

- 1.) เผยแพร่ให้ความรู้กับประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาค้าการค้ามนุษย์ รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆที่ไม่เพียงแต่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อเท่านั้น แต่ยังรวมถึงครอบครัว และสังคมที่ผู้ตกเป็นเหยื่ออาศัยอยู่ด้วย
- 2.) จัดทำบริการตำรวจบริการประชาชน โดยร่วมกับชุมชนจัดทำกิจกรรม และมีการเสริมสร้างความรู้ด้านการค้ามนุษย์ให้กับประชาชน
- 3.) ส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบ และกวดขัน ตามสถานที่ต่างๆที่เป็นจุดเสี่ยงที่เด็กหรือเยาวชนอาจมีการลักลอบค้าประเวณีได้ เช่น สถานบริการต่างๆ โรงเรณูมาตุруд เพื่อรณรงค์ไม่ให้มีเด็กหรือเยาวชนเข้าไปใช้บริการในสถานที่เหล่านั้น
- 4.) ขอความร่วมมือกับกรมการกงสุล ในเรื่องการออกหนังสือเดินทางให้กับหญิงที่เคยมีประวัติในการเดินทางไปค้าประเวณียังต่างประเทศ โดยให้้งการออกหนังสือเดินทางให้

5.) การดำเนินคดีกับผู้ประกอบการ รวมทั้งนายหน้า หรือผู้จัดหา ให้มีการค้าประเวณี อย่างจริงจัง

อนึ่ง หลังจากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมดำเนินคดีผู้ประกอบการ หรือนายหน้า ผู้จัดหา แล้วในส่วนของเด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อนั้นก็จะมีการให้ความช่วยเหลือ คือ

1.) หากเป็นเด็กหรือเยาวชนที่ยินยอมเข้ารับการช่วยเหลือจากรัฐก็จะส่งไปบำบัดฟื้นฟูทางด้านจิตใจ ที่หน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2.) เด็กหรือเยาวชนมีสิทธิเข้ารับการคุ้มครองพยาน จากสำนักงานคุ้มครองพยาน ของ กระทรวงยุติธรรม

3.) เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้ารับการช่วยเหลือตาม พรบ .เยียวยาความเสียหายฯ เพื่อรับเงินช่วยเหลือต่างๆจากกระทรวงยุติธรรม”

4.3.4 แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กล่าวว่า “

1.) ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงคือเด็ก หรือเยาวชนต้องมีจิตสำนึกที่ดีในการดำรงชีวิต และคำนึงถึงการประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามหลักศีลธรรม

2.) บุคคลในครอบครัวควรดูแลเด็กหรือเยาวชนอย่างใกล้ชิด ว่ามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ จากการดำรงชีวิตอย่างปกติ

3.) บุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็กหรือเยาวชน ที่ติดเกมส์ หรือยาเสพติด ก็เป็นกลุ่มเสี่ยง โดยบุคคลในครอบครัวควรให้ความสำคัญ และดูแลเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้เป็นพิเศษ

4.) ผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ต้องให้ความสำคัญ และมีการเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องของการค้ามนุษย์ และจะต้องเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนด้วย”

4.3.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กล่าวว่า “ปัญหาการค้ามนุษย์นั้นถือว่าเป็นปัญหาในระดับชาติ และรัฐควรกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรจะต้องร่วมมือกันในการทำงานอย่างจริงจังของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง

และเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม และไม่เฉพาะมีผลกระทบต่อตัวผู้เสียหายเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัว รวมทั้งสังคมด้วย ฉะนั้น จึงอยากให้ทุกฝ่ายร่วมมือการทำงานในเรื่องนี้อย่างจริงจังต่อไป”

บทที่ 5

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ให้การดูแลเด็กและเยาวชนในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ประกอบกับการศึกษาเอกสาร ตำรา ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

5.1 สาเหตุ และปัจจัยของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

โดยมีประเด็นที่จะอภิปรายตามผลการศึกษาจากเด็กหรือเยาวชน ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็กหรือเยาวชน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 ราย เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 17 ปี ยังเป็นโสด มีเชื้อชาติลาว และมีภูมิลำเนาอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 11 คน มีเชื้อชาติไทย และมีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศไทย จำนวน 7 คน และมีเชื้อชาติไทยใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศพม่า จำนวน 2 คน และมีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่าจำนวน 12 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือต่ำกว่า จำนวน 8 คน ซึ่งข้อมูลพื้นฐานดังกล่าว มีความสำคัญต่อการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ กล่าวคือ

5.1.1.1 อายุ

ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างเด็กหรือเยาวชนทั้งหมด 20 คน มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ซึ่งผู้ที่มีอายุน้อยที่สุดคือ ส้ม และเพ็ด อายุ 15 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี นั้นถือว่ามีโอกาสเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ได้มากกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ (คลฤทัย ไกรอำ, 2553) กล่าวว่า ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ มักเป็นคนอ่อนแอขาดประสบการณ์ ง่ายต่อการถูกหลอก เช่น เด็กและสตรี ในขณะที่คนอพยพมาจากถิ่นอื่น มักตก

เป็นเชื้อได้ง่ายเช่นกัน เนื่องจากคนเหล่านี้ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมใหม่ ซึ่งไม่คุ้นเคย จึงมักตกเป็นเหยื่อของเจ้าของถิ่นฐานในด้านการแสวงหาผลประโยชน์

5.1.1.2 สถานภาพสมรส

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน มีสภาพเป็นโสด ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการที่มีอายุน้อย ไม่มีพันธะทางครอบครัว และเป็นวัยที่มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากลอง จึงได้อพยพโยกย้ายไปหางานทำต่างถิ่น โดยไม่ได้คำนึงถึงสภาพที่แท้จริงของการทำงาน เพียงแต่ต้องการที่จะมีชีวิตที่ดีกว่านี้ เห็นเพื่อนบ้านที่อยู่ชุมชนเดียวกันไปทำงาน และมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็อยากจะไปบ้าง จึงตัดสินใจไปทำงานตามคำชักชวน

5.1.1.3 การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน พบว่าจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 2 – 6 จำนวน 12 คน และจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาเท่านั้น

การศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งของสังคมในยุคปัจจุบัน เพราะการศึกษาจะทำให้คนสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ช่วยสร้างโอกาสในการทำงานที่ดีได้ และยกระดับฐานะของบุคคลให้สูงขึ้นได้ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่าเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่เรียนจบในระดับประถมศึกษาเท่านั้น และมีเด็กหรือเยาวชนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้ได้รับการศึกษาน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุที่ครอบครัวของเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ค่อนข้างมีฐานะยากจน บิดามารดาประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม และบางครั้งครอบครัวต้องหาเช่ากินค่า ทำให้ครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้ต้องดิ้นรนในเรื่องการทำมาหาเลี้ยงชีพเป็นหลัก โดยไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการศึกษาของบุตรหลานมากนัก ประกอบกับมีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทห่างไกลความเจริญทำให้ยากต่อการที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงทำให้เด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้ขาดโอกาสทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิลาวัลย์ ลิ้มปนะวรรณกุล, 2547) ที่กล่าวว่า การได้รับการศึกษาน้อย เป็นสาเหตุที่ทำให้หลงเชื่อคนอื่นได้ง่าย ขาดการพิจารณา หรือไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการไม่ได้รับการศึกษาทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องออกจากโรงเรียนและเข้าสู่ระบบการทำงาน ดังนั้นเมื่อมีคนไปชักจูงให้มาทำงาน และมีรายได้ดี จึงได้หลงเชื่อ และในที่สุดก็ตกเป็นเหยื่อของการก้ำมโกง

5.1.1.4 ภูมิลำเนา

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน พบว่าส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจำนวน 11 คน ประเทศพม่าจำนวน 2 คน และประเทศไทย

จำนวน 7 คน ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะมีสัญชาติ และมาจากประเทศที่แตกต่างกัน แต่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาจากชุมชนในแถบชนบทแทบทุกคน และบางคนก็มาจากสภาพชุมชนริมชายแดน

ทั้งนี้การที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ในชุมชนชนบทซึ่งอยู่ห่างไกลความเจริญ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ที่ห่างไกลความเจริญนั้น รัฐไม่สามารถที่จะเข้าไปให้บริการสาธารณะ รวมทั้งจัดสวัสดิการต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง จึงทำให้เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ไม่มีโอกาสรับรู้เรื่องราวต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในเรื่องเหล่านี้ได้ เมื่อไม่รู้ก็เป็นสาเหตุให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ง่าย ประกอบกับกลุ่มนายหน้า หรือผู้จัดหาเหล่านี้ก็จะใช้โอกาสในการเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากเด็กหรือเยาวชนได้ง่าย ซึ่งกลุ่มนายหน้าเหล่านี้จะเข้าไปชักชวน หรือหลอกลวงถึงในหมู่บ้านที่เด็กหรือเยาวชนนั้นพักอาศัยอยู่ โดยใช้เงินเป็นเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจ จนในที่สุดเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

5.1.2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

5.1.2.1 ด้านครอบครัว

โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน ส่วนใหญ่มีปัญหาครอบครัวในลักษณะที่แตกต่างกัน คือ

- ลักษณะของครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากบิดา หรือมารดาเสียชีวิต, ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต หรือบิดามารดาเลิกร้างกันโดยแต่ละคนต่างไปมีครอบครัวใหม่ ในขณะที่เด็กหรือเยาวชนนั้นยังเยาว์วัย ซึ่งเมื่อเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดามารดาแล้ว กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ก็ต้องไปพักอาศัยอยู่กับคนอื่น หรือญาติพี่น้องของบิดามารดานั้น ทำให้เด็กกลุ่มนี้เมื่อเติบโตมาก็จะรู้สึกขาดความอบอุ่นจากครอบครัว เนื่องจากบุคคลที่เลี้ยงดูมานั้นไม่ใช่บิดามารดาที่แท้จริงทำให้เกิดปมด้วยกับตนเอง

- ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ไม่ดี คือกลุ่มตัวอย่างที่เกิดมาในครอบครัวที่แตกแยก เช่น บิดามารดามักจะทะเลาะกันเป็นประจำ เด็กหรือเยาวชนมีเรื่องทะเลาะกับบิดามารดา หรือบิดามารดาเลิกร้างกันไปมีครอบครัวใหม่ทำให้เด็กหรือเยาวชนจะต้องอาศัยอยู่กับภรรยาหรือสามีใหม่ของบิดามารดา ทำให้บิดามารดาไม่ค่อยให้ความสำคัญในการดูแลบุตรของตนเท่าที่ควร จนทำให้เด็กหรือเยาวชนขาดความอบอุ่นภายในครอบครัว และเมื่อเด็กหรือเยาวชนมีความรู้สึกเช่นนี้อยู่ในจิตใจแล้ว ก็จะพยายามที่จะต่อต้านครอบครัวของตนด้วยวิธีการต่างๆ รวมทั้งไม่อยากที่จะอยู่ที่บ้านของตนเนื่องจากไม่มีความสุข และต้องออกมาใช้ชีวิตอยู่ข้างนอกบ้าน และ

เปิดโอกาสให้กลุ่มนายหนันั้นเข้ามาหลอกลวงให้ไปทำงาน โดยใช้เงินเป็นสิ่งล่อใจ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้

- การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว จะมีรูปแบบการเลี้ยงดูแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น โดยส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบหลักๆคือ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้อารมณ์ ปล่อยปะละเลย หรือระเบียบเคร่งครัด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบสนับสนุน แต่บางครั้งก็อาจจะทำให้เกิดผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพจิตของเด็กเช่นกัน กล่าวคือ แม่ซึ่งรักลูกมากเกินไป ปกป้องและหวงแหนลูกมากเกินไป ตามใจหรือคอยดูแลช่วยเหลือควบคุมทุกสิ่งทุกอย่าง จะมีผลทำให้เด็กขาดความเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา จึงอาจง่ายต่อการถูกล่อลวง หรือชักจูงให้เข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องปัจจัยสถานะแวดล้อมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครอบครัวของ (มาดาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์, 2549) ที่กล่าวว่า “แม่ซึ่งรักลูกมากเกินไป ปกป้องและหวงแหนลูกมากเกินไป ตามใจหรือคอยดูแลช่วยเหลือควบคุมทุกสิ่งทุกอย่าง จะมีผลทำให้เด็กขาดความเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา จึงอาจง่ายต่อการถูกล่อลวง หรือชักจูงให้เข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ได้”

และสอดคล้องกับ ปुरुชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2547) กล่าวว่า “ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคมที่เล็กที่สุดในสังคม แต่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในสังคม ครอบครัวที่อบอุ่น และเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกัน และเป็นพลังที่สำคัญที่จะปกป้องคุ้มครองสมาชิกทุกวัยในครอบครัวให้พ้นจากปัญหาต่างๆในสังคมได้ ในทางกลับกันปัญหาสังคมหลายๆปัญหา ก็มีแหล่งกำเนิดมาจากครอบครัวเช่นกัน เนื่องจากปัจจุบันสถาบันครอบครัวอ่อนแอลง ครอบครัวเดี่ยวมีมากขึ้น ทำให้ระบบความสัมพันธ์ในครอบครัวแบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นครอบครัวขยายที่สามารถพึ่งพากันได้ขาดหายไป”

5.1.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งเช่นกัน ที่มีผลต่อการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากค่านิยมบริโภคนิยม และการให้คุณค่ากับฐานะทางการเงินมากกว่าคุณงามความดี จึงทำให้เด็กหรือเยาวชนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขวนขวายเพื่อแสวงหาให้ได้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน ส่วนใหญ่มีสาเหตุหลายประการ เช่น

- มีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป ซึ่งเป็นอาชีพที่ใช้แรงงาน และมีรายได้ที่ไม่แน่นอน เนื่องจากมีปัจจัยภายนอกหลายปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ กล่าวคือ ในด้านการเกษตรกรรมนั้นต้องอาศัยสภาพดินฟ้าอากาศ จึงทำให้ไม่มีผลผลิตที่แน่นอน เมื่อไม่มีผลผลิตที่แน่นอน รายได้จากการทำงานจึงไม่

สามารถกำหนดได้ ประกอบกับครอบครัวของเด็กและเยาวชนบางคนนั้นบิดามารดามีบุตรหลายคน ทำให้มีรายจ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ไม่มีเงินพอหาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัวได้ครบสมบูรณ์

- การไม่มีงานทำ และขาดโอกาสในการยกระดับรายได้ หรือเปลี่ยนแปลงอาชีพ ของครอบครัว จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามารดาจะประกอบอาชีพ เกษตรกรรม โดยจะทำนาเป็นหลัก ซึ่งครอบครัวกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะทำนาปีละ 1 ครั้ง ซึ่งหลักจากที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วเสร็จ บิดามารดาก็ไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ นานหลายเดือน ซึ่งในระหว่างนั้นบางครอบครัวก็จะอยู่บ้านเฉยๆ หากินตามธรรมชาติเก็บผัก หาปลาตามหนองน้ำเพื่อนำมาประกอบอาหารรับประทาน จึงทำให้ขาดโอกาสไม่มีรายได้ เนื่องจากไม่สามารถที่จะหาอาชีพอื่นทำในระหว่างนั้นได้

- ปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สินของครอบครัว กล่าวคือเมื่อครอบครัวไม่ได้ทำงานประกอบอาชีพในระหว่างที่ไม่ได้ทำนา จึงไม่มีรายได้ที่จะนำไปใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้ต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากบุคคลอื่นมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชิพแมน (Shipman) (ปฐมวดี ปีทมาโรจน์, 2542) อธิบายถึงการมองความยากจนได้ ดังนี้

1. ผู้ที่ยากจน เพราะไม่สามารถจะเข้าถึงซึ่งสิ่งที่อำนวยความสะดวกทางสังคม อันจำเป็นต่อคุณภาพชีวิตได้ เช่น ไม่มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ไม่มีสถานศึกษาที่ดีพอ ไม่มีสถานบริการสุขภาพและอนามัยที่เหมาะสม เป็นต้น

2. ผู้ที่ยากจน เพราะเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดของสังคม เนื่องจากความยากจนเป็นเรื่องของการมีความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องของรายได้ เป็นเรื่องของการกระจายรายได้ที่ไม่ยุติธรรม

3. ผู้ที่ยากจน เพราะเป็นผู้ที่ขาดโอกาสในการยกระดับรายได้ของตน หรือขาดโอกาสในการเปลี่ยนอาชีพที่มีรายได้สูงกว่า ตลอดจนขาดโอกาสในการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคม

โดยสรุป ความยากจนด้านใดด้านหนึ่งข้างต้นถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนอาจต้องเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ ดังนั้น ปัญหาเศรษฐกิจจึงนับได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้บุคคลต้องตกอยู่ในสถานะที่เสี่ยงต่อการตกอยู่ภายใต้วงล้อมของปัญหาอื่นๆ ได้โดยง่ายและอาจส่งผลสืบเนื่องไปถึงความด้อยโอกาสทางสังคมในด้านอื่นๆ ด้วย

5.1.2.3 ด้านสังคมและชุมชน

ปัจจุบันพบว่าสภาพของสังคมเริ่มอ่อนแอลง โดยสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในสังคมยอมไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อกัน ดำเนินชีวิตด้วยตนเอง โดยไม่พึ่งพาผู้อื่น จึงทำให้ขาดความ

คุ้มครองทางสังคม ประกอบกับผู้คนจะให้ความสำคัญกับสมัยนิยม ค่านิยมต่างๆ และให้ความสำคัญในเรื่องวัตถุนิยม ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ได้ดังนี้

- ค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม จากผลการศึกษาพบว่าเด็กหรือเยาวชนเป็นจำนวนมาก มีค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยมตามกระแสสังคมในปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของ มากกว่าในเรื่องศีลธรรม คุณความดี ซึ่งส่วนหนึ่งก็มาจากการปลูกฝังของครอบครัว เช่น ในเรื่องความกตัญญูทดแทนที่ต่อบิดามารดา โดยอยากจะมีบ้านหลังใหม่ อยากมีรถยนต์ หรือทรัพย์สินอื่นๆ ให้กับบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จึงพยายามที่จะชวนขายเพื่อให้ได้มา ด้วยการหาเงินประกอบอาชีพ แต่ด้วยข้อจำกัดในด้านการศึกษาซึ่งเรียนมาน้อย จึงไม่มีโอกาสจะหางานทำที่ถูกต้องตามศีลธรรม เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ก็ต้องดิ้นรนเพื่อไปหางานทำยังต่างแดน จึงเป็นโอกาสให้กลุ่มนายหน้าหลอกลวงได้ง่ายโดยใช้เงินเป็นสิ่งล่อเพื่อจูงใจที่จะนำเด็กหรือเยาวชนไปเพื่อการค้ามนุษย์ต่อไป สอดคล้องกับมัวร์ เวสเตอร์ (จามะรี พัทธกัญญ์, 2529) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัยและพบว่าสตรีต้องออกจากบ้านไปรับจ้างทำงานและหารายได้มาสู่ครอบครัวเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังก่อให้เกิดครอบครัวเดี่ยวที่มารดาบริหารเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ซึ่งลักษณะของการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ส่งผลให้ทัศนคติของสมาชิกในครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยให้ความสนใจกับการแสวงหารายได้ให้มากขึ้น การใช้ประโยชน์จากเครื่องอำนวยความสะดวกสูงขึ้น เนื่องจากสตรีไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลรักษาความเรียบร้อยในบ้านอีกต่อไป และนำไปสู่การให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าจิตใจ

นอกจากนี้ กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ยังมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะสตรีในชนบท ซึ่งปัจจุบันสตรีเหล่านี้มีความเป็นอิสระสูง รวมถึงมีบทบาทและภาระทางสังคมสูงขึ้น ทำให้เกิดค่านิยมการเคารพนับถือผู้ที่มีความรู้ทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดี ครอบครัวในสังคมชนบทจึงมีความต้องการที่จะให้สมาชิกในครอบครัวเข้าสู่สังคมเมือง ซึ่งแนวคิดดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติที่เน้นไปให้ความสำคัญกับคุณค่าของวัตถุและความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ทำให้เกิดการแข่งขันกันในกลุ่มเพื่อนร่วมหมู่บ้าน เพื่อความมีหน้ามีตาของครอบครัวญาติพี่น้อง และกลายเป็นช่องทางของเหล่ามิชชันนารีในกระบวนการค้ามนุษย์ ที่จะแสวงหาโอกาสจากความอยากรู้ อยากได้ของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ เพื่อชักจูง หลอกลวง ล่อลวง หรือบีบบังคับให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ในที่สุด

- การอพยพโยกย้ายถิ่นเพื่อออกหางานทำ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กหรือเยาวชน หลังจากที่ไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว ก็จะมาอยู่บ้านช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้จะไม่มีอาชีพที่เป็นกิจจะลักษณะ จึงทำให้ไม่มี

รายได้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีค่านิยมอย่างหนึ่งคือ การไปทำงานทำยังต่างบ้านต่างเมือง เนื่องจากเห็นคนอื่นที่อยู่ชุมชนเดียวกันได้ไปทำงานแล้ว ประสบความสำเร็จโดยสามารถหาเงินมาสร้างบ้านหลังใหม่ ซื้อรถยนต์คันใหม่ให้กับครอบครัว จึงต้องการเลียนแบบเพื่อที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าจะไปประกอบอาชีพใด เพียงแต่คิดว่าจะหาเงินมาให้กับครอบครัวให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเนลส์ แอนเดอร์สัน (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2536) ให้นิยามการเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมือง คือ การที่ประชากรในชนบทย้ายถิ่น ไปสู่เมืองเพื่อตั้งถิ่นฐานหลักแหล่ง ชวชนบทเหล่านี้จะเปลี่ยนไปสู่การมีวิถีชีวิตแบบเมือง ทั้งในด้านการดำรงชีพ การแต่งกาย หรือทัศนคติที่นิยมในวัตถุเป็นสำคัญ จึงเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัว มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เร็วเกินไป กล่าวคือ มีความเป็นเอกราช คือ มีประชากรมาก การแข่งขันสูง ทุกคนแสวงหาความมั่นคงทางหน้าที่การงาน และฐานะทางการเงิน เป็นสังคมวัตถุนิยม ยอมรับผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ สมาชิกในสังคมจึงแสวงหารายได้เพื่อสนองความต้องการด้านวัตถุต่างๆ เช่น บ้านหรือในสังคมมีระดับ รถยนต์ราคาแพง เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ง่ายดาย

5.1.2 ลักษณะการหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

โดยภาพรวมพบว่าการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ถูกชักชวนมาจากครอบครัวในชนบท ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การที่เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อนั้น เนื่องจากมีบุคคลซึ่งเป็นนายหน้าในหมู่บ้าน หรือนายหน้าที่อยู่นอกหมู่บ้าน รวมทั้งนายหน้าที่เป็นคนไทยมาติดต่อให้ไปทำงานจำนวน 6 คน ญาติทั้งที่สนิทกัน หรือญาติห่างๆ เป็นผู้ชักชวนมาทำงานจำนวน 3 คน เพื่อนร่วมงาน หรือเพื่อนของญาติ รวมทั้งเพื่อนที่เที่ยวเตร่ด้วยกันเป็นผู้ชักชวนจำนวน 10 คน และตัดสินใจเดินทางเข้ามาทำงานเองจำนวน 1 ราย

ผลการศึกษาพบว่า การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชนนั้นเกิดจากการที่มีผู้มาชักชวนมากกว่าที่จะตัดสินใจมาทำเอง ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ส่วนใหญ่มีความต้องการมีชีวิตรอดเป็นพื้นฐานเบื้องต้นอยู่แล้วตามที่ Maslow (จิรภา เต็งไตรรัตน์, 2543) ได้อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ว่าถูกเร้าให้กระทำโดยกลุ่มความต้องการ 2 ประเภท คือ ความต้องการพื้นฐานเพื่อมีชีวิตรอด (Basic Needs) และความต้องการขั้นสูง (Meta Needs) ดังนั้น เมื่อมีคนมาติดต่อเด็กหรือเยาวชนก็จะตัดสินใจได้ง่าย โดยไม่สนใจว่างานที่ตนจะต้องไปทำนั้นเป็นงานอะไรงานที่ถูกต้องหรือไม่ เห็นคนอื่นไปทำแล้วได้เงินมาก็อยากจะไปทำบ้าง เนื่องจากเมื่อกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ขาดความต้องการ จึงทำให้หลงเชื่อผู้ที่มาชักชวนโดยหวังว่าจะสามารถทำให้บรรลุความต้องการได้นั่นเอง

นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลที่เข้าไปชักชวนเด็กหรือเยาวชนนั้นเป็นนายหน้าที่อยู่ในหมู่บ้าน หรือนายหน้าที่อยู่นอกหมู่บ้าน โดยจะอาศัยการที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ตามชนบทห่างไกล อายุยังน้อย ขาดประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต มีการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ มีคุณวุฒิต่ำจึงอาจรู้ไม่เท่าทันผู้ใหญ่ซึ่งถูกชักจูงได้ง่าย โดยใช้เงินหรือสิ่งของเป็นสิ่งล่อใจ แสดงให้เห็นว่าการที่มีนายหน้าไปติดต่อชักชวนถึงภายในหมู่บ้านนั้น ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการค้ามนุษย์ ซึ่งเมื่อเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้หลงเชื่อกลุ่มนายหน้าเหล่านี้แล้ว กลุ่มนายหน้าก็จะนำพาเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ส่งต่อเข้ามายังประเทศไทย โดยผ่านกลุ่มที่เป็นผู้นำพาเข้ามาอีกต่อหนึ่งจนถึงจุดหมายปลายทาง ซึ่งจะมีการทำงานเป็นกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอน

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางคนถูกบุคคลซึ่งเป็นญาติ หรือผู้ที่เคยไปทำงานในลักษณะนี้มาก่อนมาชักชวนไป เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เห็นว่าบุคคลเหล่านี้เคยไปทำงานมาก่อนและประสบความสำเร็จมีทรัพย์สิน เงินทองมากขึ้น รวมทั้งเห็นว่ามีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้ไตร่ตรอง หรือคำนึงถึงว่างานนั้นมีลักษณะอย่างไร คิดเพียงแต่ว่าจะหาเงินมาได้อย่างไรเท่านั้น จึงทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้

อีกทั้งยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางคนถูกเพื่อนที่สนิทกัน หรือเพื่อนที่เคยทำงานด้วยกันมาก่อนเป็นผู้มาชักชวน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะหลงเชื่อเพื่อนได้ง่ายเนื่องจากอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน และมีค่านิยมตามเพื่อน เห็นเพื่อนมีก็อยากจะมีด้วย โดยไม่คำนึงถึงวิธีที่จะได้มาโดยวิธีที่ถูกต้องตามหลักศีลธรรม

ประการสุดท้ายคือตัดสินใจด้วยการชักชวนกันมาทำงานเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างลักษณะนี้มีเพียง 1 คน คือ หนึ่ง เนื่องจากด้วยฐานะทางบ้านค่อนข้างยากจน ประกอบกับค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม โดยต้องการสร้างบ้านใหม่ให้กับบิดามารดา อยากจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เมื่อเห็นคนที่อยู่ในชุมชนเดินทางเข้ามาทำงาน จึงตัดสินใจตามเข้ามาทำบ้าง

5.2 แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน

ปัญหาการค้ามนุษย์นั้นถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญระดับชาติ เนื่องจากถือว่าการกระทำในลักษณะดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ไม่เพียงแต่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้นจะได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกาย และจิตใจแล้ว ครอบครัวของผู้ตกเป็นเหยื่อก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน รวมถึงสังคมและประเทศชาติด้วย ดังนั้น ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ซึ่งในการแก้ปัญหานี้จะต้องมีทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้ง

ประชาชนที่อยู่ในชุมชนเหล่านั้นด้วย โดยในส่วนของภาครัฐนั้นจะต้องเผยแพร่ให้ความรู้ และตระหนักถึงปัญหาการค้ำมนุษย์ รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆ, ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ร่วมประชาชนโดยมีการเสริมสร้างความรู้ด้านการค้ำมนุษย์ไปด้วย, เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องออกตรวจตรา และกวาดขัน ตามสถานที่ต่างๆที่เป็นจุดเสี่ยงที่เด็กหรือเยาวชนอาจมีการลักลอบค้าประเวณีได้ และต้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบการ รวมทั้งนายหน้า หรือผู้จัดหา ให้มีการค้าประเวณีอย่างจริงจัง ในส่วนของภาคประชาชนนั้นก็ต้องมีส่วนร่วมด้วย กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรดูแลเด็ก หรือเยาวชนอย่างใกล้ชิด ให้ความรักความอบอุ่น และปลูกฝังให้เด็กหรือเยาวชนเห็น ความสำคัญของปัญหา และต้องสังเกตว่ามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ โดยเฉพาะเด็ก หรือเยาวชน ที่ติดเกมส์ หรือใช้ยาเสพติด ก็จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ และในส่วนของชุมชนนั้นผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ต้องให้ความสำคัญ ตระหนักถึงปัญหา และมีการเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องของการค้ำมนุษย์ ให้กับประชาชน และประชาชนจะต้องเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนด้วย

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน: ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ และพฤติกรรม รวมทั้งศึกษาถึงสาเหตุ และปัจจัยของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน เพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่อไป

การศึกษานี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-dept Interview) โดยสัมภาษณ์เด็กหรือเยาวชนที่เคยตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ จำนวน 20 คน ที่อยู่ในความดูแลของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพฯ ทั้ง 4 แห่งๆละ 5 คน , เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพฯ ทั้ง 4 แห่งๆละ 1 คน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์จำนวน 3 คน รวมจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 27 คน

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุ และปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ จากวิธีการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบบสัมภาษณ์ของเด็กหรือเยาวชนแบ่งออกเป็น 3 ส่วน และแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลา 3 เดือน (สิงหาคม-ตุลาคม 2555)

เมื่อได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วน และนำข้อมูลมาจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัย ที่เป็นสาเหตุการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน เพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่อไป

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 17 ปี มีสถานภาพโสด มีสัญชาติลาวจำนวน 11 คน สัญชาติไทยจำนวน 7 คน และสัญชาติไทยใหญ่ (พม่า) จำนวน 2 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

6.1.2 สถานการณ์ และพฤติกรรม ของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน

การค้ามนุษย์นั้นมีวิวัฒนาการมาจากการค้าทาสในอดีตเรื่อยมา จนกระทั่งมาถึงในรัชสมัยรัชกาลที่ 5 ก็มีการเลิกทาส ทำให้ทาสที่จะต้องรับใช้นายทาสทุกอย่างรวมทั้งการบำเรอทางเพศให้กับนายทาสไม่สามารถทำได้ จึงมีการพัฒนาไปอีกรูปแบบหนึ่งคือการค้าประเวณีของหญิงเหล่านั้น โดยมีกฎหมายออกมาควบคุมการค้าประเวณีขึ้นมา ต่อมาก็พัฒนาไปขึ้นไปอีกขั้นคือ มีการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศ ที่มีความต้องการหญิงไทยเพื่อไปค้าประเวณีต่อไป จากนั้นในเวลาต่อมาก็มีการนำหญิงต่างชาติเข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทยเช่นกัน ส่วนใหญ่จะเป็นหญิงสาวที่มาจากประเทศลาว พม่า และกัมพูชา และเริ่มมีผู้ที่อายุน้อยลงก็เริ่มหันมาประกอบอาชีพค้าประเวณีมากขึ้น จึงทำให้เกิดกระบวนการค้ามนุษย์เกิดขึ้นเพื่อที่จะหาเด็กหรือเยาวชน ส่งไปค้าประเวณีตามสถานบริการประเภทต่างๆ โดยจะมีกลุ่มนายหน้าหรือผู้นำพา จะเข้าไปหาเด็กหรือเยาวชนถึงภายในหมู่บ้านตามชนบทห่างไกล ที่มีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน ประกอบกับเด็กหรือเยาวชนมีการศึกษาน้อย ทำให้ต้องออกจากโรงเรียนในอายุน้อย เมื่อออกจากโรงเรียนแล้วเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ก็จะไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ หรือบางคนก็ประกอบอาชีพจะต้องทำงานหนัก ทำให้กลุ่มนายหน้า หรือผู้นำพาได้อาศัยโอกาสนี้ เข้าไปชักชวนโดยหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ไปทำงานยังต่างถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะหลอกลวงให้ไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร ตามร้านอาหารประเภทร้านคาราโอเกะ โดยจะบอกว่ามีรายได้ดี เป็นงานสบาย และสามารถเก็บเงินส่งไปให้บิดามารดาใช้จ่าย จึงทำให้เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้หลงเชื่อ โดยไม่ได้ไตร่ตรองให้ดี ประกอบกับบางครอบครัวนั้นบิดามารดาจะเป็นผู้ส่งเสริมให้ลูกสาวของตนให้ไปทำงานต่างถิ่น เนื่องจากเป็นค่านิยมของชุมชนที่ส่งลูกสาวไปหาเงินเพื่อนำไปสร้างบ้านหลังใหม่ให้บิดามารดา จึงทำให้เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ง่าย

6.1.3 สาเหตุ และปัจจัยของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน

6.1.3.1 ปัจจัยทางด้านครอบครัว ผลการศึกษาพบว่าเด็กหรือเยาวชนมีปัญหาในลักษณะครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ เช่น บิดาหรือมารดาเสียชีวิตทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องอยู่ในความดูแลของบุคคลอื่น หรือครอบครัวแตกแยก เช่น บิดามารดาเลิกร้างกัน โดยต่างไปมีครอบครัวใหม่และนำเด็กหรือเยาวชนไปให้ผู้อื่นอุปการะเลี้ยงดูแทน หรือในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่กับมารดาที่มีสามีใหม่เด็กหรือเยาวชนก็จะมีปัญหากับบิดาใหม่ เนื่องจากรู้สึกหวาดความอบอุ่นในครอบครัว หรือกรณีที่บิดามารดามีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันในครอบครัวซึ่งทำให้เด็กซึมซับพฤติกรรมที่ไม่ดี และเกิดความเครียดจนต้องหนีออกมาจากบ้านไปอยู่ที่อื่น รวมถึงลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดาในลักษณะสนับสนุนตามใจลูกทุกอย่างทำให้เมื่อเติบโตมาเด็กหรือเยาวชนก็จะขาดความเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่นตลอดเวลา และถูกชักจูงได้ง่าย

6.1.3.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนที่มีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน บิดามารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป ซึ่งมีรายได้ที่ไม่แน่นอน ประกอบกับครอบครัวส่วนใหญ่มีลูกหลายคน เมื่อมีรายได้ไม่แน่นอน และต้องมีรายจ่ายมากขึ้น ทั้งค่ากินค่าอยู่ และการศึกษาของบุตร ทำให้บิดามารดาไม่มีเงินส่งเสียเลี้ยงดูบุตรทุกคนได้ เกิดภาวะขาดเงินทอง ต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากบุคคลอื่น ทำให้เมื่อเด็กหรือเยาวชนไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น จะต้องเข้าสู่วัยทำงานที่เร็วขึ้นเมื่อมีการศึกษาน้อยจึงไม่มีโอกาสที่จะเลือกงานได้ จึงเป็นโอกาสให้กลุ่มนายหน้าหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนไปทำการค้าประเวณีได้โดยใช้เงินทองเป็นตัวล่อ เนื่องจากมีรายได้ดีจึงเป็นเหตุให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ง่าย

6.1.3.3 ปัจจัยทางด้านสังคม และชุมชน เนื่องจากสภาพชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่นั้นมีค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของ โดยนิยมส่งบุตรสาวไปทำงานยังต่างบ้านต่างเมือง เพื่อหาเงินมาให้ครอบครัวใช้จ่าย โดยไม่ได้สนใจว่าบุตรหลานของตนนั้นจะไปประกอบอาชีพอะไร เมื่อเห็นเพื่อนบ้านที่ไปทำงานยังต่างบ้านต่างเมืองประสบความสำเร็จกลับมา มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ก็อยากจะให้บุตรสาวของตนไปบ้าง จนเป็นเหตุให้กลุ่มนายหน้าหรือผู้จัดหา ใช้โอกาสนี้ในการหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนไปทำงาน โดยหลอกว่ามีรายได้ที่ดี จนในที่สุดเมื่อไปถึงประเทศปลายทางก็จะถูกบังคับให้ค้าประเวณีต่อไป

6.1.4 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคำมุขของเด็กและ

เยาวชน

ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ซึ่งในการแก้ปัญหานี้จะต้องมีทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนที่อยู่ในชุมชนเหล่านั้นด้วย โดยในส่วนของภาครัฐนั้นจะต้องเผยแพร่ให้ความรู้ และตระหนักถึงปัญหาคำมุข รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆ, ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ร่วมกับประชาชนโดยมีการเสริมสร้างความรู้ด้านการคำมุขไปด้วย, เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องออกตรวจตรา และกวดขัน ตามสถานที่ต่างๆที่เป็นจุดเสี่ยงที่เด็กหรือเยาวชนอาจมีการลักลอบค้าประเวณีได้ และต้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบการรวมทั้งนายหน้า หรือผู้จัดหาให้มีการค้าประเวณีอย่างจริงจัง ในส่วนของภาคประชาชนนั้นก็ต้องมีส่วนร่วมด้วย กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรดูแลเด็กหรือเยาวชนอย่างใกล้ชิด ให้ความรัก ความอบอุ่น และปลูกฝังให้เด็กหรือเยาวชนเห็นความสำคัญของปัญหา และต้องสังเกตว่ามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ โดยเฉพาะเด็กหรือเยาวชน ที่ติดเกมส์ หรือใช้ยาเสพติด ก็จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการค้าประเวณีได้ และในส่วนของชุมชนนั้นผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ต้องให้ความสำคัญ ตระหนักถึงปัญหา และมีการเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องของการคำมุข ให้กับประชาชน และประชาชนจะต้องเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนด้วย

6.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กหรือเยาวชน ถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการคำมุข ซึ่งถือเป็นอาชญากรรมทางสังคม ที่ถือว่าการกระทำที่ทำลายคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ปัจจุบันสถานการณ์ดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งกลุ่มนายหน้า ผู้จัดหา หรือผู้นำพา ก็มีวิธีการที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นในการหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้าประเวณี ซึ่งกลุ่มขบวนการเหล่านี้จะเข้าไปหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนจากในหมู่บ้านตามชนบทห่างไกล เพื่อล่อลวงว่าจะให้ไปทำงานตามร้านอาหาร แต่กลับพาไปค้าบริการทางเพศตามร้านคาราโอเกะ หรือตามแหล่งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามจังหวัดต่างๆ

จากสถานการณ์ดังกล่าวจึงทำให้หลายประเทศให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีบทบาท และให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว เพื่อที่จะหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการศึกษาดังนี้

ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมให้มีการพัฒนา เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศในภูมิภาคไปพร้อมๆกัน ทั้งนี้เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ ได้ทำให้สังคมโลกกลายเป็นสังคมเดียวกัน ดังนั้น การที่จะแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ให้หมดไปได้ ภาครัฐควรส่งเสริมความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่ตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่ใช้ช่องทางความได้เปรียบเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ถึงในพื้นที่

ส่งเสริมการศึกษาให้แก่ประชาชน เพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม และไม่ตกเป็นเหยื่อของกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มใด

ส่งเสริมให้มีอาชีพเสริม ในชุมชน เพื่อเป็นการสร้างงาน และสร้างรายได้หลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว เพื่อป้องกันมิให้เกิดการอพยพโยกย้ายไปทำงานนอกพื้นที่ของประชาชน

ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง เพื่อคุ้มครองกันเองของสมาชิกในชุมชน

องค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรมีการดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการ และเอาจริงเอาจังในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม โดยจะต้องดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำความผิดมาลงโทษให้ได้ เพื่อเป็นการกำจัดต้นเหตุแห่งปัญหาให้หมดไป

6.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

การศึกษาเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เป็นการวิจัยถึงสาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อจากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นการศึกษาถึงวิถีชีวิตของเด็กหรือเยาวชนในช่องก่อนที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จนกระทั่งได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้จะอยู่ในความดูแลของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยหน่วยงานเหล่านี้จะให้ความดูแลช่วยเหลือและฟื้นฟูจิตใจ เด็กหรือเยาวชนให้ดีขึ้นในระดับหนึ่ง และช่วยเหลือในเรื่องคดีความ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้จะพักอาศัยอยู่ที่นี้ เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น จากนั้นเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ก็จะถูกส่งตัวกลับยังภูมิลำเนา ซึ่งหลังจากนี้ควรจะศึกษาติดตามต่อไปในเรื่องของการดำเนินชีวิตของเด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เมื่อถูกส่งกลับคืนสู่สังคม ว่าเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้มีปัญหาระยะยาวหรืออุปสรรคในการใช้ชีวิตตามปกติในสังคมหรือไม่ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้หรือไม่ เพื่อที่จะได้หาแนวทางในการดูแลให้ความช่วยเหลือต่อไป

การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน: ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

VICTIMIZATION OF JUVENILE TRAFFICKING : A CASE STUDY OF SEXUAL EXPLOITATION

รพีภัทร จิตติอุดมพัฒน์ 5137022 SHCJ/M

ศศ.ม (อาชีวศึกษาและงานยุติธรรม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : เชษฐ รัชดาพรรณากุล , ประ.ค. (ประชากรศึกษา) ,
ฐนันต์ศักดิ์ บรรณันท์กุล , ประ.ค. (อาชีวศึกษา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม)

บทสรุปแบบสมบูรณ

1. บทนำ (Introduction)

การค้ามนุษย์ในปัจจุบันได้รับการพิจารณาว่า เป็นส่วนหนึ่งของอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรง โดยถือว่าเป็นปัญหาที่บั่นทอนความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งองค์การสหประชาชาติรับรองพิธีสารเรื่องการป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็กซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติเมื่อ พ.ศ. 2543 จึงถือว่าเป็นการประกาศเจตนารมณ์ของประชาคมโลกในอันที่จะร่วมมือกันปราบปรามแก้ไขปัญหานี้ให้หมดไปในศตวรรษที่ 21 แม้กระนั้นก็ตามในการดำเนินงานก็ยังประสบปัญหาอุปสรรคมากมาย ทั้งนี้เนื่องจากความซับซ้อนของสาเหตุและปัจจัยที่ผลักดันให้มนุษย์โดยเฉพาะหญิงและเด็กตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ทั้งในและต่างประเทศ (ศิริพร สโครบานค,2548)

รัฐบาลสหรัฐอเมริกา ประมาณการจำนวนผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์อย่างน้อย 700,000 คนต่อปี และจะเพิ่มขึ้นอีกมากกว่า 2,000,000 คน โดยมีผู้หญิงและเด็กตกเป็นเหยื่อ และประมาณการว่าผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหญิงและเด็กจำนวน 225,000 คน ซึ่งองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) (ILO-IPEC) : ยังมีการประมาณว่าผู้หญิงและเด็กจำนวน 80,000 คน ถูกส่งมายังประเทศไทยเพื่อทาง

เพศตั้งแต่ปีพ.ศ. 2533 โดยมาจากประเทศพม่าจำนวนมากที่สุด ตามด้วยจังหวัดยูนนานของประเทศจีนและประเทศลาว (องค์การทุนเพื่อพัฒนาสตรี, 2545) และ จากรายงานของศูนย์ประชาบดี กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่าในปีพ.ศ. 2553 ทางศูนย์ประชาบดีได้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ถูกฉ้อโกงละเมิดทางเพศจำนวนถึง 346 ราย และได้รับแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ จำนวนทั้งสิ้น 277 ราย (รายงานประจำปี ศูนย์ประชาบดี, 2553) ซึ่งประเทศไทยมีความเกี่ยวข้องกับการค้าเด็กและหญิงใน 3 ลักษณะ กล่าวคือ เป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่านและปลายทาง เนื่องจากประเทศไทยมีการเปิดเผยของระบบข้อมูลข่าวสาร และเสรีภาพด้านการสื่อสาร รวมทั้งความสะดวกด้านเส้นทางคมนาคมภายในประเทศ จึงเป็นช่องทางที่จะแสวงหารายได้ของกลุ่มผู้ค้ามนุษย์

จึงถือได้ว่าปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็กเพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เป็นปัญหาที่ประชาคมโลกห่วงใย และเร่งหามาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกัน เพราะถือว่าเป็นปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเป็นการกระทำที่ไร้ซึ่งมนุษยธรรมต่อเด็กและหญิงอย่างรุนแรง และมีผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องจากเป็นปัญหาที่ “มนุษย์” ถูกลดทอนศักดิ์ศรีของความเป็นคนให้เป็นเพียง “สินค้า” ที่มีการซื้อขาย และเอาไร้ค่าเปรียบโดยไม่คำนึงถึงสภาพร่างกาย จิตใจและความรู้สึก และถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมทั้งในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ในหลายด้านด้วยกัน

จะเห็นได้ว่าปัญหาการค้าเด็กและเยาวชนเพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศถือเป็นปัญหาระดับชาติแล้ว ปัญหาดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อโดยตรงด้วย เนื่องจากประเด็นที่จะต้องพิจารณา สำหรับเด็กและเยาวชนในกระบวนการค้ามนุษย์ ส่วนใหญ่มักถูกกระทำทารุณต่างๆ คือการถูกข่มขืน การละเมิดและทารุณ ทำร้ายร่างกาย การขาดสารอาหาร การข่มขู่คุกคามเพื่อให้เกิดความกลัว การเป็นทาส ดังนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบตามมา คือ ประเด็นปัญหาสุขภาพของเด็กและเยาวชนเหล่านั้น ซึ่งรวมถึงสุขภาพทางร่างกาย และสุขภาพทางใจ เด็กและเยาวชนเหล่านั้นเมื่อกลับคืนสู่สังคมและครอบครัว ต้องใช้ระยะเวลานานพอสมควรในการที่จะฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยปัญหาสุขภาพที่พบส่วนใหญ่ในเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศนั้น เช่น

- ปัญหาการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เป็นจำนวนมากที่ถูกข่มขืน และถูกทารุณกรรมทางเพศ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เช่น ซิฟิลิส และเริม เป็นต้น

- ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ มีเยาวชนบางรายที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และอายุครรภ์นานเกินกว่าที่จะยุติได้ ต้องรับภาระดูแลเด็กที่เกิดมาไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งหากบางรายไม่พร้อมที่

จะรับภาระมักจะนำเด็กไปทิ้งตามที่สาธารณะให้เป็นภาระของสังคม หรือก่ออาชญากรรมฆ่าลูกตนเอง

- ปัญหาการทำแท้งเถื่อน ซึ่งบางครั้งผู้ที่ตกเป็นเหยื่อไม่สามารถหาทางออกให้กับตนเอง กรณีตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ จึงหันไปหาการทำแท้งเถื่อน ซึ่งทำให้เกิดการติดเชื้อบริเวณเชิงกราน มดลูกทะลุ และทำให้รังไข่เกิดแผล ซึ่งบางรายอาจเสียชีวิตไป

- ปัญหายาเสพติด พบว่าเด็กและเยาวชนบางรายที่ตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ต้องตกเป็นทาสของยาเสพติด เพราะผู้ประกอบการค้ำมนุษย์ต้องการให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้น อยู่ในการบังคับดูแลของตน โดยไม่คิดที่จะหลบหนีไป

นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อครอบครัวและชุมชนของเด็กและเยาวชน ซึ่งส่วนใหญ่มักถูกล่อลวง บังคับ ชูเชื้อ โดยมีได้เต็มใจ ดังนั้น เมื่อคนในครอบครัวต้องประสบปัญหาเช่นนี้ สมาชิกในครอบครัวย่อมมีความทุกข์ ส่งผลถึงสุขภาพจิตใจ บางครอบครัวบิดามารดาถึงกับล้มป่วย ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการรักษา ขณะเดียวกันเมื่อเด็กและเยาวชนได้รับการช่วยเหลือกลับสู่ครอบครัวและชุมชน บางรายมีอาการป่วยทางจิต ทางร่างกาย หรือติดโรคร้าย ต้องตกเป็นภาระให้กับครอบครัวในการดูแลรักษาอีก ซึ่งครอบครัวของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อเหล่านั้น ส่วนใหญ่ค่อนข้างมีฐานะยากจน ขณะเดียวกันชุมชนเองก็ต้องรับภาระในการดูแลเด็กและเยาวชนเหล่านั้นด้วย ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของคนในชุมชน (วิลาวัลย์ ลิ้มปนะวรรณกุล, 2547)

ประเทศชาติก็ได้รับผลกระทบดังกล่าวด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เพราะจากปัญหาสุขภาพที่กล่าวมาข้างต้น จะพบว่ารัฐต้องสิ้นเปลืองงบประมาณเป็นจำนวนมากในการป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาเด็กและเยาวชนเหล่านั้น แทนที่จะนำเงินไปใช้ในการพัฒนาด้านอื่นๆ ของประเทศให้เจริญยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เป็นวัยแรงงาน และเป็นอนาคตของชาติ หากต้องมาเผชิญชะตากรรม และตกเป็นเหยื่อของการค้ำมนุษย์แล้ว ประเทศนอกจากจะสูญเสียทรัพยากรบุคคลในวัยแรงงานแล้ว ยังส่งผลถึงอนาคตของชาติ หากเด็กที่ตกเป็นเหยื่อเหล่านั้นเติบโตขึ้นมาเป็นอนาคตที่ขาดศักยภาพ ซึ่งส่งผลถึงความมั่นคงของประเทศต่อไป จึงกล่าวได้ว่าปัญหาการค้ำมนุษย์ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ปัญหาดังกล่าวนอกจากจะมีผลกระทบต่อเหยื่อและครอบครัวแล้ว ยังส่งผลถึงภาพพจน์ของประเทศชาติและคนในสังคมด้วย (วิลาวัลย์ ลิ้มปนะวรรณกุล, 2547)

สถิติของการตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ของเด็กและเยาวชนไทย ยังคงเป็นผู้เสียหายอยู่เป็นจำนวนมาก โดยล่าสุดพบว่ามีเด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์แล้วเป็นจำนวนกว่า 2.5 ล้านคนในจำนวนนี้เป็นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ถึงเกือบ 85% โดยในปีพ.ศ. 2550 ยังพบว่ามีเด็ก

ต่างชาติที่เข้ารับการคุ้มครองในกลุ่มผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ถึงจำนวน 487 คน โดยเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ถึงจำนวน 358 คน (www.thaihealth.or.th/healthcontent/new/7371)

ปัจจัยที่มีส่วนทำให้ปัญหาการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ทวีความรุนแรงได้แก่ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในรูปธุรกิจที่ทำรายได้สูงในขณะที่ความเสี่ยงและการลงทุนต่ำ และการพัฒนาประเทศที่ขาดความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดช่องว่างทางสถานะเศรษฐกิจและสังคม การเข้าถึงบริการของรัฐ เช่น บริการด้านการศึกษา บริการด้านสาธารณสุข บริการด้านสวัสดิการสังคม ฯลฯ ช่องว่างของกฎหมาย หรือการบังคับใช้กฎหมาย ความยากจน การมีสงคราม ความไม่สงบภายในประเทศ ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดช่องว่างของรายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมมากขึ้น และนำไปสู่ความไม่มั่นคงของสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ซึ่งปัญหาการค้ามนุษย์ในปัจจุบันนั้นจะมีผู้ศึกษามาบ้างแล้ว แต่ส่วนใหญ่จะทำการศึกษาในภาพรวมทั่วไปของปัญหาเท่านั้น แต่ปัญหาการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กและเยาวชน ยังไม่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยมากนัก ซึ่งงานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยจะศึกษากลุ่มตัวอย่างจากทุกภูมิภาคทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพื่อศึกษาว่าเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในแต่ละภูมิภาคนั้น มีสาเหตุและปัจจัยที่มีลักษณะที่แตกต่างกันหรือไม่

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยประสงค์จะศึกษาและค้นหาถึงสถานการณ์ และพฤติกรรม และปัจจัยสำคัญต่างๆซึ่งเป็นสาเหตุ ให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมของกระบวนการค้ามนุษย์ที่เกี่ยวกับการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เพื่อหาวิธีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชนในสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

2. บทคัดย่อ (A Summary of Abstract)

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาถึงสถานการณ์ รวมทั้งปัจจัย และสาเหตุ ของการที่เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เพื่อที่จะหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ต่อไป ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลกับเด็กหรือเยาวชนที่เคยตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศซึ่งได้รับการช่วยเหลือ และอยู่ในความดูแล ของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทั้ง 4 แห่ง แห่งละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมดูแลเหยื่อกลุ่มดังกล่าวจำนวน 4 แห่ง แห่งละ 1 คน

รวมทั้งสิ้น 4 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจับกุม ปราบปราม และดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ จากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 3 คน เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

ผลการศึกษาพบว่าการค้ามนุษย์นั้น มีวิวัฒนาการมาจากการค้าทาสในอดีตเรื่อยมา ต่อมาได้พัฒนาไปเป็นการค้าประเวณี โดยมีกฎหมายออกมาควบคุมการค้าประเวณีขึ้นมา จนมีการพัฒนาขึ้นไปอีกขั้นคือ มีการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศ จากนั้นก็มีการนำหญิงต่างชาติเข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็นหญิงสาวที่มาจากประเทศลาว พม่า และ กัมพูชา และในเวลาต่อมาผู้ที่เข้ามาค้าประเวณีเริ่มเป็นผู้ที่มีอายุน้อยลง จึงทำให้เกิดกระบวนการค้ามนุษย์เกิดขึ้น โดยจะมีกลุ่มนายหน้า ผู้จัดหา หรือผู้นำพา ซึ่งจะคอยจัดหาเด็กหรือเยาวชน ส่งไปค้าประเวณีตามสถานบริการประเภทต่างๆ ส่วนสาเหตุ และปัจจัยของการที่เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้น มีปัจจัยซึ่งเป็นสาเหตุอยู่ 3 ประการ คือ

1.) **ปัจจัยทางด้านครอบครัว** เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนมีปัญหาคือครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์หรือครอบครัวแตกแยก เช่นบิดามารดาเลิกร้างกัน โดยต่างไปมีครอบครัวใหม่และนำเด็กหรือเยาวชนไปให้ผู้อื่นอุปการะเลี้ยงดูแทน หรือในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่กับมารดาที่มีสามีใหม่เด็กหรือเยาวชนก็จะมีปัญหากับบิดาใหม่ เนื่องจากรู้สึกว่าเขาความอบอุ่นในครอบครัว หรือกรณีที่บิดามารดามีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันในครอบครัวซึ่งทำให้เด็กซึมซับพฤติกรรมที่ไม่ดี และเกิดความเครียดจนต้องหนีออกมาจากบ้านไปอยู่ที่อื่น รวมถึงลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดาในลักษณะสนับสนุนตามใจลูกทุกอย่างทำให้เมื่อเติบโตมาเด็กหรือเยาวชนก็จะขาดความเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่นตลอดเวลา และถูกชักจูงได้ง่าย

2.) **ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ** เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนมีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน บิดามารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป ซึ่งมีรายได้ที่ไม่แน่นอน ประกอบกับครอบครัวส่วนใหญ่มีลูกหลายคน เมื่อมีรายได้ไม่แน่นอน และต้องมีรายจ่ายมากขึ้น ทั้งค่ากินค่าอยู่ และการศึกษาของบุตร ทำให้บิดามารดาไม่มีเงินส่งเสียเลี้ยงดูบุตรทุกคนได้ เกิดภาวะขาดเงินทอง ต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากบุคคลอื่น ทำให้เมื่อเด็กหรือเยาวชนไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น จะต้องเข้าสู่วัยทำงานที่เร็วขึ้นเมื่อมีการศึกษาน้อยจึงไม่มีโอกาสที่จะเลือกงานได้ จึงเป็นโอกาสให้กลุ่มนายหน้าหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนไปทำการค้าประเวณีได้โดยใช้เงินทองเป็นตัวล่อ เนื่องจากมีรายได้ดีจึงเป็นเหตุให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ง่าย

3.) **ปัจจัยทางด้านสังคม และชุมชน** เนื่องจากสภาพชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่นั้นมีค่านิยม ในเรื่องวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของ โดยนิยมส่งบุตรสาวไปทำงานยังต่าง

บ้านต่างเมือง เพื่อหาเงินมาให้ครอบครัวใช้จ่าย โดยไม่ได้สนใจว่าบุตรหลานของตนนั้นจะไปประกอบอาชีพอะไร เมื่อเห็นเพื่อนบ้านที่ไปทำงานยังต่างบ้านต่างเมืองประสบความสำเร็จกลับมา มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ก็อยากจะให้บุตรสาวของตนไปบ้าง จนเป็นเหตุให้กลุ่มนายหน้า หรือผู้จัดหา ใช้โอกาสนี้ในการหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนไปทำงาน โดยหลอกว่ามีรายได้ที่ดี จนในที่สุดเมื่อไปถึงประเทศปลายทางก็จะถูกบังคับให้ค้าประเวณีต่อไป

แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าประเวณีเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชนทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ซึ่งในการแก้ปัญหานี้จะต้องมีทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนที่อยู่ในชุมชนเหล่านั้นด้วย โดยในส่วน of ภาครัฐนั้นจะต้องเผยแพร่ให้ความรู้ และตระหนักถึงปัญหาค้ามนุษย์ รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆ, ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ร่วมกับประชาชนโดยมีการเสริมสร้างความรู้ด้านการค้ามนุษย์ไปด้วย, เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องออกตรวจตรา และกวดขัน ตามสถานที่ต่างๆที่เป็นจุดเสี่ยงที่เด็กหรือเยาวชนอาจมีการลักลอบค้าประเวณีได้ และต้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบการ รวมทั้งนายหน้า หรือผู้จัดหาที่จัดให้มีการค้าประเวณีอย่างจริงจัง ในส่วนของภาคประชาชนนั้นก็ต้องมีส่วนร่วมด้วย กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรดูแลเด็กหรือเยาวชนอย่างใกล้ชิด ให้ความรักความอบอุ่น และปลูกฝังให้เด็กหรือเยาวชนเห็นความสำคัญของปัญหา และต้องสังเกตว่ามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ โดยเฉพาะเด็กหรือเยาวชน ที่ติดเกมส์ หรือใช้ยาเสพติด ก็จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ และในส่วนของชุมชนนั้นผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ต้องให้ความสำคัญ ตระหนักถึงปัญหา และมีการเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องของการค้ามนุษย์ให้กับประชาชน และประชาชนจะต้องเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนด้วย

3. วัตถุประสงค์การวิจัย (Objective)

1. เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ และพฤติกรรม ของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ
2. เพื่อศึกษาสาเหตุ และปัจจัยของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าประเวณีเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

4. ขอบเขตการศึกษา (Scope of Thesis Research)

การวิจัยเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ผู้วิจัยจะศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระ ผู้วิจัยจะศึกษาในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

- ศึกษาทบทวนเอกสาร ตำรา หนังสือ ค่าวทกกฎหมาย รวมทั้งงานวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในลักษณะต่างๆ
- ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหาการค้ามนุษย์

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยจะทำการศึกษา หน่วยงานในสังกัดของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจำนวนทั้งสิ้น 4 หน่วยงาน ในพื้นที่จังหวัด 4 ภูมิภาคทั่วประเทศไทย โดยที่หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานที่มีการดำเนินงานหลัก ในเรื่องของการคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในระยะยาว มิใช่สถานรับตัวชั่วคราว ทั้งนี้หน่วยงานทั้ง 4 ได้แก่

- สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก
- สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์ จังหวัดนครราชสีมา
- สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี
- สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านศรีสุราษฎร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยจะศึกษาจากผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ที่ได้รับการช่วยเหลือ และอยู่ในความดูแล รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมดูแลเหยื่อกลุ่มดังกล่าวของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทั้ง 4 แห่ง อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจับกุม ปราบปราม และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ จากกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

5. คำถามสำหรับการวิจัย (Research Question)

ผู้วิจัยจะศึกษาว่ามีปัจจัย และสาเหตุอะไรบ้าง ที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางในการป้องกัน และแก้ไข ปัญหา เด็กหรือเยาวชนมิให้ต้องตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศต่อไป

6. ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งแบ่งวิธีการเก็บข้อมูลออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

1. การทบทวนวรรณกรรม ด้วยการค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสาร ด้วยบทกฎหมาย ตลอดจนแหล่งข้อมูลต่างๆจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ รวมทั้งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ และได้รับความช่วยเหลือให้อยู่ในความดูแลของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและฝึกอาชีพทั้ง 4 แห่ง ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมจำนวน 20 คน จากผู้ที่มีสัญชาติไทย และสัญชาติอื่น อาทิ พม่า ลาว และเขมร ที่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ำมนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ และผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพทั้ง 4 หน่วยงาน ที่ให้ความดูแลและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ จำนวนทั้งสิ้น 4 คน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องในการจับกุม ปราบปราม และดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ที่มีประสบการณ์การทำงานในลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี จากกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 3-4 คน

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และการทบทวนวรรณกรรม เพื่อสกัดประเด็นการวิจัยให้ครอบคลุมประเด็นการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยครบถ้วน ซึ่งแบบสัมภาษณ์สำหรับเด็กและเยาวชนมีโครงสร้างแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน และแบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ คือ ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและ

พัฒนาอาชีพ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีโครงสร้างแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ส่วน เมื่อได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วน และนำข้อมูลมาจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อทำการวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เพื่อหาแนวทางในการป้องกันปัญหามิให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูล (Statistical Analysis)

หลังจากการทบทวนวรรณกรรม และจากแหล่งข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจากหน่วยงานราชการต่างๆ ประกอบกับการวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ และยังได้ใช้การศึกษาแบบกรณีศึกษาในรูปแบบต่างๆ (Case Study) เพื่อประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และตีความข้อมูลออกมาเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อความเข้าใจ เพื่อหาข้อสรุปให้ได้ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดต่อไป

8. ผลการวิจัย (Results)

เด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กหรือเยาวชน

เด็กหรือเยาวชนทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 17 ปี ซึ่งทั้งหมดยังมีสถานภาพเป็นโสด ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นคนสัญชาติลาวถึงจำนวน 11 คน ได้แก่ เอ บี ซี เจ ไท วัน คอน อัน แก้วเพชร และพลอย สัญชาติไทยจำนวน 7 คน ได้แก่ แป้ง พี แอร์ เมย์ สัม เล และแต้ว สัญชาติไทยใหญ่ (พม่า) จำนวน 2 ราย ได้แก่ หนึ่ง และ โอ เด็กหรือเยาวชนจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 คน ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 คน ภาพรวมของเด็กหรือเยาวชนที่ทำการสัมภาษณ์

ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มิใช่ชาวลาว จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมีเพียง 6 คน เท่านั้นที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้นมีสาเหตุอยู่ 3

ด้าน คือ

2.1 ด้านครอบครัว กล่าวคือ เด็กหรือเยาวชนที่มีปัญหาทางด้านครอบครัวในด้านต่างๆ

เช่น ลักษณะสภาพของครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว รวมทั้งลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูเด็กหรือเยาวชน ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนนั้นเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้

- ลักษณะของครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ อาทิ เช่น บิดาเสียชีวิต มารดาเสียชีวิต หรือทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต รวมทั้งบิดามารดาเลิกร้างกัน โดยไปมีครอบครัวใหม่ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนประสบปัญหาทางด้านนี้มีจำนวน 7 คน เช่น บี มารดาเสียชีวิต, โล และแต้ว บิดาเสียชีวิต, สัม และเมย์ บิดามารดาเลิกร้างกันโดยต่างไปมีครอบครัวใหม่, ซี บิดาไปมีภรรยาใหม่เป็นต้น

- มีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว อาทิ เช่น บิดามารดามีปัญหาทะเลาะกันเป็นประจำ เด็กหรือเยาวชนมีปัญหาดูแลกับบิดามารดา ซึ่งเด็กหรือเยาวชนประสบปัญหาทางด้านนี้มีจำนวน 6 คน เช่น พี และโล มักจะทะเลาะกับมารดาเป็นประจำ รู้สึกขาดความอบอุ่นในครอบครัว, วัน และแก้ว บิดามารดามักจะทะเลาะกัน

- ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่รักลูกมากเกินไป ปกป้องและห่วงหาอาลัยลูกมากเกินไป ตามใจหรือคอยดูแลช่วยเหลือควบคุมทุกสิ่งทุกอย่าง จำนวน 2 คน คือ เล และแต้ว

2.2 ด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ เด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่เกิดมาในครอบครัวที่บิดามารดา

มีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ทำสวน และบางครอบครัวก็รับจ้างทั่วไปมีรายได้ไม่แน่นอน ประกอบกับในครอบครัวมีสมาชิกหลายคน ทำให้มีปัญหาในด้านเงินทอง ต้องหาเข้ากินค่า เช่น ครอบครัวของเอ, ซี, เจ, สัม, หนึ่ง, โล, วัน, คอน, อัน เป็นต้น และบางครอบครัวมีหนี้สินจากการกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว เช่นครอบครัวของแอร์ และครอบครัวของเพ็ด

2.3 ด้านสังคม และชุมชน กล่าวคือ เด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในสภาพสังคมที่

มีความสำคัญตามสมัยนิยม ในเรื่องวัตถุนิยม ดำเนินชีวิตตามกระแสนิยม เช่น มีความต้องการที่จะสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับบิดามารดา อยากมีรถยนต์ และอยากมีของดีสิ่งของต่างๆที่คนอื่นมีกัน

จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ เช่น หนึ่ง, วัน, คอน, เฟ็ด, พลอย และแด้ว

3. ลักษณะการหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ออกมาจากครอบครัวจนเป็นเหตุให้เป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

จากการศึกษาพบว่าลักษณะที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนถูกหลอกลวงให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้นจะมีผู้มาชักชวนซึ่งอาจจะเป็นนายหน้าจัดหา เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน หรือแม้แต่ญาติของเด็กหรือเยาวชนเอง ซึ่งจะชักชวนให้เด็กหรือเยาวชนไปทำงานในลักษณะต่างๆ เช่น ชักชวนให้มาทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร ชักชวนให้ไปรับจ้างขายของตามร้านต่างๆ

สาเหตุที่เด็กหรือเยาวชนตัดสินใจออกจากภูมิลำเนานั้นมีหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น

3.1 ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ยากจน ส่วนใหญ่ครอบครัวประกอบอาชีพทำการเกษตร ทำนา ทำไร่เป็นหลัก และหลังจากนั้นก็ไม่มีอาชีพอื่นที่มั่นคง และบางครอบครัวก็มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งมีรายได้ที่ไม่แน่นอน ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอยากจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม ต้องการสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับบิดามารดา เช่น เอ, ซี, เจ, แอร์, สัม, วัน, คอน, เฟ็ด และพลอย

3.2 มีปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เช่น มีสภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้ขาดความอบอุ่นภายในครอบครัว เช่น พี, เมย์, และไล

3.3 ถูกบังคับ หรือถูกลักพาตัวมาโดยไม่เต็มใจ จำนวน 2 ราย คือ บี และแป้ง

3.4 อยากรู้ อยากเห็น อยากเที่ยวในสถานที่ที่ไม่เคยไป เช่น อัน และแก้ว

3.5 คิดเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดีเช่น เที่ยวสถานบันเทิงในเวลากลางคืน ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งเพื่อนเหล่านี้เป็นผู้ชักชวนให้ไปทำงานค้าบริการทางเพศเพื่อหาเงินใช้เอง จำนวน 2 ราย คือ เล และแด้ว

เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญจากสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

1. อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

การให้ความช่วยเหลือหญิงและเด็กที่ประสบปัญหาทางสังคมทุกประเภท นอกจากนี้ยังให้ความคุ้มครองแก่เด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ฟันฟูจิตใจ พัฒนาทักษะวิชาชีพและการศึกษาให้แก่เด็กหญิงอายุต่ำกว่า 18 ปี และมากกว่า 18 ปี ที่สมัครใจเข้ารับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539

1.2 เพื่อให้การบำบัด ฟันฟู แก่ผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์

1.3 เพื่อให้การสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรี ที่ขาดโอกาสและประสบปัญหาทางสังคมทุกประเภท

1.4 เพื่อป้องกันปัญหาการถูกล่อลวง และการค้ามนุษย์ โดยการพัฒนาศักยภาพสตรีให้มีทักษะอาชีพ อยู่ในชุมชนอบรมป้องกันการถูกล่อลวง และสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ในพื้นที่

โดยในการทำงานมีกลุ่มเป้าหมายอยู่ 3 กลุ่มคือ

1. เด็กหญิงและสตรี ผู้ประสบปัญหาทางสังคม
2. เด็กและสตรีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539
3. เด็กและสตรีที่เป็นผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551

2. สาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

2.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่พื้นฐานมาจากครอบครัวที่ยากจน บิดามารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีบุตรหลายคน ทำให้ไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรทุกคนได้อย่างสุขสบาย ทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องออกไปประกอบอาชีพยังต่างถิ่น เพื่อช่วยบิดามารดาหาเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว

2.2 ปัจจัยทางการศึกษา เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ทำให้ต้องออกจากโรงเรียนที่เร็วขึ้น และเมื่อจบการศึกษาแล้วไม่มีงานทำ หรือช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพ จึงเป็นเหตุให้กลุ่มนายหน้าเข้าไปชักชวนโดยการหลอกลวงให้เข้าไปทำงานค้าประเวณี ซึ่งมีรายได้ดี

2.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่มีครอบครัวที่แตกแยก หรือครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ อาทิ บิดามารดาเสียชีวิต หรือเลิกร้างกัน ทำให้ไม่มีเสาหลักของครอบครัว เด็กหรือเยาวชนจึงขาดความอบอุ่นในครอบครัว

2.4 ปัจจัยทางด้านค่านิยม เนื่องจากในสังคมหรือชุมชนที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่นั้น มีค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม ในเรื่องที่ว่าบ้านไหนที่มีบุตรสาวเมื่อโตเป็นวัยรุ่นแล้ว บิดามารดามักจะ

ส่งไปให้ทำงานยังต่างถิ่น เพื่อไปหาเงินส่งกลับมาให้ทางบ้านใช้จ่าย โดยขาดข้อมูลของประเทศที่จะไปทำงาน หรือลักษณะงานที่จะต้องทำ จึงเป็นเหตุให้กลุ่มนายหน้าอาศัยเหตุดังกล่าวเข้าไปหลอกลวงให้มาค้าประเวณีเนื่องจากมีรายได้ดี จนในที่สุดต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

3. แนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพกล่าวว่า “หน่วยงานของรัฐควรจะทำงานในเชิงรุก ด้วยการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งอาจจะเชิญวิทยากรมาอบรม และจะต้องมีการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังภายในชุมชน โดยช่วยกันสอดส่องดูแลบุคคลในชุมชนด้วยกันว่า มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่อาจจะเป็นจุดเสี่ยงให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้”

4. แนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพกล่าวว่า “การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์นั้น ในเบื้องต้นหน่วยงานของรัฐจะต้องเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ก่อน และจะต้องมีการทำงานโดยสร้างเครือข่ายขึ้นในแต่ละชุมชน จากนั้นจึงมีการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ และผลกระทบในด้านต่างๆที่จะตามมา เพื่อให้ประชาชนตื่นตัวกับปัญหาดังกล่าว และประชาชนจึงจะร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่อไป”

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เจ้าหน้าที่ หรือผู้เชี่ยวชาญของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพกล่าวว่า “ปัญหาการค้ามนุษย์ถือเป็นปัญหาที่สำคัญในระดับชาติ ที่ควรให้ความสำคัญเนื่องจากถือว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันอย่างร้ายแรง ซึ่งทุกฝ่ายควรที่จะร่วมมือกันในการทำงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมต่อไป”

เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

1. อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์

กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
“ปคม” มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานทั่วราชอาณาจักร โดยมีขอบเขตการดำเนินคดีใน
ลักษณะความผิด ดังนี้คือ

1.1 ดำเนินการสืบสวน สอบสวน ปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า
มนุษย์ในทุกรูปแบบ

1.2 ดำเนินการสืบสวน สอบสวน ปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า
แรงงานที่ผิดกฎหมาย หรือการที่แรงงานถูกหลอกลวงเข้ามาทำงานในประเทศ และถูกหลอก
ให้ไปค้าแรงงานยังต่างประเทศ

1.3 การป้องกัน ปราบปราม ในเรื่องการจัดระเบียบสังคมในทุกรูปแบบ ตาม
นโยบายของรัฐบาล เช่น ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมส์ สถานบริการทุกประเภท รวมทั้งหอพัก
ต่างๆ เพื่อให้สถานที่เหล่านี้ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย

1.4 การอื่นที่จะต้องปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับ
มอบหมาย

ซึ่งในการปฏิบัติงานทั้ง 4 ลักษณะความผิดนี้ อาศัยอำนาจตามกฎหมายดังนี้

1. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551
2. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539
3. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551
4. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546
5. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550
6. พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.2484
7. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

กล่าวคือ ในเรื่องของการสืบสวน กับสอบสวน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นแล้ว ก็
จะเข้าถึงวิธีการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดในชั้นสอบสวน ชั้นอัยการ และในชั้นศาล เพื่อ
พิสูจน์ความผิดของผู้นั้น คือมาตรการทั้ง 4 ทั้งป้องกัน ปราบปราม สืบสวน และสอบสวนต้อง
สอดคล้องกัน และมีประสิทธิภาพ

**2. สถานการณ์ พฤติการณ์ และสาเหตุของปัญหา รวมทั้งวิธีการต่างๆของกลุ่ม
นายหน้า และผู้จัดหา ในการล่อลวงเด็กและเยาวชน มาเพื่อวัตถุประสงค์การค้ามนุษย์**

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
“ต้องยอมรับว่าการค้าประเวณีนั้น มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ตั้งแต่ยุคสมัยอียิปต์เรื่อยมาจนกระทั่ง

ปัจจุบัน โดยสถานการณ์การค้าประเวณีนั้นอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาในแต่ละยุคสมัย กล่าวคือ ในสมัยก่อนนั้นก็จะมีการค้าประเวณีโดยเปิดเผยตามริมถนนหนทาง หรือตามสถานที่สาธารณะ แต่ในยุคสมัยต่อมาที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปเป็นการแอบแฝงตามสถานบริการอาบ อบ นวดทั่วไป เนื่องจากสถานที่เหล่านี้มักจะมีผู้ใช้บริการ และมีความต้องการที่จะซื้อบริการอยู่แล้วโดยมักจะมีการลักลอบค้าประเวณีเกิดขึ้น โดยภายนอกจะดูเป็นสถานบริการอาบ อบ นวด โดยทั่วไป แต่เมื่อมีการเข้าไปใช้บริการแล้ว ก็มักจะมีการแอบค้าประเวณีอยู่เสมอ แล้วแต่จะมีการตกลงกันในเรื่องราคากัน และในยุคสมัยต่อมาก็มีการพัฒนารูปแบบการค้าประเวณีโดยการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศ โดยในช่องแรกจะมีการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังประเทศญี่ปุ่น แอฟริกาใต้ และบาร์เรน เป็นต้น ซึ่งประเทศเหล่านี้มีความต้องการสินค้าซึ่งเป็นผู้หญิงประเภทนี้จำนวนมาก เมื่อมีความต้องการมากก็จะมีหญิงไทยจำนวนมากออกไปทำงานยังประเทศเหล่านั้นเช่นกัน และต่อมาในยุคสมัยหนึ่งก็มีการพัฒนาโดยประเทศไทยก็มีความต้องการสินค้าในลักษณะนี้เช่นเดียวกัน ก็จะมีการนำพาหญิงมาจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศลาว กัมพูชา พม่า และจีนเข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเด็กหรือเยาวชนก็เริ่มเข้าสู่การค้าประเวณีเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน เมื่อเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้มีเหตุจูงใจที่จะเข้าไปหางานทำในลักษณะดังกล่าว กลุ่มนายหน้า หรือผู้จัดหา จะมีรูปแบบในการหลอกลวงคือ จะเดินทางเข้าไปภายในหมู่บ้านที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือเข้าไปตามสถานบันเทิงประเภทคลับ หรือตามสถานที่ที่เด็กหรือวัยรุ่นรวมตัวกันในการแข่งรถจักรยานยนต์ (กลุ่มเด็กแว้น) ซึ่งนายหน้าเหล่านี้จะอาศัยว่าเด็กหรือเยาวชนมักจะต้องการเงินใช้จ่าย จึงหลอกให้ไปทำงาน และมีรายได้ที่ดี จึงทำให้เด็กกลุ่มนี้หลงเชื่อ หรืออาจจะเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่เคยค้าประเวณีมาก่อนต่อมาก็ได้เข้ามาชักชวน หาจัดหาเพื่อนในวัยเดียวกัน ให้เข้ามาค้าประเวณีต่อไป และในที่สุดก็ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ส่วนกระบวนการในการหลอกลวงหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศนั้นจะมีกลุ่มนายหน้าชาวไทย ร่วมกับกลุ่มนายหน้าต่างชาติ ในการจัดหาหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศ โดยกลุ่มเสี่ยงจะเป็นผู้ที่มีอาชีพนวดแผนโบราณ หรืออาชีพในสถานบริการประเภทต่างๆ หรือหญิงที่มีครอบครัวแตกแยก ซึ่งจะถูกแนะนำให้ไปทำงานในต่างประเทศแถบตะวันออกกลาง ซึ่งกลุ่มนายหน้าเหล่านี้จะให้ข้อมูลการทำงานที่ไม่หมด เช่น สามารถที่จะเลือกได้ว่าจะให้บริการกับแขกคนไหน โดยนายหน้าจะเป็นผู้ออกค่าเดินทางให้ก่อน เมื่อส่งไปถึงนายหน้ายังต่างประเทศแล้ว หญิงเหล่านี้ก็จะมีหนี้สินติดตัวค่อนข้างมากประมาณไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท แต่กลุ่มนายหน้าจะบอกกับผู้หญิงเหล่านี้ว่ามีหนี้ไม่น้อยกว่า 100,000 บาท ดังนั้น เมื่อหญิงเหล่านี้ไปถึงประเทศปลายทางก็จะถูกยึดหนังสือเดินทางไว้ ถูกกักบริเวณ และในที่สุดก็จะถูกบังคับให้ค้าประเวณีต่อไป และทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ส่วนปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เด็ก หรือเยาวชนต้องเข้าสู่กระบวนการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายด้าน กล่าวคือ ก่อนหน้าที่เด็กหรือเยาวชนจะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้น ได้มีการพัฒนามาจากการที่เด็กหรือเยาวชนส่วนใหญ่มักจะมีค่านิยมคบหากับเพื่อนชาย และมีเพศสัมพันธ์กันก่อนเวลาอันควร หรือมีคำพูดที่ว่า “เสียตัวโดยไม่ได้เงิน” ซึ่งจะเป็นการคบเพื่อนชายในลักษณะฉาบเฉย และไม่ได้จริงจัง และในเวลาต่อมาก็มีการพัฒนาไปสู่การค้าประเวณี เพื่อจะมีรายได้มาใช้จ่ายได้ด้วย ซึ่งเหตุที่เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์มีอยู่ 3 ประการ คือ

- 1.) เด็กหรือเยาวชนที่ไม่ได้มีปัญหา หรือเดือดร้อนในเรื่องเงินทอง แต่มีค่านิยมตามสมัยนิยมให้ความสำคัญเรื่องวัตถุนิยม อยากมี อยากได้ทรัพย์สินตามกระแสนิยม เช่น กระเป๋ายี่ห้อดัง โทรศัพท์มือถือ หรือเสื้อผ้าที่มีราคาแพง จึงต้องการหาเงินมาใช้จ่ายตามที่ตนต้องการ
- 2.) เด็กหรือเยาวชนที่ครอบครัวมีฐานะยากจน อยากมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยากจะช่วยเหลือครอบครัวของตน ต้องการหาเงินเพื่อช่วยเหลือครอบครัว
- 3.) เด็กหรือเยาวชนตามชนบท มีค่านิยมในเรื่องความกตัญญูต่อบิดามารดา จึงมีค่านิยมเข้ามาหางานทำเพื่อส่งเงินไปให้บิดามารดาปลูกสร้างบ้านหลังใหม่ โดยก่อนหน้านั้นหญิงที่มาจากภาคเหนือ หรือที่มาจากประเทศพม่า และลาว จะมีค่านิยมในลักษณะดังกล่าวค่อนข้างมาก”

3. แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กล่าวว่า “แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ มีดังนี้

- 1.) เผยแพร่ให้ความรู้กับประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆที่ไม่เพียงแต่ผู้ตกเป็นเหยื่อเท่านั้น แต่ยังรวมถึงครอบครัว และสังคมที่ผู้ตกเป็นเหยื่ออาศัยอยู่ด้วย
- 2.) จัดทำบริการตำรวจบริการประชาชน โดยร่วมกับชุมชนจัดทำกิจกรรม และมีการเสริมสร้างความรู้ด้านการค้ามนุษย์ให้กับประชาชน
- 3.) ส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบ และกวดขัน ตามสถานที่ต่างๆที่เป็นจุดเสี่ยงที่เด็กหรือเยาวชนอาจมีการลักลอบค้าประเวณีได้ เช่น สถานบริการต่างๆ โรงแรมมาตุруд เพื่อเฝ้าระวังไม่ให้มีเด็กหรือเยาวชนเข้าไปใช้บริการในสถานที่เหล่านั้น
- 4.) ขอความร่วมมือกับกรมการกงสุล ในเรื่องการออกหนังสือเดินทางให้กับหญิงที่เคยมีประวัติในการเดินทางไปค้าประเวณียังต่างประเทศ โดยให้แจ้งการออกหนังสือเดินทางให้

5.) การดำเนินคดีกับผู้ประกอบการ รวมทั้งนายหน้า หรือผู้จัดหา ให้มีการค้าประเวณีอย่างจริงจัง

อนึ่ง หลังจากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมดำเนินคดีผู้ประกอบการ หรือนายหน้าผู้จัดหา แล้วในส่วนของเด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อนั้นก็จะมีการให้ความช่วยเหลือ คือ

1.) หากเป็นเด็กหรือเยาวชนที่ยินยอมเข้ารับการช่วยเหลือจากรัฐก็จะส่งไปบำบัดฟื้นฟูทางจิตใจ ที่หน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2.) เด็กหรือเยาวชนมีสิทธิเข้ารับการคุ้มครองพยาน จากสำนักงานคุ้มครองพยาน ของกระทรวงยุติธรรม

3.) เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้ารับการช่วยเหลือตาม พรบ.เยียวยาความเสียหายฯ เพื่อรับเงินช่วยเหลือต่างๆจากกระทรวงยุติธรรม”

4. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กล่าวว่า “

1.) ผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงคือเด็ก หรือเยาวชนต้องมีจิตสำนึกที่ดีในการดำรงชีวิต และคำนึงถึงการประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามหลักศีลธรรม

2.) บุคคลในครอบครัวควรดูแลเด็กหรือเยาวชนอย่างใกล้ชิด ว่ามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ จากการดำรงชีวิตอย่างปกติ

3.) บุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็กหรือเยาวชน ที่ติดเกมส์ หรือยาเสพติด ก็เป็นกลุ่มเสี่ยง โดยบุคคลในครอบครัวให้ความสำคัญ และดูแลเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้เป็นพิเศษ

4.) ผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ต้องให้ความสำคัญ และมีการเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องของการค้ามนุษย์ และจะต้องเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนด้วย”

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กล่าวว่า “ปัญหาค้ามนุษย์นั้นถือว่าเป็นปัญหาในระดับชาติ และรัฐควรกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องร่วมมือกันในการทำงานอย่างจริงจังของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง

และเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม และไม่เฉพาะมีผลกระทบต่อตัวผู้เสียหายเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัว รวมทั้งสังคมด้วย ฉะนั้น จึงอยากให้ทุกฝ่ายร่วมมือการทำงานในเรื่องนี้อย่างจริงจังต่อไป”

9. อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ให้การดูแลเด็กและเยาวชนในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ประกอบกับการศึกษาเอกสาร ดำเนินการวิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์ และพฤติกรรม ของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน

ผลการศึกษาสถานการณ์การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชนพบว่า การค้ามนุษย์นั้นมีวิวัฒนาการมาจากการค้าทาสในสมัยอดีต และเมื่อมีการเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ 5 แล้ว ก็มีการพัฒนาไปเป็นการค้าประเวณีโดยการออกกฎหมายมารองรับเพื่อควบคุมจำนวนโสเภณี จนกระทั่งในเวลาต่อมาได้มีการพัฒนาโดยการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณียังต่างประเทศ และจากนั้นยังมีการนำพาหญิงจากต่างประเทศเข้ามาเพื่อการค้าประเวณียังประเทศไทย ซึ่งสถานการณ์ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน สอดคล้องกับคำกล่าว ที่ว่าจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยเฉพาะบทบัญญัติในกฎหมายหลายฉบับพบว่า มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี เช่น พระไอยการลักษณะลักพา พ.ศ.1901 พระไอยการลักษณะฟัวเมีย พ.ศ.1904 เป็นต้น โดยหญิงที่มาประกอบอาชีพโสเภณีนั้นมีหลักฐานแน่ชัดว่าพัฒนามาจากเป็นนางทาส (จกร ประณีต, 2539) และในเวลาต่อมาผู้ที่เข้ามาประกอบอาชีพค้าประเวณีเริ่มมีอายุน้อยลง เนื่องจากผู้ที่มาซื้อบริการมีความต้องการซื้อบริการจากเด็กหรือเยาวชนมากขึ้น สอดคล้องกับรายงานของ (กองนโยบายและแผนงานเยาวชน: กรุงเทพฯ, 2536) ที่ว่าในช่วงปีพ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน ปัญหาการค้าหญิงและเด็กเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในปัญหาการค้าประเวณี โดยเฉพาะในประเทศไทยซึ่งเชื่อว่ามีผู้หญิงและเด็กที่ค้าประเวณีในช่วงนี้มากถึง 400,000 คน โดยร้อยละ 40 ของทั้งหมดคือ ประมาณ 160,000 คน เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี

จากการที่เด็กหรือเยาวชนเป็นที่ต้องการของตลาดการค้าประเวณีทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงทำให้เกิดกระบวนการค้ามนุษย์เกิดขึ้นเพื่อที่จะสรรหาเด็กหรือเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย

เพื่อส่งไปตามสถานบริการประเภทต่างๆ โดยจะมีกลุ่มนายหน้าหรือผู้นำพา จะเข้าไปหาเด็กหรือเยาวชนถึงภายในหมู่บ้านตามชนบทห่างไกล เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป ซึ่งบางครอบครัวมีบุตรหลายคนทำให้ไม่มีเงินส่งเสียเลี้ยงดูบุตรทุกคนได้อย่างสมบูรณ์ ประกอบกับเด็กหรือเยาวชนมีการศึกษาน้อย ทำให้ต้องออกจากโรงเรียนในอายุน้อย เมื่อออกจากโรงเรียนแล้วเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ก็จะไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ หรือบางคนที่ประกอบอาชีพจะต้องทำงานหนัก ทำให้กลุ่มนายหน้า หรือผู้นำพาได้อาศัยโอกาสนี้ เข้าไปชักชวนโดยหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ไปทำงานยังต่างถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะหลอกลวงให้ไปทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอาหาร ตามร้านอาหารประเภทร้านคาราโอเกะ โดยจะบอกว่ามีรายได้ดี เป็นงานสบาย และสามารถเก็บเงินส่งไปให้บิดามารดาใช้จ่าย จึงทำให้เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้หลงเชื่อ โดยไม่ได้ไตร่ตรองให้ดี ประกอบกับบางครอบครัวนั้นบิดามารดาจะเป็นผู้ส่งเสริมให้ลูกสาวของตนให้ไปทำงานต่างถิ่น เนื่องจากเป็นคำนิยมของชุมชนที่ส่งลูกสาวไปหาเงินเพื่อนำไปสร้างบ้านหลังใหม่ให้บิดามารดา จึงทำให้เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องกระบวนการเข้าสู่การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของหญิงและเด็ก: ศึกษากรณีบ้านเกร็ดกระการของ (วิลาวัลย์ ลิ้มปนะวรรณกุล, 2547) ที่กล่าวว่า หญิงและเด็กมีจุดเริ่มต้นของการตกเป็นเหยื่อโดยถูกชักชวนมาจากครอบครัวในชนบท ซึ่งมีทั้งคนในหมู่บ้าน นอกหมู่บ้าน และญาติ เป็นสื่อกลางในการชักชวน ส่วนปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตกเป็นเหยื่อคือ ปัจจัยพื้นฐานของเหยื่อที่มีลักษณะเฉพาะอันได้แก่ เพศ อายุ และการศึกษา โดยพบว่าเหยื่อที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี และไม่ได้รับการศึกษา มีโอกาสเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อได้มากกว่ากลุ่มอื่น ปัจจัยส่วนบุคคลคือ ความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิต คำนิยามการกตัญญูทดแทน และพฤติกรรมการเล่นแบบทางสังคม ปัจจัยด้านครอบครัวมาจากครอบครัวเดียว มีอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง แต่เนื่องจากคำนิยามการแข่งขันกันทางวัตถุนิยมของชุมชน ครอบครัวจึงผลักดันให้บุตรสาวออกไปทำงานต่างถิ่น รวมทั้งการไม่มีงานทำ และขาดโอกาสในการยกระดับรายได้ ปัญหาภาระหนี้สินของครอบครัว การไม่มีที่ดินทำกิน

2. สาเหตุ และปัจจัยของการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

1.) ด้านครอบครัว

โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน ส่วนใหญ่มีปัญหาครอบครัวในลักษณะที่แตกต่างกัน คือ

- ลักษณะของครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากบิดา หรือมารดาเสียชีวิต, ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต หรือบิดามารดาเลิกร้างกันโดยแต่ละคนต่างไปมีครอบครัวใหม่ ในขณะที่

เด็กหรือเยาวชนนั้นยังเยาว์วัย ซึ่งเมื่อเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดามารดาแล้ว กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ก็ต้องไปพักอาศัยอยู่กับคนอื่น หรือญาติพี่น้องของบิดามารดานั้น ทำให้เด็กกลุ่มนี้เมื่อเติบโตมาก็จะรู้สึกขาดความอบอุ่นจากครอบครัว เนื่องจากบุคคลที่เลี้ยงดูมานั้นไม่ใช่บิดามารดาที่แท้จริงทำให้เกิดปมด้วยกับตนเอง

- ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ไม่ดี คือกลุ่มตัวอย่างที่เกิดมาในครอบครัวที่แตกแยก เช่น บิดามารดามักจะทะเลาะกันเป็นประจำ เด็กหรือเยาวชนมีเรื่องทะเลาะกับบิดามารดา หรือบิดามารดาเลิร้างกันไปมีครอบครัวใหม่ทำให้เด็กหรือเยาวชนจะต้องอาศัยอยู่กับภรรยาหรือสามีใหม่ของบิดามารดา ทำให้บิดามารดาไม่ค่อยให้ความสำคัญในการดูแลบุตรของตนเท่าที่ควร จนทำให้เด็กหรือเยาวชนขาดความอบอุ่นภายในครอบครัว และเมื่อเด็กหรือเยาวชนมีความรู้สึกเช่นนี้อยู่ในจิตใจแล้ว ก็จะพยายามที่จะต่อต้านครอบครัวของตนด้วยวิธีการต่างๆ รวมทั้งไม่อยากจะอยู่ที่บ้านของตนเนื่องจากไม่มีความสุข และต้องออกมาใช้ชีวิตอยู่ข้างนอกบ้าน และเปิดโอกาสให้กลุ่มนายหน้านั้นเข้ามาหลอกลวงให้ไปทำงาน โดยใช้เงินเป็นสิ่งล่อใจ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปุรชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2547) กล่าวว่า “ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคมที่เล็กที่สุดในสังคม แต่มีบทบาทสำคัญมากที่สุด ในสังคม ครอบครัวที่อบอุ่น และเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกัน และเป็นพลังที่สำคัญที่จะปกป้องคุ้มครองสมาชิกทุกวัยในครอบครัวให้พ้นจากปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ ในทางกลับกันปัญหาสังคมหลายๆ ปัญหา ก็มีแหล่งกำเนิดมาจากครอบครัวเช่นกัน เนื่องจากปัจจุบันสถาบันครอบครัวอ่อนแอลง ครอบครัวเดี่ยวมีมากขึ้น ทำให้ระบบความสัมพันธ์ในครอบครัวแบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นครอบครัวขยายที่สามารถพึ่งพากันได้ขาดหายไป”

- การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว จะมีรูปแบบการเลี้ยงดูแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น โดยส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบหลักๆ คือ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้อารมณ์ ปล่อยปละละเลย หรือระเบียบเคร่งครัด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบสนับสนุน แต่บางครั้งก็อาจจะทำให้เกิดผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพจิตของเด็กเช่นกัน กล่าวคือ แม่ซึ่งรักลูกมากเกินไป ปกป้องและหวงแหนลูกมากเกินไป ตามใจหรือคอยดูแลช่วยเหลือควบคุมทุกสิ่งทุกอย่าง จะมีผลทำให้เด็กขาดความเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา จึงอาจง่ายต่อการถูกล่อลวง หรือชักจูงให้เข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องปัจจัยสถานะแวดล้อมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครอบครัวของ (มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์, 2549) ที่กล่าวว่า “แม่ซึ่งรักลูกมากเกินไป ปกป้องและหวงแหนลูกมากเกินไป ตามใจหรือคอยดูแลช่วยเหลือควบคุมทุกสิ่งทุกอย่าง จะมีผลทำ

ให้เด็กขาดความเป็นตัวของตัวเอง ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา จึงอาจง่ายต่อการถูกล่อลวง หรือชักจูงให้เข้าสู่กระบวนการค้ำมนุษย์ได้”

2.) ด้านเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งเช่นกัน ที่มีผลต่อการตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากค่านิยมบริโภคนิยม และการให้คุณค่ากับฐานะทางการเงินมากกว่าคุณงามความดี จึงทำให้เด็กหรือเยาวชนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขวนขวายเพื่อแสวงหาให้ได้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน ส่วนใหญ่มีสาเหตุหลายประการ เช่น

- มีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป ซึ่งเป็นอาชีพที่ใช้แรงงาน และมีรายได้ที่ไม่แน่นอน เนื่องจากมีปัจจัยภายนอกหลายปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ กล่าวคือ ในด้านการเกษตรกรรมนั้นต้องอาศัยสภาพดินฟ้าอากาศ จึงทำให้ไม่มีผลผลิตที่แน่นอน เมื่อไม่มีผลผลิตที่แน่นอน รายได้จากการทำงานจึงไม่สามารถกำหนดได้ ประกอบกับครอบครัวของเด็กและเยาวชนบางคนนั้นบิดามารดามีบุตรหลายคน ทำให้มีรายจ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ไม่มีเงินพอหาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัวได้ครบสมบูรณ์

- การไม่มีงานทำ และขาดโอกาสในการยกระดับรายได้ หรือเปลี่ยนแปลงอาชีพ ของครอบครัว จากการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามารดาจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยจะทำงานเป็นหลัก ซึ่งครอบครัวกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะทำงานปีละ 1 ครั้ง ซึ่งหลังจากที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วเสร็จ บิดามารดาก็ไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ นานหลายเดือน ซึ่งในระหว่างนั้นบางครอบครัวก็จะอยู่บ้านเฉยๆ หากินตามธรรมชาติเก็บผัก หาปลาตามหนองน้ำเพื่อนำมาประกอบอาหารรับประทาน จึงทำให้ขาดโอกาสไม่มีรายได้ เนื่องจากไม่สามารถที่จะหาอาชีพอื่นทำในระหว่างนั้นได้

- ปัญหาเกี่ยวกับภาระหนี้สินของครอบครัว กล่าวคือเมื่อครอบครัวไม่ได้ทำงานประกอบอาชีพในระหว่างที่ไม่ได้ทำงาน จึงไม่มีรายได้ที่จะนำไปใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้ต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากบุคคลอื่นมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชิพแมน (Shipman) (ปฐมาวดี ปีทมาโรจน์, 2542) อธิบายถึงการมองความยากจนได้ ดังนี้

1. ผู้ที่ยากจน เพราะไม่สามารถจะเข้าถึงซึ่งสิ่งทีอำนาจประโยชน์ทางสังคม อันจำเป็นต่อคุณภาพชีวิตได้ เช่น ไม่มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ไม่มีสถานศึกษาที่ดีพอ ไม่มีสถานบริการสุขภาพและอนามัยที่เหมาะสม เป็นต้น

2. ผู้ที่ยากจน เพราะเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดของสังคม เนื่องจากความยากจนเป็นเรื่องของการมีความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องของรายได้ เป็นเรื่องของการกระจายรายได้ที่ไม่ยุติธรรม

3. ผู้ที่ยากจน เพราะเป็นผู้ที่ขาดโอกาสในการยกระดับรายได้ของตน หรือขาดโอกาสในการเปลี่ยนอาชีพที่มีรายได้สูงกว่า ตลอดจนขาดโอกาสในการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคม

โดยสรุป ความยากจนด้านใดด้านหนึ่งข้างต้นถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนอาจต้องเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ ดังนั้น ปัญหาเศรษฐกิจจึงนับได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้บุคคลต้องตกอยู่ในสถานะที่เสี่ยงต่อการตกอยู่ภายใต้วงล้อมของปัญหาอื่นๆ ได้โดยง่ายและอาจส่งผลสืบเนื่องไปถึงความด้วยโอกาสทางสังคมในด้านอื่นๆ ด้วย

3.) ด้านสังคมและชุมชน

ปัจจุบันพบว่าสภาพของสังคมเริ่มอ่อนแอลง โดยสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในสังคมย่อมไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อกัน ดำเนินชีวิตด้วยตนเอง โดยไม่พึ่งพาผู้อื่น จึงทำให้ขาดความคุ้มครองทางสังคม ประกอบกับผู้คนจะให้ความสำคัญกับสมัยนิยม ค่านิยมต่างๆ และให้ความสำคัญในเรื่องวัตถุนิยม ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ได้ดังนี้

- ค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม จากผลการศึกษาพบว่าเด็กหรือเยาวชนเป็นจำนวนมาก มีค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยมตามกระแสสังคมในปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของ มากกว่าในเรื่องศีลธรรม คุณความดี ซึ่งส่วนหนึ่งก็มาจากการปลูกฝังของครอบครัว เช่น ในเรื่องความกตัญญูทดแทนที่ต่อบิดามารดา โดยอยากจะมีบ้านหลังใหม่ อยากมีรถยนต์ หรือทรัพย์สินอื่นๆ ให้กับบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จึงพยายามที่จะขวนขวายเพื่อให้ได้มา ด้วยการหาเงินประกอบอาชีพ แต่ด้วยข้อจำกัดในด้านการศึกษาซึ่งเรียนมาน้อย จึงไม่มีโอกาสจะหางานทำที่ถูกต้องตามศีลธรรม เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ก็ต้องดิ้นรนเพื่อไปหางานทำยังต่างแดน จึงเป็นโอกาสให้กลุ่มนายหน้าหลอกลวงได้ง่ายโดยใช้เงินเป็นสิ่งล่อเพื่อจูงใจที่จะนำเด็กหรือเยาวชนไปเพื่อการค้ามนุษย์ต่อไป สอดคล้องกับมัวร์ เวสเตอร์ (จาเมรี พัทธกัษณ์, 2529) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัยและพบว่าสตรีต้องออกจากบ้านไปรับจ้างทำงานและหารายได้มาสู่ครอบครัวเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังก่อให้เกิดครอบครัวเดี่ยวที่มารดาับภาระเลี้ยงดูบุตรเพียงลำพัง ซึ่งลักษณะของการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ส่งผลให้ทัศนคติของสมาชิกในครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยให้ความสนใจกับการแสวงหารายได้ให้มากขึ้น การใช้ประโยชน์จากเครื่องอำนวยความสะดวกสูงขึ้น เนื่องจากสตรีไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลรักษาความเรียบร้อยในบ้านอีกต่อไป และนำไปสู่การให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าจิตใจ

นอกจากนี้ กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ยังมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะสตรีในชนบท ซึ่งปัจจุบันสตรีเหล่านี้มีความเป็นอิสระสูง รวมถึงมีบทบาทและภาระทางสังคมสูงขึ้น ทำให้เกิดค่านิยมการเคารพนับถือผู้ที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดี ครอบครัวยุคใหม่ในสังคมชนบทจึงมีความต้องการที่จะให้สมาชิกในครอบครัวเข้าสู่สังคมเมือง ซึ่งแนวคิดดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติที่เน้นไปให้ความสำคัญกับคุณค่าของวัตถุและความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ทำให้เกิดการแข่งขันกันในกลุ่มเพื่อนร่วมหมู่บ้าน เพื่อความมีหน้ามีตาของครอบครัวญาติพี่น้อง และกลายเป็นช่องทางของเหล่ามิชชันนารีในกระบวนการค้ามนุษย์ ที่จะแสวงหาโอกาสจากความอยากร่ำรวยได้ของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ เพื่อชักจูง หลอกลวง ล่อลวง หรือบีบบังคับให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ในที่สุด

- การอพยพโยกย้ายถิ่นเพื่อออกหางานทำ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กหรือเยาวชน หลังจากที่ไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว ก็จะมาอยู่บ้านช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้จะไม่มีอาชีพที่เป็นกิจจะลักษณะ จึงทำให้ไม่มีรายได้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีค่านิยมอย่างหนึ่งคือ การไปหางานทำยังต่างบ้านต่างเมือง เนื่องจากเห็นคนอื่นที่อยู่ชุมชนเดียวกันได้ไปทำงานแล้ว ประสบความสำเร็จโดยสามารถหาเงินมาสร้างบ้านหลังใหม่ ซื้อรถยนต์คันใหม่ให้กับครอบครัว จึงต้องการเลียนแบบเพื่อที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าจะไปประกอบอาชีพใด เพียงแต่คิดว่าหาเงินมาให้กับครอบครัวให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเนลส์ แอนเดอร์สัน (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2536) ให้นิยามการเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเมือง คือ การที่ประชากรในชนบทย้ายถิ่น ไปสู่เมืองเพื่อตั้งถิ่นฐานหลักแหล่ง ชวชนบทเหล่านี้จะเปลี่ยนไปสู่การมีวิถีชีวิตแบบเมือง ทั้งในด้านการดำรงชีพ การแต่งกาย หรือทัศนคติที่นิยมในวัตถุเป็นสำคัญ จึงเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัว มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เร็วเกินไป กล่าวคือ มีความเป็นเอกราชคือ มีประชากรมาก การแข่งขันสูง ทุกคนแสวงหาความมั่นคงทางหน้าที่การงาน และฐานะทางการเงิน เป็นสังคมวัตถุนิยม ยอมรับผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ สมาชิกในสังคมจึงแสวงหารายได้เพื่อสนองความต้องการด้านวัตถุต่างๆ เช่น บ้านหรูในสังคมมีระดับ รถยนต์ราคาแพง เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ง่ายดาย

3. ลักษณะการหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

โดยภาพรวมพบว่าการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ถูกชักจูงมาจากครอบครัวในชนบท ซึ่งผลการศึกษาพบว่าการที่เด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อนั้น เนื่องมาจาก

มีบุคคลซึ่งเป็นนายหน้าในหมู่บ้าน หรือนายหน้าที่อยู่นอกหมู่บ้าน รวมทั้งนายหน้าที่เป็นคนไทยมาติดต่อให้ไปทำงานจำนวน 6 คน ญาติทั้งที่สนิทกัน หรือญาติห่างๆเป็นผู้ชักชวนมาทำงานจำนวน 3 คน เพื่อนร่วมงาน หรือเพื่อนของญาติ รวมทั้งเพื่อนที่เที่ยวเตร่ด้วยกันเป็นผู้ชักชวนจำนวน 10 คน และตัดสินใจเดินทางเข้ามาทำงานเองจำนวน 1 ราย

ผลการศึกษาพบว่า การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชนนั้นเกิดจากการที่มีผู้มาชักชวนมากกว่าที่จะตัดสินใจมาทำเอง ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ส่วนใหญ่มีความต้องการมีชีวิตรอดเป็นพื้นฐานเบื้องต้นอยู่แล้วตามที่ Maslow (จิรภา เติ่งไทรรัตน์, 2543) ได้อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ว่าถูกเร้าให้กระทำโดยกลุ่มความต้องการ 2 ประเภท คือ ความต้องการพื้นฐานเพื่อมีชีวิตรอด (Basic Needs) และความต้องการขั้นสูง (Meta Needs) ดังนั้น เมื่อมีคนมาติดต่อเด็กหรือเยาวชนก็จะตัดสินใจได้ง่าย โดยไม่สนใจว่างานที่ตนจะต้องไปทำนั้นเป็นงานอะไร งานที่ถูกต้องหรือไม่ เห็นคนอื่นไปทำแล้วได้เงินมาก็อยากจะไปทำบ้าง เนื่องจากเมื่อกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ขาดความต้องการ จึงทำให้หลงเชื่อผู้ที่มาชักชวนโดยหวังว่าจะสามารถทำให้บรรลุความต้องการได้นั่นเอง

นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลที่เข้าไปชักชวนเด็กหรือเยาวชนนั้นเป็นนายหน้าที่อยู่ในหมู่บ้าน หรือนายหน้าที่อยู่นอกหมู่บ้าน โดยจะอาศัยการที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ตามชนบทห่างไกล อายุยังน้อย ขาดประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต มีการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ มีคุณวุฒิต่ำจึงอาจรู้ไม่เท่าทันผู้ใหญ่ซึ่งถูกชักจูงได้ง่าย โดยใช้เงินหรือสิ่งของเป็นสิ่งล่อใจ แสดงให้เห็นว่าการที่มีนายหน้าไปติดต่อชักชวนถึงภายในหมู่บ้านนั้น ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการค้ามนุษย์ ซึ่งเมื่อเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้หลงเชื่อกลุ่มนายหน้าเหล่านี้แล้ว กลุ่มนายหน้าก็จะนำพาเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ส่งต่อเข้ามายังประเทศไทย โดยผ่านกลุ่มที่เป็นผู้นำพาเข้ามาอีกต่อหนึ่งจนถึงจุดหมายปลายทาง ซึ่งจะมีการทำงานเป็นกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอน

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางคนถูกบุคคลซึ่งเป็นญาติ หรือผู้ที่เคยไปทำงานในลักษณะนี้มาก่อนมาชักชวนไป เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เห็นว่าบุคคลเหล่านี้เคยไปทำงานมาก่อนและประสบความสำเร็จมีทรัพย์สิน เงินทองมากขึ้น รวมทั้งเห็นว่ามีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้ไตร่ตรอง หรือคำนึงถึงว่างานนั้นมีลักษณะอย่างไร คิดเพียงแต่ว่าจะหาเงินมาได้อย่างไรเท่านั้น จึงทำให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้

อีกทั้งยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางคนถูกเพื่อนที่สนิทกัน หรือเพื่อนที่เคยทำงานด้วยกันมาก่อนเป็นผู้มาชักชวน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะหลงเชื่อเพื่อนได้ง่ายเนื่องจากอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน และมีค่านิยมตามเพื่อน เห็นเพื่อนมีก็อยากจะมิด้วย โดยไม่คำนึงถึงวิธีที่จะได้มาโดยวิธีที่ถูกต้องตามหลักศีลธรรม

ประการสุดท้ายคือตัดสินใจด้วยการชักชวนกันมาทำงานเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างลักษณะนี้มีเพียง 1 คน คือ หนึ่ง เนื่องจากด้วยฐานะทางบ้านค่อนข้างยากจน ประกอบกับค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยม โดยต้องการสร้างบ้านใหม่ให้กับบิดามารดา อยากจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เมื่อเห็นคนที่อยู่ในชุมชนเดินทางเข้ามาทำงาน จึงตัดสินใจตามเข้ามาทำบ้าง

4. แนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและ

เยาวชน

ปัญหาการค้ามนุษย์นั้นถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญระดับชาติ เนื่องจากถือว่าการกระทำในลักษณะดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ไม่เพียงแต่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์นั้นจะได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกาย และจิตใจแล้ว ครอบครัวของผู้ตกเป็นเหยื่อก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน รวมถึงสังคมและประเทศชาติด้วย ดังนั้น ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ซึ่งในการแก้ปัญหานี้จะต้องมีทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนที่อยู่ในชุมชนเหล่านั้นด้วย โดยในส่วนของภาครัฐนั้นจะต้องเผยแพร่ให้ความรู้ และตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์ รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆ, ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ร่วมประชาชนโดยมีการเสริมสร้างความรู้ด้านการค้ามนุษย์ไปด้วย, เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องออกตรวจตรา และกวดขัน ตามสถานที่ต่างๆที่เป็นจุดเสี่ยงที่เด็กหรือเยาวชนอาจมีการลักลอบค้าประเวณีได้ และต้องดำเนินคดีกับผู้ประกอบการ รวมทั้งนายหน้า หรือผู้จัดหา ให้มีการค้าประเวณีอย่างจริงจัง ในส่วนของภาคประชาชนนั้นก็ต้องมีส่วนร่วมด้วย กล่าวคือ บุคคลในครอบครัวควรดูแลเด็กหรือเยาวชนอย่างใกล้ชิด ให้ความรักความอบอุ่น และปลูกฝังให้เด็กหรือเยาวชนเห็นความสำคัญของปัญหา และต้องสังเกตว่ามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ โดยเฉพาะเด็กหรือเยาวชน ที่ติดเกมส์ หรือใช้ยาเสพติด ก็จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้ และในส่วนของชุมชนนั้นผู้นำชุมชน ไม่ว่าจะเป็นกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ต้องให้ความสำคัญตระหนักถึงปัญหา และมีการเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องของการค้ามนุษย์ ให้กับประชาชน และประชาชนจะต้องเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนด้วย

10. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา (Recommendation)

การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กหรือเยาวชน ถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการค้ามนุษย์ ซึ่งถือเป็นอาชญากรรมทางสังคม ที่ถือว่าการกระทำที่ทำลายคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ปัจจุบันสถานการณ์ดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งกลุ่มนายหน้า ผู้จัดหา

หรือผู้นำพา ก็มีวิธีการที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นในการหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ซึ่งกลุ่มขบวนการเหล่านี้จะเข้าไปหลอกลวงเด็กหรือเยาวชนจากในหมู่บ้านตามชนบทห่างไกล เพื่อล่อลวงว่าจะให้ไปทำงานตามร้านอาหาร แต่กลับพาไปค้าบริการทางเพศตามร้านคาราโอเกะ หรือตามแหล่งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามจังหวัดต่างๆ

จากสถานการณ์ดังกล่าวจึงทำให้หลายประเทศให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีทั้งที่ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีบทบาท และให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวเพื่อที่จะหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ที่ได้จากผลการศึกษา ดังนี้

ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมให้มีการพัฒนา เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศในภูมิภาคไปพร้อมๆกัน ทั้งนี้เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ ได้ทำให้สังคมโลกกลายเป็นสังคมเดียวกัน ดังนั้น การที่จะแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ให้หมดไปได้ ภาครัฐควรส่งเสริมความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่ตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่ใช้ช่องทางความได้เปรียบเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ถึงในพื้นที่

ส่งเสริมการศึกษาให้แก่ประชาชน เพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม และไม่ตกเป็นเหยื่อของกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มใด

ส่งเสริมให้มีอาชีพเสริม ในชุมชน เพื่อเป็นการสร้างงาน และสร้างรายได้หลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว เพื่อป้องกันมิให้เกิดการอพยพโยกย้ายไปทำงานนอกพื้นที่ของประชาชน

ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง เพื่อคุ้มครองกันเองของสมาชิกในชุมชน

องค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรมีการดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการ และเอาจริงเอาจังในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม โดยจะต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้ได้ เพื่อเป็นการกำจัดต้นเหตุแห่งปัญหาให้หมดไป

11. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป (Recommendation for Further study)

การศึกษาเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กหรือเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ เป็นการวิจัยถึงสาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อจากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะเป็นการศึกษาถึงวิถีชีวิตของเด็กหรือเยาวชนในชองก่อนที่จะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จนกระทั่งได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่

เกี่ยวข้อง ซึ่งเด็กหรือเยาวชนกลุ่มนี้จะอยู่ในความดูแลของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยหน่วยงานเหล่านี้จะให้ความดูแลช่วยเหลือ และฟื้นฟูจิตใจ เด็กหรือเยาวชนให้ดีขึ้นในระดับหนึ่ง และช่วยเหลือในเรื่องคดีความ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้จะพักอาศัยอยู่ที่นี้ เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น จากนั้นเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ก็จะถูกส่งตัวกลับยังภูมิลำเนา ซึ่งหลังจากนี้ควรจะศึกษาติดตามต่อไปในเรื่องของการดำเนินชีวิตของเด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เมื่อถูกส่งกลับคืนสู่สังคม ว่าเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้มีปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้ชีวิตตามปกติในสังคมหรือไม่ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมหรือไม่ เพื่อที่จะได้หาแนวทางในการดูแลให้ความช่วยเหลือต่อไป

**VICTIMIZATION OF JUVENILE TRAFFICKING : A CASE STUDY OF
SEXUAL EXPLOITATION****RAPHEEPHAT THITIUDOMPHAT 5137022 SHCJ/M****M.A. (CRIMINOLOGY AND CRIMINAL JUSTICE)****THEIS ADVISORY COMMITTEE: CHET RATCHADAPANNATHIKUL, PH.D
(POPULATION), THANUNDORNSAK BAVORNNANTHAKUL, PH.D
(CRIMINOLOGY, JUSTICE AND SOCIAL ADMINISTRATION)****EXTENDED SUMMARY****1.) Introduction**

Human trafficking is currently considered as part of transnational crime and the cause of serious violations of human rights. Because this problem has undermined human stability, the United Nations approved the Protocol to Suppression and Punishment, particularly, those trafficking of women and children, which considered as part of the 2543 Convention against the transnational crimes as to announce to mankind the commitment to eradicate this problem within the 21st century. Nonetheless, the operation has encountered many problems and obstacles due to the complexity of causes and factors that drove human beings, especially women and children becoming the victims of both domestic and overseas human trafficking (Siriporn Scobanek, 2005).

The U.S government has estimated at least 700,000 people fallen into the trap of human trafficking annually and expected to increase over 200,000 people, mainly women and children. In estimation, nearly 225,000 victims of human trafficking in South East Asia were women and children. In addition, the International Labour Organization (ILO-IPEC) estimated that some 80,000 women and children

had been sent to Thailand since , majority of these women came from Mynmar, followed by Unan province in Main Land China and Laos (Women Network Resaping Thailand, 2002). According to the report of Prachabordee Center, the Ministry of Social Development and Human Security, in the year 2010, it had rescued as much as 346 juveniles victims of sexual abused and received information on human trafficking for 277 cases (Annual Report, Prachabordee Center, 2010). Thailand involved herself with human trafficking in 3 ways, as the origin, the transit and the destination due to the easy access of news, information and freedom of communication, including the convenience of logistic system, which created the way for the human traders to generate incomes. Therefore, human traffickling, particularly, wmen and chidren trafficking is the world utmost concern that various masures were found to prevent and correct the probems. The violations to human rights, particularly, trading women and children for sexual exploitation is another form of inhuman treatment toward women and chidren and directly. This directly affected man stability since his dignity had been reduced to merly “ merchandise” that could be bought, sold or exploited, without any concerns whatsoever which considered as the international and nation crimes that caused many social problems. Beside being one of the nation most concern problems, juvenile trafficking that affected victims directly should be on the priority list because children fell victims in the human trafficking process are subjected to tortures and rapes, physical abuses, malnutritions and threats to create fear aong children and this turn them into the slaves. As a result, juvenile health, both body and mind turn up as another problem that required extensive rehabilitation after releasing them back in the society. The process is rather lengthy and time-comsuming before the children could be fully recovered. The following are few samples of commonly founded heath problems.

- Sexuallytransmitted diseases occurred among juveniles who had become the victims of human trafficking from rapes. Many of them were sexually assaults, tortures and eventually caught diseases such as syphilis and herpe.

- Certain numbers of juveniles had unwanted pregnancies and they carried the baby longer than they could terminate the pregnancy, so they must look after their own child. Some are not ready to raise the chid,but no choice. In this case, if the

juvenile mother was not ready, she may abandon her child and leave it in the public place to become social burden or decide to kill her own child.

- Illegal abortion used by the victims to get rid of unwanted pregnancies, which caused pelvic infection, uterus rupture and ovary wound, leading to death in some cases.

- It was found that some juvenile victims of human trafficking got hook on drugs by the agent supplied them drugs to make those juveniles under the control and unable to escape.

In addition, the impacts also fell on families of juveniles who were seduced, forced and threatened. Obviously, the family members felt similar hardship and worried until some became ill and spent lots of money for treatment. Sometimes, some juvenile who had been rescued and returned to the family and community, he developed physical and emotiona problems or caught serious illness, which created heavy burden to the poor family. Meanwhile, the community itself must care for the trouble juveniles as a part of commnity (Vilawan Limpanawannakul, 2004).

The nation, particularly economy had been affected by health problem as well. The government must allocate huge budget to prevent, find solution, rehabilitation and better those juvenile, instead of spending money to develop the nation's other areas. Meantime, majority of them were in their working age and represented the nation future. If they had been subjected to faith of becoming the victims of human trafficking, beside losing the country prime working force, the nation's future would be at stake from having incompenent group of children and threaten tto the nation security as well. As being seen, juuvenile trafficking has become a serious social problem that affected all sectors, not only affecting the victim and his family, but also damaging the country's unique image and also her people(www.thaihealth.or.th/healthcontent/new/7371).

According to the statistic of victims of Thailand human trafficking, almost 2.5 million of juveniles became the victims of human trafficking. Out of this numbers, nearly 85% of juveniles were under the age of 18 years. In the year 2007, 358 children from total 485 juveniles received the protection against human trafficking were under 18 years old.

The problems in human trafficking for sexual exploitation increased the intensity resulted from high return as compared to low risk of investment, including the country development that created imbalance between the nation social and economy, thus, widen the gap between the rich and the poor, limiting the access to the government services, such as, education, health and social welfare, legal gap or law enforcement, poverty, warfare, nation chaos. All of these have affected earnings, especially created more social inequality, leading to social instability, both short-term and long-term. Even with few studies in human trafficking, most of the studies addressed the overall problems. There were no substantial literatures or researches on the subject of juvenile trafficking. Then, this research particularly focused the study on samples from the northern, central, north eastern and southern regions to find and compare differences in the causes and reasons for juveniles becoming victimized of human trafficking.

From the above-mentioned reasons, the researcher decided to study the situation, behavior and main factor causing juvenile exploitation from human trafficking to find concrete preventive measures and solutions to the problems for Thai society.

2.) A Summary of Abstract

This study investigate the state, factors and reasons for juvenile being victimized of human trafficking from sexual exploitation to find preventive measures and solutions to problems . The qualitative research was conducted to gather data from a group of juvenile being victimized by human trafficking for sexual exploitation, recruiting and placing under the protection of all 4 Drop-in and Protection and Professional Development Center. Research samples were 20 juveniles chosen 5 samples from each center, 4 officers and specialists in charge of the victims selected one person from each unit, including 3 officers of the Anti-Hhuman Trafficking Division, the Royal Thai Police. Data were collected with the In-depth Interview.

The results revealed human trafficking gradually evolved from slave trading in the past to prostitution. Even though prostitution was brought under control by the law enforcement, prostitution advanced into sending Thai women to sell sex

overseas. At the same time, foreign women, mostly from Laos, Myanmar and Cambodia entered Thailand for sex trade. Soon, those arrived solicitors were getting younger and younger, which initiated the human trafficking business, having the agents, providers or ring leaders to arrange delivery of child prostitutes to many service facilities. Victimization of juvenile trafficking caused by the following 3 factors:

1.) Family reasons: In the families whose parents divorced or remarried and established the new families, the children or youth from the old families were left with the guardian. In the case where the children staying with mothers and her new husband, these children often ran into conflicts with their step-fathers and lacking family warmth. In some families, the parent's constant quarreling created poor samples for the children whereas some children ran away from home to escape problems,. Moreover, parents' over pampering could spoil the children and lower their self-esteem, become vulnerable and more dependency on others.

2.) Economic reasons: Most trouble children or youth came from the poor families, having parents working as the farmers and hired workers with inconsistent earnings as well as many families were burdened with lots of children. With a large family and inconsistent earnings, livings and education costs had increased tremendously until the parents were unable to equally provide for their children, causing heavy financial problems and debts. This has made the children dropping out from school and entering the job market at early age. With low education, the children were unable to find jobs with reasonable pay. They would become vulnerable to human trafficking scheme of the agents who used good earning as incentive to lure these children into prostitution.

3.) Social and Community reasons: Some community placing more values on materials, locals preferred to send their offspring to work in foreign countries to support the families, and paying less attention to the nature of work. Their desires for their daughters to work overseas were heightened when the neighbors came back from working aboard improved their living conditions with their foreign earnings. This was the open opportunity for agents to lure children through promising good incomes working aboard, and at the destination country, the children were forced into prostitution.

This research recommends all public and private sectors, including the general public to actively collaborate to find the preventive measures and solutions to juvenile trafficking. The government must inform the public about the causes and affects of human trafficking as well as raise public awareness on the existing problems, including threats on public well-being. Informative activities should be arranged as to educate the public on human trafficking. The police officers should patrol the risk area that may secretly trade sex as well as make the arrest on operators, agents, providers or those involved. As for the public sector, people must also get involve in the process. For example, the family members should closely monitor their children's behaviors, provide them love and family warmth as well as focus on the cause of problem to detect any changes that may lead to major problem. More specific, the children or youth hooking on drugs or games are vulnerable to becoming human trafficking victims. As for community, community leaders, such as the village heads must be aware of problems and distribute knowledge on human trafficking among the locals whereas the locals must keep their eyes open for any suspicious activities in the community.

3.) Objective

1. To study situations and conditions of juvenile trafficking:
2. To study reasons and causes of becoming victimized of juvenile trafficking:

A Case Study of Sexual Exploitation

3. To find preventive measures and solutions for juvenile trafficking problems:

A Case Study of Sexual Exploitation

4.) Scope of Thesis Research

1. The research on Juvenile Trafficking : A Case study of Sexual Exploitation employed data collected in the following aspects:

- Study and review literatures , documents, texts, body of laws, including other related researches and thesis to human trafficking in various approaches.

- Study related concepts, theories on numerous human traffic preventive measures.

2. The research was conducted in all 4 regions of Thailand by 4 Departments under the jurisdiction of Department of Social Development and Welfare , directly protecting and providing long-term assistance to the victims of human trafficking, not temporary shelters. These 4 Departments are the following:

- Ban Song Kaew Drop-in and Protection and Professional Development Center, Pisanulok Province

- Ban Naree Sawas Drop-in and Protection and Professional Development Center, Nakhonratchasima Province

- Ban Kedtrakran Drop-in and Protection and Professional Development Center, Nonthaburi Province

- Ban Sri Surat Drop-in and Protection and Professional Development Center, Suratthani Province

3. The targeted samples were the victims who had been rescued from human trafficking and placed under the care of specialists and duty officers at all 4 Drop-in and Protection and Professional Development Center, including the police officers involved in the arrest, suppression and prosecution of human trafficking cases from the Anti-Human Trafficking Division, Royal Thai Police.

5.) Research Question

The research explored causes and reasons for juvenile becoming the victim of human trafficking from sexual exploitation in order to find preventive measure and solutions to problems so the juvenile would escape from human trafficking and avoid being the victim of sexual exploitation .

6.) Methodology

The study was done as Qualitative Research with two approaches for data collection:

1. Reviewing literatures from documents, texts, journals, body of knowledge, including data from all concerned government agencies and internet on the Anti-Human Trafficking.

2. In-depth interview among 20 juvenile trafficking victims who had been placed under the protection of the Drop-in and Protection and Professional Development Center, Ministry of Social Development and Human Security. They were Thais and foreigners from Myanmar, Laos and Cambodia who had been victimized by the human trafficking for sexual exploitation, including 4 samples comprised of the specialists and officers of all 4 centers, and 3- 4 police officers involved in the arrest, suppression and prosecution of human trafficking cases, with at least 2 years of experiences from the Anti-Human Trafficking Division, Royal Thai Police.

The structured questionnaires were used for interviewing samples to study research problems, and objectives. It also included data from literatures review to extract related issues. Interview questionnaire for juvenile divided into 3 parts and the one for interviewing the specialists and officers of all 4 centers, and police officers from the Anti-Human Trafficking Division, Royal Thai Police contained 5 parts.

After collecting data from interview, the researcher had verified data to ensure the content accuracy and completion before categorized data to analyze the cause of juvenile trafficking for sexual exploitation so young people would not fall into the trap of human trafficking ring.

7.) Statistical Analysis

After reviewing literatures and data from key informants in different government agencies, including field research data, using the In-depth interview with juveniles who became the victims of human trafficking. In addition, more information were acquired by Case Study to conduct the Content Analysis and interpret data as the Descriptive Research. The study was to explore the issue to reach understanding and conclude per objective and conceptual framework.

8.) Results

Juvenile trafficking victims

1. Juvenile Background

All juveniles were females, average age 17 years, single. Majority of samples were 11 Laotians, namely, A,B, C, J, Lai, Wan, Con, Un, Kaew,Pet and Ploy. 7 Thais females, consisted of Pang, Pee, Air, May, Som, Lae and Taew . There were 2 female with Tai nationality , Ning and O.

Based on the educational record, 2 females completed Prathom Suksa 2, 1 female completed Prathom Suksa 3, 6 females completed Prathom Suksa 5, 2 females completed Prathom Suksa 6, 1 female completed Matayomsuksa 1,1 females completed Matayomsuksa 2, 6 females completed Matayomsuksa 3,including overall interview on Laotians, completed Prathomsuksa, only 6 Juveniles completed Matayomsuksa 3.

2. Causes of juvenile trafficking

Three main causes of juvenile trafficking are as follows:

1. Family aspect:

- The juveniles with family problems. For examples, juveniles who came from trouble families with poor family bond or those with unfit inappropriate child rearing are at risk for becoming the victims of human trafficking.

- Juvenile from defective families whose parents either passed away or divorced: For examples, B's mother passed away whereas Li and Taew's fathers died. In addition, Som and May's parents divorced and established new families, while C' father had a new wife.

- Problems on family relations with constant families bickering: For examples, P and Lai felt inadequate and constantly quarrel with mothers , while Van and Kaew's parents always in conflicts with each other.

- Over protective, always pampering, and controlling offspring: For examples, Lay and Taew were subjectd to this type of child rearing.

2. Economic aspect: Most juveniles were born in the destitute families whose parents engaged in agriculture, or farming. Most of them were seasonal workers

with inconsistent and inadequate incomes to support large family members. For instance, the families of A, C, Jay, Som, Ning, Lai, Wan, Con and Un had consistent financial problems whereas Air and Pet families incurred debts from borrowing money to support their families.

3. Social and Community aspect: Because Juveniles are now living in the society that value more materials, so they follow the same pattern. For instance, Ning, Wan, Kon, Pet, Ploy and Taew desire to build the new house for the parents or wanted to own cars or other valuable assets as other well-to-do, which made them ventured into human trafficking.

3. Seduction of Juvenile to leave the family and became victims of human trafficking

The finding indicated that juveniles can be seduced into human trafficking by the agents, neighbours, co-workers or even relatives who persuaded juveniles to do different works such as, waiting on the tables or sales person.

Reasons for Juvenile deciding to leave their former domiciles.

1. Some juveniles such as A, C, J, Air, Som, Wan, Con, Pet and Ploy wanted to escape from poverty because most families made their livelihoods from seasonal working in the rice paddies, fields and orchards, with unstable occupations. Some families had no consistent earnings whereas others were hired occasionally. Therefore, these juveniles would like to build better life, placing more values on materials or building new houses for their parents.

2. Pee, May and Lay had problems in family relations and came from defective family without warmth in the family.

3. Two persons, Bee and Pang were forced or kidnapped unwillingly.

4. Un and Kaew were trapped out of their curiosity and desire to be in the unseen place

5. Lae and Taew developed poor habit of going to entertainment places at night that required frivolous spending, so they must earn extra money to support their habits by selling sex.

Officers or Specialists from the Drop-in and Protection and Professional Development Center

1. Relevant Agencies Human Trafficking Jurisdiction

The agencies aim to provide assistance to women and children facing social problems in addition to protecting juvenile being victimized of human trafficking in accordance with the Anti-Human Trafficking Act B.E. 2551, which has focused on the following areas:

- 1.) To alter behavior , provide spiritual retreats, enhance vocational skills and education for young girls under 18 years who voluntarily requested protection in accordance with the Prevention and Suppression of Prostitution Act B.E. 2539.
- 2.) To rehabilitate victims of human trafficking
- 3.) To provide relief, protection and develop vocational skills for underprivileged females who had been plagued with social problems.
- 4.) To prevent the seduction and human trafficking through the development of vocational skills within the community through training and building network to watch for human trafficking in the area.

The operation targeted on the following 3 groups:

1. Young girls and women with social difficulties
2. Women and children as stated by the Prostitution Prevention and Suppression Act B.E. 2539.
3. Victimized women and children as stated by the Anti-Human Trafficking Act B.E. 2551.

2. Influential causes and factors on juvenile being victimized of human trafficking on sexual exploitation

1.) Economic factor: Majority of juvenile came from poor families with most parents made their livings from agriculture to support numbers of offspring. With meager incomes, the parents were unable to provide subsistence for the children evenly so their children must relocate to different parts of the country to help support the families.

2.) Educational factor: Low education juvenile tended to leave school early or failed employment after finishing school, while few stay with parents to help

with the odd jobs, which made them vulnerable for temptation into prostitution by the agent with the promise of good earnings.

3.) Family factor: Due to family conflicts within the split families where parents divorced or died, so the children were left without the guidance, warmth, and happiness in such families.

4.) Value factor: In the community where the families put the emphasis on materials, they would consider sending the daughters off to work outside the community, at other countries to help support the family without checking the background of the nature of work prior to employment. Thus, it is rather easy for the agent to tempt these girls into prostitution by promising good incomes and eventually they would become the victims of human trafficking.

3. Campaign for preventive measures and solutions to human trafficking

Officers or Specialists at the Drop-in and Protection and Professional Development Center gave the following statement, “ The government agencies should proactively educate people in the preventive measures for human-trafficking through the lectures and the community surveillance network to monitor suspicious activities of the community residents to prevent the risk human trafficking”.

4.Campaign for public participation in finding preventive measures and solutions to human trafficking

Officers or Specialists at the Drop-in and Protection and Professional Development Center gave the following statement, “ The participation of public sector in preventing and finding preventive measures for human-trafficking initially required the government serious attention in through the lectures and the community surveillance network in order to monitor suspicious activities of the community residents just to prevent the risk of human trafficking and the subsequent impacts so that public would be alerted to the problem and work together to resolve the issue.”

5. Additional Suggestions

Officers or Specialists at the Drop-in and Protection and Professional Development Center gave the following statement, “Human trafficking is considered one of the nation most concerned problems in serious violations of human rights, which required all parties concrete collaboration to solve such problem.

Police Officers of the Anti-Human Trafficking Division

1. Jurisdiction of Police Officers of Anti-Human Trafficking Division

The Anti-Human Trafficking Division (AHTD) is a government agency with its jurisdiction to prosecute crime cases as follows:

- 1.) Investigate, inquire and suppress all types of wrongdoings in human-trafficking
- 2.) Investigate, inquire and suppress all wrongdoings on Illegal labor, either domestic or overseas employments
- 3.) Prevention, and protection through social organization by imposing the government policy on Internet and Games, and other Entertainment Complex, including dormitories to ensure law compliance from these facilities.
- 4.) Another approach is to cooperate with the relevant agencies on the assigned tasks.

To carry on tasks in all 4 areas must depend on the following legislative power:

1. Anti-Human Trafficking Act B.E. 2551
2. Anti-Prostitution Act B.E. 2539
3. Alien Employment Act B.E.2551
4. Child Protection Act B.E. 2546
5. Domestic Violence Victimized Protection Act B.E. 2550
6. Anti-Panhandle Act B.E. 2484
7. Immigration Act B.E. 2522

In other words, when a crime occurred, the officers in charge would conduct the investigation and inquiry to bring the accused offenders to justice. This preecedures involved the investigation, prosecution and court procedures

to prove the offender's wrongdoings. Therefore, prevention, suppression, investigation and inquiry measures must coincide and effective.

2. Situation, behavior and causes, including other agents and provider approaches to persuade juvenile into human trafficking

The officers of the Anti-Human Trafficking Division gave the following statement, “ Prostitution has been existed sine the ancient time, from Egyptian era to the persent, only evolved throughout time. In the old days, prostitution was done openly along the sidewalks or public places. Later, the pattern was concealed in certain business such as the messages palors because these places constanly prostitution-related services to the customers. On the exterior, these establishments may look like ordinary message parlors, but prostitution may engage inside as usual. In latter era, the pattern had evolved to sending Thai women to trade sex in foreign countries such as Japan, South Africa and Bahren where women were regarded as commodities and in need of this type of women. With huge demand, Thai women traveled to these coutries to work, and vice versa, Thailand import foreign prostitutes into the country for sex trade as well. For instances, there is the alarming numbers of women from Laos, Cambodia and Chiana entering Thailand to sell sex. In addition, the number of juvenile entered prostitution are increasing as well from promising incentives . The agents or providers usually traveled to the remote villages where village children concentrated in the pub or hangout places such as bicycle arena and persuaded them with promising job and big earning. In addition, the juvenile who had been in the sex trade may lure their friends or find children at the same age to join prostitution and later those childen became the victims of human trafficking.

As for the prostitution ring overseas, many Thai women were persuaded by Thai and foreign agents sending Thai women overseas for prostitution, The risk groups are those working at the message parlors or different entertainment centers, including those from the trouble families. Most of them were sent to work in the middle east countries. However, the agents had withheld some work details such as, type of customers. Typically, the agents would advance traveling fees, which made these women incurred heavy debts , estimated 50,000 baht. As a matter of fact, the agents would double the and told these women that they owed 100,000 baht.

Therefore, when these women reached the destination, they would be confined to the control area and ridded of their passports and eventually forced into prostitution and victimized of human trafficking.

There are many reasons for juvenile becoming the victims of human trafficking such as prior to becoming victims of human trafficking, many juveniles developed habits of premature sexual relationship with their boyfriends, having the most frequent statement such as, “ lost virginity, not money ” This relationship is on the surface and brief, which later developed into prostitution to earn extra income. Human trafficking mainly caused by the following reasons:

1.) Some juvenile has no real financial problems, but their frivolous spending nature and habits for consuming brand name merchandises such as fashion hand bags, latest model telephone or expensive clothes compelled them to find extra incomes to keep up with the current trend.

2.) Juvenile from poor family wanted to better their lives, families and some needed money to support their families.

3.) Juvenile living in the urban area are very attached to traditional value of paying gratitude to their parents, so they came to big cities, hoping to find jobs and raise enough money to send their earnings to the parents for building new homes. Earlier, it was a big trend for women from the north or Myanmar and Laos to follow this practice .”

3. Campaign for preventive measures and solutions to problems in human trafficking , including the assistance to juvenile victims

According to the statement from the police officers of Anti-Human Trafficking Division, the guidelines for preventive measures and solution to human trafficking are as follows:

1.) Disseminate knowledge and educate the public on human trafficking problems, including impacts on different areas, not only on the victims, but also the family members, society and other people affected by this problem.

2.) Provide more police services to the people by collaborating with the community to enhance activities building knowledge in human trafficking.

3.) Having officers patrolling the risk area of juvenile sex trade such as motels or entertainment centers to campaign against juvenile used such facilities to engage in sexual trading.

4.) Request collaboration with the Department of Consulate in issuing passport or suspending passports to women who had history of traveling overseas for prostitution.

5.) Seriously arrange litigation against the operators, agents and providers for prostitution.

Hence, the assistance to juvenile after the operator, agent or provider were arrested by the are specified as follows:

1.) Juveniles who are willingly accepted help from the government had been sent to the Rehabilitation Center, one of the divisions under the jurisdiction of Department of Social Development and Welfare, Ministry of Social Development and Human Security.

2.) Juveniles are entitled to be in the witness Protection Program of the Ministry of Justice.

3.) Juveniles are entitled to assistance based on the Victim Damage Remedial Act from the Ministry of Justice.

4. Campaign for public participation in finding preventive measures and solutions to human trafficking

The police officers of Anti-Human Trafficking Division also made the following statements:

1.) The juveniles even with good conscious and making their livelihoods appropriately, able to differentiate right from wrong could be subjected to the risk of human trafficking as well.

2.) Family members should keep constant watch on their offspring to detect any changes out of ordinary in their behaviors.

3.) Family members of juveniles becoming drug addicts or addicted to games are in the risk group that should strictly monitor the behavior of their children.

4.) Community leaders, not only the village headman, but also the village senior must make it their priority to disseminate knowledge in human trafficking among the villagers as well as closely monitoring the community areas for suspicious activities.

5. Additional Recommendations

The police officers of the Anti-Human Trafficking gave the following statement, “Human Trafficking is considered one of the nation most concerned problems that should be made into the national agenda. The remedy to such problem must receive active collaboration between the public and private sectors because such action constitutes serious violation of human rights and immora. It is not only affected the victim, but also influenced the family members and society. So, all parties should collaborate with each other to solve this problem.”

9.) Discussion

The research findings on the study of Juvenile Trafficking : A Case Study of Sexual Exploitation through interviewing juveniles who had been victimized of human trafficking, officers or specialists at the Drop-in and Protection and Professional Development Center, including the police officers from the Anti-Human Trafficking Division as well as studying documents, and texts. The researcher discussed the research finding as follows:

1. Situation and Behavior of juvenile becoming victimized in human trafficking

The findings from studying the victimization of Juvenile Trafficking indicated the evolution of human trafficking from slavery in the old days. After abolishing slavery during the reign of King Rama V, prostitution pattern changed with the passing of laws to control the prostitution numbers. Later, it developed into sending Thai women to trade sex overseas, and vice versa, the foreign prostitutes were brought into Thailand. Then prostitution gradually changed its pattern up to now, which is coincided with the historical evidence that stated in many laws about the

prostitution act, such as the Royal Decree in abduction of B.E 1901, the Royal Decree of Husband and Wife of B.E. 1904. Obviously, those became prostitutes were the slave women in the old days (Kajorn Jukpraneat,1996). Later, the prostitutes became younger and younger because the service buyers preferences in younger prostitutes. This finding is coincided with the report of Policy and Plan for Juvenile, Bangkok (1993) on the year 1989 up to now, the prostitution among women and children has increased , particular in Thailand. There was the report of nearly 400,000 prostitutes , within these numbers, estimated 40 percent or 160,000 were prostitutes under 16 years old.

Because juvenile prostitutes are now in demand, both doestic and overseas, the human trafficking occurred to facilitate the juvenile trafficking process by sending them to work in different entertainment places. First, the agent or provider approached the family of juvenile in the remote village with the promise of better living. Juveniles were living in poverty where both parents support the family through meager incomes from agriculture. Many families had lots of children, so they were unable to provide for all their children evenly. Moreover, juveniles with low education because they had to leave school at young age were unable to decent jobs. As a result, some had to work on manual labor and constantly looking to better their life quality. This is the opportunity for the agent to persuade them into working in the restaurant and karaoke with promising of good earnings, so they could save money and sent home to their parents. These juvenile believed the agent without careful thinking whereas some families urged their daughters to work outside the community so they could sent money for the parents to build new homes. As a result, these juvenile became victims of human trafficking. This finding id coincided with the research on Women and Children Trafficking Process: A Case Study of Ban Kred Trakarn (Vilawan Limnavannakul , 1994) who states that the beginning of victimization started with women and children when being persuaded by acquaintances, neighbours and relatives. As for the reasons for being the victim is gender, age and education. It was found that the victims were younger than 20 years and had no education, so they were more prone to the risk of victimization than other groups. Personal factors such as the basic life necessities, gratitude values, and copy popular social behaviora. For family facors, single family working as farmers and

hired workers, with the pressure of keeping up with their neighbours, so they decided to send their daughters to work outside the area, including the opportunity to raise their status and relieve the family burden from debt and landless.

2. Causes and factors of juvenile trafficking from sexual exploitation

1.) Family Reasons

Most of 20 samples came from families with different features as follows:

- Their imperfect families caused by the death of father or mother or both parents. Some families, the parents divorced and remarried to establish new families. Many juveniles were sent to live with the guardian, so they grew up feeling left out and lacking love and warmth from their families. Later they developed inferiority complex because they could not bond those outside their true families.

- Poor family relations because the parents often quarrel or parents quarrel with offspring. Moreover, when the parents divorced and remarried to establish the new family, so the children had to live with step-mothers or step-fathers. In this case, the children would feel left out, not getting attention that they needed and they were yearning for love and warmth. When the juvenile felt this way, they would feel deeply hurt inside and create resistance against their families, and want to escape to find happiness outside their homes. This created the opportunity for the agent to persuade these children into working for them with money as the great incentive. These behaviors put juveniles at risk of becoming the human trafficking victims. This finding is coincided with the statement by Surachai Piemsomboon (2006) "Family is the smallest social foundation, but having the most significant roles in society. A strong family with love and warmth could build immunity against evil and become the powerful force to protect all family members from social problems. On the contrary, many social problems originated from family as well. The current family structure are weak due to more single family, which torn apart the conventional family structure that depended on strong bond and extensive family."

- Child rearing is different depended on the local cultures. Most parents love their children and rear their children with love and support, while others may use emotion, neglect their children or too strict. The sample mostly came

from the family with supported rearing, which may affect personality and emotion development. In other words, if a mother showered their offspring with excess love and pampering, the children would lack their confidence and depend on others for assistance at all times. As a result, these children would become easy prey for human trafficking. This finding is coincided with the concept of the surrounding in child rearing and relationships between the children and families of Mataluk (Mataluk Oorrungroj, 2006) who states that “ Mothers who are over protective and over pampering until the children no longer able to help themselves, constantly look for mothers assistance. Soon they would lose their confidence and easily trap into human traffick process.”

2.) Economic Status

Economic status is one of the significant factors affecting juvenile trafficking due to society placing more values on consumption and financial status rather than virtues, which made many juveniles struggle to support their frivolous habits.

All 20 samples state the following reasons:

- Majority came from poor family with both parents made their livelihoods from agriculture with inconsistent incomes from uncontrollable factors. There are many factors affecting their livelihoods such as weather, which made production unpredictable. Moreover, they came from large families with many children, so their parents were unable to provide for them evenly.

- Lacking employment and opportunity to raise their income level, change occupation or family status because most samples came from farming families, working in the rice paddies mainly once a year. Therefore, after harvesting season, they usually stayed home without other source of income, living day-to-day from picking natural vegetables and fishing along the ditch. They were unable to their livelihoods somewhere else.

- Family debt: When the family had no other mean of incomes during off-season, they must borrow money from other people to feed the family. Therefore, one can look at poverty as follow:

1. A person is poor because he is unable to access the facilities essential to good life such as no recreation places, not enough educational opportunity, no appropriate health facilities.

2. The poor is a group of people with the lowest earnings in the society as a result from unequal income earnings and unfair income distributions.

3. A person is poor because of lacking the opportunity to climb the social ladder or advance himself to better status or raise his incomes in the society.

To conclude, poverty in either side is considered as one of the factors pulling juveniles into human trafficking ring. Therefore, economic problem is also the main cause leading individual into the risky situation, surrounding by other problems and subsequently reaching other social problems as well.

3.) Social and Community Reasons: At present, society became weak with members not paying attention to the social conditions. People tend to alienate each other and grow independent, which made them lacking social protection, including the current fever of materialism, all of these reasons contributed to the children becoming victims of juvenile trafficking.

- Materialism: The findings indicated that many juveniles enjoyed following the current fashion trend, placing more values on materials rather than ethics and morals. It is directly affected by the family rearing such as paying gratitude to the parents by building them new home, wanting to own brand new car, or other valuable assets. Then, these samples would struggle to earn more incomes, but with limited education, they had less chance to land appropriate occupation. Then, these juveniles choose to work overseas, which created the chance for agents to tempt juveniles into human trafficking.

This finding is coincided with the study of Jamaree Pitukvong (2529) on changing toward sophistication. In his study, women left their homes to find works with more incomes. Thus, it created a single family where a mother was burden with child rearing. These changes also affected the attitude of family members by changing their perspective in lifestyles and focus more on earnings. Now, women are no longer the household guardian, instead they focus more on materialism than spirit.

Moreover, the process of social and cultural changes plays significant roles toward changes in members' lifestyles, particularly rural women. At

present , these women are becoming more dependent, including higher roles and social functions, leading to more respects for those with wealth and social status. Therefore, rural families preferred their members migrating to the city. This also brought change in the locals' attitudes that focused more on materials and comfortable living, and in turn creating competition between the locals in the village, to show off their wealth. This in presented the opportunity for those looking to profit from temptation of these locals until eventually becoming the victims of human trafficking.

- Regarding the locals' migration to find better work, the findings indicated that juvenile after leaving school would stay home to help parents working with odd jobs, and no consistent incomes. It is common for this group to look for work overseas because those who lived in the same community succeeded and able to built big houses and buy new cars for their families, so they were searching for the same dream to better their living conditions, with no concern whatsoever, only focus how much money they could make for their families.

This finding is coincided with the concept of Nel Anderson (Somsuk Srisunthisook, 1993) who defined changes relevant to politic. In other words, when the villagers relocated to the city, they tended to adopt urban lifestyles as beng seen in the way they dress, livelihoods or materials preferences, which it turn changing the family structure. This rapid change brought unique features such as, increasing numbers of population, and tense competition. In addition, when one is looking for job security, and financial stability, one is also looking for comfortable living and accepting those with economic stability as the role model. Members of society, then, explored different venues to meet their materials demand such as luxury homes in the high end neighbourhood or expensive cars. These factors are all contributed to juvenile becoming the victim of human trafficking.

3. Juveniles Seduction for Human Trafficking

Overall, the finding indicted most samples who had been the victims of human trafficking were approached by the agents residing inside the village or outsiders. Total 6 samples were approached by Thai agents whereas 3 samples followed relatives to work . In addition 10 samples were persuaded by co-workers,

friends of relatives, including friends that hang out together. Only 1 person decided to work on her own freewill.

The finding indicated that most juveniles becoming victimized of human trafficking from being persuaded by others rather than making own decisions because it is the basic human survival. According to Maslow(Jirapa Tengtairut, 2000), he mentioned 2 things that human behavior: Basic Needs and Meta need. Therefore, when someone persuaded juvenile to come to work, he would make the decision quickly, regardless of work nature, legitimate or illegitimate works. When they saw others leaving the community to work outside and earned better incomes, they would like to do the same. So when someone told them that they could work for better money, they believed and wanted to do the same to fulfill their needs..

Additionally, it was found also the agents who persuaded juvenile lived in the same village or even the outside agents. These people preyed on juvenile living in the remote village, young and lacking life experiences, little education and no degree, so they could be taken in by the adults who may tempt them with the promise of good income or valuables. Having the agent went directly to the village is the beginning of human trafficking. When the juvenile believed these agents, they would take the children out of the area and delivered to the destination systematically.

Moreover, some samples had the relatives, working in this kind of profession before, and succeeded in good earning with more money and better living. This group of juvenile failed to think over or contemplate about the nature of work. They were only concern oh how to make the most money, so they became a victim of human trafficking.

The finding indicated that some research samples were persuaded by close friends, or former co-workers knowing each other well. Majority of samples admitted relying on friends for advice. Some followed friends and do everything to gain possession of own brand name and expensive merchandises.

Lastly, only one juvenile, Ning who came from poor family decided to work out of her own freewill to escape poverty and support her frivolous habit. She wanted to build a new house for her parents and better living from seeing neighbours coming to work in the city.

4. Preventive Measures and Probems Solutions

Human trafficking is considered as one of the major concerned problems of the nation because it is the serious viloation of human rights, not only creating physical and emotional impacts on the victim, but also influenced the family as well, including the society and the nation. Therefore, the public, private and community locals must collaborate together to solve this problem.

As for the government, they must actively disseminate knowledge and raise people awareness on human traffickling, including the impacts and other activites that benefit the public. Meantime, the police officers must patrol the risk area may secretly arrange juvinile prostitution. Moreover, the operator, including agent or providers must be seriously prosecuted for wrongdoings. The people should do their parts as well by keeping close watch on the children, providing love and famiy warmth, also, pointing out the pitfall of the problem, observing changes in their behaviors , particularly on those juveniles hooked on games or drugs which considered vulnerable to become victims of human trafficking. As for community, the community leader either the village chief or headman should be aware of the existing problems, disseminate knowledge among the public as well as keep their sharp eyes on the problems.

10.) Recommendation

Juvenile sexual exploitation is considered as one type of human trafficking, so-called social crime that lower human self-esteem. At present, the situation has become so intense that the agent, or provider developed more complex techniques to seduce children into human trafficking. These human trafficking rings went to the remote villages in the rural areas, with the promise to find job working in the restaurant for the village juvenile, instead they were forced to provide sex services at Karaoke or Entertainment café in different parts of the country.

Such situations had raised concerns among numerous coutries. Thus, it is extremely crucial for all sectors to collaborate on finding preventive measures and solutions to the problems. The researcher recommends the following actions:

The government should set up the policy to enhance economic and social equality, domestic and between the neighbouring countries. Due to globalization trend, the world has become one big society. In order to eradicate human trafficking, the government should enhance social righteous to strengthen community until the public gain wisdom, independence, without becoming the instrument for anyone to exploit.

Educate the public to enhance their potentials so they could keep up with social and economic changes without being exploited or victimized by any groups.

Create employment in the community after harvesting season too prevent relocation to work outside the area.

Strengthen the community network to guard the community members against wrongdoings in active collaboration with the related agencies, particularly , the judicial organizations. In order to eradicate the problem, the offenders must be brought to trial and punished.

11.) Recommendation for Further study

The study juvenile victims of human trafficking from sexual exploitation explored the causes and effects of human trafficking by focusing on the background of juvenile before they became the victims and after being rescued by the relevant agencies and placing them under the care of Drop-in and Protection and Professional Development Center, Department of Social Development and Welfare. These agencies would provide assistance and rehabilitation for juvenile until they feel more relax, including the legal assistance. These juvenile only stay in that facility temporarily.

Later, those juveniles victims of human trafficking were sent back to their domiciles. Then, their lifestyles should be observed after return to social life to see whether they could adjust to social life and living normally in order to provide assistance when needed.

บรรณานุกรม

- กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ.(2540).รายงานการวิจัยเรื่องการนำเข้าแรงงานข้ามชาติของประเทศ
ไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
- กองนโยบายและแผนงานเยาวชน กรุงเทพมหานคร.(2536).โสเภณีเด็ก
- กอบกุล ราชะนาคร.(2538). การศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีและการค้าหญิง. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิผู้หญิง
- ขจร จักรประณีต.(2539).การเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการค้าประเวณีของเด็กหญิงและสตรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- จามะรี พิทักษ์วงศ์.(2529).การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม.เชียงใหม่: ภาควิชาสังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จิรภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ.(2543).จิตวิทยาทั่วไป.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ชนกพล สกลผดุงเขตต์.(2545).การป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีของหญิงและเด็ก: ศึกษา
อนุสัญญาระหว่างประเทศและเปรียบเทียบกับกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ.
วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชลดา มนตรีวิทย์.(2510).ชีวิตความเจ็บปวดของลูกสาวชาวเขาผู้ถูกขาย: กรณีศึกษาลูกสาวลาหู่ที่ถูก
ครอบครัวยายเป็นสินค้า.ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชลฤทัย ไกรอำ.(2553).ปัญหาอุปสรรคในการคัดแยกเหยื่อจากการค้ามนุษย์ในบุคคลต่างด้าว 3
สัญชาติ (พม่า, ลาว และกัมพูชา) : ศึกษาเฉพาะกรณี ส่วนคัดแยกผู้เสียหายจากการค้า
มนุษย์ สถานกักตัวบุคคลต่างด้าว สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง.วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คารารัตน์ เมตตาริกานนท์.(2536). โสเภณีกับนโยบายรัฐบาลไทย พ.ศ.2411-2503. วิทยานิพนธ์
ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คารารัตน์ เมตตาริกานนท์.(2543).ค้าหญิงจีนข้ามชาติในประวัติศาสตร์สังคมไทย บริษัท ที่ปรึกษา
วิจัยภาคใต้ จำกัด.(2539).โครงการการศึกษาปัญหาและทัศนคติของนายจ้างในการ
แก้ปัญหาแรงงานเด็ก.ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก มูลนิธิเด็ก

- ปฐมาวดี ปัทมาโรจน์.(2542). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นขอทาน**.วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ประวิทย์ ร้อยแก้ว.(2548). **เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้ปฏิบัติงานเพื่อต่อต้าน
การค้ามนุษย์**, โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเรื่อง “การค้ามนุษย์:
นิยาม ความหมาย”
- ปรัชัช เปี่ยมสมบูรณ์.(2547). **ประวัติความเป็นมาของการค้ามนุษย์และสถานการณ์การค้ามนุษย์ใน
ประเทศไทย**.เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “เรื่องการค้ามนุษย์”
- พรประภา สิ้นฐานาว.(2545). **การบริหารงาน การบริหารคนในยุคโลกาภิวัตน์**.กรมประชาสัมพันธ์
มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์.(2549). **การศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมครอบครัวของผู้ตกเป็นเหยื่อ และ
กลุ่มเสี่ยงที่มีผลทำให้เกิดการค้ามนุษย์โดยเฉพาะกรณีการค้าหญิงและเด็ก** รายงานการ
วิจัย เสนอกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- เมลิสา เอ็ม สจ๊อด.(2543). **การวิเคราะห์สถานการณ์ประเทศไทยว่าด้วยการค้าเด็กและหญิง
มูลนิธิผู้หญิง**.(2545). **การค้าหญิงจากแนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนสู่การปฏิบัติ**.แปลจากพันธมิตรทั่ว
โลกด้านการค้าหญิง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ผู้หญิง
- มูลนิธิผู้หญิง. **รูปแบบใหม่ของการค้าทาส การค้าหญิงและเด็กสาวชาวพม่าในประเทศไทย**. แปลจาก
องค์กร Human Rights Watch (1993)
- แรงงานและสวัสดิการสังคม,กระทรวง.(2544). **การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็ก**. เอกสาร
แรงงานและสวัสดิการรอบโลก
- วรศักดิ์ มหัทธโนบล.(2539). **การค้าประเวณีหญิงเงินในไทย: ศึกษากรณีการล่อลวงหญิงเงินจาก
มณฑลยูนนานเพื่อประกอบอาชีพโสเภณีในไทย**.กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชีย
ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วัลลภ พลอยทับทิม.(2545). **ปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติของการค้าหญิงและเด็กที่
ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์** เอกสารวิจัยของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรรุ่น
44
- วิยะดา ทองมิตร.(2530). **การใช้แรงงานชาวจีนในสังคมไทย**.วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิลาวุธ ลิ้มปนะวรรณกุล.(2547). **กระบวนการเข้าสู่การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของหญิงและ
เด็ก: ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านเกร็ดกระการ**.วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ศิริพร สโครบานะ และคณะ.(2540). การค้าหญิง: ภาวะสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ผู้หญิง
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข.(2536). การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม: แนวทางการศึกษาวิเคราะห์ และวางแผน.ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังน่านวิทยา
- เสาวภา ธรรมบุตร.(2525). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพครู: ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาครูในกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อัญญา พูบำรุง.(2533). วิชาว่าด้วยเหยื่ออาชญากรรม. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อีเลน เพียร์สัน.(2546). การค้ามนุษย์ สิทธิมนุษยชน กับนิยามใหม่ของการคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อ. กรุงเทพฯ: บริษัท ตาลาภ ศรีเอท ทราเวล เอเจนซี่ จำกัด
- รายงานการประชุม Workshop “**Trafficking in Human Beings, Especially Women and Children**” Held on 15 May As Part of Twelfth Session of Commission on Crime Prevention and Criminal Justice (ออนไลน์) สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงจาก www.unis.unvienna.org/unis/pressrels/2003/cp428.html

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำถามการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน:ศึกษา

กรณีการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

(สำหรับเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หลักสูตรอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากท่าน ทางผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และนำไปใช้วางแผนเพื่อประกอบการศึกษาเท่านั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความร่วมมือจากท่านในการสัมภาษณ์ และขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์นี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

ส่วนที่ 3 ลักษณะการหลอกลวงเด็กและเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ โดยศึกษาเส้นทางการตกเป็นเหยื่อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

- ท่านชื่อ (ผู้วิจัยจะกำหนดเป็นนามสมมุติ).....
- อายุ.....
- เชื้อชาติ.....
- ภูมิลำเนา.....
- ระดับการศึกษา.....

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

1. ด้านครอบครัว

- ลักษณะของครอบครัวว่าขณะนั้นท่านพักอาศัยอยู่กับใครบ้าง (มีบิดามารดาหรือพี่น้องหรือไม่)
- ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างบิดามารดากับตัวท่านเป็นอย่างไร
- บิดามารดาของท่านเล็งดูท่านในลักษณะตามใจหรือคอยดูแลช่วยเหลือในทุกๆเรื่องหรือไม่
- ท่านรู้สึกขาดความอบอุ่นภายในครอบครัวหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ด้านเศรษฐกิจ

- ก่อนหน้านั้นท่านเคยประกอบอาชีพมาก่อนหรือไม่ และประกอบอาชีพอะไร มีรายได้เป็นอย่างไรบ้าง
- ในขณะนั้นบิดามารดา หรือบุคคลที่ท่านพักอาศัยอยู่ด้วยประกอบอาชีพอะไร

3. ด้านสังคม และชุมชน

- ในขณะนั้นท่านมีค่านิยมตามสมัยนิยม และวัตถุนิยม หรือไม่ อย่างไรบ้าง
- ในขณะนั้นผู้คนในชุมชนของท่านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไร มีการอพยพโยกย้ายถิ่นเพื่อไปหางานทำยังต่างถิ่นหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 3 ลักษณะการหลอกลวงเด็กและเยาวชนให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ โดยศึกษาเส้นทางการตกเป็นเหยื่อ

- ให้ท่านเล่าเหตุการณ์ถึงสาเหตุที่ท่านต้องออกมาจากครอบครัวที่ท่านอาศัยอยู่ จนกระทั่งมาพบกับผู้ที่หลอกลวงท่านให้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ได้อย่างไร

ภาคผนวก ข

คำถามการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน: ศึกษา กรณีการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

(สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หลักสูตรราชอาณาจักรราชวิทยาลัยและงานยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากท่าน ทางผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และนำไปใช้วางแผนเพื่อประกอบการศึกษาเท่านั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความร่วมมือจากท่านในการสัมภาษณ์ และขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์นี้ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความรุนแรง และสาเหตุของปัญหา รวมทั้งวิธีการต่างๆของกลุ่มนายหน้า และผู้จัดหา เด็กและเยาวชน เพื่อวัตถุประสงค์การค้ามนุษย์

ส่วนที่ 3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 4 แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

1. เกี่ยวกับงานด้านการค้ามนุษย์ในหน่วยงานของท่าน มีภารกิจในด้านใดบ้าง
2. การกระทำความผิดในลักษณะใดบ้าง ที่ถือว่าเข้าข่ายการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความรุนแรง และสาเหตุของปัญหา รวมทั้งวิธีการต่างๆของกลุ่ม
นายหน้า และผู้จัดหา ในการล่อลวงเด็กและเยาวชน มาเพื่อวัตถุประสงค์การค้ามนุษย์

1. สถานการณ์ของปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าเด็กและเยาวชน ในปัจจุบันเป็นอย่างไรบ้าง
2. ปัญหาดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงขึ้นมากว่าในอดีตที่ผ่านมาอย่างไรบ้าง
3. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ เพื่อการค้าบริการทางเพศ
4. กลุ่มผู้จัดหา ผู้ค้า หรือนายหน้ามีวิธีการอย่างไรในการหลอกลวงเด็กและเยาวชน ให้ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ เพื่อการค้าบริการทางเพศ

ส่วนที่ 3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนการ
ให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

1. หน่วยงานของท่านให้ความช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อ ซึ่งถือว่าเป็นผู้เสียหายเหล่านั้นอย่างไรบ้าง
2. ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในด้านนี้ ท่านมีแนวทางการ
ในการป้องกัน มิให้เด็กและเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์อย่างไรบ้าง
3. ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในด้านนี้ ท่านมีแนวทางการ
ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไรบ้าง
4. กฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมี
ปัญหาในการบังคับใช้อย่างไรบ้าง และควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องใดบ้าง

ส่วนที่ 4 แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภาคผนวก ก

คำถามการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเรื่องการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน:ศึกษา กรณีการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ของเด็กและเยาวชน จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หลักสูตรอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากท่าน ทางผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และนำไปใช้วางแผนเพื่อประกอบการศึกษาเท่านั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความร่วมมือจากท่านในการสัมภาษณ์ และขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์นี้ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความรุนแรง ตลอดจนสาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

ส่วนที่ 3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 4 แนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

1. สถานแ่กรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพมีภารกิจในด้านใดบ้าง
2. หน่วยงานของท่านมีปัญหการปฏิบัติงานในด้านใดบ้าง

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความรุนแรง ตลอดจนสาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

1. จากสถิติในปีที่ผ่านมาทางสถานแรกรับฯ ได้มีการรับเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ไว้ในความดูแลเป็นจำนวนเท่าใด
2. ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนต้องตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ

ส่วนที่ 3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

1. หลังจากที่คุณหน่วยงานของท่านได้รับตัวเด็กและเยาวชนไว้ในความดูแล ท่านดำเนินการช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อ เหล่านี้ได้อย่างไรบ้าง
2. ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในด้านนี้ ท่านมีแนวทางในการป้องกัน มิให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ จากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ได้อย่างไรบ้าง
3. กฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ท่านคิดว่ามีปัญหาการบังคับใช้อย่างไรบ้าง และควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องใดบ้าง

ส่วนที่ 4 แนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ภาคผนวก ง



COA.No.2012/240.2507

Documentary Proof of The Committee for Research Ethics (Social Sciences)

Title of Project: Human Trafficking of Juvenile Victims: A Case of Sexual Exploitation
(Thesis for Master Degree)

Principal Investigator: Mr. Rapheephath Thitiudomphat

Name of Institution: Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University

Approval includes:

- 1) MU-SSIRB Submission Form version received date 20 July 2012
- 2) Participant Information Sheet for Children and Young People version date 20 July 2012
- 3) Participant Information Sheet for Expert or Officer version date 20 July 2012
- 4) Participant Information Sheet for Police version date 20 July 2012
- 5) Informed Consent Form for Children and Young People version date 20 July 2012
- 6) Informed Consent Form version date 20 July 2012
- 7) Structured Interview for Children and Young People received date 20 July 2012
- 8) Structured Interview for Expert or Officer received date 20 July 2012
- 9) Structured Interview for Police received date 20 July 2012

The Committee for Research Ethics (Social Sciences) is in full compliance with International Guidelines of Human Research Protection such as Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guidelines and the International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP)

Date of Approval: 25 July 2012

Date of Expiration: 24 July 2013

Signature of Chairman:.....

P. Kalamkasait

(Assoc. Prof. Pichet Kalamkasait)

Signature of Head of the Institute:.....

Wariya Chinwanno

(Assoc. Prof. Dr. Wariya Chinwanno)

Dean of Faculty of Social Sciences and Humanities

Office of The Committee for Research Ethics (Social Sciences), Faculty of Social Sciences and Humanities,
Mahidol University, Phuttamonthon 4 Rd., Salaya, Phuttamonthon District, Nakhon Pathom 73170. Tel.(662) 441 9080 Fax.(662) 441 9081

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นายรพีภัทร ฐิติอุดมพัฒน์

วัน เกิด ปีเกิด

29 มกราคม 2527

สถานที่เกิด

จังหวัดพะเยา

วุฒิการศึกษา

โรงเรียนอนุบาลพะเยา

ประถมศึกษาปีที่ 1 – ประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนพะเยาพิทยาคม

มัธยมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 6

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นิติศาสตรบัณฑิต

พ.ศ. 2545 - 2549

มหาวิทยาลัยมหิดล

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

(อาชีวศึกษาและงานยุติธรรม)

พ.ศ. 2551 - 2556

ที่อยู่

139 หมู่ที่ 15 ถนนพหลโยธิน

ตำบลบ้านด้อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 56000

E-mail : sun_raphee@hotmail.com